

Kun József

Testvérem, politizálj velem!

Miskolc, 2003

A kötet megjelenésének támogatói:
a miskolci Nyilas Misi Alapítvány
és Dr. Szabó Kató orvos

© Kun József

A szerző magánkiadása
ISBN 963 430 268 8

A borítót Kun Zsolt tervezte

TARTALOM

Előszó

1 Nem akarunk pesszimisták lenni!

2 Van öt perce? (Hogy elolvassa Ön.)

3 Identitásunk: szemünk fénye

4 Tanítsuk meg politizálni népünket!

5 Magyar vagyok. És akkor mi van?

6 Nincsenek felsőbbrendű fajok

7 Levél egy ügyesen helyezkedő iskolai igazgatónőhöz

8 Semleges iskolai oktatást? (Ugyan miért? És kik kérik ezt?)

9 A televízió átka

10 Politizáljanak-e a papok?

11 Ez is Amerika

12 Jobban élünk a Kádár rendszerben, vagyis a kommunizmusban? (Ugyan!)

13 Antall József miniszterelnöksége

14 Metamorphosis horngyulaensis

15 A globalizációról

16 Oroszlánszájú Richárd

17 Ökumenikus hívő imádsága 1997-ben

18 Sírni kellene (Nincs gyerek? Akkor nincs iskola.)

19 A magyar összeférhetlenségről

20 Megy a magyar vásárolni (A multik és mindenféle társaik)

21 Az Orbán-kormány

Utószó

„A történelemben nincs fényesebb fejezet, mint amelyet a magyar nép írt le a harcával a szabadságért.” (1956. New York Times)

„Ismerjük be őszintén, hogy mi nem bátorítjuk a magyarokat, ők bátorítanak minket. Mi csak remélhetjük, hogy talán kiérdemeljük tiszteletüket, és csak imádkozhatunk, hogy a hősiességükből egy kicsi talán ránk is átszáll.” (1956. Washington Star)

„A magyar vér olyan nagy értéke Európának és a szabadságnak, hogy óvnunk kell minden cseppjét. A magára maradt Európában csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták, és soha sehol még közvetve sem igazoljuk a gyilkosokat. Nehéz minékünk méltónak lenni ennyi áldozatra.” (1957. Albert Camus Nobel-díjas francia író)

„Nagyon nehéz, vagy talán teljesen lehetetlen is ezeknek az embereknek a nemeslelkűségéről képet alkotni. Bárhol jártak is a felkelők, munkások vagy diákok, sehol nem történt fosztogatás. Betört üvegfű kirakatok tele keresett árukkal érintetlenül.” (1956. New York Reporter)

„Mi románok, de nem csak mi, nem feledjük, nem feledhetjük el, hogy az 1956-os forradalom gyújtotta meg, lobbantotta lángra az elnyomott európai népek reménységfáklyáját, hogy ez a forradalom kezdte ki legelőször a totalitárius rezsimeket. Ismeritek ugye a szólást, hogy: „Egy kis szög miatt sántul meg a ló.” Nos, Magyarország volt az a bizonyos szög... Határaink nyitva, jó szándékkal látogassuk, keressük fel egymást, ismerkedjünk meg jobban, barátkozzunk meg, lépjünk rokoni, testvéri kapcsolatba. Nyelveink különbözősége, mássága nem képezhet akadályt közöttünk.” (Bukarest, 1990. St. Romano Niță)

A ma már hozzáférhető levéltári adatokból tudjuk: az amerikai kormány biztosította Hruscsovot, hogy a Nyugat nem avatkozik bele a magyarországi eseményekbe. (A Duna tv esti híradása 2002. október 29-én)

Előszó

Sokan mondják, akik többé-kevésbé értenek a politikához, hogy Magyarország manapság mindenkori történelmének legnehezebb korszakát éli, s csak a mohácsi vészhez és a trianoni állapotokhoz hasonlítható jelenlegi helyzete. Most dől el s a következő évtizedekben, hogy beteljesedik-e rajunk Herder jóslata, s akkor végképp eltűnünk a nemzetek sorából, vagy van még bennünk annyi tartalékerő, amennyi elégségesnek bizonyulhat a szörnyű nehézségek leküzdésére, tudatosan lezüllesztett népünk talpra állítására.

Nagy történelmi harcait a magyarság mindig magára hagyatva vívta meg, s ha mégis segítséget kapott valahonnan, igen nagy áron fizette meg, egyik rabságból a másikba taszítottan. A török igát a német váltotta fel, a fasizmust a bolsevizmus, s hogy mégis megmaradtunk, annak tulajdonítható: mindig volt egy haladó értelmiségi rétegünk (tanítók, tanárok, papok, jogászok többnyire) és fiatalságunk, akik a népből kinöve magukkal tudták ragadni a legszélesebb tömegeket, beleértve a parasztságot és a munkásságot is, ámulatba ejtve olykor az egész világot. 1849-ben már csak mi voltunk az egyetlen nép, amelyet még csodálni lehetett, s 1956-ban is bennünket nézett ámulattal az egész világ, hogy aztán egészen rövid idő alatt teljesen elfelejtsen. Magyar tragédia ez mindenképpen, speciálisan magyar.

Az a generáció, amely 1956-ban a világtörténelem egyik legcsodálatosabb forradalmát és szabadságharcát robbantotta ki, mára annyira megritkult, hogy sorsváltoztatásra teljesen képtelen, s először történik meg velünk, hogy **nincs öntudatos értelmiségi rétegünk** sem, amely élére állhatna hazánk megcsúfolt magyarságának. A mai hatvanévesek a második világháború befejezésekor még gyerekek voltak, semmi tapasztalatot nem hoztak a korábbi világból, a náluk fiatalabb generáció pedig talajtalanná vált saját hazájában, nem képes megadni önmagának a talán-talán felvetődő kérdésekre a választ: hogyan lehetséges az, hogy **a körülöttünk élő valamennyi népnek van nemzettudata, csak a miénknek nincs?** Márpedig ettől függ minden: van, vagy nincs. Pusztulunk és züllünk egyre jobban, s csak Isten a megmondhatója, hogy mi lesz velünk. Ez lett a világszenzációt keltő 56-os népből.

Mivel vigasztalódhatunk akkor? A csodával, amely eddig megtartott minket; Istennek ama szánalmával, melynek kieszközlésére nagy nemzetnevelő költőnk, Kölcsey, már beajánlott bennünket. Egyszer csak megszánja ezt a szerencsétlen népet Isten, ha látja, hogy mi is tenni akarunk valamit.

Ilyen megfontoltsággal teszem én is a magamét. Ötvenhat éve már, hogy tanárként a magyarság szolgálatára szegődtem. Népem, politizálj most velem! **Politizáljunk együtt**, magyarul, nyitott magyar szemmel!

A felvilágosodás gondolkodói a 18. században és a barikádok hősei azt hitték, hogy a forradalmi változás meghozza majd a „földi paradicsomot”: azt a tökéletes társadalmat, ahol a szabadság, az egyenlőség és testvériség eszméi uralkodnak. A valóságban azonban nem ez történt. A **szabadság** jelszavából a szabadverseny gyilkos konkurenciája lett, napjainkban a vadkapitalizmus. Az **egyenlőség** mint formális jogegyenlőség valósult meg, amelyet már Anatole France, a nagy francia író így jellemezett: „Mindenkinek joga van a híd alatt aludni, de a gazdag nem bolond a híd alá menni, a szegény pedig oda kényszerül”. A **testvériség** úgy torzult el, hogy a munkaadó a létfenntartáshoz alig elegendő munkabéréért dolgoztatja az alkalmazottait, a családból kiragadott nőket is, s még be is beszéli nekik, hogy most igazán szabadok. Mert szabadon hordhatják a téglát meg a cementes zsákokat az építkezéseknél, vezethetik a villamosokat kánikulai hőségben és dermesztő hidegben egyaránt, ráhajolhatnak egész nap a számítógépekre. S ha hazakerülnek este, még lehetnek engedelmes feleségek,

gondos édesanyák és fakanálforgatók. Többet tartózkodnak a munkahelyükön, mint az otthonukban, s ki vannak téve a zaklatásoknak. Hol vannak már azok az idők, amikor a férj annyit keresett, hogy el tudta tartani a családját, és garantált volt a hétfői pihenőnapja is!

Ma a **liberalista szellem** felülkerekedése a biztosítéka a soha nem látott kizsákmányolásnak; a törvénytelenység, ami lehetővé teszi a felmérhetetlenül nagy csalásokat és lopásokat, titkosítja a legszörnyűbb bűnöket is. Nem ismeri a megállást a harácsolásban és a hódításokban. A világ valamennyi pénzét és aranyát akarja, s aztán téged is. **Egy világ, egy kormány.** Ez a végső cél. Egyetlen kotyvaléknép és egyetlen vallás, amelynek már semmi köze a keresztyénséghez (kereszténységhez), a családhoz, a hagyományokhoz. Nem ismeri sem a bűn, sem az erény fogalmát. Az idevezető út - most már nem is titkolják - **a globalizmus.**

Ezt akarod te is? Biztosan tudom, hogy nem, s akkor gondolkozz együtt velem. Úgy, hogy tiszteletben tartsd valamennyi nép eredményeit, hagyományait. Hiszen testvéreink ők is, a globalizmus kiszemeltjei.

Könyvem tehát magyar, keresztyén és antiliberalista szellemű. A helyenként ismétlődő gondolatait azzal magyarázhatók, hogy írásaim különféle alkalmakra készültek, s kihagyásuk lényeges vonásokkal gyengítette volna mondanivalómat.

Miskolc, 2002. december 8.

A szerző

1

Nem akarunk pesszimisták lenni!

Immár fél évszázada tanítom a magyar nyelvet és irodalmat, mégis azt írtam a „borúlátó” szó helyett: „pesszimista”. Mert ezt a szót gyűlölöm a legjobban. Ha nem így volna, nem lehetnék pedagógus. (Aki pesszimista, az nem pedagógus.) A „pesszimista” szó hosszú „sz” hangjában a kígyó sziszegését érzem, mint József Attila, aki hangtani ismeretei birtokában nagyon is tudatosan írta le Ars poeticájában ezeket a sorokat:

„Sziszegve se szolgálok aljas,
nyomorító hatalmakat.”

Aki ismeri ennek a költészetnek a lényegét, az tudja, hogy csak egyféleképpen értelmezhetők ezek a sorok: a fasizmus sziszegő fullánkjai sohasem fogják ars poeticájától eltéríteni a népéhez szegődött, öntudatos költőt.

Ha a pesszimizmust gyűlölöm, ebből adódóan szeretem az optimizmust, magyarul szólva az életfilozófiai szempontból is oly sokat jelentő derülátást, bizakodást.

Meghökkenítő és elszomorító, hogy rendszerváltásunk után is mennyi még a borúlátó ember. Aki nem tud, vagy nem akar okosan és bölcsen előre látni, nagyobb távlatokban gondolkozni; aki nem képes észrevenni, hogy az „Észak-Magyarország” két egymást követő számában is (például az április 19-i és 20-i számában, amelyet most olvasok), mennyi derülátás, mennyi biztatás van. Hadd nyissam ki hát a mindig vagy „mindenáron” vakon járók és érzők szemét az alábbi idézetekkel, amelyeket magas korom ellenére lelkesülten olvasok: Javulnak a vese-gyógyítás feltételei. - Ültessük be az Avast! - Van megoldás a szennyvíz megszüntetésére. - Magyar-svájci oktatási együttműködés. - Újra él a Sajó. - Állásfoglalás a világkiállítás mellett. - Dr. Iván Géza országgyűlési képviselő 76 éve ellenére műszaki fordítóként is beutazza a fél világot, hogy realisabb képet alakítsunk ki hazánkról, illetve a határainkon túl élő magyarság sorsáról. - A „Derűsen, békében” c. írásból megtudom, hogy egy 78 éves asszony bekapcsolódott a Vöröskereszt munkájába, és a betegeket, öregeket istápolja. - Tornaszentjakabon is azt hirdetik: a józan ész parancsolja, hogy összefogjunk. - Dr. Barta Imre írja nekünk: „Siránkozással, panaszkodással csak mélyebbre süllyedünk”.

Nem folytatom.

Persze, hogy van az újságnak egy-két lehangoló cikke is. De ha árad belőle a biztatás, a távolbalátás derűje, a nemes példaadás özöne, akkor én csak sziszegni tudok azok felé, akik napról napra - rendkívüli tudatossággal - csak a lehangoltságot, csak a pesszimizmust hirdetik: a munkahelyükön, a sajtóban, a rádióban, a televízióban, az országgyűlésen, az utcán, minden összejövetelen. 450 és még több ellenjavaslat és módosító javaslat? Felvenni a nagy fizetéseket, és ellógni az országgyűlésről? Vállalni az örök tagadás luciferi szerepét? Az ezeréves koronás címer ellen szavazni? Koldusnak nyilvánítani azokat, akik egy nemzeti alapítvány létrehozásán fáradoztak? Vegyék tudomásul: aki csak pesszimista tud lenni, az a magyar nemzet (vagyis minden becsületes hazai magyar, zsidó, német, szlovák, román, cigány stb.) legnagyobb ellensége. Ellensége Szent Istvánnak, Károlinak, Pázmánynak, Balassinak, Zrínyinek, Petőfinek, Jókainak, Aranyinak, Széchenyinek, Dsidának, Reményiknek... Ők valamennyien azt vallották, hogy dolgozni kell, nem siránkozni; hogy nemzeti létünknek, megmaradásunknak három kulcsszava van: magyarságtudat, kereszténység és család. Nem sovíniszta és nem antiszemita, hanem minden hontestvérünket szívünkre ölelő keresztény (illetve keresztyén) magyarságtudatról van itt szó, amely azt tanítja: szeresd felebarátodat,

mint önmagadat, imádkozzál ellenségeidért is. Ilyen szép tanítás létrehozására sohasem volt képes az ember. Egy Isten kellett hozzá, akit népünk többsége követni fog, mert követni akar.

Nem elég a gazdasági fellendülés, mert az csak több evést (magyar viszonylatban több életveszélyes zabálást), több víkendházat, autót, külföldi utazást meg minden flancot jelent. Ez még nem minden. Azt a **nemzettudatot** kell kialakítanunk, amit az elmúlt évtizedekben tudatosan elsorvasztottak. Ha ez meglesz, mindent meg tudunk adni népünknek. Aki ezt nem akarja megérteni, aki a pesszimizmus „áfiumával” akar megmételyezni bennünket, az nekünk ellenségünk. Úgy érezzük: betelt már a „mindig csak pesszimizmus” pohara. Aki ezt nem akarja belátni, a falba veri a fejét.

A pesszimizmus a magyar nép halálát jelentené. Ne szuggerálják belénk! Nem akarunk pesszimizisták lenni!

Észak-Magyarország, 1991. április 16.

Van öt perce? (Hogy elolvassa Ön.)

Már hozzászoktunk, hogy postaládánkba mindenféle nyomtatványt bedobjanak. Így jutottam a Reggeli Pesti Hírlap május 4-i számához is. Ingyen. Köszönöm, szép gesztusnak tartom (bár üzletnek is). Csak az első nyolc oldalának örülhettem, mert a kilencedik már nagyon elkese-rített. „**A tévé előtt gondolkodva**” cikkekre hivatkozom. Nem nevezem meg a szerzőjét, hiszen minden bizonnyal sok értelmes dologról írhatott már ő, de a pedagógiában történő kontárkodását el nem hallgathatom.

Ezt írja többek között: „Azt hiszem, hogy a **Van öt perce?, A hét műtárgya**, vagy amíg volt - a **Vers mindenkinek** jellegzetesen azok a műsorok, amelyekről a nézők túlnyomó többsége kikapcsol, s ha a program rövidsége miatt nem is föltétlenül a készülékét kapcsolja ki, de önmagát mindenképpen. Ezt a szájbarágó oktatást nehezen viseljük el. Nem szeretjük, ha iskolás módon tanítanak minket, hiszen a tévének nem középiskolás fokon kell tanítania.” Három sorral odébb: „Aki szereti a komolyzenét, az nem elégszik meg öt perccel, aki pedig nem, annak ez is sok. Akit érdekel a képzőművészet, annak a **hét műtárgya** valójában a hét valamely kiállításának a műtárgya - ha van ilyen revelációt keltő alkotás. Rembrandt, Michelangelo, Csontváry stb. művei nem a **hét műtárgyai**.”

Uram, sírni szeretnék. A tudatos vagy tudattalan rombolás mindig is a szívem közepéig hatott: megsebzett, kínozott, sokszor napokig emésztett - például az orvosi rendelőben „kibicskázott” szék; egy olyan gazembernek a műve, aki a gyógyulását keresve lépett be oda. Tudom, hogy az Ön személyét ilyen jelző nem illetheti, de higgye el nekem, hogy a járatlanság is kízó fájdalmakat okoz, ha rombol és bomlaszt, ha megtévesztő és másokat butít. Egy okos és bölcs, egy kiváló pedagógiai érzékkel rendelkező ember elindította a tévében ezeket az értékes műsorokat, és Ön a pedagógiai jártasság hiányában nemcsak hogy szembeszállt ezzel az elismerést érdemlő személyiséggel, hanem valósággal letaglózta őt. Igen fölényeskedő hangon. Gondolkozzunk egy kicsit:

Az orvos cseppenként adagolja a gyógyszereket, esetleg időnként növeli a dózist, s a pedagógus is lépésről lépésre halad, pedig rohanni szeretne mindkettő, mivelhogy a gyógyításra, illetve a tanításra tette fel egész életét, s a meggyógyult beteg, a megérett gyerek igen nagy örömet szerez - türelmetlenül várják az eredmény jelentkezését. Az Ön által kárhozottatott **öt percek** önmagukban is értékesek lehetnek bárki számára, s ugyanakkor csalétkek, amelyek magukkal ragadhatják a művelődést nélkülöző gyermekeket és felnőtteket is - persze nem Önre gondolok, aki már a zenéből, az irodalomból s feltételezhetően az egész művészet-történetből mindent tud, hanem azokra, akikről lepergett az iskolában jó szándékkal hintett nemes mag, akik oda se szagolnak a művészetekhez, s talán ezek a kis ötperces csalétkek jelentik számukra az utolsó lehetőségeket. Uram, tudomásul kell vennie, hogy nemcsak Önből s a hasonló mindentudókból áll a világ, hanem sokkal inkább a többé-kevésbé tudatlanokból és félműveltekből; közöttük olyanok is vannak, akik őszintén elismerik tájékozatlanságukat, és szerénységükkel példát mutathatnak másoknak is - s akkor, ugye, nem lebecsülendő emberek. Velük is foglalkozni kell.

Uram, éveken át a legsilányabb romániai börtönökben fetrengett testem, lelkem, s ha nem tudtam volna nagyon sok verset és gyönyörű zenei idézeteket, talán meg is örültem volna (mint némelyek), de így, suttogva szavalva, pianissimóban dúdolván sikerült „fölemelkednem” a baudelaire-i régiókba, a „szférák” világába, magam mögött hagyva az ocsmányságokat, a bűzt és a szennyet - s megmentettem az életemet. Akár hiszi, akár nem, egyszer egy egész napon át Beethoven VI. szimfóniájának a pásztordalát dúdoltam ott, és ez volt életem egyik

legszebb napja. Egy **ötperces dallam** ezerszer megismételt mennyei üzenete. Egyszerűen nem tudtam szabadulni tőle. Máskor meg Schubert Szerenádja, Schumann Álmodozása, Schiller Örömdódaja, Verlaine Őszi chansonja, Arany egy-egy balladája jelentette számomra a kikapcsolódást, a menekülést, a megváltást. Ön ezt nem érti, szemmel láthatóan nem értheti meg, de rajtunk kívül álló valóságok és igazságok is létezhetnek.

Uram, a sokat szidott kapitalizmusban a háború előtti időkben a rádió a reggeli órákban nem dallamtalan és szövegtelen, nem a vad ösztönöket felrázó rockzenét sugárzott, hanem gyönyörű operanyitányokat (gondoljon a Mozart-, Rossini-, Weber-, Donizetti-, Verdi-nyitányokra) és Beethoven-, Mozart-, Boccherini- stb. műveket és szívet melengető népdalokat, amelyek Bartók és Kodály szerint is felbecsülhetetlen értékűek, s ha arra gondolok, hogy ezek a művek sokszor **öt percig sem** tartottak, akkor már fel tudom mérni, hogy milyen romboló hatásúak az Ön megfontolatlan értékelései. Bizony a sírás környékez, ha az is eszembe jut, hogy az Ön elmékedését pénzzel jutalmazta az újság, s az annyi meg annyi építő jellegű véleménynyilvánítást semmibe se veszik, tudatosan félremagyarázzák, vagy akár lehurrogják.

Egyetemista koromban azt mondtam egyszer Benedek Marcell professzorom jelenlétében, hogy Tóth Árpád egy-egy verse Correggio érzékiségére emlékeztet (egy tanulmányból írtam ki), s mikor megkérdezte a nagynevű professzorom, hogy milyen alkotásokra gondolok, hirtelen egyetlen festménye sem jutott eszembe a nagy művésznek. A professzorom később alaposan megleckéztetett: „Kolléga úr, a tanári pálya tele van kísértésekkel. Csak olyan dolgokat tanítsunk, amelyekben magunk is biztosak vagyunk!” Szégyelltem magam. Szerencsémre a sajnálatos kisiklás semmit sem rontott a kapcsolatunkon, sőt még jobban összehozott bennünket. A bölcs tanítás egész életemet végigkísérte, és nagyon hálás vagyok érte. Uram, az általam idézett pedagógiai kijelentései is kellő jártasságot és megfontoltságot igényelnének, s merem ajánlani: pedagógiai kérdésekről is csak akkor írjunk, ha magunk is jártasak vagyunk az adott kérdésekben.

Nagyon haragszom arra a tapasztalatlan önkényeskedőre, aki levette a tévé műsoráról a sokszor gyönyörű előadásban elhangzott, mindenkinek szánt verseket (a Rádayt eltávolító basáskodókra is rettenetesen haragszom), és rendíthetetlenül hiszem, hogy az ilyen felelőtlenül kontárkodók eltűnnek végül a rádió és a televízió színpadáról, helyet adva a hozzáértőknek. Vagy anyagi okokból rövidítettek **öt perccel**? A reklám kedvéért esetleg? Kezdhették volna a vad rockzenével. Olykor az az érzése az embernek, hogy a műsorok szerkesztése mögött ha nem is szabotázs, de tudatos politikai rosszindulat ólálkodik.

Uram, az Ön által lenézett középiskolás fokon történő nevelésnek is megvannak a maga mélységei, például a szerénységre és a megfontoltságra intés. A legnagyobb emberek voltak a legszerényebbek. A kevésre is igen sokat adtak. Arany azzal vigasztalta magát, ha egy úri fogat sárral fröcskölte le: az útszéli virágok neki nyílnak; vegyük észre és értékeljük az élet apró ajándékait, szépségeit is, ha boldogok akarunk lenni. Vörösmarty meg ilyesmit írt:

„Kinek virág kell, nem hord rózsaberket;
A látni vágyó napba nem tekint.”

Uram, ön kilókban és kilométerekben méri a művészetet? Ami öt percbe belefér, az nem lehet művészi alkotás? Mondjuk: Solvejg dala, Bach Áriája? Vagy akár egy epigramma? A strasbourgi székesegyházban gyönyörködve könnyű szökött a szemembe, s a Mona Lisa szemlélésekor is. A hátborzongás környékezett Michelangelo Mózes szobra előtt, pedig a nagy rohanás miatt csak néhány percet szentelhettünk a szemlélődésre.

Már nem tudnám megmondani, ki írta, idézni sem tudom pontosan, csak lényegében (nem restellem bevallani): lehet, hogy az életben nincsenek csak napok, esetleg csak órák, esetleg csak boldog percek, de ezekért a percekért is érdemes élni.

Tehát az idézett **öt percekért** is.

S végül: a pillanat hatására is írtak már tökéletes verseket. Sokan. (De nem mindenkinek). Dante egy pillanat alatt szerette meg Beatricét, Petrarca pedig Laurát. Ha nincs ez a pillanat, mennyivel szegényebb volna a világirodalom.

3

Identitásunk: szemünk fénye

(Hozzászólás Sándor András „A magyar szellem holocaustja előtt” című vitaindító cikkéhez)

Jóleső érzés olyan írással találkozni, amelynek a koncepciója teljes egészében saját elképzelésünket is tükrözi, s amelynek minden sora a szokásos politikai csalapintaságot mellőzve, a legtisztább őszinteséggel és nemes bátorsággal igyekszik olvasói elé tárni a szerző legkényesebb, nemrég még „gyalázatosnak” minősíthető gondolatait is. Szívem melegével köszöntöm Sándor András urat, akiről semmit sem tudok, és azzal viszonzom a magyar nép mellett történő őszinte kiállását, hogy még bátrabb leszek: a legkényesebb, de a számomra legfontosabbnak tartott kérdéseit ragadom ki, amelyek megoldása nélkül sohasem építhetünk fel egy boldogabb, egy valóban szabad országot.

Ezt írja többek között: „A magyarság egy történelmi gyökerű szubjektív ellenszenv-gyűrűben néz szembe a szellem objektív és világméretű fenyegetettségével. Neki meghagyott kicsi hazájában tudatos manipuláció áldozata; egy nemzeti kultúra megsemmisítésére irányuló összehangolt támadás zajlik a magyar irodalom, népköltészet, képzőművészet és népzene belefojtására egy betonszürke monotóniába, melynek egy ezeréves nemzet kriptafedőlapjának kell - lefelé fordított hüvelykujjak félreérthetetlen üzenete alapján - lennie.” Meg ezt írja: „A newyorkizálódás a magyar szellem és a kultúra holocaustja lesz: a hazai sajtó és tömegkommunikáció állapotát érzékelve, nehéz ettől a látomástól szabadulni.” S végül még egy idézet: „Kivédhetetlenül ott van öt kontinens egén a műholdas televízió, az uniformizált szórakozás és az egyenirányított gondolkodás kényszerével, mely behatol a kollektívumokból kiragadott, identitásuk-fosztott individuumok privát-szférájába.”

Megcsodáltam a vitaindító cikk körmondatait, igen választékos és esszéi igényűnek minősíthető stílusát, de rendkívül fontosnak tartom, hogy hozzászólásomat a legegyszerűbb és legérthetőbb formában fejezzem ki: mert nézetem szerint minden írás annyit ér, amennyit a magyar nép is magáévá tud tenni belőle, illetve hasznosítani tud önmaga és hazája számára. Vakon járó néppel nem sokra megyünk. Soros György mondta a televízióknban, hogy Nyugaton a legjobb politikusoknak a románokat tartják, a leggyengébbnek pedig a magyarokat. Ebben szentül hiszek. Következésképpen: meg kell tanítani a magyar népet a haza érdekében történő politizálásra - ahogyan más népek az érdeküknek megfelelően már régóta politizálnak. Igen tragikus állapot az, ha annyira megtéveszthető egy nép, hogy felszabadulása után sem megy el szavazni, vagy halvány fogalma sincs, hogy kiket kell megválasztania. Megmondom én, hogy kiket, hiszen hazámban jogot formálhatok hozzá (végre). Akiknek az elődeik vagy ősök kétkézi munkások, esetleg az Árpádokig visszamenően szegényparasztok és istenfélő magyar emberek voltak - mint az enyéim is -, azok nem szavazhatnak másra, csak ősök becsületére és azok eszméire, akik egész életüket ennek a népnek a szolgálatába állították, esetleg vérüket is ontották érte. Mondjuk: Szent Istvánra, Balassira, Csokonaira, Zrínyire, Vörösmartyra, Széchenyire, Kossuthra, Deákra, Petőfire, Aranyra, Móriczra, Adyra, József Attilára, Németh Lászlóra, Illyés Gyulára, Dsidára, Reményikre, Bartókra, Kodályra, - nem sorolhatok fel több száz nevet is. Próbáljon valaki ezért kikezdeni! Ha így szavazunk, akkor nem lesz newyorkizálódás, megmaradt és kisemmizett kicsi hazánk megőrzi identitását, nemzeti kultúráját, megoldjuk demográfiai kérdésünket, nem fogjuk kiárusítani értékeinket, és olyan egészséges nemzettudattal fogunk belépni az egységes Európába, amilyennel a franciák, az angolok, a franciákkal megbékélt mai németek, az osztrákok, a finnek, az észtek, a lettek, a

litvánok, vagy akár a majdani nagy orosz nép és a vele testvériségben élő kisebb környező népek. A legirigylésreméltóbb nemzeti identitással a zsidó nép rendelkezik, amelyet nem tudnak asszimilálni sehol, és amely nyilvántartja a világ legtávolabbi pontján élő fajtestvérét is. (A rádióból tudom.) Nyugodt lelkiismerettel jelentem ki: a magyar nép senkitől sem tanulhat olyan sokat, mint a vele együtt élő zsidóságtól: összetartást, segítőkészséget, szorgalmat, életrealitást, leleményességet, meg nem alkuvást, józan családi életet, kereskedelmet, művészetszeretetet, politikai és diplomácia érzéket. Egy ilyen népet tisztelni és követni kell.

Sajnos, a magyar nép és a magyarországi zsidóság érdekei jelenleg nem mindenben egyeznek meg, és erről nem mi tehetünk. A magyar nép politizálni tudó rétege ragaszkodik nemzeti és keresztyén értékeinek megőrzéséhez, illetve mindenki által történő tiszteletben tartásához. Joga van hozzá. (Próbálja valaki azt állítani, hogy Izrael népe nem ragaszkodik nemzeti identitásának megőrzéséhez és ősi vallásához! Senki sem fogja elhinni neki.) A zsidóság a Rákosi- és a Kádár-korszak idején olyan pozíciókhoz és mindenféle előnyökhöz jutott hazánkban, hogy nem is tudott már a számunkra elkívánt visszafogottsággal élni, s említett vezetőink tönkretették nemzeti tudatunkat is. Én aggódom a magyar nép és a zsidóság sorsáért egyaránt. A magyar népnek létérdeke, hogy ne legyen antiszemitizmus hazánkban, mert megbélyegzett nép lettünk (néhány politikusunk és felelőtlen csőcselékünk vétke folytán), de azt is tudnunk kell, hogy nekünk a zsidóság elég alaposan visszavágott: Recskkel, az Andrássy út 60-nal, a hortobágyi kitelepítésekkel, a bilgericsizmás ávósokkal, akik sok ártatlan magyart is elhurcoltak a dzsipjeikkel éjszakánként. Számunkra más út nem lehet, mint a kölcsönös megbocsátás, becsületes érdekeink tiszteletben tartásával. Ez csak egy **egészséges kompromisszum** útján lehetséges. Legyen akármennyi zsidó orvos, ügyvéd, mérnök, kereskedő stb. Magyarországon (a polgári liberalizmus ezt lehetővé teszi), teremtsenek lehetőségeket maguknak a legjövendőbb munkaterületeken, ha becsületesen végzik a munkájukat, mi ebbe is belemegyünk; de a magyar ifjúság nevelését bízzák ránk, miképpen a „magyar” televízió és rádió irányítását is, mivelhogy ezek az intézmények nekünk mindenkor és mindenképpen létfontosságú nemzeti intézményeink (akár a románoknak, szlovákoknak, zsidóknak stb. az övék), s akkor mi írásba adjuk: úgy fogjuk nevelni gyermekeinket, hogy sohase legyen antiszemitizmus Magyarországon, és mi majd elbánunk az antiszemitákkal, ha mégis lesznek. Egyszer azt mondta nekem valaki: ha minden nemzetiségünk olyan százalékban volna képviselve a Magyar Televíziónál és a Rádiónál, mint a zsidóság (tehát a szlovák, a szerb, a horvát, a bunyevác, a cigány, a szlovén, a román, a német stb.), akkor valószínű, hogy már egyetlen jelentős állás sem jutna a magyaroknak. Nem tudom. De a kérdés nem haladja meg a képzeletemet. A Magyar Rádió-nak és Televízió-nak az a legfontosabb jelenlegi rendeltetése, hogy helyreállítsa azt a **nemzet-tudatunkat**, amitől szándékosan megfosztottak bennünket. Ehhez körünk szakadtáig ragaszkodunk.

Ne elégedetlenkedjünk, mert a zsidóság átlagkeresete sokkal jobb a magyarság átlagkereseté-nél, és a lakáskörülményei is összehasonlíthatatlanul jobbak. Az antiszemitizmus elleni harcunk csak akkor lesz eredményes, ha közösen vívjuk meg. Ha a zsidóság nem fogadja el az említett egészséges kompromisszumot, más országokban sem lesz képes elfogadni azt, akkor pedig nem tudjuk útját állni az antiszemitizmusnak, ami máris felütötte a fejét Angliában, Franciaországban, Németországban, Lengyelországban, Csehszlovákiában, Romániában, a Szovjetunióban, Dél-Afrikában, az egész arab világban stb. Szükség van erre?

Zsidó testvérem! Mi, keresztyének a zsidó népet Isten választott népének tekintjük; nemcsak tiszteljük, hanem szeretjük is, hiszen a mi Jézusunk is zsidó volt. Azt is tudjuk, hogy a magyarországi zsidó kultúra szerves része már régóta a magyar kultúrának, ami onnan nem téphető ki. Sőt: ezzel a közös kultúrával mi a világ minden sarkában is ott vagyunk. Ezeréves múltja már van a magyar népnek, de ha lesz ezeréves jövője is, az veletek együtt lesz, ezt nem szabad elfelednünk. Hagyjatok fel az országgyűléseken a rengeteg ellenjavaslattal és módosí-

tással! Segítsétek hozzá közös hazánkat, hogy minél előbb kilábaljon abból a nyomorúságból, amelybe a Rákosi- és Kádár-rendszer juttatta.

Engem Romániában ártatlanul 25 évi kényszermunkára és teljes vagyonek kobzásra ítélték, négy évet töltöttem börtönben. Sohasem gyűlöltem sem a román, sem a zsidó népet, keresztény létemre ezt nem is tehettem. A Securitátén eltöltött 14 hónap idején és a börtönben éreztem át igazán, hogy ti mennyit szenvedtetek. Nem vagyok, nem voltam és nem is leszek költő, de lelkiismeretem és kereszténységem mégis arra kényszerített, hogy írjak titokban egy-egy verset szerény tudásom szerint a börtönben. Ott mindenki írogat titokban. (Ha elcsípi, kegyetlenül elverik.) Ezekből közlök egyet elkészülésképpen:

Mirjám

(a deportálásban elpusztult kisgyermek emlékére)

Sötét hajú leányka volt, ötéves.
Csodás szemében ékkövek ragyogtak,
mint homlokán királyi asszonyoknak.
Mesélt, dalolt, balettezett az édes,
és terve volt: színész szeretne lenni,
meg ez, meg az. Nagy zsarnokok a vágyak,
remények útján, észrevétlen járnak,
s a gyermeket sem engedik pihenni.

Elült a vágy, és Mirjám is csak emlék.
A sírkövére gyöngyvirágot tennék,
és ráhajolnék sírva, megremegve.

Hogy mondjam el, hogy szép nekem a táncod?
Selyem cipőben, elbűvölten járod,
magasra szökve: égbe, fellegekbe.

Mi vagyunk a világ két legszétszórtabb népe, hát mi sem becsüljük meg egymást?

Észak-Magyarország, 1992. január 6.

Tanítsuk meg politizálni népünket!

Tanítsuk meg, mert vakon járó néppel semmire se megyünk!

A magyar nép azért politizált és politizál rosszul, mert vagy rabságban élt, vagy nem hagyta nyugodtan politizálni, hanem leitatták, lepénzelték, félrevezették, hogy ne oda adja le a voksát, ahová kellene, hanem az ellenségeire. Mi a politikai hibákat zsinórban követjük el.

Napjaink legveszélyesebb politikusainak azokat az ellenzékieket tartom, akik magukra vállalták az örök tagadás luciferi szerepét, és nem ismervén a végkifejletet, nem tudják, hogy a luciferek óhajára Antall-Ádám nem fog leugrani a szirtről, s az Úr szavával ér véget a darab: „Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!” (Hát mi pontosan ezt akarjuk tenni most.)

Ezek az ellenzékiek már a rendszerváltás legelején nagy politikai hibát követtek el, amikor Nagy Imre temetésén azt kiabálták, hogy a szovjet csapatok azonnal (de azonnal!) vonuljanak ki Magyarországról. Nem gondoltak arra, hogy nekünk a Szovjetunió többségét jelentő oroszok rövidesen minden vonalon igen fontos partnereink lehetnek, s akiket csak diplomatikusan szabad kezelni. Éket vertek Magyarország és az akkori Szovjetunió közé, s azzal vádolták később a nép által megválasztott kormányunkat, hogy nem épített ki kapcsolatokat a Szovjetunió népeivel. (Sajnos voltak magyarok, akik ezt a maszlagot gondolkodás nélkül bevették. A kormány ilyen támadások ellenére is rendezte azóta az ellenzékiek által megrontott kapcsolatokat.)

Napjaink másik nagy politikai hibáját az a riporterünk követte el (mindegy, hogy milyen párttal szimpatizál, a nevére sem emlékszem), aki meginterjúvolta Habsburg Ottót, és mérhetetlenül pimasz kérdéseket tett fel neki. Annak az embernek, aki magas kora ellenére fáradhatatlanul harcolt Nyugaton a magyar érdekekért. (Nem tudom, hogy harcol-e még mindig az interjú után.)

A harmadik nagy hibát az a székely testvérünk követte el, aki a legfeszültebb helyzetben a székely autonómia kérdését feszegette. Emlékszünk, milyen hangulatot teremtett. Tudják Domokosék, hogy mikor kell előállni az ilyen kérdésekkel, és milyen nyomatékkal.

Térjünk most vissza a választásokra! Elmondom, hogyan jöttem én rá, hogy hova kell nekem szavaznom. Illyés Gyula írta, hogy kunnak lenni ma 700 éves magyarságot jelent hazánkban. Apai ágon kun vagyok, de apai nagyanyám Arany Zsuzsanna volt, vérbeli rokona Arany Jánosnak, s Arany jelentőségének súlyát hozzáadva ez már 1700 évnyi garancia. Édesanyám olyan Árpád-kori magyar faluból származik (Gyanta), ahol 1944-ig szinte kivétel nélkül csak honfoglaló magyarok leszármazottjai laktak. Ez akár újabb ezer év, tehát 2700 évnél tartok, Baskíriában vagyok. Nos engem már Baskíriában magyarnak... (keresek egy szép állítmányt) formáltak. Hova szavazzak tehát? Megnéztem, hogy hol található ez a szó: Magyar. Szerény piros-fehér-zöld keretben találtam meg, de megtaláltam: Magyar Demokrata Fórum.

Az sem lett volna hiba, ha a Keresztény Demokrata Néppártra szavazok, mert őseim ezer év óta keresztények (illetve keresztyének). De szavazhattam volna a Független Kisgazdapártra is, lévén minden őszám zsellér és jobbágy, szintén ezer évre visszamenőleg. Azért szavaztam mégis a Magyar Demokrata Fórumra, hogy ellensúlyozzam a legnagyobb ellenzéki pártot: ne ők alakítsák meg kormányunkat, hanem a legesélyesebb keresztyén pártunk.

Most te hova szavazz, magyar népem? Ha még mindig nem tudod, hát segítek neked. **Szavazz ősöid becsületére!** Azok eszméire, akik egész életüket ennek a népnek a szolgálatába állították, esetleg vérüket is ontották érte. Íme néhány példa:

Szent István átlátta, hogy csak keresztény népként maradhatunk meg magyarnak Európában. Ez ma is így van.

Balassi Bálint önként áldozta fel életét hazájáért és keresztyén vallásáért, s miután ágyúgolyó sebezte meg, utolsó szavai Istenhez szóltak.

Csokonai néhány sorát idézem a Dorottyából (persze hogy évtizedeken át nem tanítottuk):

„Mért nem táncol magyart az anglus, francia?
Csak a magyarnak kell más nemzet módia?
Így veszjtük hazánkat a magunk kárával,
Külső táncsal, nyelvvel, szokással, ruhával!”

Nem véletlen, hogy irodalmunk első nagy bizakodó és előrelátó művét a legnagyobb magyar, Széchenyi István írta: a Hitel címűt. Íme néhány idézete: „Ne oszoljon meg a magyar erő többé soha!” „Anyaföldét elhagyni nem egyéb, mint azt elárulni.” „A tudományos emberfő mennyisége a nemzet igazi hatalma.” „Az egészséges nemzetnek pedig egy fő kísérője a nemzeti nyelv, mert míg az fennmarad, a nemzet is él.” Így zárja művét: „Sokan azt gondolják: Magyarország - volt; - én azt szeretném hinni: lesz!”

Magyar testvérem, tedd szívedre a kezedet, és esküvel felelj: Széchenyi szavai után még mindig az ellenzékre szavazol? Széchenyi „honunk szebb lelkű asszonyinak” ajánlotta a Hitelt. Magyar lányok és asszonyok: ti kikre szavaztok?

Kölcsey így buzdít az aktív hazafiságra:

„Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!”

Petőfi pedig így hevül:

„Mert szeretem, hön szeretem, imádom
Gyalázatában is nemzetemet!”

Álljon egy-két erdélyi költő is a mérlegen! Ady ezt írta 1916-ban: „Arra pedig figyelmeztetek minden gonosz érzésű embert, hogy talán szükség lesz még a magyarság védelmére, s akkor én halálos ágyamról is föl tudok kelni, mert sajnos többet érzek és sejtök, mint a mai szerencsés vagy szerencsétlen hősök.”

Egy Dsida-idézetre hívom még fel a figyelmedet:

„Epévé változzék a víz, mit lenyelek,
ha téged elfelejtelek!
Nyelvemen izzó vasszeget
üssenek át,
mikor nem téged emleget!
Hunyjon ki két szemem világa,
mikor nem rád tekint,
népem, te szent, te kárhozott, te drága!”
(Psalmus Hungaricus)

Úgy add le a voksodat, testvérem, hogy ne érjen utol legnagyobb költőink átka!

Ravaszok az ellenfelek. Egyszer azt kérdezte tőlem az egyik: ha neked a krisztusi tanítások szerint minden ember egyforma, akkor miért nem leszel román, szlovák, vagy szerb például? Erre már góbésan válaszoltam: mert Krisztus is becsületes zsidóként halt meg, és nem lett arabus, hogy jóval később, Kr. u. 622-ben mohamedán lehessen.

Adja Isten, hogy minden úgy legyen, ahogy én elképzelem!

Miskolc, 1992. február 7.

5

Magyar vagyok. És akkor mi van?

Az Észak-Magyarország február 4-i számában olvastam a cikket: „A szabad tájékoztatást elemi állampolgári jognak tekintjük.” Megtudtam belőle, hogy Konrád Györgyék Demokratikus Chartája újabb demonstrációra készül: a média-ügyben. Az emberben felforr a vér: miért olyan fájdalmas ez az ügy? Miért nem lehet egy olyan kompromisszumot kötni, ami végre a magyar nép kívánságait is figyelembe venné? A tízmillió magyarét! Van olyan becsületes magyar állampolgár, aki nyugodt lelkiismerettel azt állíthatná, hogy a magyar televíziónál és a rádiónál minden jól megy? Hát megmondom én, hogy miért nem megy jól:

- Két-három évvel ezelőtt kiírták bent, a televízió épületében, hogy: „Gojok, ki a televízióból!” Mármint nekünk: magyaroknak és keresztyéneknek. A Magyar Televízióból, Magyarországon. Januárban pedig ezt olvastuk egy pesti kerítésen: „AKI MAGYAR, KIFELÉ!” Hát tessék ezen gondolkozni, kommentárt nem fűzök hozzá.

Megismétlem azt, amit a magyar egyházak is kértek: olyan műsorokat igénylünk, amelyek a magyar nép erkölcsi és hazafias nevelését szolgálják, és nem kultúrszennyes műsorokat, amelyek az amúgy is tönkre tett nemzettudatunkat és hagyományos értékeinket tovább züllesztik, és végső fokon népünk pusztulásához vezetnek. Vegyék tudomásul ott fenn, a minisztériumokban, a médiáknál, a sajtó minden ágában: a Magyar Rádió és Televízió legfontosabb jelenlegi feladata: kinevelni azt a nemzettudatot, amit a Rákosi-rendszer tervszerűen tönkretett. Aki ezt nem akarja megérteni, vagy éppen harcol ellene, az nekünk ellenségünk. Kérdezem tőlük:

- Mit tesznek a médiák a demográfiai kérdés megoldása érdekében? Tudják azt, hogy Kodolányi, Ravasz László, Illyés Gyula, Fülep Lajos, Fekete Gyula és mások előtt Vörösmarty volt az első (sőt Pázmány), aki a pusztulásunkat megjósolta a gyermekhiány miatt? Ha nem hiszik, olvassák el Az úri hölgyhöz című Vörösmarty-verset! Nekik nem fáj a magyar nép pusztulása?

- Miért követelik tőlünk Amerika lekopírozását? Nekünk 2500-3000 éves múltunk van, a finnugorság éveit is figyelembe véve, mivelhogy a 30-as évek kutatása szerint alapszó-készletünk tekintélyes százaléka finnugor eredetűnek találtatott, Amerikának pedig saját nyelve sem lesz, ha arra gondolunk, hogy a fehérek rövidesen kisebbségbe kerülnek ott. Az USA 200 éves múlttal rendelkezik csupán (ősi indián és egyéb tradíciót lerombolta): csak nem akar kényszeríteni bennünket saját tradícióink lerombolására!?

- Nekünk ez a féktelen, minden nemzeti jelleget nélkülöző liberalizmus nem felel meg, mert magyarságunk és ősi értékeink feladását jelentené. Éppen ezért nem is fogadjuk el.

- Azt értik liberalizmuson, amit Juszt László művelt Torgyán Józseffel? Vagy amit a többségünk által megválasztott minisztereinkkel művelnek? Se szeri, se száma a kormány- és magyarelleses műsoroknak, ezért követeljük azt, hogy egyensúlyba jöjjenek a műsorok, mégpedig sürgősen, jóval a választások előtt. Ezt nevezi Konrád „antidemokratikus cenzúrának”, „hitvány parlamenti retorikának”? - aki mellel nem a legnagyobb magyar író, ahogyan hívei beállítják, sőt lehet, hogy nem is olyan nagy. A nagy magyar írók úgy néznek ki, mint Illyés Gyula, Németh László, Móricz Zsigmond, Sütő András. Akik akkor is magyarok, ha kiütik a szemüket, vagy bebörtönzik őket. Sőt: akiket a fasiszták (de nem a magyar nép) meg is ölnek. Hát semmit sem tanultak Radnóti hazafiságából? De Teller Edétől, a szent öregtől sem tanulnak, akinek megkönnyeztük nemrég felszólalásakor a bevezető mondatát:

„Magyar testvéreim!” És megkönnyeztük Tom Lantost is - a kolozsvárit, de nem a rendcsináló pestit.

- Milyen magyar rádió és televízió az, amelynek a bemondói nem ismerik a magyar beszéd legegyszerűbb szabályait, beleértve a hanglejtést is? Azt mondják naponként számtalanszor, évtizedek óta, hogy „egyenruha, egyenlőre, egyenjogú, pósta, Tókió, financírozás.” Nagyon sok szót sorolhatnak még. Énekelve beszél jó néhány bemondónónk, rosszabb hanglejtéssel, mint közepes diákjaink. Vitray évtizedek óta azt mondja, hogy „mellélőték” a labdát. Nem tudja azt, amit a második elemistáink már jól tudnak: magánhangzó után hosszú -t a múlt idő jele. Hankisst és Gombárt ezek a kérdések nem érdekelték? Akkor miért van Grétsy és Lőrincze?

És az a rengeteg pesszimizmus, ellentmondás, esztelen kritika mire való? Hogy lehangolják népünket, hogy ne menjenek a dolgok. Nekik nem fáj a magyar nép nehéz élete? (De legyünk csak őszinték: minden negyedik emberünkre jut máris egy autó, s mi állunk a legjobban a volt kommunista államok között, nyugati vélemény szerint is. Én láttam Kolozsvárt százméteres sorokat nemcsak a tejért, hanem a kenyérért is. Menjenek oda a nagy szájalók!)

Játsszunk nyílt kártyákkal, és ne vezessük félre a népünket!

- Miért és milyen jogon fáj sokaknak, ha Magyarországon magyarnak és keresztyénnek nevezzük magunkat? Ez nacionalizmus, antiszemitizmus és Európa-ellenesség? Sokszor leírtam már: a legirigylésreméltóbb nemzeti öntudattal a zsidóság rendelkezik, amelyet nem tudnak asszimilálni sehol, és amely nyilvántartja a világ legtávolabbi pontján élő fajtestvérét is. Csak egy csipetnyit kérünk ebből a nemzettudatból, nekünk az is elég. Olyan egészséges identitástudattal akarunk belépni az egységes Európába, amilyennel például a franciák, az angolok, a németek, a finnek rendelkeznek. Európa egyik legműveltebb népe, a francia, tüntetőleg nevezi magát franciának, büszkén viseli trikolorját, és mégis demokratikus, megbecsült nép. Nem sovinizta és nem antiszemita. Próbálná valaki ezért muksainak nevezni őket!

Vegyék hát tudomásul egyszer s mindenkorra:

A tízmillió magyar nép ki fogja harcolni a magyar rádióhoz és televízióhoz való jogát, értsd: a vezetéséhez és a műsorirányításhoz való jogát. Kiharcolja, mert történelmi, erkölcsi jogról van szó. Akkor pedig felesleges, sőt káros minden erőszakolt és megtévesztő ellenállás.

Egyformán gyűlöljük a fasizmust, a bolsevizmust, az antiszemitizmust, a mindenféle rasszizmust, ezért megtiltjuk, hogy a médiákból antiszemitizmust provokáljanak ki népünk körében. Vegyék tudomásul, hogy az eszeveszett médiaharcban ez történik, s csak úgy kerülhető el ez a „piszkos munka” (ez az én kifejezésem), ha megszűnik a médiabeli „hitvány retorika” (Konrád György ránk irányított kifejezése). Az ellen pedig különösen tiltakozunk, amit Mihancsik Zsófia, a Rádiós Kamara ügyvezetője ír az említett cikkben, hogy „az alelnök javaslatai a magyar demokrácia első klasszikus sztálinista felépítésű intézményévé tennék a Magyar Rádiót, kiirtva minden olyan műsort, amely a politikát értelmezve, gondolkodásra készíteti a hallgatóságot.” Én inkább azt hiszem, hogy Mihancsik Zsófiának a magyarellenességet kellene kiirtania magából.

51 százalékos kompromisszumos megoldást követelünk a médiákban - a javunkra. Se többet, se kevesebbet. De sokkal kevesebbet, mint az amerikai tőkés az üzletkötésben. Egy egészséges, a magyar nép számára megérdemelt kompromisszumot, amilyenhez hasonló szerény kívánságnak nyoma sincs egyetlen volt kommunista országban sem. És akkor mi garantáljuk, hogy nem lesz hazánkban sovinizmus sem. Mert ha lesz, mi majd elintézzük a soviniztákat.

És milyen demonstrációra készül a Charta ismét? A Himnuszunk után a Szózatunk megalázására is?

Megtörténhet, hogy legközelebb Torgyán, Pozsgai, Horn Gyula, Németh Miklós alakít kormányt. Ám legyen! Akkor sem leszünk sem amerikai, sem másmilyen gyarmat. Egyébként a kommunisták, Juszték és az Amerikában vidáman élő Heltaiék megtanítottak bennünket arra, hogy milyen az amerikai politika. Pocsék. (Lásd Szerbiát!) Csak arra nem tanítottak meg, hogy becsületes amerikaiak is vannak. És azt az amerikai népet mi szeretjük.

Az is bűnnek számított nemrég, ha valakinek rokona volt Amerikában.

Hát ennyit egyelőre.

1993. február 4.

6

Nincsenek felsőbbrendű fajok

A textusom nem mondható bibliainak, pedig Landeszmann György vezető főrabbi úr kijelentéséhez fűződik: „Ha felsorolnánk azoknak a zsidóknak az értékeit a magyar kultúrában, amit ha kivonnánk Magyarországról, akkor nem maradna más, mint a bő gatyá és a fűtülős barack.” (Tartalmilag és formailag de rossz mondat!)

Landeszmann úr, erkölcsi kötelességemnek érzem, hogy fejet hajtsak a magyar-zsidó tudósok és művészek nagysága előtt, s hogy kijelentsem: felbecsülhetetlen értékűek, s amíg magyar él a földön (ha becsületes magyar), kalapot emel nekik, és köszönetet is mond. De álljon meg a menet: mi történt itt? Felháborító dolog. Landeszmann úr nemcsak vérig sértett egy népet, hanem felidézett egy jogosan sárba taposott s immár rég ósdinak tartott elméletet; egy hetyke bajszos és frizurás s mindenekfölött öntelt férfiú elméletét (koponyájának ferdeségeit épp most fogják tanulmányozni): a fajelméletet. Mert kijelentéséből félreérthetetlenül az olvasható ki, hogy vannak felsőbbrendű fajok (mint a zsidó) és alsóbbrendűek (mint a magyar). A tétel félremagyarázását vagy visszavonását nemcsak gyávaságnak, hanem erkölcstelennek is minősíteném. (Alea iacta est.)

Landeszmann úrnak fogalma sincs a magyar kultúra súlyáról s arról az áldozatvállalásról, amit a szerencsétlen és mindenkor kiszolgáltatott magyar nép az európai műveltség és civilizáció védelmében hozott. Néhány nyugati embert idézek:

„Magyarország rendkívül sok szolgálatot tett történelme folyamán Európának és a Nyugatnak. A pápaság megállapítása szerint a kereszténység védőbástyája volt a tatár és a török támadásokkal szemben, évszázadokon keresztül legbátrabb fiait áldozta fel Európa keleti határának védelmében. A bátor magyar katonákról Savoyai Eugen megállapította, hogy „ha győznek, az a mi győzelmünk; ha vesztenek, az az ő szerencsétlenségük” (Georges Roux).

„Magyarország Lengyelországgal együtt Európa előőrse volt Ázsia felé. Árpád országának a kereszténység és a latin kultúra felvétele óta az volt a szerepe, hogy megállítsa a Kárpátoknál vagy a Dunánál az Ázsia felől érkező néprámlatokat. ...hősies ellenállása kényszerítette megállásra a törököt a Dunánál, majd egyre inkább a Balkán felé történő visszavonulásra” (René Grousset).

„Európa nem ismerte fel idejében a szolidaritás fontosságát Magyarországgal szemben, melyre a török ellen folytatott háború teljes súlya nehezedett. A magyar nemesség a kereszténység lovagja szerepét töltötte be.” (Leon Tapier)

„Mikor rójuk le végre adósságunkat ennek az áldott népnek, Nyugat megmentőjének?” (Michelet) stb., stb.

Landeszmann úr, a mohácsi vész előtt Európa egyik igen jelentős és megbecsült állama volt a miénk, például III. Béla kincstári vagyona a francia királyokéval vetekedett, Mátyás udvara az európai reneszánsz egyik büszkesége volt, a corvinákról a kontinens legendákat mesélt. Guarino Veronese büszkén jelentette ki, hogy Janus Pannoniusnál tehetségesebb tanítványa sohasem volt.

Néhány bizonyíték a nyelvi kultúránkról:

Sir John Bowring angol filológus: „A magyar nyelv eredete nagyon messzire megy vissza, struktúrája visszanyúlik arra az időre, amikor még a jelenleg Európában beszélt nyelvek nem léteztek.”

Mezzofanti bíboros, a világ legnagyobb nyelvteljesége:

„Melyik nyelvet tartom az olasz és a görög után minden más nyelv előtt leginkább dallamosnak és a verselés szempontjából fejlődésre leginkább képesnek? A magyart. Ebben a népben egyszer csak fel fog tündökölni egy költői lángelme, és felfogásomat igazolni fogja.”

Csak annyiban tévedett Mezzofanti, hogy három lángelme is feltűnt: Vörösmarty, Petőfi és Arany.

Népművészetünk a legértékesebb európai művészetek közé tartozik. Csak egy kis töredékünkre, a csángókra hivatkozom: sok ezer népdaluk összegyűjtése után illetékesek megállapították, hogy tízezrekre menő népdaluk van még.

Landesmann úr, értékelje ki esztétikailag, a tartalom-forma-egység szempontjából például az „Elmegyek, elmegyek, hosszú útra megyek” kezdetű népdalunkat! Rájön, hogy szuperművészet ez, abszolút tökéletes alkotás, és nincs az a schuberti dallam, amelyik felülmúlja.

Fogalma sem lehet Önnek róla, hogy Temesvári Pelbárt és Laskai Ozsvát ferencendi szerzetesek szónokolni tanították a nagy Nyugat népeit a 15-16. században. Műveik Strasbourghban, Nürnbergben, Hagenauban, Lyonban, Párizsban, Velencén stb. több mint húsz kiadásban jelentek meg, s még Rabelais is szívesen tanult belőlük. (Landesmann úr, a keresztény kultúra is kultúra!)

Ismeri Ön a nyelvtudósainkat? Révai Miklós és Sajnovics János a nyelvtörténeti és az összehasonlító nyelvtudományi módszer megalapozói közé tartoznak, s akkor hol van még Reguly Antal, Hunfalvy Pál, Körösi Csoma Sándor s a többi magyar világhíresség! Földrajztudósainkról és utazóinkról Ázsiában, Afrikában neveztek el hegyeket. Világhírű fizikusaink, kémikusaink, csillagászaink, biológusaink, mezőgazdászaink, közgazdászaink, orvosaink, zenetudósaink, íróink voltak és vannak, Zrínyi Szigeti veszedelme szinte hibátlan eposz, Pázmány a maga korának „bíboros magyar Ciceró”-ja, Arany és Sinka István a világirodalom legnagyobb balladaköltői (meg Goethe), Madách Tragédiája a Faust mércéjével mérhető, Jókai a világ egyik legolvasottabb romantikus regényírója volt, szinte mindenütt olvasták. Londonban mondták ki először, hogy Kodály a 20. század legnagyobb kórusműszerzője - de önök újabban csökkentik a nagyságát, csak a Bartókét ismerik el. Tudjuk, miért. Számos énekesünk lépett már fel a Scalában, a Metropolitanben, más világhírű operaházakban. Sportkultúránk bizonyítéka, hogy sportnagyhatalom vagyunk még mindig, az olimpiákon az első tíz helyezett között, megelőzve hatalmas népeket. Harmadikok is voltunk. Labdarúgóink Londonban 6:3-ra, itthon 7:1-re verték meg az angolokat, s az egész világon dicshimnuszokat zengtek róluk. Egy maroknyi és szegény nép multimilliárdosok támogatása nélkül érte el mindezt.

Ha ön azt mondja: Szigeti, én azt mondom: Vecsey; Ön: Solti. Én: Ferencsik, Fricsay, Reiner, Lehel György (szerencsétlenségükre magyarnak születtek). Ön: Carelli. Én: Pataky, Kónya. Ön: Mendelssohn; Én: Liszt. Ön: Rubinstein. Én: ugyancsak Liszt. Ön: Einstein. Én: Bolyai. Einstein hagyatékában számozottan vannak feltüntetve a Bolyai-iratok. 1914 tavaszán kiváló ajánló levelekkel Marosvásárhelyt járt, hogy betekintsén Bolyai irataiba. Kanadai tudósok állítólag már Bolyai-Einstein relativitás-elméletről beszélnek.

Landesmann úr, vizsgálja felül a nézeteit! Nincsenek felsőbbrendű fajok. A néger és a sárga sportolók lepipálják Önöket, s a világ első tíz-tizenkét zeneszerzője között nincs egyetlen zsidó sem. Mert ugye: Bach, Beethoven, Mozart, Wagner, Händel, Schubert, Brahms, Monteverdi, Vivaldi, Verdi, Haydn, Csajkovszkij, Liszt... (ez nem nagysági sorrend.)

Ha jól tudom, Landesmann úr magyar állampolgár, mint Juszt László is. Hm! Nem fogunk önöknek szobrot állítani, az biztos. De Teller professzor Úrnak igen. És ilyesmit írunk alá: Magyar testvéreidtől, akik nem felejtenek el soha.

Isten áldjon meg minden jó szándékú zsidót, s aki magyar-zsidó, azt kétszeresen áldja meg! S talán még ennyit: nem bántuk meg a feleségemmel, hogy a zsidóságért izgulva nem aludtuk át az öbölháborús éjszakákat. De most meg a balkáni katolikusokért és mohamedánokért szurkolunk. S már nem tapsolunk az amerikaiaknak, hanem lenézzük őket.

Ilyen az élet.

Miskolc, 1993. április 1.

Levél egy ügyesen helyezkedő iskolai igazgatóhoz

Igazgatónő!

Beke György szép könyvéből, a „Régi erdélyi skólák” címűből tudtam meg, hogy az erdélyi ferences és kapucinus rendházak főnökei, a gvárdiánok, meg a kálvinista kolozsvári diákok is, egy-egy „hadi rontás” után koldulásból építették fel elpusztult iskolájukat. Koldultak a gazdag polgároktól, a főuraktól, de még a kolostorok szegény papjaitól, szerzeteseitől is. Bejárták nemcsak egész Erdélyt, hanem Magyarország városait is. Addig koldultak, míg a tervüket megvalósították, iskolájuk kapuja megnyílt.

Elhatároztam, hogy én is ilyen kolduló pedagógus leszek. Miután elintéztem, hogy a „Sárospataki Református Kollégium” és a „Nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium”, két híres ősi intézményünk testvériskola legyen, diákalapítványt hoztam létre nevelési jellegű könyveim tiszta jövedelméből, azzal a céllal, hogy minden évben 4-5 pataki diák látogasson el Enyedre tanári kísérettel, és ugyanennyi enyedi Sárospatakra. Ismerjék meg egymás iskoláját, hazájuk egy részét, s ezáltal is kapcsolatot teremtsünk a magyarországi és az erdélyi fiatalságunk között.

Három¹ éve járom immár az iskolákat az egész országban, 71 évesen és fél tüdővel, vesekövesen, prosztatítisztes panaszokkal, és koldulok, szüntelenül csak koldulok, könyveimet és Erdélyről szóló ingyenes előadásaimat ajánlva. Én, akinek mindig volt tartása, és sohasem tudtam megalázkodni az emberek előtt. Most tudok. Mélyen meghajtott fejjel is tudok. Bevallom, Verseghy Ferenc költeménye is buzdítást ad nekem:

„Nézd a búzakarászt, büszkén emelődik az égnek,
Míg üres; és ha megért, földre konyítja fejét.”

Megértem volna? Ó nem, az ember sohasem lehet tökéletesen érett. Csak bizonyos dolgokra értem „be” én is.

Elmondom a jól begyakorolt mondókámat az igazgatóknak, aztán várok alázatosan.

- Hát tudja, kedves kolléga úr - mondja az egyik - (persze hogy tudom), roppant nehéz időket élünk. A mi gyermekeink meglehetősen szegények. Az iskolánk is az. Magunk is. Nem mondom: szép dolog. De hát... Szóval...

- Mindazonáltal (vágom rá) talán egy-két példányt az iskolakönyvtárnak... Jutalomkönyvnek... Lehet, hogy a kartársak is... Vagy ha hozzájárulnának a gyerekek minden osztályban egy fél villamosjegy árával, egy fagyalt negyedével egyetlen példány megvásárlásához, és kisorsolnák a könyvet, akkor minden osztályban megtudná néhány gyerek, hogy a Mócvidék aljában is élnek szórványmagyarok, akik sírva kérdezik tőlem: „Gondolnak-e velünk? Tudnak-e rólunk?” S talán még a szülők is tudomást szerezhetnének pusztulófélben lévő fajtestvéreinkről... a romániai magyarság életéről... az 1961-es magyar tanárok elleni koncepciós perekről és börtönélményeikről... a gyermekvállalás szükségességéről... a magyar összeférhetetlenségről... magyarságtudatunk katasztrofális méretű hiányáról és így tovább.

Olyan igazgató is volt (szám szerint egy, a több mint nyolcvanból), aki egyetlen könyv elhelyezését sem segítette elő igen szép és gazdag középiskolájában, Miskolcon.

---

¹ Most már 13 éve.

Azért van megértés, van eredmény. Én lejárom a lábam is, ha kell, rengeteg iskolába elmegyek, az ország legtávolabbi részeibe is.

„S ha lábam is lejártam, csúszom térden.”

Horváth Imre nagyváradi költő sorát idéztem.

Boldog vagyok, hogy használhatok. A legnagyobb öröm az enyém: a koldus boldogsága. Boldog koldusnak lenni: nem adatik meg mindenkinek.

Nos így jutottam el az Ön luxusiskolájába is, Igazgatónő, egy csípős, szeles, késő novemberi reggelen. Ha tudná, milyen érzékeny vagyok a hideg szelekre, mióta hiányzik egy fél tüdőm. Különösen az ilyen „magaslati” szelekre. Kegyes volt fogadni engem, nem dobott ki. Olyan kényelmesen és „szélesen” helyezkedett el puha-meleg foteljében, hogy majdnem lefolyt belőle. Juhász Gyula megénekelte renyhe-jólét-párnái jutottak eszembe, meg az, hogy mi a régi „paradicsomi” rendszerben heteken át a folyosón tartottuk az óráinkat, mert takarékoskodni kellett a tüzelőanyaggal, meg a kályháink is használhatatlanok voltak. Tanítványaink egymás hátára helyezték a füzetüket, úgy jegyzeteltek, tankönyveink sem voltak. Mindez Nagyváradon történt, a boldog kommunizmusban, Juhász Gyula és Bartók egykori gimnáziumában, s én épp Juhász egykori katedráján tanítottam.

47 éve tanítok immár (11-ik nyugdíjas évemben is két iskolában), elég könnyen felismerem az emberi lelkeket és lelketlenségeket. Rossz megérzésem támadt; olyasmi, hogy „ez ki fog rúgni engem, vagy legalábbis kidribliz, de mindenképpen el fog utasítani.” Madách Évája jutott eszembe, aki így intette le életéért esengő rabszolga férjét a fáraó előtt:

„Hiába kéred azt.

Ki kínjainknak nem volt részese,

Nem ért, nem ért.”

A képzettársítás nem volt véletlen, mert Ön valóban fáraói méltósággal intézett el. Leírt három nevet egy „shakespeare-i” nagyságú papírra (szándékosan írtam g-vel, hogy könnyebben emlékeztetni tudjam), és tudomásomra hozta, hogy kérésemet ezzel a három személlyel intézzem el. Valamelyikükkel. Napok múltával egyikük közölte velem telefonon: az iskola nem igényel a könyveimből.

Ön volt tehát az egyetlen iskolaigazgató, aki teljesen elzárkózott diákalapítványom támogatásától.

Eszembe jutott egy régi történet az Igazgatónővel kapcsolatosan. Többször megfordult már az iskolánkban egykori szakfelügyelői minőségében, a Berzeviczy Gergely Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolában, így 1983-ban is, nyugdíjaztatásom és egy szintén magyar szakos kolléganóm nyugdíjaztatása előtt. Azért jött, hogy beprotezsálja két ismerősét (kettőt is!) a mi helyünkre, holott még azt sem tudtuk, hogy a nyugdíjaztatásunk után tanítani fogunk-e továbbra is. (Nekem akkor 60 évesen három gyermekem iskoláztatásáról kellett még gondoskodnom, mert gyalázatos romániai éveimben csak 46 éves koromban sikerült meg-nősülnöm.) Csak azt nem mondta - de mindenképpen azt kívánhatta nekünk -, hogy menjünk már innen a fenébe. Ez a fellépése nem igazolta kollegialitását, hanem éppenséggel mást igazolt. Egymásra néztünk néhányan a tanárban, de nem minősítettünk, a mosolygós tekintetekre mosollyal válaszoltunk.

Igazgatónő, mióta Miskolcon lakom, tudom, hogy Ön politikailag mindig kegyelt volt, s ma is az. Én nem vagyok politikus, de megtanított a hosszú kisebbségi sorsom politizálni, s kioktatott Önt politikából és pedagógusi magatartásból is, hiszen a pedagógia ma szintén politika.

Mindenekelőtt: törvényes joga volt hozzá, hogy elutasítson, hiszen milyen paragrafus kényseríthetné arra, hogy diákalapítványom javára könyvet vásároljon. (Ám mindketten tudjuk, hogy a „törvény” szó a mi századunkban semmit sem ér, mindenki kijátszotta, és kijátssza ma is. S ha így állunk, akkor a „kolléga” és a pedagógusi „becsület” szónak fölöttébb nagy értéke van.) Ha csak egy-egy példányt vásárolt volna könyvtárunk számára a felajánlott három írássomból, (amelyeket kedvezően minősítettek feletteseink), mindössze 550 forintot fizetett volna az iskola kasszájából, nem a saját zsebéből. Nem volt pedagógusi érzéke és viszonyulása hozzá, hogy az egyik legjelentősebb és legősibb erdélyi iskolánk, szellemi fellegvárunk támogatásához hozzájáruljon, egyetlen fillérje feláldozása nélkül. (Nekem csak 14800 forint nyugdíjam van, három gyermeket tartok el, és ennek ellenére már 100 ezer forintot és 200 dollárt fizettem be az alapítványomra.) El tudja képzelni, mekkora örömet fogok én szerezni azoknak a pataki diákoknak, akik egy hétig utazhatnak majd Erdély gyönyörű tájain, és azoknak az enyedieknek, akik Magyarországgal, az anyaországunkkal ismerkednek majd? Nem tudja elképzelni, biztosan tudom. Feltételezem, hogy a sors Önhöz is kegyes volt, pedagógushoz illően szült néhány gyermeket a hazának, ha nem maradt pártában, mert ilyesmi is megtörténhet. Szeretheti Ön teljes szívből a gyermekeket, ha nem tud lelkesedni igazgatói minőségében iskolás gyermekeink örömén, a patakiakén és az enyediakén? Csak imitálja a szeretetét. Fel tudja fogni, hogy mennyire fontosak a kapcsolataink a határon túli testvéreinkkel, s ha Erdélyben kipusztul a magyarság, akkor Magyarország is elveszett? Nem tudja ezt Ön felfogni. Gondolt már arra, hogy létezhet kisebb és nagyobb, sőt igen nagy, az élet kockázatásával járó pedagógusi áldozatvállalás? Nem gondolta még át mélyen ezt a kérdést sem. Nos jegyezze meg:

Az összes utódkommunista táborban mi vagyunk a legjobban élő ország; betegre esszük magunkat (és etetjük kutyáinkat), pedagógusaink jelentős része a mai benzinárak mellett is saját autójával jár a munkahelyére, minden 4-ik polgártársunkra jut egy autó; mi szívjuk el a legtöbb cigarettát a világon (százalékosan), mi isszuk a legtöbb tömény szeszt, és mi sírunk a legjobban, minket vezetnek félre legkönnyebben a belső ellenségeink, akiket Kölcsey és Berzsenyi „belső férgeknek, kányáknak” nevezett, és mi sztrájkolunk az első felszólító szóra. Sztrájkoló pedagógus és orvos? Egytől egyig megtévesztett ember az! (Románia Európa egyik leggazdagabb országa lehetne, de saját szememmel láttam, hogy Kolozsvárt százméteres sorokban álltak az emberek kenyérért és tejért. Ami hihetetlen: rendíthetetlen nemzettudatuk van. Volt és lesz. Minden áldozatot meghoznak hazájukért. Nagyon jól tudom, hiszen ötven évet köztük éltem.)

Feltételezem, hogy járt már Nagyváradon. Főterén ott áll a Szent László-templom. Tudja, miért? Mert amikor Ceaușescu elődje és nagy tanítómestere, Gheorghe Gheorghiu-Dej parancsára le akarták bontani 1963-ban, száz meg száz magyar ember (férfi, nő, gyermek, aggastyán, munkás, paraszt és pedagógus) ülte körül sokszorosán, kijelentve, hogy ott hálnak meg, de magyarságukat és istenhitüket megvédik, s ha történetesen meghalnak, akkor ezrek és ezrek foglalták volna el a helyüket, a város egész magyarsága. Mikor meglátták őket a bontást elkezdő román munkások, így kiáltottak fel, szerszámaikat eldobva: „Mi nem leszünk barbárok, hogy ezt a templomot lebontsuk!” Hát azért van ott a római katolikus templom a mai napig is. A pártvezetők majdnem beleőrültek, de tehetetlenek voltak.

Igazgatónő, Önt nem rendítik meg az ilyen és ehhez hasonló történetek? Vegye tudomásul: ha magyar pedagógusnak vallja magát, az a legfontosabb feladata, hogy elősegítse annak az egészséges magyarságtudatnak a kialakítását, amit Rákosi és Kádár rezsimje megsemmisített! Ez nem jelent sem sovinizmust, sem antiszemitizmust, semmilyen gyűlöletet. Csak arra figyelmeztet: minden magyar állampolgárnak erkölcsi kötelessége a haza érdekeinek megvédése.

És miről szólt az a három könyv, amelyeknek az iskolájában történő bemutatását is megakadályozta:

1. A tanári visszaemlékezésem arról, hogy a pedagógusi pályát a legnehezebb életkörülmények között sem szabad otthagyni, még akkor sem, ha belebetegszünk az éhezésbe; nekünk a szeretetet és a békességet halálunk napjáig tanítanunk kell, életvitelünkkel is igazolva tanításunkat. Szólt arról is, hogy az erdélyi népek barátsága mindennél fontosabb. Meg arról, hogy sohasem tagadtam meg, sőt büszkén vallottam és vallom ma is szegényparaszti származásomat. Hogy az anyám cselédlány volt a férjhezmenetele előtt egy tanári házaspárnál. Olyan világban írtam le ezt - a kommunizmusban -, mikor a fiatalok aggmenházba toloncolták a szüleiket, és feljelentették őket a rendszer neveltjeként.

2. A „Miképpen mi is megbocsátunk” című könyvemben a nagyváradi magyartanárok és diákok 1961-iki koncepciós perének és börtönéveinek történetét dolgoztam fel regényszerűen, elítélve minden fasiszta-bolsevista törvényteleniséget. 1992-ben jelent meg ez a könyvem a könyvnapra, városunk jelentős anyagi támogatásával, a Felső-Magyarország Kiadó gondozásában. Summája a következő: azoknak is megbocsátottam, akik ártatlanul megkínóztak, elítéltek, tönkretették az egészségemet. Humánus dolog, ugye? (Az Igazgató a kommunis-ták kegyeltje volt és maradt, azok emelték ki a „közönséges” tanárok közül; talán meg fogja bocsátani nekem, ha azt hirdetem keresztyén pedagógusi minőségemben: ne bántsátok, és ne akasszátok fel azokat, akik 1956-ban agyonlőtték a szüleiteket, a testvéreiteket, nézzünk már egyszer előre, és építsük fel újból közösen a magyar hazát! Csak melleleg jegyzem meg: verseket írtam a börtönben titokban nagy román költők tiszteletére és a deportálásban elpusztult zsidó kisgyermek emlékére.) Nem érdekelték Önt, mint pedagógust, a tanításaim; megtiltotta a terjesztésüket.

3. Csak remegő kézzel tudok írni a „Mária tanító néni” című könyvemről, mert Mária húgom a pedagógusi eszményképem volt, akinek a nagyságához sohasem tudok már felnőni. 1970-ben halt meg. Hat veseműtéttel majdnem három évtizeden át falusi iskolákban tanított: magyar, román és cigány iskolákban. A románban azért is, hogy több alkalma legyen szolgálni az erdélyi magyarság és románság barátkozását. A cigányban azért, mert a tetves cigánygyermekeket is szerette, annyira, hogy még a keresztanyaságukat is vállalta (mikor más pedagógus a templomba be se merte tenni a lábát félelmében). Meg azért is, mert el akarták románosítani a magyar tannyelvű cigányiskolát, arra hivatkozva, hogy a magyar tanítók úgysem mennek oda szívesen tanítani. Ő szívesen ment.

Huszonnyolc éven át vesegörcsök kínozták, a legnagyobb fájdalmak, de nem tudtuk Nagyváradra helyezettetni, mert magyarnak vallotta magát, s ebből nem engedett. Csak két évig élt betegszabadságon, de akkor is maga mellé vett egy csecsemőt, mert neki nem lehetett gyermeke, és nem tudott gyermekközelség nélkül élni. Pelenkázta, fürdette, etette, és a világ legboldogabb embere volt halála napjáig. Ki ne felejtsem már: hogy a román iskolájába eljuthasson, meg vissza, 5-5 kilométert kellett gyalogolnia reggel és este farkasjárta erdőben, ahol a román parasztok is csak csoportosan és fejszével felszerelve merészkedtek közlekedni. (Ezt adja össze Igazgató! Akkora számot kap, hogy ki sem tudja olvasni szégyenében.)

Igazgató, nem is tudok aludni, amióta „leépített”. Romantikus lélek vagyok, hamar kicsordul a könnyem, hiszen 47-ik éve tanítom már a szépirodalmat. A frász eszi az oldalamat: mi lehetett a legkézzelfoghatóbb oka ennek a romantikus regénybe illő szívtelenségnek? Végül csak rájöttem: az a nagyszájú hozzászólásom azon a hat párt által szervezett ocsmány, tanügyinek nevezett nagygyűlésen; amelyet Havas Henrik 20 perces késéssel kezdett el, 200 embert megvárakoztatva (állítólag 20 ezer forintot kapott a levezetésért, amikor hazánkban annyi munkanélküli van), s a végén kijelentette, hogy hozzászólás nincs az idő elhúzódása miatt. Nem húzódtott el így sem, mert 13 óráig programálták a gyűlésünket.

Piszkos korteshadjárat volt az a gyűlés, többen is azt szuggerálták volna belénk, hogy csak semleges tanítás lehetséges, meg azt, hogy az SZDSZ már meg is nyerte a választásokat, holott csak fél év múlva megyünk el szavazni. (Akkora választási csalásra számítanak?) Hogyne menne fel az ember pumpája ilyen szemtelenség láttán-hallatán! Azt csinálnak velünk saját hazánkban, amit akarnak, s ez a buta nép lenyel mindent.

Semlegesség?

Tehát lényegében az, hogy ne legyen se hazafias, se krisztusi istenes nevelés hazánkban. Kérdezem: ószövetségi lehet? Egész nemzeti történelmünknek három kulcsszava van: Isten, haza és család. (Zrínyiék esküje gyönyörűen érzékelteti ezt a Szigeti veszedelemben.) Ha ezt a három szavunkat feladjuk, magyarságunkat adjuk fel. Már fel is adtuk lényegében. Egyszerűen lebunkóznak bennünket a sajtóban, a rádióban, a tévében, de még a parlamentben is, ha kijelentjük, hogy Magyarországnak végre magyar színezetet kell öltenie. Nem vagyunk képesek kizavarni jogosan visszaítélt egyházi iskoláinkból az ateistákat. Családról pedig már egyáltalán nem beszélhetünk ott, ahol világviszonylatban a legtöbb a válás és a magzat-elhajtás. Meddig tűrjük azt? Annyi félelem rakódott le bennünk fél évszázad alatt, hogy még mindig ki sem merjük nyitni a szánkat, nemhogy cselekednénk.

Igazgató, ez volt az erőszakosan kiprovokált hozzászólásomban azon a gyűlésen. Ez volt az oka az Ön mérhetetlen haragjának; hogy szóba sem állt velem, mikor a könyveimért felmentem arra a gyönyörű „magaslati” helyre. Ahol tisztább a levegő, mint a lenti prolis tájakon. Ahol szabadabban énekel a madár, s a nap is nyitott szájjal nevet, nem fanyarul mosolyog, s ahol következőképpen még mindig kinevetik, lenézik, elhallgattatják a becsületes magyart. Jól tudjuk, hogy kik.

Megtudtam közben, hogy az iskolájuknak is van testvériskolai kapcsolatuk Nyugaton. Természetesen: nagy hasznot hozó kapcsolatuk, amit kikoldultak tőlük. Mi szerényebbek voltunk ott, Erdélyben, az anyagi hasznot kikapcsoltuk számításainkból, megelégedtünk az erkölcsi haszonnal. Ma is ezt tesszük. Az az érzésünk, hogy jó lóra tettünk.

Hát nem irigylem az igazgatói renyhe-jólét-párnáit Öntől, a pedagógusi etikáját meg egyáltalán.

Miskolc, 1993. november 19.

Kun József

8

Semleges iskolai oktatást? (Ugyan miért? És kik kérik ezt?)

Készül a Nemzeti alaptanterv. Nagyon régóta készül, mert nem hagyják elkészülni. Már a címéért, a nevéért is alaposan meg kellett harcolni, mert egyesek, az ellenzékiek, a kisebbségek, a „kétszázerek” nem akarják, hogy olyan legyen, ami a „tízmillió” érdekeit is szolgálja, vagyis „nemzeti”. Mintha nem létezne a magyar nemzet, s csak ők léteznének. (Próbálnák Romániában kinyilvánítani, hogy semmi „nemzetire” nincs szükségük, de megütnék a bokájukat!)

„Semleges oktatásra van szükségünk” - mondják határtalan szemtelenséggel, s még csak nem is nevelést mondanak sokszor, hanem csak oktatást, mintha a nevelésnek nem is lehetne helye az iskolákban. Tulajdonképpen igazuk van, mert a „semleges” nevelés pontosan azt jelenti, hogy ne legyen nevelés egyáltalán (hogy aztán ők tudjanak nyugodtan nevelni hazafiatlan, kozmopolita magyarokat.) Ilyesmit csak olyan országban lehet büntetlenül kimondani, ahol már nincs nemzettudat. Nincs, mert már tönkretették Rákosiék és Kádárék. A nem magyarok. Hát így állnak a dolgok, mondjuk ki kertelés nélkül, hogy hályogos szemű magyar testvéreink is világosan lássanak. Az a meggyőződésem, hogy ilyen nyilatkozatot csak egyetlen országban lehet kinyilvánítani, beleértve a széles világot: Magyarországon.

Az a legfelháborítóbb, hogy azok követelőznek így, akik néhány évvel ezelőtt s évtizedeken át a rádióban, a tévében és a sajtóban kézzel-lábbal tiporták a semlegességet, s a diktatórikus kommunizmus jól megfizetett szószólói voltak. A legnagyobb kommunisták. (Ma is jól megfizetik őket. Csak őket fizetik meg. S a fix fizetésük mellett még rengeteget keresnek.)

Újabbán Miskolcon volt szerencsénk látni őket egy korteshadjáratban (mert az volt, nem oktatási szívügy), amikor Havas Henrik elnöklete alatt az SZDSZ és az MSZP küldöttei szorgalmazták a semlegességet. Nem véletlen, hogy ők. Petur bán szavával élve „koppintsunk már az orrukra”, hogy nyilvánosan is leleplezzük őket egész népünk előtt: elszánt ellenfeleinket.

Hát így nézett ki fél évszázadon át az ő szentesített semlegességük a magyar népoktatásban:

Meghamisítva tanítottuk legnagyobb íróinkat is, mikor elhallgattuk hazafiságukat, magyarságtudatukat és istenhitüket. Mintha csak forradalmi verseket írtak volna, és semmi egyebet. De még a forradalmiságukat is elferdítve mutattuk be, mintha semmi közük nem lett volna a valós magyarsághoz, csak a nemzetietlenné vált tömegeihez. Petőfit, Adyt és József Attilát tekintettük (nagy „semlegességünkben”) a magyar irodalom csúcspontjainak, de csak azon az alapon, hogy ők voltak a legforradalmibbak: a világpolgár Petőfi, a szocializmus határáig eljutó Ady és a kommunista József Attila.

Elhallgattuk Petőfi magyarságtudatát, mintha nem ő írta volna ezeket a sorokat:

De semmi kincsért s hírért a világon
El nem hagynám én szülőföldemet,
Mert szeretem, hön szeretem, imádom
Gyalázatában is nemzetemet.

(„Magyar vagyok”)

El sem tudja képzelni Petőfi (akár Vörösmarty a Szózatban), hogy a magyar ember a hazáján kívül, vagyis hazátlanul éljen, ezért így átkozza meg a mindenkori disszidenseket:

A miként ti e szegény hazából
Magatokat számúzitek:
Vesse úgy ki csontotokat a sír
S a mennyország lelketeket!

Évtizedeken át ki nem mondhattuk az óráinkon, hogy Petőfi istenfélő ember volt, pedig ha hosszú életet él, a legnagyobb vallásos költőink közé tartozhatott volna. Az Apostolban olvashatjuk a következő sorokat:

Isten, légy üdvöz, légy imádva!
Fölszállott hozzád egyik porszemed, hogy
Előtted leboruljon,
S elmondja: hú fiad vagyok, Atyám!

Alig nyolc sorral később pedig:

Meg vagy csúfolva, Isten, ott a földön,
De ez örökké nem maradhat így,
Dicsőségednek helyreállni kell.

Figyelemre méltó, hogy hazafiságát, hazájának szépségét sokszor istenhez viszonyultan fejezte ki:

Ha a föld Isten kalapja,
Hazánk a bokréta rajta.
(„A magyar nemzet”)

Ha felesége szépségében gyönyörködött, Isten csodálatos teremtményét látta benne:

Szeress, szeress, mint én szeretlek téged,
Oly lángolón, oly véghetetlenül
Áraszd reám a fényt s a melegséget,
Mely Isten arcáról szivedbe gyűl.

Nagy dolog az, ha egy olyan nagy hazafi, mint Petőfi, aki önként áldozta fel életét a hazáért, az „Isten” szót mindennél fontosabbnak tekinti, pedig ezt olvashatjuk „A honvéd” című versében:

Isten után legszebb és legszentebb név
A honvéd-nevezet!
Hogyne iparkodnám hát megérdemelni
Ezt a szép nagy nevet!

Ady magyarságtudata semmivel sem volt kisebb méretű a Petőfiénél, pedig neki visszafogottabban kellett volna viselkednie, mivelhogy ki volt szolgáltatva feletteseinek, a többnyire nem magyar szerkesztőknek és laptulajdonosoknak. Ilyen helyzetében is százszor kinyilvánította mérhetetlen nemzettudatát, többek között ilyen formában is: „Jobb magyar vagyok minden más hazafinál. A magyar géniusz igájába fogtam magam, s amit csinálok, arra büszke vagyok.” Vagy: „Nem tehetek róla, hogy érdekel, izgat, foglalkoztat a saját magyarságom s a magyarság együttes kínja, problémája, sorsa.”

1916-ban, néhány évvel halála előtt is olyan szenvedélyesen vall izzó magyarságtudatáról, mintha makkegészséges volna, s nem inkább a halálra kellene koncentrálnia: „Arra pedig figyelmeztetek minden gonosz érzésű embert, hogy talán szükség lesz még a magyarság védelmére, s akkor én halálos ágyamról is föl tudok kelni, mert - sajnos - többet érzek és sejtek, mint a mai szerencsés vagy szerencsétlen hősök!”

Istenhitének mélységét felesleges részletesen bizonyítani, hiszen olyan nagy emberek mondták ki, hogy ő a legnagyobb vallásos költőnk, mint Makkai Sándor író, református püspök és Szerb Antal, a kiváló magyar-zsidó irodalomtudós. Azért a legnagyobb, mert költőzseni, és senki sem élt át olyan mély bűnbánatot irodalmunkban, mint ő és a 16. századbéli Balassi Bálint.

Meghazudtoltuk József Attilát is sokféleképpen. Például azért, hogy elhallgattuk kizárását a kommunisták pártjából, vagy hazugságokkal indokoltuk meg; de elhallgattuk azt is, hogy nem ateistaként halt meg.² Már a „Betlehemi királyok” című versét sem írhatta volna meg egy hitetlen költő, mert ekkora bűbájosságra képtelen lett volna; a halála előtti évében írt gyönyörű fohászkodásra pedig, a „Nem emel föl” szintén bizonyít. Csak az első szakaszát idézem, de hangsúlyozni kívánom, hogy egészében van igazi nagyszerűsége:

Nem emel már föl senki sem,
belenehezültem a sárba,
Fogadj fiadnak, Istenem,
hogy ne legyek kegyetlen árva.

Köztudomású, hogy Balassi Bálint önként jelentkezett az Esztergom felszabadításáért elindított harcra, tehát önként áldozta fel életét a hazáért, mint annyi más kortársa, és később Petőfi. Utolsó szavai pedig ezek voltak: „Krisztus meghalt énérettem, és én hogy kételkedjem? Te katonád voltam, Uram, és a Te seregedben jártam.”

S akkor kérdezem: hogy képzelik a magyarság ellenségei (mert azok) Balassi semleges tanítását? A hazafiságát hallgassuk el, vagy az istenes szavait? Esetleg mind a kettőt? Vagy úgy tanítsuk, hogy mondjunk el mindent szárazon, és ne állítsuk példaképnek ifjúságunk elé?

Milyen gazemberség volna, hiszen a legjelentősebb hazafias versében ő maga határozta meg ilyen frappánsan a végvári élet értelmét:

Emberségről példát,
Vitézségről formát
Mindeneknek ők adnak.

Ne felejtsék el a nemzettudatunk teljes kiirtásán fáradozók, hogy a magyar történelemnek, a magyar kultúrának, egész emberségünknek három kulcsszava van: Isten, haza és család.

Gyönyörűen írt erről Babits, mikor kihangsúlyozta: nincs szükség hagyományos erkölcsünk átértékelésére, mert magyarságunk és kereszténységünk egymást erősítő tényezőkként hatottak egész történelmi fejlődésünkre, s hazaszeretetünk igazi alapja mindig az otthon - és a családszeretet volt.

Nincs az a valamirevaló írónk, költőnk, politikusunk és államférfiunk, aki ne ezt a három szót tartotta volna szem előtt, vagy egyet is kifelejtett volna. Történelmünk egyik legnagyobb magyarja, a horvát-dalmát származású Zrínyi Miklós így érzékelteti ezt híres eposzának 5. énekében:

Harcolnunk peniglen nem akármilyen okért
Kell, hanem keresztény szerelmes hazánkért,
Urunkért, feleségünkért és életünkért.

S mikor eskütelre kerül a sor, előbb maga teszi meg azt, s csak aztán esketteti meg katonáit:

---

² Az 1995-ben megjelent „József Attila istenes versei” című tanulmányomban kifejtettem, hogy több mint 50 versében foglalkozik Istennel, s ma már a nagy magyar vallásos költők közé sorolható.

Fejem fennálltaig lések én veletek,
Esküszem seregek élő Istenének,
Kívánom, hogy ti is így cselekedjete,
Éles szablyát kézben tartván esküdjete!

S hogy miképpen lesz ebből a magyarságtudatból egyetemes emberi érzés és áldozatvállalás, az ellenségeink által oly sokszor hangoztatott „európaiság”, arra is megadja a nagy Zrínyink a választ:

Mindenfelől ránk néz az a nagy kereszténység,
Mi vitéz kezünkön van minden reménség;
Soha még mireánk nem jött rút szégyenség,
Azért rakva hírünkkel föld, tenger és ég.

Vagyis: a magyarság évszázadokon át ontotta véré a vén Európáért, a keresztény kultúra védelmezéséért. Akkor is, mikor a legműveltebb népek közé tartozó franciák és angolok százéves háborút folytattak egymás ellen, rombolva templomokat, palotákat, festményeket és szobrokat, az európai kultúra és műveltség legértékesebb alkotásait. Nekünk nem kell Európába mennünk, mert idejében odaérkeztünk, s a maximumig kiművelt latin nyelv nálunk maradt meg legtovább hivatalos nyelvnek egész Európában.

Ha már Zrínyinél és egyáltalán régi irodalmunknál tartunk, hadd említsük meg, hogy nevezett költőnk a Török áfiumban, Berzsenyi és Kölcsey pedig több helyütt is „kányáknak, kígyóknak, belső férgeknek” nevezi azokat a honpolgárainkat, akik összeférhetetlenségre uszítanak, s a kutyáktól tanulhatnának hűséget.

Semleges oktatást?

A magyar irodalomnak két kiváló komikus eposza van, Csokonai Dorottyája és Arany műve, a Nagyidai cigányok. Mindkettőt szívesen tanulnák a gyermekeink, mivel szórakoztató művek, sőt kacagtatóak. Mégsem tanítottuk a Dorottyát egyáltalán, Arany eposzát is csak érintőleg. Hogy miért hallgatták el „semlegeseink” elődei, vagy éppen ők is? Hát megmondom én. Mert ilyen részletek vannak a Dorottyában:

Jártak galoppátát, straszburgert, hanákat,
Valcerest, mazurkát, szabácsot, kozákat.
E módi bolondság többre is megy vala,
De a vitéz Bordács végre felszólala:
„Uraim! az urak magyarnak tartanák
Magokat: de ki tót, ki német, ki hanák.
Mért nem táncol magyart az anglus, francia?
Csak a magyarnak kell más nemzeti módia?
Így veszjtjük hazánkat a magunk kárával,
Külső táncsal, nyelvvel, szokással, ruhával.”

Hát persze hogy nem lehetett tanítani ilyesmit, mert akkor a gyermekeink nem csasztuskáztak volna.

Hangos „semlegeseink” nem emeltek szót a semlegesség mellett, mikor a szakközépiskoláink I. osztályában Erdei Ferencnek, a közgazdásznak és politikusnak a Magyar Szocialista Munkáspárt X. kongresszusán elmondott beszédéből vett részletet tanítottuk a „Felszólalás” című leckénkhez. Figyeljék csak ezt a szöveget:

„A mi távlati kutatási tervezésünk során is előrelátható, hogy néhány társadalomtudományi témakört országos szintű kutatási programként, illetőleg fő irányként kell kiemelni. Ilyenek például: a tudományos-technikai forradalom társadalmi-gazdasági hatásai, gazdaságpolitikánk tudományos megalapozása, a korszerű igazgatás-közigazgatás, a társadalmi rétegződés és az

életmód, illetőleg a tudatok alakulása. Mindezeket nem lehet kiemelt kutatási feladatokká tenni. Mindezt művelni kell, s közülük kell kiemelni azokat, amelyekre különösen egyesítjük erőinket...” stb.

Azt szeretném kérdezni: hol volt a szívük a tankönyvszerzőknek (Graf Rezsőnek és Szende Aladárnak), továbbá a három elbírálónak, mikor ebből a nehéz szövegből egy teljes oldalt közöltek? És ugye, egyáltalán nem nevezhető semlegesnek ez az idézet! És hol voltak akkor a mai „semleges” újságíróink és tévé-riportereink, hogy elfelejtettek felszólalni a durván megsértett „semlegesség” ügyében? Hát ezért utálták meg tanítványaink az egykor legszebb tantárgynak tartott magyar nyelvet és irodalmat. S még most is utálják, s mindaddig utálni fogják, ameddig a leíró nyelvtan helyett olyan szövegtant tanultatnak velük, amilyen a 13103-as számú tankönyv is, amelynek abszolút semmi gyakorlati haszna nincs, s amelyet nem magyar érzésű ember írt.

A „semlegesség” több oldalú dolog, mint amilyennek látszik, s jó példa erre az irodalmi szöveggyűjtemények esete is. A 70-es évek elején még a tankönyvek végéhez odacsatolták a szöveggyűjteményt nagyon okosan, mert sokkal kevesebbe került így a könyv, s nem felejtették otthon a tanulók. Még sokkal kevesebbet fizetett az állam a szöveggyűjtemények összeállítóinak. Aztán külön jelentették meg ezeket a könyveket majdnem 500 oldalas terjedelemben (a tizedrészét sem használtuk soha), s még ez sem volt elég, hanem „kiegészítő” szöveggyűjteményeket is kiadtak, mintha kifelejtették volna, mondjuk, Ady vagy Csokonai, továbbá más költők és prózairók egy-két művét. Még több pénzt vágtak zsebre, s hosszú éveken át így lopták meg a magyar államot, a magyar népet. A gyerekeknek pedig nem egy, hanem három irodalmi művet kellett megvásárolniuk és cipelniük, hogy még jobban görbüljenek meg. Ezt sem látták a „semlegesek”, mert egy test, vér voltak a tankönyvszerkesztőkkel. Hát ilyen utálatos dolog ez az „érdekessemlegesség”.

Tamási Áronnak egyik szép novelláját sem tanítjuk, de vannak tanárok, akik a liberalizmus jóvoltából még mindig tanítják a Rozsdatemető című regényt, amely arról szól, hogy a Hábetler lányok mikor, kivel, hol és hogyan szeretkeznek, eszmei mondanivalója pedig a következő: a marxista világnézetnek a legmagasabb színvonalon kell eljutnia a tömegekhez; aki pedig közömbös a marxizmus és a kommunizmus iránt, az nem kerülheti el a „hábetlerizmus” lesújtó vádját. Én ilyen szennyes stílusú könyvet életemben nem olvastam, de a 70-es években kötelező olvasmány volt. Idézek néhány mondatot stílusának és nevelő értékének érzékeltetésére:

A százados elsápadt, hátrább lépett, hadarva olvasott, a halálraítélt meg nevetett, ezt kiáltotta: „Búcsúzásul még lehúgyozlak benneteket, urak!” És a nadrágjához kapott, lázasan gombolni kezdte.

Vagy: „Az én két lányomat egy ilyen köpöcsészével tárgyalod ki?”

Néhány jelenet a Hábetler család életéből:

„Jani letette a kalapácsot az asztalra:

- Apuka minek avatkozik bele? - kérdezte. Apuka a legbutább ember az egész nyolcadik kerületben. Apuka mondja meg, mennyi hatszor kilenc!”

Idősebb Hábetler János mozdulatlanul, könnyes szemmel nézte fiát.

Más:

„Jani ott akarta hagyni a szüleit és a testvéreit, s anyjával ilyen társalgást folytat:

- És a család?

- Semmi dolgom velük.

- Igazán?

- Igazán, anyám. Sem egy mocskos apa, sem a ringyó testvérek. Sem az egész klozett.”

Vagy:

„Jani ránézett. Elvigyorodott.

- Menjen le az utcára, keressen egy lámpavasat! - mondta gorombán. - Magának hullaszaga van.

Pék Mária elsápadt. Felemelte csontos öklét:

- Ugatsz már? - sikította - Te állat! Te veszett farkas! Megint ugatsz.”

A „semlegesek” miért nem reklamálják 1993-ban a kommunista, s főleg ilyen stílusú, családromboló könyvek tanítását? Vagy miért nem követelik meg gyönyörű családi költészetünk részletes kielemezését, a Petőfi- és Arany-verseket? Milyen szépen lehetne ápolni a régi családi élet hagyományait, tiszta népi erkölcsünket két legnagyobb idillünkkel, az Arany által írt Családi körrel és a Téli esték című Petőfi-verssel. De ha ezt tennénk, akkor nem zülleszt-hetnénk le a magyar családokat, és nem tudnánk lebeszélni fiatal házasságainkat a gyermekvállalásról, mivelhogy ez fontos politikai cél is. Nekik. Mindjárt be is bizonyítom.

A Kádár-rendszerben ezek a nem magyar „semlegesek” Aczél György irányításával s főleg a Népszabadság igénybe vételével így tiltakoztak a gyermekvállalás propagálása ellen: „Ezek a nacionalisták vissza akarják terelni a nőt a konyha rabságába, a fakanálhoz.” Az ifjúsági sajtó, a rádió, a tévé egyöntetűen a szabadosságot propagálja, tehát gyermekellenes, magyar-ellenes. Ennek a következménye, hogy az 56-os forradalom után néhány évvel Magyarországon született a legkevesebb gyermek világviszonylatban. Az 1958 utáni harminc évben körülbelül egymillió-kétszáz ezerrel kisebb a születések száma, mint az azt megelőző harminc évben, pedig arra az időre egy világháború is esett meg az 1956-os forradalom. Nem is csoda, ha a házastársak több időt töltöttek idegen férfiakkal, nőkkel, mint saját házastársukkal otthon, s a nők már ugyanannyit ittak és dohányoztak, mint a férfiak, ha nem többet. Már Amerikában is felfigyeltek a 60-as, 70-es években a gyermek és a szülők elidegenedésére s általában a gyermekek döbbenetes helyzetére. A Newsweek például ezt írta: „A gyermekek nem látszanak többé gyermekszerűnek... A gyermekek ügyévé lett az alkoholizmus, az öngyilkosság, a kábítószer-élvezés és az abortusz. E változások legfőbb okozója a televízió.”

A 70-es években előadást rendeztek a szegedi tanítóképző főiskolán a népességcsökkenés okairól. Az iskola 1400 hallgatója közül mindössze 8-an jelentek meg. A leendő pedagógusok!! Nyugodtan elmondhatjuk: a többi már nem is lesz nevelő pedagógus. Csak tisztviselők lesznek.

Hát ide jutottunk, kedves „semlegesek” a nevelésükkel, önök tudatosan agitáltak a magyar családi élet lezüllesztése érdekében.

Ezek a „semleges” urak nemcsak hivatásos politikusok, hanem újságírók, tévé-riporterek, kezükben van úgyszólván az egész magyar társadalom irányítása, nevelése. Kezükben van a magyar sajtó 3/4-ed része s a rádió és televízió is körülbelül ilyen arányban. Kezükben van még Rákosiék óta, és nem hagyják magukat kidobni onnan. (Nem az ő erejük bizonyítéka ez, hanem a mi gyengeségünké.)

Újabban azt olvasom az egyik újságban, hogy Amerikában már olyan taneszközök vannak, amelyek teljesen feleslegessé teszik („végre”, ezt is hozzátette az az újságírónk) a tanár szubjektív ráhatását a tanulóra. Tehát továbbra is kizárják az érzelmi nevelést, aminek a hiánya máris tartalmatlanná és lelketlenné tette gyermekeinket; na meg a hazafias, az erkölcsi és az esztétikai nevelést is, megfosztva őket minden emberi mivoltuktól.

Talán még az sem volna baj, ha ezek a „semlegesek” valóban csak semlegesek és haszontalan fráterek volnának; még azt is vállalnánk, hogy továbbra is eltartjuk őket (még nem láttam

köztük sem földművest, sem traktorost, sem kohászt), de az felháborító, hogy a semleges-séggel ellentétben a legnagyobb felforgatók és félrevezetők, egyáltalán nem férnek a bőrükben. Nem lesz ennek vége vajon? Esetleg a legrosszabb is? Mert a pohár betelése után mindig olyasmi következik, amit mindannyian szeretnénk elkerülni.

Semleges nevelés?

Persze olyan formában, ahogy eddig csináltátok. Hogy nem merjük valóságosan értékelni nagy írókat és művészeinket. Hogy beleverjük gyermekeink fejébe: a kis népek nem adnak nagy embereket, csak a szuperhatalmak és a kiválasztott népek. Minek azt hangoztatni, hogy Petőfi a világirodalom egyik legnagyobb lírai lángelméje, mivelhogy költészete mindössze 5 év, engedményesen 7, s ez elég volt neki hozzá, hogy bemutassa az egész magyar valóságot: a hazát, lakosságának minden osztályát, sőt rétegét is, a drótostóttól kezdve a vándorcigányon át a legnagyobb főúrig. Minek hangoztatni, hogy Arany nemcsak a legnagyobb epikai költőnk és nyelvünk legnagyobb mestere mindmáig, hanem a világirodalom legnagyobb balladaköltője is, s csak Goethe meg Sinka István helyezhető még erre a magaslatra. Hogy Jókai a világirodalom egyik legnagyobb romantikus regényírója volt, s műveit az egész világon olvasták: Kínától Moszkván át Észak- és Dél-Amerikáig! Hogy Madách Tragédiája a leghatalmasabb alkotások közé tartozik, s Goethe Faustjával mérhető, erről kitűnő tanulmányokat is írtak. Hogy József Attila a világirodalom legnagyobb proletárköltője, s ha valaki nem hiszi, mondjon egy nagyobbat! Azonnal elpirul szégyenében. Hogy Kodályról Londonban mondták ki először: ő a huszadik század legnagyobb kórusműszerzője. Hogy kellene mindezt semlegesesen tanítani? Esetleg tompított szívvel.

Olyan oktatást vezettetek be, amely teljesen megfélemezte a határon kívüli írókról. Közelebb-ről az erdélyieket ismerem. Dsida Jenő a zsidók babiloni fogságával keretezi be leghatalmasabb hazafias versének mondanivalóját, minden bizonnyal azt érzékeltetve, hogy mi vagyunk a világ két legszélsőbb népe, mégsem vették be a tantervünkbe gyönyörű ars poeticáját:

Epévé változzék a víz, mit lenyelek,
ha téged elfelejtelek!
Nyelvemen izzó vasszeget
üssenek át,
mikor nem téged emleget!
Hunyjon ki két szemem világa,
mikor nem rád tekint,
népem, te szent, te kárhozott, te drága!

És nem vették be Reményik ars poeticáját sem:

Édes népem, mi összetartozunk.
Azért most halld az esküvésemet,
Halld meg, hogy holtomiglan, holtodiglan
Én nem hagyatlak el téged soha.
Az én Istenem engem úgy segítjen!

Teletömtétek irodalomkönyveinket politikai frázisokkal, feladatokkal, száraz tesztekkel, kócerájós ügyeskedésekkel, s megtiltottátok, hogy irodalmunk gyöngyszemeit élvezhessék tanítványaink. Nem tanítottuk a legszebb hasonlatainkat, mint amilyenek Petőfi, Arany, József Attila, Juhász Gyula, stb. költőink verseiben találhatók (Minek nevezzelek?, Buda halála, Óda, Megint a Tiszánál). Kimaradt a tantervünkéből Petőfi és Arany jóízű népi humora, Ady és Sinka fajtasíratása, a magyar összeférhetetlenséget elítélő „Birkaitató válú” Móricz-novella, Kodolányi egykeséget elítélő Földindulása, Illyés Gyula „Szekszárd felé” című hasonló szándékkal megírt bűbajos költeménye, Vörösmarty hazafias lírája: a Liszt Ferenc-hez, az Úri hölgyhöz, a Magyaraltan hölgyhöz. Szemet hunytatok afőlött, hogy gyermekeink

egyetlen verset sem tudtak könyv nélkül az érettségin, még a Himnuszt meg a Szózatot sem, s a tudatlanoknak is érettségi bizonyítványt adtak, teljesen lezüllesztve az egykori híres magyar iskolákat. Elvettétek ősi egyházi iskoláinkat. Eszetekbe sem jutott, hogy az osztályfőnöki órákon buzdítsátok tanítványainkat: nézzétek meg a Kerepesi temetőben Ady Endre, Jókai, Blaha Lujza, Vörösmarty, Arany, Batthyány, Kossuth, Szabó Dezső, Léda sírját! Hogy a Farkasrétiben Bartók, Kodály, Illyés Gyula, Ferencsik, Sinka, Csinszka, kiváló színészeink és operaénekeink sírjánál rójátok le a kegyelet háláját!

Arra törekedtek még mindig, hogy kozmopolita kotyvaléknépet neveljük ki (semlegesén?), mint amilyen Amerikában van, amely nem dicsekedhet csak kétszáz éves múlttal, s figyelmen kívül hagyta, hogy mi ezeréves történelmi állam vagyunk, háromezer éves nyelvi gyökerekkel. Köptetek Arany híres „Kozmopolita költészet” című versére, amely így oktat:

Légy, ha bírsz te, „világköltő”!
Rázd fel a rest nyugatot:
Nekem áldott az a bölcső,
Mely magyarrá ringatott.
Onnan kezdve, ezer szállal
Köt hazámhoz tartalék:
Pusztá elvont ideállal
Inkább nem is dallanék.

Még mindig nehezítitek, sőt fenyegetitek a vallásos, a keresztyén szellemben történő oktatást, megosztva és egymásra uszítva százszor is elátkozott népünket, nagyon is tudva, hogy a naponként hangoztatott világnézeti semlegességetek a magyar nép számára a biztos halál. Liberalizmus amerikai mintára? Egyenlő a homoszexualitás terjesztésével, a szekták beözönlésével, a kultúrszennellyel, mert van egy elbutított nép, amely mindent eltűr, és hagyja továbbra is félrevezettetni magát.

Semlegességet?

És mi lesz a hazával, ha egyszer megtámadják? Az, hogy ti lesztek az elsők, akik Bécsbe futtok, s miután megnyitjátok a boltotokat, pirulás nélkül írtok ki az ajtajára: „Magyarul is beszélünk!”

Hát így állunk veletek! S még ti vagytok megsértődve. Európa egyik legszebb fővárosa már a tiétek. Úgy éltek ott, mint hal a vízben, a legszebb lakásokban (éljete is, de ne elégedetlenkedjete!), és ne felejtsetek el ugyanakkor, hogy a románok pénzért adtak el benneteket, s igazolták, hogy nálatok is nagyobb üzletemberek.

Tanári minőségemben megilletődéssel olvasom kereskedelmi középiskolánk díszfalán az első világháborúban elesett diákjaink nevét, ilyeneket is találok közöttük: Adler Menyhért, Bauer Gyula, Feldman Miksa, Fischer Pál, Fried Sándor, Klein Miksa, Weizkopf Nándor. Hatvan egynéhány név, több mint egyharmada zsidó. Szülőhazájuk hősei voltak, s azok maradnak népünk tudatában mindaddig, amíg iskolánk stabil falai össze nem omlanak. Legdrágább testvéreink közé tartoznak, s ahogy a naplót kezünkben tartva haladunk el mellettük, nemcsak fejüket hajtjuk meg előttük, hanem odaképzelve nevüket naplónk fehér lapjaira, s kitöltjük gondolatban az ő minősítési rovatukat is: magaviseletből és előmenetelből „kitűnő”, hiszen Balassi és Petőfi utódai ők, s talán együtt is vannak már valahol, s érthetetlenül szemlélik kései magyar és magyar-zsidó utódaikat: a törtetőket, az összeférhetetleneket, a „semlegeseket”.

Nyugodjatok békében, fiúk!

Miskolc, 1993. december 7.

9 A televízió átka

Úgy 30 évvel ezelőtt megemlítettem romániai tanárságom idején Rousseau-nak a civilizáció átkáról szóló tanítását is a francia felvilágosodásról szóló óráim egyikén, s feletteseim alaposan lekaptak érte, mondván: kihagyhattam volna ezt a részt, semmi értelme sincs, hogy pesszimizmusra neveljük fiatalságunkat most, amikor a civilizáció olyan gyorsan fejlődik, s ez az alapja a szocializmus és a kommunizmus felépítésének is: a civilizáció s a vele járó technikai fejlődés.

Ebben az időben marasztalták el azt az Izsák bácsit is, aki a zsidó iskolában tanítóskodott, és nem tudott helyesen válaszolni arra a kérdésre, hogy miért is építi ő mindennapi munkájával a szocializmust. Azt felelte ugyanis: azért építi, hogy unokái békében és jólétben élhessenek.

Nagy meglepetéssel vettük tudomásul azon a gyűlésen, hogy Izsák bácsi felelete nemcsak hogy nem jó, de nagyon is rossz, mert a szakszervezet kiküldöttjei (a transzmissziós szíjak) igencsak ráförmedtek a derék tanítóra:

- Tudomása van róla az elvtársnak, hogy milyen csacsiságot beszél? Hogy milyen állapotok lesznek itt 15-20 év múlva? Majd meglátja, ne felejtse el!

Tehát azt kellett volna felelnie Izsák bácsinak, hogy önmaga számára építi a szebb jövőt, a szocializmust, amelynek a kezdeti áldásait feltétlen élvezni fogja majd.

Nagyon megfogadtam magamban: ha élni fogok még 15-20 évig, nem felejtsem el ezt a derűlátó nyilatkozatot, úgy is mondhatnám, parancsot, alaposan átgondolom majd, hogy mennyi mindent köszönhetek én is a megálmodott új rendszernek, különösen én, aki munkás- és parasztszármazású vagyok. Hát most már elmondhatom: a nyomort, a megaláztatást, a Securitate veréseit, a 25 évi kényszermunkára ítéltetést és a vagyonom (vagyonom?) elkobzását.

Mi sem természetesebb, hogy Rousseau tanítását azóta is nagyon sokszor átgondoltam, és helyességét ma már tragikus méretekben látom igazoltnak. Orvosi megállapítások szerint azért visel ma olyan sok ember szemüveget, mert az állandó rohangálás miatt nem néz messzire, csak a lába elé néz, vagy a hatalmas épületek falaira, nincsenek foglalkoztatva a szemidegei. Rengeteg a nagyothalló és a süket ember mindenfelé, mert az állandó zaj, a gépek erős bűgása, zakatolása tönkreteszi a hallóidegeket. Az iskolás gyerekek 90 százalékának rossz a foga a sok nyalánság miatt, de főleg a rágás elhanyagolása, mellőzése következtében.

A tudomány zseniális felfedezései és a technika találmányai nem nélkülözhetőek, de sokszor csak azért, mert gyarló emberi mivoltunk ezt így kívánja meg, s nincs olyan állam, amely azt írná elő, hogy a felfedezéseket és a találmányokat az emberi „boldogság” szempontjából értékeljük. Érdemes például elgondolkozni azon: mennyivel tette boldogabbá az emberiséget a telefon feltalálása? Semmivel. Lehetővé tette a kisemberek egrecíroztatását, hogy ne legyen egy nyugodt percük, de ugyanakkor elősegítette az üzletemberek mérhetetlen meggazdagodását (és ezzel párhuzamosan milliók fokozatos elszegényedését), s egy olyan kapzsiság kialakulását, ami a hagyományos erkölcsi normáktól már-már az egész emberiséget megfosztotta. Felfoghatjuk mai civilizációnkat társadalmi, gazdasági és szellemi műveltségünk, technikai fejlettségünk, anyagi kultúránk alapjának, de mindenképpen be kell látnunk: civilizációnk fejlettsége olyan helyzetbe hozott bennünket, hogy bármikor elpusztíthatjuk önmagunkat és a Földünket. És nem is kell hozzá semmi más, csak egy örült. Örültekben pedig nincs hiány.

Könyvtárnyi anyagot lehetne összeírni a civilizáció átkáról (lehet, hogy írtak is már), de egy kérdés most mindennél fontosabbá vált: hogyan tudunk élni a civilizáció áldásaival? Elképzelhető, hogy sehogy, mert erkölcsi alap nélkül ez nem is lehetséges. S akkor egy végső kérdéssel találjuk magunkat szemben: visszaállítható-e régi emberségünk, egykori erkölcsünk? Erre a kérdésre mindenkinek egyénileg is válaszolnia kellene.

Nem is a végső kérdésre keressük most a feleletet; a lét és a nemlét boncolgatása maradjon távol tőlünk! Csak egy részletkérdés érdekeljen most bennünket, az is inkább politikai szempontból. A civilizáció átkát csak egy parányi vetületében gondoljuk át, a televízió átkával foglalkozunk! Nem vagyunk annyira naivak, hogy erre az állásfoglalásra jussunk: zúzzátok össze a televíziós készülékeket, mert sokkal több az átkuk, mint a hasznuk! Pedig így van: az átkuk sokkal több. De nem vagyunk géprombolók.

Az ötvenes években láttam először televíziót Nagyváradon. Óriási szenzáció volt. Szinte mindenki azon törte a fejét, hogyan nézhetne meg egy-egy adást: híradót, labdarúgó-mérkőzést, színházi előadást, cirkuszi mutatványt, földrajzi tájat. A színes közvetítések tovább fokozták az érdeklődést, olyannyira, hogy ma már nem találjuk a helyünket, ha javítani viszik a készülékünket. De:

A televízió rabjai lettünk többé-kevésbé mindannyian. Merem állítani, hogy én kevésbé, de akármit is csinálnék, képtelen volnék megszabadulni az átkaitól. Szinte szállóigévé vált Göncz Árpád híres (és nagy tévedésen alapuló) kijelentése: akinek nem tetszik a tévé műsorában a szeretkezés, kapcsolja ki a készüléket. Slusz! Én továbbmegyek: ne is vásároljuk meg a készüléket? De ostoba volna az az ember, aki így gondolkodnék, mert a tévében sok hasznos dolog is van, s nem élni a lehetőségeivel: esztelenség. Csakhogy gondoljunk át néhány helyzetet:

Érdekel egy tudományos előadás, alig várom, hogy meghallgassam. Pontos időben bekapcsolom a készüléket, és időeltolódás miatt megjelenik a képernyőn Sanyi, aki századszor közli velem, hogy két százalékkal emelték a betéti kamatokat, helyezzem el gyorsan náluk a pénzeimet. Egy fenét! Nekem soha sincs felesleges pénzem, de tudom, hogy másoknak, az „egyesekeknek” nagyon is sok van. Akaratlanul is dühös vagyok az állandó zaklatásért.

Nézem a külföldi labdarúgó-mérkőzéseket. (A belföldieket nem nézem, mert azok nem mérkőzések, meg Vitray vagy negyven éve egy t-vel mondja a „lötte” a labdát, s azért megy mindig mellé.) A kapus dekázik egy kicsit a labdával, s ez jó ürügy, hogy egy reklámot iktassanak be, a leggyakrabban mosóport, pelenkapótlót (mikor nincs is elég gyerek) és sok másféle pótlót, s a reklámok kilencven százalékát már ismerem, de kényszerítve vagyok, hogy százszor végignézzem mindegyiket. Aki ennyiszor végignézi türelmesen, az nem normális ember, olyan értelemben, hogy már nincs érzelmi élete. Ha normális az idegrendszere, biztos lehet benne, hogy fokozatosan tönkreteszik. Különösen, ha ráerősítenek a reklámokra, s a csendesen beszélgetőkre ráijesztenek. Végre egy gól! Ki kell szedni a hálóból a labdát, el kell kezdeni újból a játékot. Már nem is tudom, hogy minek. Mert közben ismét befut egy reklám századszor. Most már nem a Sanyi bankjával, hanem egy másik pénzéhes bankkal.

Ismeretes, hogy a századforduló után kialakult futurista irányzat képviselői azt követelték, hogy semmisítsék meg a múzeumokat, égessék el a könyvtárakat, hogy a múlt öröksége ne akadályozza az újfajta ember és az új művészet megszületését. A nyers emberi ösztön, az erőszak, az aktivitás dicsérete, a technika iránti rajongás óriási méreteket öltött, az irányzat vezetője, Marinetti kijelentette, hogy egy modern versenyautó szebb, mint a Szamothrákei Niké, és ódát írt a versenyautóhoz. Én láttam a Niké-szobrot a Louvre-ban, és azt is, hogy a világ minden tájáról jövők, a japánok és a dél-afrikaiak is megcsodálják, és így lesz ez ezer év múlva is, de az az autó, amelyhez ódát írtak, ma már csak közönséges tragacs. Ilyen az autók sorsa. És mégis arra kényszerítenek engem, a tévé-nézőt, hogy kétpercenként autót nézzek,

mert az autó ma az isten, s mindegy, hogy pusztuló népünket hetenként tucatszámra autók tapossák el. Azok is kénytelenek végignézni, akiknek sohasem lesz pénzük rá. Nem árt tudni: vannak autósok, akik ráhajtanak a locspocsos időben a járdán haladókra, s lefröcskölnek őket, hogy gondolkozzanak: nekik mindent szabad. (Persze: a lefröcsköltek egyébre is gondolnak.)

Bekapcsolok egy szórakoztató filmet. Pereg a cselekmény, s beiktatnak egy ágyjelenetet. Nem vagyok szerzetes, de nyelek egyet. Tudom, hogy palinak néznek a kasszasiker érdekében, de egye fene! Legközelebb egy komolyabb filmet nézek meg, de mondanom sem kell, újabb ágyjelenettel. Kikapcsolom dühöngve a tévét. Egy valóban jó film ágyjelenet nélkül is kasszasiker lehet, de ne nézzenek most már hülyének is. Akár helyeslik egyesek, akár nem, én nem tudok egy pornó jelenetet végignézni még felnőtt fiúgyermekeim társaságában sem. Azért nem, mert a szerelmet nagy dolognak tartom, ha valóban szerelem, s nem tűri el a nyilvános-ságot, hiszen már Madách megírta:

Szerelmed amilyen mulattató
Kettesben, oly ízetlen harmadiknak.

Annyira kulturált embernek pedig tartom magam, hogy a malacságokat ne nézzem meg, sőt: mint primitív dolgot, lenézzem. Úgy látszik, maradt még bennem valami abból az ősi szeméremből, amelyről Vörösmarty oly sokszor beszélt, és én erre büszke vagyok.

A televízió idegromboló hatása igen könnyen kimutatható. Megfoszt bennünket a mozgástól. Képesek vagyunk órákig elgémberedetten ülni előtte, még akkor is, amikor már elzsibbadt kezünk, lábunk, ahelyett, hogy kívánatos napi sétánkat végeznénk el. Megfosztja szervezetünket a normális oxigénfogyasztástól, mert nincs elég levegő a szobánkban, és állandó görnyedtségünk miatt csökken a tüdőkapacitásunk is. Idegesek vagyunk, hogyha műsor közben szólnak hozzánk, vagy sokat mozognak a kisgyerekeink, az unokáink, akiknek állandó mozgásra van szükségük, tehát önzökké válunk. Különösen idegromboló a televíziózás, ha közben társalgunk is, megoszlik a figyelmünk: azt sem tudjuk, hová koncentráljunk tulajdonképpen, s ez bosszantólag hat ránk.

A szélsőséges krimik és horrorfilmek idegromboló hatásáról már nem is beszélek, mivelhogy mindennél kézzelfoghatóbbak.

Nem véletlen, hogy megszakadt a kapcsolatunk a szomszédokkal, a rokonokkal, családjaink elszakadt tagjaival. Semmire sem érünk rá a televíziózás miatt; a folytatásos, akár száz részből álló cselekményes filmeket a világerő sem szalasztanánk el. (Őrületségnek tartom a „Szabó család” évtizedek óta tartó rádiós folytatását is, jól tudom, csak azért él ez a műsor, mert nagyon jól jövedelmez egyeseknek.) A szenvedélyes televízió nézők úgy unják a látogatókat, mint Tolsztoj kisregényében Iván Iljics özvegye és Pjotr Ivanovics egymást. Tulajdonképpen nincs is mondanivalójuk egymás számára, de ha volna is, nemsokára kezdődik a várva várt műsor, a legtöbb esetben a banális és értéktelen cselekménysorozat.

Hogy ne csak a saját véleményemet fejtsem ki a televíziózás átkáról, közbeiktatok egy-két idézetet: Az amerikai Newsweek lap egyik száma például így nyilatkozott: „A gyermekek nem látszanak többé gyermekszerűnek... A gyermekek ügyévé lett az alkoholizmus, a kábítószer-élvezés és az abortusz. E változások legfőbb okozója a televízió!”

Egy másik lap szerint: „6 és 18 év között egy amerikai gyermek átlagban 16 ezer órát tölt a tv-készülék előtt, és csupán 13 ezer órát az iskolában. A tv anyaga vizuális, visszautasíthatatlan, könnyű, csaknem mindig szórakoztató, nem folyamatos, darabokra tördelt. A televízió tananyaga károsan hat a nyelvre, a tudományra, a történelemre, a társadalmi rendre.”

A New York Times Magazine egyik száma undorral ír a szexuális forradalomról, és megjósolja a közeli bukását. Annyira megcsömörölnék tőle az emberek, hogy feltétlenül bekövetkezik a romantika, a hűség, a házasság hagyományos értékeinek a reneszánsza.

Eddig inkább a televízió általános romboló hatásáról beszéltünk, de bennünket sokkal jobban érdekel a Magyar Televízió működésének kiértékelése, mivelhogy részévé vált (sőt főszereplőjévé) egy olyan hosszan tartó és tudományos tevékenységnek, amelynek végső célja a magyar nép és a haza megsemmisítése. Sajnos, olyan kérdés ez, amit nem lehet megtárgyalni a magyar-zsidó kérdés megkerülésével, s éppen azért nem is kerülöm meg.

Már több alkalommal írtam róla, hogy keresztyén mivoltomban egyaránt aggódok mind a magyar, mind a zsidó nép jövőjéért. Hogy a népemért aggódok, ez csak természetes, egy erdélyi származású magyar és történelem szakos tanár nem hagyhatja figyelmen kívül népe sorsát sohasem. De aggódok a zsidóságért is, mert vallásos alapon Isten kiválasztott népének tekintem, s mi vagyunk a világ két legszétszórtabb népe. (Mi a zsidóságnál is szerencsétlenebbek, mert nem áll mögöttünk egy pénzes világ, mindenekelőtt a leggazdagabb és leg-hatalmasabb állam, Amerika.) Nem tartom szerencsésnek a zsidóság mai viselkedését nemcsak hazánkban, hanem szerte a világban. A zsidóságnak be kell bizonyítania az egész világ előtt, hogy Amerika szuperhatalmát kihasználva nem törekszik világhuralomra. Ha pedig arra törekszik, nem kerülheti el a pusztulását. Az újkori történelem két legszörnyűbb alakja a fasiszta Hitler és a bolsevik Sztálin. De tudni kell, hogy a mindig könnyen félrevezethető tömeg (amelynek egy része csöcselék) nem tud minden bűnt ennek a két szörnyetegnek a fejére kenni, olyannyira nem, hogy elszabadult hisztériájának rabjaként képes akár rájuk is hivatkozni, a legelképzeltetebb formában így: miért éppen a zsidók és a cigányok kivégzését rendelte el Hitler? Biztosan volt rá valamelyes oka. Sokszor felvetették már ezt a kérdést. Sztálin bolsevizmusát némelykor épp azok kívánják vissza, akiknek a szüleit és a rokonait lemészárolta Sztálin. Hitler-rajongók is vannak már szép számmal. S ha visszatér a fasiszmus és a bolsevizmus, ugyanott folytatja, ahol abbahagyta. De nem is kell visszatérnie; elég ha időnként felüti a fejét, hogy megfélemlítsen és boldogtalanná tegyen egész országokat a terrorakciókkal. Nem lehet védekezni ellenük sem atombombával, sem elektronikus háborúval. Nem nehéz elképzelni, hogy a szörnyű jóslás bekövetkezésekor a legveszélyesebb helyzetbe ismét az a világ minden táján szétszórt zsidóság kerülne, amely számarányát tekintve a legnagyobb veszteséget szenvedte el a második világháború folyamán. Az a legszomorúbb dolog, hogy az elkezdett utakról nem lehet mindig visszatérni, és ez tragédiához vezethet. Lehet, hogy engem most sokan antiszemitanak fognak nevezni (tudomásom van róla, hogy egyesek már korábban is annak neveztek), de vállalom minden felelősséget, mert biztos vagyok benne, hogy az átlagában igen művelt zsidó nép között sok a nagyon okos ember, aki belátja, vagy esetleg megsejti, hogy nekem igazam van. Régi igazság az, hogy a saját hibáinkat mások látják meg jobban, mi a gerendát sem vesszük észre saját szemünkben.

Semmi értelme sem volna az írásomnak, ha bármit is elkendőznék, ha nem jelentkeznék teljes őszinteséggel. Ezért bevallom bátran: úgy szeretem a fajtámat, mint minden zsidó a magáét (ezért tisztetem a zsidóságot, és még sok egyéb miatt is), azért írok, hogy az elbutított, a politikához már egyáltalán nem értő népemnek kinyissam a szemét. Mert van benne annyi becsület és ősi erkölcsi alap, hogy nyitott szemmel helyesen és emberségesen éljen, de úgy, hogy a saját érdekeit megvédje. Mert összeegyeztethetőek az érdekei minden más nép érdekeivel.

Ne ámítsuk többé egymást, hanem mondjuk ki őszintén: a hazai zsidóságunk olyan magyar-ellenes hadjáratot indított ellenünk hazánkban és külföldön, ami feljogosít bennünket a védekezésre. És ez a védekezésünk ma már kötelesség is: mind a magyarság, mind a hazai zsidóság érdekében. Meg kell találnunk azt az életformát, ami lehetővé teszi a további, akár

ezer vagy több ezer éves együttlétünket. Hogy más országokban mi lesz, az nem az én dolgom. A történelem azt bizonyítja, hogy minden birodalom és nagyhatalom megbukott eddig, és nincs kivétel. Amerika hatalma is megszűnik egyszer, s az sem kizárt, hogy egyik napról a másikra. Ki gondolta volna, hogy Rákosi és Ceaușescu, de még a Szovjetunió hatalma is szinte pillanatok alatt összedől. S ha bekövetkezik ez Amerikával 10, 20 vagy akár 50 év múlva, milyen támasza marad a zsidóságnak? Semmilyen. És akkor mi lesz? Testvéreim, magyarok és zsidók, gondolkozzatok! Ki tudná megjósolni az oly nagyszámú kínai és indiai nép szándékát és jövőjét! Vagy azt, hogy nem lesz újabb orosz és kínai (s még ki tudja, milyen, talán japán) összefogás! És ki tudná meghatározni a mohamedán világ szerepét az elkövetkezendő évtizedekben! Mert lesz történelmi szerepe. Egy biztos: Amerikát utol fogják érni gazdasági téren és a fegyverkezésben, sőt el is fogják hagyni. Feltételezhető, hogy atomháború nem lesz, mert sok állam rendelkezik majd atombombával - és fegyverrel. De ez nem zárja ki - már mondtuk - a terrorakciókat, amelyek óriási méreteket ölhetnek.

Megismétlem: nemrég még azt hittem, hogy nincs, de ma már nem lehet letagadni, hogy létezik hazánkban egy magyar-zsidó probléma, beleértve bizonyos fokú antiszemitizmust is, még ott is létezik, ahonnan kiűzték, vagy pénzért eladták a zsidóság egy részét - ilyet még nem is hallottunk! -, s ha létezik, feltétlen meg kell oldanunk ezt a kérdést. Olyan kompromisszummal, amelynek a vesztese Magyarország, a tízmilliós hazai magyarság nem lehet. De ne legyen vesztes a zsidóság se. Szerintem egyetlen nagy válaszfal létezik közöttünk: a tömegkommunikáció kérdése. Egyenesbe kell hozni a dolgokat úgy, hogy a magyar nép saját hazájában megkaphassa az őt megillető jogait.

A hazai zsidóságnak be kell látnia, hogy Rákosi idejében négy zsidó ember kezében volt Magyarországon minden hatalom: Rákosi Máttyás (Róth Manó), Gerő (Singer) Ernő, Farkas Mihály (Löwy Herman) és Révai (Lederer) József kezében. Beszélhetnénk még Péter Gáborról (Eisenberg Béni) és Kádár (Csermanek) Jánosról is. Ebben az időszakban a Magyar Televízió, sőt a Magyar Rádió és az újságírás 3/4-ed része is zsidó kézbe került. Minden józan gondolkodás azt mondja, hogy ez az állapot nem maradhat így tovább. A legfontosabb eszközöknek a televíziót tartom, ezért róla beszélek, de a rádiót is beleérttem. A magyar televízióval a magyar népeknek kell rendelkeznie, s mindenekelőtt a magyar nép (beleértve mindenkit, aki Magyarországon él) ügyét kell szolgálnia. Magyarország és a magyar nép egész történelmének és kultúrájának három kulcsszava volt: Isten, haza és család. Ennek a három kulcsszónak a magyar nép számára megtartó ereje van, ezért továbbra is meg kell maradnia. Ezért a három szóért népünk az életét is képes feláldozni. Aki magyar állampolgár, és nem akarja ezt megérteni, az a magyarság belső ellensége. Igaz, hogy a magyarság ma már eléggé kevert nép, de még mindig magyar, és nem akar kotyvaléknép lenni szétdaraboltsága után is, mert a kotyvaléksága miatt darabolták szét; azért, mert túlzottan befogadó nép volt. Az Egyesült Államokban természetes dolog a korlátlan liberalizmus, mert ott százféle népről is beszélhetünk már, de a történelmi országok mindegyike meg akarja őrizni nemzeti sajátosságait: a román, a szlovák, a cseh, a szerb, az albán, a horvát, a szlovén, az orosz nép is. De megőrzi a francia, az angol, a német, a spanyol, a svéd, a finn, tehát minden öntudatos nép. Bizonyíték rá például: Romániában olyan hamar és mesterien megbuktatták Pauker Annáék uralmát, hogy szinte észre sem vettük; vagy itt van s cseh Vaclav Havel esete: egyszerűen nem fogadta be Soros György egyetemét (s azonnal ránk sózták). Senki sem piszkálta sem Romániát, sem Csehországot ezért, mert most nem rajtuk van a sor. Még nem.

De nézzük meg, hogy mi volt a jellemző a Magyar Televízió tevékenységére az elmúlt évtizedekben, s bizonyos mértékben még mindig ugyanez jellemző rá:

Ki tilthatja meg nekünk, magyaroknak, hogy megoldjuk a demográfiai kérdésünket, hogy megakadályozzuk fajtánk kipusztulását? Elsősorban a hazai zsidóság tiltotta meg, és tiltja

meg ma is. Aki kételkedik benne, olvassa el Fekete Gyula „Véreim, magyar kannibálok” című 1992-ben megjelent művét! (Nemigen volt látható a kirakatokban, s ki tudja, miért nem!) Az adatai ellenőrizhetők az újságokban, a rádióban, a tévében, mindenütt.

1984. február 24-én (nem sokkal nemzeti ünnepünk előtt) a rádió egyik műsorvezetője így nyilatkozott: „Kezdem azzal, ami jó hír... kevesebb a kisgyermek. Ötezerrel kevesebb gyerek a bölcsődékben, és az óvodákban is enyhül a zsúfoltság.”

A Népszabadság 1985. április 17-iki számából megtudhatjuk az egyik humoristánktól, a Mikroszkóp Színpad párttitkárától, hogy Komlós János humorista a példaképe, az a Komlós, aki évekkel korábban egy húsvéti tévéműsorban az anyanyúlhoz hasonlította a többgyermekes magyar anyákat. (Jó kis humor, ugye?) Ugyanez a Komlós mondta el a Mikroszkóp Színpadon: ha összefékszik valaki a nagyságos asszonnyal és gyereket csinálnak, azt is mi fizetjük. (Szeretném tudni, hogy ez a Komlós mikor dolgozott valamit egész életében, s van-e olyan cselekedete, amellyel magyar állampolgárként a magyar haza és a magyar nép ügyét szolgálta.) Egyébként ávós őrnagy volt.

A híres Népszabadság (egyések szerint hazánk legnépszerűbb, legolvasottabb lapja) rendszeresen hangoztatja, hogy nálunk semmi vész, csak egyes írók indokolatlanul félreverik a harangot. A nacionalisták.

Se szeri, se száma mindenféle lapban az ellenünk irányuló legszemtelenebb és legaljasabb kirohanásoknak. Például: csak a nacionalisták hiszik, hogy „szörnyű” csorba esnek az emberiségen, ha az ő fajtájuk hiányoznék belőle... Mellesleg azért számolgatják olyan nemzetiszín kokárdás fölbuzdulással újabban a születéseket.

A demográfiai kérdés megoldása ellen ír a Népszabadság mellett a Népszava, a Magyar Hírlap, a Magyar Nemzet, az Élet és Irodalom, a Dunántúli Napló, a Nők Lapja. A Kritikában Fekete Sándor így támadja a nemzetéért aggódó Fekete Gyulát: „Ma már nem lehet ártatlanul dobálózni a fajelmélet romjai alól előkapart roncsfogalmakkal.” Nem fáj nekik, hogy 2020-ig 800 ezerrel csökken hazánk népessége, de ugyanakkor 2020-ban már meghaladja a 20 milliót Mexikóváros, Sanghaj, Tokió, Peking, Sao Paolo és New York lakosainak száma. Nem fáj nekik, hogy 2700 körül kileheli lelkét az utolsó magyar is. A Magyar Narancs így gúnyolódik Fekete Gyulával és demográfiai kérdésünkkel: „FEKETE AGYALÁGYULA ordítózik: Fogyik a magyar! Fogyik a magyar!” (Ezt add össze, magyar testvérem!)

Nincs még egy ország a világon, amelynek a népét ilyen nyíltan szembe lehetne köpni saját hazájában: büntetlenül, bosszúállás nélkül. El lehetne ilyesmit képzelni Szerbiában, Lengyelországban, Szlovákiában, Csehországban? Biztosan tudom, hogy nem.

A Magyar Televízió megszületése óta a romboló agitációk egész sorát zúdította népünkre, s ezeket mi lenyeltük. Íme még:

Mindent elkövetett nemzeti identitásunk kialakulásának megakadályozására.

Lázasan küzdött a hagyományos és vallási tekintélyek és eszmék lejáratásáért.

Munkatársai a kommunizmust magasztalták évtizedeken át, hírmondói Amerikát és elnökeit szidalmazták állandóan, aztán ők lettek Amerika legodaadóbb hívei. (Lásd Heltai Andrást például, aki szórta az átkot Carter elnökre, s most Washingtonban éli paradicsomi életét.)

Erkölcsmomboló hatásuk minden téren megnyilvánult. A pénz istenítésével beleoltották ifjúságunkba, hogy csak egy célja van az életnek, az élhetés, az élvezetek hajszolása, s a közérdek, s haza érdeke nem is létezik.

Kiölték a magyar nép lelkéből minden nemes érzelmet, közömbössé tették minden iránt, ami szép és valóban hasznos. A krimik, a horror- és szexfilmek kierőszakolt sorozatos vetítésével

tolvajokat, rablókat és gyilkosokat neveltek, ránk zúdították a nyugati világ minden szennyét a korlátlan liberalizmus meghirdetésével: a szabadszerelmet, a magzatelhajást, a mindenféle tisztelettagadást, a szemtelenséget.

A világhiállítás megrendezésének nyílt ellenzői voltak, s csak aztán mutattak látszólagos jóindulatot, miután már leszavazták őket. (Azóta le is fűjték a kiállítást. Utólagos megjegyzésként mondom ezt.)

A Magyar Rádió és Televízió bemondóinak egy része évtizedek óta rontja beszédünket, mert oda sem figyel Lőrincze Lajos és Grétsy László „leckéire”, holott rengeteget tanulhatnának tőlük. 1988 nyarán szerettem volna felhívni a bemondók figyelmét néhány mindennapos hibájukra a Rádióújsághoz küldött levelemben, kérésemben. Szó szerint közlöm ezt a levelet:

Tisztelt Szerkesztőség!

Megkérem Önöket, tegyék lehetővé, hogy alábbi soraim a lapjukban megjelenhessenek:

Nem mondom újat, ha kijelentem, hogy a Magyar Rádió és Televízió felbecsülhetetlen értékű szolgálatot végez nyelvművelésünk területén is. Elég csak Péchy Blankára, Grétsy Lászlóra, Deme Lászlóra, Lőrincze Lajosra hivatkozni. De miért ne említenők meg azokat a bemondókat, akiknek a műveltsége a városi átlagosnál jóval nagyobb szintű, és igen gyakran gyönyörködtetik hallgatóikat többek között mondatszerkesztési képességükkel. Mert nem könnyű dolog kérdések özönére azonnal választ adni, nemcsak egy ország, hanem egy jóval nagyobb, határon túli nyilvánosság előtt is.

Vannak azonban olyan bemondóink (a legnagyobbakra is gondolok), akik minden kiválóságuk mellett bosszantó nyelvi hibákat hordoznak immár évtizedek óta, és hihetetlennek tűnik, hogy ez a Magyar Rádió és Televízió szolgálatában ilyen hosszú ideig lehetséges; annál is inkább, mert ezek a sztereotip hibák roppant egyszerűek, némelyikük nemcsak a középfokú, hanem az általános iskolákban is könnyen megtanítható. Ki ne tudná megjegyezni, hogy nem a pósta, hanem a posta, nem a hírek, hanem a hírek és nem a lőte, hanem a lőtte (a labdát) a helyes alak. Az egyik legbántóbb hibának azt tartom, hogy sok bemondó helytelenül ejti az „egy” szót és néhány származékát. Például a sportközvetítésekben a mérkőzés állása: egy-egy. (Nem rövid, hanem hosszú gy-vel kell ejteni.) Eggyenlő, eggyenlőre, eggyenruha stb. szavunk pedig nincs. (Helyesírási szabályzat 70. pont.)

Újabban nagyon elterjedt politikai használatban a „dokumentum” szó, teljesen feleslegesen, mert minden elképzelhető jelentésében megvan a magyar változata: egyezmény, szerződés, megállapodás, határozat, jegyzőkönyv - minek folytassam tovább?

Tankönyveinkben olvasható Lőrincze Lajos véleménye: „Ha idegen szót akarunk használni, gondoljuk át: szükség van-e rá? beillik-e nyelvünk rendszerébe?” Ennek tudatában kijelentem: a „konfrontáció” és a „konszenzus” szó bosszantó a magyar fül számára, minden tartalmi vonatkozásban tökéletesen helyettesíthetők.

Az idegen szavak mértékkel és kellő helyen történő használata nyelvi intelligenciára vall, de megfontolatlan használatuk lehet a hanyagság velejárója is.

Közhelyszerű már az „és nem utolsósorban” kifejezés, kerüljük tehát! Az „annak tudható be” helyett mondjuk ezt: annak tulajdonítható.

A szép magyar mondatlejtés ellen vétenek az énekelve beszélők. Sajnos: elég sokan vannak.

Az „érintett” bemondók könnyen ráismerhetnek hibáikra. Kedvenceink ők, remélem nem sértődnek meg.

Az említett hibák épp gyakoriságuk miatt megnehezítik iskolai munkánkat, s mivelhogy „tekintélyes” helyekről hangzanak el, kételyt támaszthatnak tanítványainkban: végül is kinek higgyenek?

Hálás köszönettel:

Miskolc, 1988. július 8-án

Kun József
magyartanár

A levelem elég lényegbevágó volt, de nem személyeskedtem, nincsenek benne sértő kifejezések, megállapításaim hitelességében pedig senki sem kételkedhet, mert az általam említett hibák azóta is mindennaposak, s most már kiváló színészeink némelyike is használja az „egy” helytelen változatait stb., tehát a hiba ragad. Ha azt a választ kapom, hogy nem közlik a cikkemet, de megtárgyalják illetékes helyen a kérdést, esetleg meg is nyugszom, de ezt a betű szerinti választ kaptam a Rádióújság „Levélváltás” rovatában:

Kun József. Miskolc:

„Nem mondok újat, ha kijelentem, hogy a Magyar Rádió és Televízió felbecsülhetetlen szolgálatot végez nyelvművelésünk területén is. Elég csak Péchy Blankára, Grétsy Lászlóra, Deme Lászlóra stb. hivatkozni. De miért ne említenők meg azokat a bemozdókat, akik az átlagosnál jóval műveltebbek, és gyakran gyönyörködtek hallgatóikat többek között mondatszerkesztési képességükkel...” - Nemcsak „említésre méltók”... Biztos nem kerülte el a figyelmét, hogy a múlt héten a „házuk táján” kerestük fel őket, hogy bemutassuk mindennapi munkájukat, nyelvművelő törekvéseiket.

Ennyi volt a válasz. Ismétlem: betű szerint.

Nevezem udvariatlannak, nevelatlenségnek, megtévesztőnek, ravaszságnak, sértőnek, hazafiatlannak, magyarellenesnek, anyanyelvem meggyalázásának, vagy pesti striciségnak ezt a választ? Nem teszem. Minősítse mindenki tetszése szerint, tudva azt, hogy magát is minősíti értékelésével. Nagyváradi lévén, felelhetnék egy szép Ady idézettel is:

„Több szeretetet, több igazságot... kérünk ettől a hitvány élettől. Nem a mi akaratunk volt, hogy megszülessünk, s ha idehívtak bennünket, tessék legalább részben a saját ízlésünk szerint csinálni ezt a buta vendégséget.”

Ugye milyen finom? Ugye milyen szép? Mondom: felelhetnék így is. De kinek? Ezért egy másik Ady-idézetet mellékelek:

„Talán szükség lesz még a magyarság védelmére, s akkor én halálos ágyamról is föl tudok kelni, mert - sajnos - többet érzek és sejtök, mint a mai szerencsés vagy szerencsétlen hősök.”

Gondolom, nemcsak a magam, hanem több millió magyar ember szájaíze szerint idézem Adyt, a huszadik század egyik legnagyobb magyarját.

A szemtelen válasz most már arra jogosít fel engem, hogy név szerint kérjek meg néhány bemozdót, tévés és rádiós illetékest: szíveskedjenek megkímélni bennünket a továbbiakban helytelen beszédüktől!

A veterán és a magyar nép zsebében sok világot látott egyik sportközvetítőnk és mindenesünk, Vitray Tamás majdnem fél évszázad óta egy t-vel ejti a „lötte” igénket, pedig ha megkérdeznék egy harmadikos elemistától, hogy mikor rövid és mikor hosszú a múlt idő t-je, egy fagyaltért biztosan megmondaná neki. (A fizetéséből és pluszjövödelméből kitelne.)

Knézy Jenő rövid gy-vel ejti az „egy” szót évek óta. (A mérkőzés állása: egy-egy.)

Énekelve beszél többek között Takács Mária, Hável József, mindenekelőtt Vértés Éva. Sokan mások is. A nézők és hallgatók ezután még tudatosabban fogják figyelni őket.

Az említett idegen szavak használatára és számos más ismétlődő hibára nagyon sok példa volna, nem is kíséreltem meg a „vétkesek” felsorolását. (Ha szükséges lesz, akkor igen.)

Világhírű zeneszerzőink, Bartók és Kodály nem győzték hangsúlyozni: felszínre kell hozni megint a magyar szellemi kincseket; a népi kultúrát a nemzeti műveltség természetes alapjává kell tenni. Felesleges hangsúlyozni: a népzene mellett elsősorban a magyar nyelv védelmére gondoltak. Aki ezt nem akarja megérteni Magyarországon, számoljon vele!

A „válaszadóm” megalázott engem név szerint és nyilvánosan, s nyelvünk miatt egész népünket is. 1988 nyarán nem reagálhattam rá. Erkölcsi kötelességemnek éreztem, hogy a számomra egyedüli lehetséges helyen, ebben az írásomban válaszoljak neki, annál is inkább, mert a kérdést szigorúan közügynek tekintem. Felébresztette bennem azt a tudatot (egyébként is létezett elmémben és szívemben), hogy a magyar nyelv ügyén éberem és kitartóan őrködni kell, ahol lehet, s ha lehet, akkor kötelességünk is. Tudja meg hát az illető, hogy mit jelent nekünk a mi édes anyanyelvünk! Nem azt, amit neki. Én sohasem tudnám olyan szépen megmagyarázni, mint századunk egyik magyar Cicerója, Ravasz László, őt idézem tehát:

„Igen, nekünk a nyelvünk nagyobb kincsünk, mint a földünk, mert régibb, s akkor is él, mikor már a föld nem a miénk. Nagyobb, mint a történelmünk, mert a történelem a nyelvben elfér, de a nyelv nem fér el a történelemben. Ezt az élő, zengő testet, ezt az óriási és közös műalkotást, kibeszélhetetlen szépségű lélekparkot maga az alkotó teremtette, sok ezer év finomította, fejlesztette, ápolta; dolgozott rajta az idő, az évszakok járása, természeti és történelmi erők. Lángelmék alkotásaikkal gazdagították, felfedezőik kincseiket ide rejtették el, győzelmeikkel ezt szentelték meg. Igazán közös kincsünk: az egyetlen nemzeti vagyon, amelyből a szegény embernek is annyi jut, mint a hercegnek, s csak annak nincs belőle semmije, aki maga dobta el magától. Titkos jegy, amelyről minden bábeli zűrzavarban egymásra ismerünk; címer, amelyet büszkén hordozunk az emberi szellem mérkőző porondján. Leghűbb képünk, mert nem nyelvünk olyan, mint mi, hanem mi vagyunk olyanok, mint a nyelvünk. Bástyánk, lélekgyepünk, védelmi rendszerünk, hódító hadseregünk; szent kapunk, amelyik kizár és befogad, menedéket nyújt és otthonunkat jelzi. Nincs nemzeti vallásunk; művészetünk, tudományunk és jogrendünk éppúgy Európáé, mint a miénk, egyedül a nyelvünk a mi külön sajátunk és senki másé. Ezt beszélni és mívelni: az igazi Ars Hungarica.”

* * *

Ez az írásom régóta nyugtalanított, hogy úgy mondjam, nagyon is a begyemben volt, mert egy magyartanárnak ma rendkívüli kötelezettségei vannak. Azt hittem, megnyugtat, ha megírom. Holnap, holnapután is megírnám, Adyként a halálos ágyamon is, s mégis be kell vallanom, nem nyugodtam meg, mert nagy fájdalmam van. Fülemben cseng egy megszólítás, mindössze két megkönnyezett szó, amely nem is olyan régen hangzott el, de örök időkre belevésődött minden magyar ember szívébe: „Magyar testvéreim!” Messziről jött, nagyon messziről, a bibliai idők legelejéről, talán még a Mózes előtti időkből, mert úgy hangzott el, olyan mély hangvétellel, hogy elvezetett bennünket legszentebb hitünk gyökereihez, az Ószövetség rejtelméhez: a legtestvéribb testvériséghez. Korunk egyik nagy bölcsé, Teller professzor úr szavai mindig ilyen messziről jönnek, és ilyen messzeségbe vezetnek vissza bennünket. S akkor nem tudom, nem értem: miért hagyjuk, hogy besározódjanak ezek a szép szavak? Miért kényszerítjük egymást, s mi magunkat, hogy fenegyerekké váljunk, mikor senki sem áll tőlünk távolabb, mint egy-egy fenegyerek.

Hiszen mi, éppen mi voltunk a legnagyobb áldozatai a fenegyereknek.

Miskolc, 1993. december 31.

Politizáljanak-e a papok?

1. Tanulmányom címének elolvasása után minden bizonnyal sokakban felvetődik illetékességi kérdésem, mindenekelőtt az egyházi személyekben: mi közöm nekem, a középiskolai tanárnak az egyház életéhez, miért avatkozom bele egy bibliai alapon jól meghatározott intézmény tevékenységébe.

Már most kihangsúlyozom, hogy épp bibliai alapon formálok jogot nézeteim kifejtéséhez, noha nem vagyok ezen a téren tudós (más téren sem); annyit azonban már tanultam 71 éves koromig református lelkipásztoraimtól s a Biblia elég rendszeres olvasásából is, hogy pedagógusi minőségemben nekem állást kell foglalnom ebben a kérdésben, meg gyülekezeti tagként is.

Ha Pál apostol levelében (Rómabeliekhez 13-7.) ezt olvasom: „Adjátok meg azért mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval, az adót; akinek a vámmal, a vámot” stb., és ennek a tanításnak engedelmeskedem, azt is mondhatnám állampolgári minőségemben, hogy hazám törvényei is erre figyelmeztetnek: én ennek a politikai törvénynek az utasításait hajtottam végre. Egy másik levélben (Efézusbeliekhez 6. 11-12.) ezt írja az apostol: „Öltözzétek föl az Isten minden fegyverét, hogy megállhassatok az ördögnek minden ravaszágával szemben. Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, az élet sötétségeinek világbírói ellen” stb. Nos, papjaink ezt a harcot vívták meg minden lehetséges fegyverükkel évtizedeken át az istentelen kommunizmussal: egy védekező harcot, amire Istentől kapták a meghatalmazásukat. Jézus nemcsak kiűzte a templomból az üzérkedőket, hanem mindenkor el is ítélte őket, ez pedig felhatalmaz bennünket, papokat és mindenféle jó szándékú embereket, hogy küzdjünk az üzérkedők ellen, mert megfertőzhetik a lelkünket. Ha Krisztus egyháza a szegényeké elsősorban, akkor meg kell védenünk őket s magunkat is az üzérkedő és csaló államvezetőktől és politikusoktól úgy, hogy nem szavazunk rájuk, és ez már politikai tett, mindenképpen politizálás is.

Lehet, hogy nem jó érzés ma kiejteni a „politika” szót, mert annyi gonosz szándékú támadást tükröz (támadást elsősorban), hogy rosszul cseng a fülünk tőle, pedig egészen szép szótári meghatározásai vannak a politikának, például ez: „Valamely közösség, szervezet, vállalat, intézmény társadalmi érdekű tevékenységének sajátos, jellegzetessége”. Nincs benne semmi kivetnivaló, hiszen a társadalom érdekeit szolgálja. (Ha azt szolgálná! De az egyházi politikának isteni utasításként mindig ezt kell szolgálnia.) Ha a „politika” szót a „misszió” szóval helyettesítjük, mivelhogy lényegében annak kell lennie, már tisztában vagyunk politikai-missziói rendeltetésünkkel: mindig azt kell cselekednünk, ami embertársainknak hasznára válik - következésképpen nekünk is -, ugyanakkor meg kell védenünk magunkat és embertársainkat mindentől, ami nem a hasznunkat szolgálja, s ami eltávolítana bennünket Istentől. **A keresztyén (keresztény) ember csakis így gondolkozhat, eszerint élhet.**

2. A pap és a pedagógus oktató és nevelő szerepét én sohasem tudtam volna elválasztani egymástól, és ma sem tudom, mert a két fogalom egymás mellett, egy időben, pontosabban „együtt” született, és keresztyéni elképzelés szerint együtt fog megszűnni is. Hogy mikor és hogyan, azt csak Isten tudja. Én nem tudom oktatónak nevezni azt, aki valótlanúságra oktat, és nevelőnek sem, aki tudatlanságában, vagy (pláne!) tudatosan félrenevel, keresztyén érték-elméletem szerint Isten akaratával ellenkezően. Aki csak az anyagi javak előállítására és konzumálására, továbbá az élvezetek hajszolására, a pénz istenítésére ösztönzi tanítványait - csak részben is ilyesmire -, és nem mutat példát a valláserkölcsi viselkedésre (szeresd felebarátodat, mint önmagadat, segítsd az elesetteket, oszd meg a kenyeredet a másikkal stb.)

vagy képtelennek mutatkozik az önzetlen életre, az nem pedagógus. Tehát én így értelmezek: ha azt mondom, hogy lelkipásztor (gyönyörű szó ez), akkor azt is mondtam, hogy pedagógus; s ha azt mondom, hogy tanár, tanító és óvónő, akkor azt is mondtam, hogy lelkipásztor a maga módján. Nekünk mindannyiunknak a testet és a lelket egyaránt minden káros behatástól óvnunk kell, ez adja meg társadalmi érdekű tevékenységünk igazi értelmét, célját, rendeltetését. **A neveléspolitikától egyetlen pap sem mentesítheti magát.**

3. Az emberi közösségek első papjai és nevelői azok az emberek voltak, akiknek sikerült fölemelkedniük a tömegek fölé azáltal, hogy az istenséget keresték. Igen bölcsen állapította meg Voltaire, a felvilágosodás egyik legnagyobb gondolkodója, hogy az ember Isten nélkül nem élhetne meg, s ha nem volna Isten, szükségképpen ki kellene találni Őt. Hát nem mi találtuk ki, hanem magától jött, illetve már a születésünkkel is velünk volt, Ő teremtett minket a világmindenséggel.

Mózes a zsidó népnek papja és nevelője egyaránt volt, de ki foszthatná meg politikai szerepétől őt. A papok voltak az első írni-olvasni tudó emberek, azért nem véletlen, hogy az államalakulások után az állam és az egyház lényegében egy fogalmat jelentett. A mi Szent Istvánunk egy személyben az állam és az egyház feje volt, s csak akkor különült el ez a kettős misszió, amikor annyira bonyolulttá vált a társadalmi élet, hogy a kettős feladatnak már nem felelhetett meg. Ahol megfelelt, mindmáig megmaradt a régi formában, ez látható a Vatikán mai életvitelében is. **Ahol egyház létezik, ott szükségképpen egyházzpolitikának is lennie kell.** Létezett mindig, és létezni is fog. Az egyháznak mindig politikai-missziói, rövidebben politikai rendeltetése is volt, és ezt a rendeltetését szükségképpen és törvényszerűen folytatnia kell, mert ha nem folytatná, a fokozatos visszafejlődését, **saját pusztulását segítené elő.**

4. Nincs olyan országa a világnak, amelyben a papság ne játszott volna igen meghatározó politikai szerepet. **Minél több megpróbáltatásnak volt kitéve egy nép, annál jobban igényelte egyházai, papjai irányító, lélekerősítő, békéltető szerepét, példamutató életét, lényegében megtartó erejét.** Ha nem adta meg az egyház ezt a segítséget, akkor átmenetileg nem felelt meg krisztusi küldetésének, téves utakon járt. Ez természetes dolog a bibliai tanítás alapján is. Mi, emberek mindannyian bűnben fetrengünk, és Isten irgalmára szorulunk. A papok is emberek, tehát nem büntelének, de nekik hamarabb be kell látniuk a bűnösségüket, s a megigazulásuk gyorsabban következik be, a lehetőségeik inkább adottak erre, mivelhogy Isten kegyelme folytán lettek papok. **Gyönyörű példával lehet igazolni papjaink Istentől kapott politikai misszióját, nemzetbékítő, nemzetmegmentő szerepét:**

Kálti Márk Bécsi Képes Krónikájából ismerjük az alábbi történetet:

Mikor Salamon királyt unokatestvérei megfosztották a trónjától, s Géza, az új király, Szekszárdon ülte karácsony ünnepét, a mise után Dezső érsek a szószékre lépett, s szívreható szónoklattal intette a királyt békességre. Géza egészen összetört lelkében, s megparancsolta, hogy a püspökökön és az apátokon kívül mindenki távozzék a templomból. Akkor a király zokogva leborult, s az érseknek és a többi egyházi személynek megvallotta, hogy vétkezett, mert a törvényesen megkoronázott király országát elfoglalta, majd ígéretet tett, hogy visszaadja az országot békében.

IV. László királyunk azért erősítette meg az Ágoston-rend kiváltságait, mert szerzetesei a II. Ottokár cseh király ellen viselt hadjárata idején szónoklataikkal előbbre vitték a győzelmet. A háború hírére elhagyták kolostorukat, csatlakoztak a hadsereghez, s **a vitézek lelki gondozásával foglalkoztak.**

Temesvári Pelbárt híres prédikációban még Mátyás királyt is megleckéztette: misejára és prédikációhallgatás helyett némelykor inkább humanistáival vitázik, s nem gondol a pokol kínjaira.

Pázmány Péter nemcsak mint író, szónok és egyházvezető ért el nagy sikereket, hanem mint politikus is, így nyerte el Forgách Ferenc halála után az esztergomi érseki széket. Nagy politikai ellenfelét, a protestáns I. Rákóczi Györgyöt azért becsülte, mert mindketten a magyarság megmaradásáért és gyarapodásáért fáradoztak. Előre látták mindketten, hogy **népünk számbeli fogyatkozásának súlyos következményei lehetnek**, ami be is következett. Többségbe került nemzetiségeink az első világháború után sorra leszakadtak. Mindketten nagy **kultúrpolitikusok** voltak. Rákóczi felesége, Lorántffy Zsuzsanna Sárospatakra hívta meg a világhírű pedagógust, Comeniust, Pázmány Péter pedig Nagyszombaton egyetemet létesített.

Virág Benedek pálosrendi szerzetes tanár hazafias versei II. József idején kézről kézre jártak, s **népünk magyarságtudatát erősítették**.

Czuczor Gergely bencésrendi tüzes magyarságát mindenki megcsodálta a reformkorszak és a szabadságharc idején, **mert a szabadelvű ifjabb írói nemzedékhez társult**, s nem véletlen, hogy az osztrák haditörvényszék hatévi fogságra ítélte.

Guzmics Izidor a 18-19. század táján a bencések legnagyobb tudósa volt, s reális politikai gondolkodásának bizonyítéka, hogy **egyesíteni akarta a magyar katolikusokat a magyar protestánsokkal**.

Dugonics András piarista szerzetes azért dicsőíti Etelka című regényében a nemzeti múltat, hogy a felvilágosodás korában **a magyar öntudatot** ébresztgesse.

A katolikus egyház újabb kiváló hazafias püspökei közül elég csak kettőt megemlíteni. Prohászka Ottokár egyházi, társadalompolitikai és nemzeti kérdésekről szóló gondolatait 25 kötet őrzi. Sokszor hangoztatta, hogy a papoknak feltétlenül foglalkozniuk kell a politikai kérdésekkel, mert **közélet nélkül a pap légüres térben mozog**. Nemcsak joga van hozzá, de **kötelessége is**, hogy politizáljon. Márton Áron gyulafehérvári püspök tizenhat évet töltött tömlöcben és házi őrizetben. A kolozsvári Szent Mihály-templomban elhangzott prédikációja, amelyben **az elhurcolt zsidóság védelmére kelt**, történelmi tanulság és érték.

Íme villanásszerű példákkal is bizonyítható, hogy a katolikus papságnak a bibliai tanításokra épülő politizálása egész történelmünket végigkísérte. De ugyanez mondható el protestáns papságunkról is.

Magyari István sárvári evangélikus lelkipásztor erkölcsnemesítő prédikációiból a tizenhatodik és tizenhetedik századi magyar gondok törnek fel; nemzete iránti fájdalom nemcsak egyszerű feljajdulás, **nemzeterősítő célja is van**: az a biztatás, hogy megérdemelt büntetésünk után bekövetkezik majd Isten szánalma.

Szkárosi Horvát Ádám tállyai református prédikátor bátran emeli fel szavát az **elnyomott jobbagyok érdekében**, és megdorgálja a kegyetlen földesurakat: nem kerülhetik el Isten büntetését.

Szegedi Kis István baranyai református prédikátor az 1560-as években **a nép vigasztalója** a törökök erőszakoskodásai, fosztogatásai idején. Gyakran bejárt Szigetvárra, hogy a várórség nemesi tisztikara előtt prédikáljon. A magyar területre való átjárása nem tetszett a pécsi bégnek, török fogságba került árulói folytán. Sokszor bántalmazták, s mikor a béget Szolnokra helyezték, foglyát magával vitte. Csak nagy nehezen kaphatta vissza szabadságát.

Schwartz János eperjesi evangélikus pap és tanár iskoladrámát ír, amelyben Thökölyt magasztalva **feltárja a kor valamennyi politikai eseményét**: a Habsburg-ház önkényeskedését, Thököly harcait, a gályarabságban sínylődő prédikátorok keserveit. S ugyan ki állíthatná azt, hogy a gályarabok tevékenységének kizárólag egyházi indíttatásuk és vallási céljuk volt! **Magyarságtudatuk** is lelkesítette őket.

Ugorjunk egy kicsit! Tompa Mihály elégiái és allegóriái az egész önkényuralmon végigkísérték a nemzet sorsának minden jelentősebb változását. Buzdítottak és fenyegettek, óvtak az ellenség csábításától, büszkén hirdették a **hazafias erény** diadalát. A **fajszeretet** nagyszerű megnyilatkozásai ezek a bánatos költemények, s nem csoda, ha annyira megragadták az egykorúakat. Tompa tiszteletes úr a legnagyobb hazafias költőink közé tartozik, s a „nemzeti-népi triász” tagjaként (Petőfi és Arany mellett) egyike azoknak, akik **kiharcolták irodalmunkban a népi realizmus uralomra jutását**, mindmáig legnagyobb irodalmi sikerünket. Nemzeti műveltségünknek és erkölcsünknek népművészetünk mellett ma is ez az alapja, s mindvégig ez is marad.

Nagy tévedés volna annak bizonygatása, hogy Makkai Sándor és Ravasz László püspökök munkálkodása kizárólag egyházi jellegű, mikor **legnagyobb nemzetnevelőink** közé tartoznak mindketten, s írásaikban és beszédeikben lépten-nyomon kimutatható a **becsületos politikai szándék is**.

De hozzunk fel egy külföldi példát is. Az I. világháború előtt 150 évig nem volt Lengyelország. Orosz, német és osztrák-magyar megszállás alatt az egyház igen nagy szerepet játszott a nemzet fennmaradásáért küzdve. A lázadók menedéket, mások erkölcsi támaszt találtak az egyházban.

5. Ennyi történelmi bizonygatás után **joggal elvethetünk minden egyházi húzózkodást**. Református vagyok, de nem mulaszthatom el megjegyezni: úgy vélem, hogy a római katolikus egyház megelőzött bennünket az áldásos egyházpolitikai munkában (nagy nemzeti hőszűnk és erdélyi megmentőnk, Tőkés László tevékenységét leszámítva). Megjegyezni kívánom: a gyalázatos ötven év után a tapintatoskodás, a félig-meddig kiállítás, a hamis önmegnyugtató ma semmit sem ér, sőt kimondottan bűn is. Ha **az apostolok** csak ímmel-ámmal tanúskodtak volna Krisztusról, és nem vállalták volna a megkövezésüket, a bebörtönzésüket és az ahhoz járó halált is esetleg, a kereszténység nem terjedhetett volna el. Mai papságunknak ugyanezt az apostoli munkát kell vállalnia, mert ha nem, akkor történelmi egyházaink sorra elbuknak: a kommunisták s a részben közülük kikerült vagy **Amerikából inspirált liberalisták** s az ugyancsak onnan **ránk szabadított szekták** teljesen eltipornak bennünket. A mi népűnket annyira félrevezették és elbutították politikailag (nagyon is tudatosan!) az elműlt ötven évben, hogy nem képes meglátni a legegyszerűbb politikai formulákat sem. Sem a parasztságunk, sem a munkásságunk, s ami a legtragikusabb, sem az értelmiségűnk. Az az értelmiség, amely a reformkorszakban vagy a két világháború között s a második után még fáklyaként menetelt széles néptömegeink előtt (a „népiekre” gondolok elsősorban), ma már oly kicsi százalékban létezik, hogy nemzetmentő feladatát nem tudja sikeresen elvégezni; nincsenek tömegei. Egyéni példákra hivatkozom, de tömegjellegűek:

Az egyik tanár ismerőszűm ezt mondta nemrég: ő nem tartja olyan fontosnak, hogy magyar. Nem is négy szemkőzt mondta. A kommunista párt tagja volt, s feltételezhető, hogy ma is az. Megnéztem kíváncsiságból a havi jövedelmét: körülbelűl 50 ezer forint, s a felesége is dolgozik, gyermekeiket nagyjából felnevelték. (Az én nyugdíjam 14800 forint, és három gyermeket tartok el még mindíg. Talállok munkalehetőségeket 71 évesen is.)

Egy másikért tűzbe tettem volna a kezemet: hogy ő a tantestűlet legmagyarabb érzésű tanára. Mikor a félrevezetett román tömegek Marosvásárhelyt magyarokat és magyar érzelmű cigányokat bántalmaztak, azt nyilatkozta ordibálva, hogy az életét is feláldozná az ottani magyarságért. Aztán két év múlva hatalmas SZDSZ-jelvényt tűzött a mellére, s heteken át így járt az iskolába. (Az igazgatóság láttára!) Mikor az SZDSZ hirdeti a legtűzesebben, hogy semleges iskolákra van szűkségűnk! Persze magyarságtudattól és keresztyén erkölcsztől mentes iskolákra, hogy amerikai gyarmat legyűnk. De ez csak egy vak és kotyvalék néppel érhető el.

Egy nőpedagógus (abban a meggyőződésben, hogy a bölcsekedése megcáfolhatatlan) egyszer így nyilatkozott: ő ateista, és nem kényszeríti a gyermekét, hogy istenfélő legyen. Majd döntse el ő, ha felnőtt! Nagyobb tévedést el sem tudok képzelni. Ha egy gyerek a felnőtté válásig csak egyirányú, ateista nevelésben részesül, hogyan választhatná az ellenkező felfogást, az istenhitet! Az ilyen pedagógusnak semmilyen reális felfogása nincs a nevelésről, annak lehetőségeiről, megvalósíthatási mértékéről. (Bár az is megtörténhet, hogy nagyon ravaszul nyilatkozik az ilyen pedagógus, és ezt maga is tudja.)

Nem megy el szavazni sok pedagógus. Az ilyenek semmi köze az egész magyar múlthoz, a magyar kultúrához. Kérdezem: hogyan viszonyul az ilyen ember Szent Istvánhoz, Balassihoz, Petőfihez, Aranyhoz, Madáchhoz, Illyés Gyulához, Kodály Zoltánhoz, a magyar és keresztény kultúra nagyjaihoz? Sehogyl! Példaadás nélküli pedagógus? Ilyen nem volt, és nem is lesz soha, mert a „pedagógus” szó fogalma ezt a magatartásformát teljesen kizárja. **Nemzettudat nélkül nincs magyar pedagógus! (De magyar lelkipásztor sem!)**

Napjainkban az tapasztalható, hogy nevelőink elég jelentős százaléka nem akar tanítani egyházi iskolában. Kérdezem akkor: a szeretet jegyében nem hajlandó tanítani, de a gyűlölet jegyében tanított? Az osztályharcról! A kulák elleni gyűlöletről! Sztálin és Rákosi dicsőítéséről! 1956 elítéléséről, meghazudtolásáról!

Tehát: a mai pedagógusoknak csak elég kis százalékára bízható rá az ezeréves magyar szellem lehetséges formában való visszaállítása, megmentése. Nagyon szomorú vagyok: döbbenetes példákkal tudnám igazolni, hogy elég nagy azoknak a papoknak a száma is, akik nem teljesítik maradéktalanul a rájuk háruló feladatokat. Téved az a lelkipásztor, aki azt hiszi, hogy ma elég a mise és az istentisztelet megtartása, a szentségek kiszolgáltatása, az esküvői és temetési szertartások levezetése. Nem célozom ennek a kérdésnek a bolygatása, de valamit mégis megkérdezek: ki az oka annak, ha az első áldozás vagy a konfirmálás után a gyerekek sorra elmaradoznak a templomba járásról? Akár tetszik, akár nem: a pap is. Ők tudják, hogy például az utóbbi öt évben hány gyermek volt első áldozós és konfirmáns. Ha mind járnának a templomba, a papi munka eredménye ezen a téren százszázalékos volna. De így mennyi? Tudomásom van olyan papokról, akik nem akarták egykori egyházi iskolánk visszavételét. Miért? Mert akkor többet kellene dolgozniuk. (Tudom, hogy vannak kivételesen nehéz esetek!)

Egy dolog biztos: **ha összevetjük a papok és a pedagógusok viselkedését, erősen a papok javára billen a mérleg.** Nekik tudniuk kell minden pillanatban, hogy Krisztus áldozatos és aláztos szolgálatára esküdtek fel, és az egyház segítségét mindenkor igénybe is vehették. De a pedagógusokra épp az ellenkező hatás nehezedett felülről: Isten és a nemzettudat tagadása. A mai 50-60 éves pedagógusok a második világháború utáni időkben félték templomba járni, aztán el is hidegültek tőle. Ők nem látták a fekete ruhás, a kezükben énekeskönyvet tartó, templomba igyekvő falusi tömegeket; fogalmuk sincs a régi vasárnapok ünnepélyes, fenséges hangulatáról, amikor városon és falun tisztára separték a járdát és a kocsitakat (sokszor hároméves kislányok a falun); ők nem tudják, hogy régen a vasárnapoknak különleges illatuk is volt. Ebből az következik, hogy a papságra hárul pillanatnyilag a legnehezebb nevelési feladat. Édesgessék magukhoz a még számításba vehető pedagógusokat, értelmiségieket, és bővítsék napról napra a körüket. Örüljenek minden apró sikernek, és mosolyogva járjanak, biztatást keltve az emberek között. Tudatosan pesszimistává tett világunkban ma csak a mosolygós, csak a derűlátást sugárzó papok érhetnek el eredményt. Ma még túl sok az elmélet, és túl kevés a gyakorlat a papi munkában, a nép közötti, kinti megfordulás. Nekünk, pedagógusoknak és papoknak most már meg kell mentenünk hitünk és magyarságunk számára minden egyházi iskolába beiratkozott gyermeket, és minél többet az állami iskolások közül is. Bízunk kell benne, hogy az államilag alkalmazott pedagógusokban is lappang

nemzettudat, csak elbátorodtak és félnek még. Sokszor csak restellkednek. Az évtizedek alatt elraktározott negatív hatásokat nem könnyű kiölni, de nagy íróink és költőink, szüleik és nagyszüleik istenhite és hazafisága egyszer csak megmozdul bennük úgy, hogy maguk is meglepődnek tőle. Máris tapasztalhatunk változást, hiszen elég sokan engedik el (vagy egyre többen) **hittanórára** gyermekeiket. Láthatunk már **későn megkeresztelt** gyermekeket is.

A papi és a pedagógusi munka eredményességét legjobban a szeretet biztosíthatja, a krisztusi tanítás alappillére.

Említettem: úgy érzem, hogy a római katolikus egyház talán megelőzött bennünket. Mert merészebben, félreérthetetlen szavakkal kezdi kinyitni a magyar szemeket. Örömmel olvastam az Új Misszió folyóirat 1994-iki januári számában a következő gondolatokat, megállapításokat:

- Nem is olyan régen kötelező volt a szavazás. Felkeresték még az ágyban fekvő beteget is, hogy bedobhassák a szavazatukat. A 99,99 %-os győzelem nagy hazugság volt.
- A keresztény ember számára nem mindegy, hogy kik fogják vezetni az országot, ezért a távolmaradás nemcsak mulasztás, hanem bűn is. Nem fordíthatunk hátat Isten törvényeinek és ezeréves magyar múltunknak.
- Azért jutott az ország mai súlyos helyzetébe, mert az elmúlt kommunista rendszer semmibe vette Isten törvényeit. Ezért a vallásellenes pártokra nem szavazhatunk.

Tessék megfigyelni (mondom én) ezt a határozott kiállást, ezt a szemnyitogató nyilatkozatot:

- Az SZDSZ, az MSZP még azt is megakadályozta a miskolci önkormányzaton keresztül, hogy az egyik iskolában heti egy órában órarendi keretben etikai nevelés legyen. Pedig mindössze 4, azaz négy szülő nem kívánta ezt! Az Agrárszövetség is ezt a nótát fújta.
- Ami Miskolcon történt (írja az említett folyóirat), az volt sokkal cifrábban szerte az országban is. Az elmúlt négy esztendő bőséges tapasztalatokkal szolgált mindannyiunknak, hogy megállapítsuk: a liberalizmust hirdető pártok világnézeti semlegessége, istentelensége sokkal veszélyesebb a hitre, a vallásra, mint a volt kommunizmus egyházüldözése! Vallásos ember nyugodt lelkiismerettel ezért nem szavazhat rájuk.
- Nemzeti azonosságunk megmentése a tét. Menjetek szavazni, és válasszatok!

A következőket fűzöm a leírtakhoz:

Az ilyen tanítást és biztatást magyar népünk legegyszerűbb embere is megérti. **Ezt nevezem én egyházi politizálásnak (csúnya szóval) és misszióvállalásnak (egyházi kifejezéssel).** Ki merné azt állítani, hogy valamiben is ellenkezik a bibliai tanítással: „Elmenvén, tegyetek tanítványokká minden népeket” - Krisztus mondja a tanítványainak. Még azt is hozzáteszi: nagy üldöztetésben lesz részük, a megöletésnek is ki lesznek téve. Ránk is vonatkozik ez: **életünk kockáztatásával is terjesztenünk kell a hitet.** Nem engedhetjük meg, hogy ezer év óta keresztyén népünket eltérítsék Istentől. Aki ezt teszi, az ellen küzdenünk kell. Landeszmán főrabbi becsmérő szavai sem repülhetnek el tehát a fülünk mellett. (De tudni kell: mi keresztyének sohasem lehetünk antiszemiták, még akkor sem, ha elszántan küzdenünk kell a zsidóság ama részei ellen, akik hitünket és magyarságunkat saját hazánkban kikezdték és kikezdi.)

Örömmel olvastam a Sárospataki Református Lapok 1993. decemberi számában **a református keresztyén ember politikai felelősségéről** szóló cikkeket. Nem győztem elraktározni a szebbnél szebb, az igazabbnál igazabb, a bölcsébbnél bölcsőbb cikkek gondolatait. A bölcsességgel kezdem, dr. Hegedűs Lóránt püspök szavaival:

- Hosszú időnek kellett eltelnie addig, míg eljutottunk az egyetemes vérbosszú világából a krisztusi mindenkori megbocsátás elvéhez. Az átmenetet Mózes tanítása képviselte, a „szemet szemért, fogat fogért” elv. Vagyis: a gátlástalan vérbosszúnak határt kell szabni; csak annyit adj vissza, amennyit elkövettek ellened... Ezzel indul az út a megbocsátás felé, amely elérkezik a Miatyánkhoz: „bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.”

Ez a gondolatátvitel (teszem hozzá én) óriási megkönnyebbülést jelent a keresztyén hívőknek: az Ószövetség és az Újszövetség közötti látszólagos ellentmondás áthidalását; a mózesi és a jézusi tanítás különbözőségének elvetését; annak megértését, hogy a bibliai tanítás igazságához a folyamatosság felismerésével kell eljutnunk. Ez a felismerés teszi lehetővé számunkra, hogy testvériségünket a zsidó néppel, az ószövetségi leszármazottakkal elfogadjuk.

Egyéb gondolatok:

- Ne higgyünk a félrevezetéseknek! Nem igaz, hogy jobb volt a Kádár-rendszerben, mint napjainkban. Csak látszólag volt jobb, amíg a 20-25 millió dollár adósságot feléltünk. Azért nehéz a mai helyzetünk, mert kénytelenek voltunk átvenni ezt az óriási megterhelést.

Tudni kell azt (teszem hozzá), hogy a kommunisták sohasem gondoltak a hatalom önkéntes átadására, hiszen ezt vallották a kapitalista országokról is: azok sem hajlandók. De látták, hogy a kommunista világra a teljes összeroppanás vár, mert nem tudja felvenni a versenyt a magántulajdon előnyeivel, a Nyugat technikai fejlődésével. Attól félek, hogy a hirtelen összeroppanás forradalmat eredményez, és felelősségre vonják őket. Olyasmihhez folyamodtak, amiben maguk sem hittek teljességgel: **megpróbálták simán átengedni a hatalmat, vállunkra téve minden nehézséget**. Az akasztások elmaradtak, ördögi taktikájuk bevált, mert egy politikailag elmaradott néppel azt lehet csinálni, amit akarnak. Alighogy átadták a vezetést és a terheket, **mindjárt támadtak is**: nehézségeinket kihasználva s ismét a nép butaságára támaszkodva. Bebeszélték, hogy képtelenek vagyunk vezetni az országot. Ők, akik fél évszázadig minden nemzeti jövedelemmel rendelkeztek, és mégis nyomorra juttattak bennünket. Horn Gyula és cinkostársa, a szakszervezeti-kommunista Nagy Sándor kezdetben úgy hallgattak, mint az a kutyamicsoda a fűben, aztán hátra támadták az új vezetőséget, azzal hitegetve a népet, hogy ők most már mindent mindenkinél jobban tudnak. És a népünk egy része ezt elhiszi. Megfeledkezik róla, hogy a kommunizmus az egész világon megbukott, mert téves eszmékre épített. Még Kínában is megbukott volna, de erőszakkal leverték a milliós számban tüntető fiatalokat, s bebörtönözték őket. Úgy látszik, hogy most fejlődésnek indult az ország. De csak a kegyetlen munkatempónak köszönhető ez és a kapitalista módszerek fokozatos átvételének.

A liberálisok és a kommunisták bebeszélik a népnek, hogy milyen nyomorúság van nálunk, **mindenütt a pesszimizmust terjesztik**: a sajtóban, a rádióban és a televízióban. Pedig a nyugati gyárosok és bankárok állítják, hogy a volt kommunista államok közül mi fejlődöttünk a legtöbbet. **Száz meg száz ellenjavaslattal** akadályozzák néphű kormányunk munkáját, hogy ne menjenek jól a dolgok, s a **zavarosban halászva kormányra jussanak**. Azt ígérik, hogy akkor majd jobb lesz. Persze: nekik. Elképzélhető, hogy akkor több pénzt kapunk majd főleg Amerikától, csak hogy a **pénznek igen nagy ára lesz**, mert mindenféle szennyes dolgot hoznak be vele, korlátlan mértékben a kultúrszennyet: a szélsőséges kimit, a pornót, az ideg-tépő horrort, a kozmopolitizmust, s ha teljesen felszámolják a magyarságtudatukat és a keresztyén erkölcsünket, Amerika és a mindenféle nagyitókés gyarmatává tesznek bennünket. Máris veregetik a vállunkat (s mi is a sajátunkat), mondván, hogy befogadó nép vagyunk, hiszen Szent István is ezt hangoztatta. Ezzel készítik elő számos idegen, főleg ázsiai képesítés nélküli ember betelepítését hazánkba, s akkor ránk szaporodva el is vesztjük hazánkat, meg-

változtatják majd országunk nevét is. Trianon csak úgy következhetett be, hogy már II. József idején kisebbségbe kerültünk saját hazánkban.

Mindez nem található meg részletesen a Sárospataki Református Lapokban, de én a felvetett kérdéseit kifejtettem. Néhány tanulságos gondolatát most változtatás és kibővítés nélkül közlöm:

- A keresztyén ember politikai felelősségét csak Isten ígésén alapuló hittel vállalhatja. De vállalnia kell.
- Nem szabad megengedni, hogy az egyház hajóját a szennyezett óceánvíz elöntse. Nyilvánvaló, hogy ez nemcsak az egyház papjaira vonatkozik, hanem az egyház híveire is: a kultúr-szennytől óvnunk kell magunkat.
- A hazug szociális demagógia világát éljük ma; ne engedjük, hogy népünket megfertőzze!
- Mi türelmesek vagyunk, mert már hozzászoktunk. De ha ezt folytatjuk, nem lesz élet a számunkra.
- A pesszimizmust hirdető ellenségeinket úgy győzhetjük le, **ha nagy népnevelőink tanítását fogadjuk el**, például a Zrínyiét, aki azt hirdette: „egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók”. (Bizony nem - teszem hozzá -, mert szorgalmas és dolgozó nép a miénk, az egész világon megcsodálják. Amerika tudja ezt a legjobban, mivelhogy másfélmillió aranyat érő parasztunkat adtuk neki, s Trianonnal hálták meg a jóságunkat, most meg azzal, hogy a legdurvábban beavatkoznak a belügyeinkbe.)

6. Most olvasom a Reformátusok Lapja 1992. augusztus 2-i számában egyik lelkipásztorunk véleményét: „Ami pedig az egyház és a lelkészek politizálását illeti, én ettől óvnám úgy az egyházat, mint a lelkészeket... Hagyják meg ezt a munkát a hivatásos politikusoknak... A szöszéket nem szabad összekeverni a politizálással... vegyenek példát a római katolikus egyház erre vonatkozó korlátozásáról és tiltásáról, és akkor egyre kevesebb támadás érné a református egyházat is.”

Hála legyen a Jóistennek, hogy az egyházak megtalálták azóta ennek a kényesnek látszó kérdésnek a megközelítését: a fentebb vázolt, a Biblia szerinti politizálást, illetve misszióteljesítést. Engem, a pedagógust, most már csak egy kérdés érdekel: hogy milyen áldásos lehet a papi és a pedagógusi, illetve **a papi és a világi összefogás**.

Az Észak-Magyarország 1993. karácsonyi száma egyoldalas beszámolót hoz a miskolci Szent Anna templom Zachár Géza plébános úr irányítása alatt történő tevékenységéről, elsősorban a Kolping-család és a cserkészcsapat életéről. Gyönyörű dolgokról olvasok itt:

- Seregély György, a Szemere Bertalan Ipari Szakmunkásképző Intézet tanára szerint százharminc tanulójuk tartozik a Kolping-családhoz. Ők németet és hittant tanulnak. Az a cél, hogy ezekből a gyerekekből erkölcsös és jó szakemberek váljanak; hogy becsülettel vegyenek részt a közéletben, és legyenek az egyháznak is hűséges tagjai.

Purszki Sándorné Éva az Eötvös József Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskola mérnök-tanára mondja: „Oktató volt nálunk Király József templomfestő. Ő csatlakozott a Kolping-családhoz, majd a fiúk is, akiket oktatott.”

Újszászy Gyuláné, a 20. Számú Általános Iskola magyar-hittan szakos tanára: „Ismerősöktől hallottuk, hogy már a mi egyházközségünkben is vannak Kolping-családok. Csatlakoztunk a gyerekekkel együtt. Jók ezek a rendszeres találkozóok, egy jó kis közösséghez tartozunk, ahol mindig jól érezzük magunkat.”

Krasznai Norbert, a Kolping-családok ifjúsági tagozatának vezetője: „Valami nagyon jót szeretnénk csinálni, de nehezen indulunk el, mert már mindent kitaláltak előttünk. Vannak

Miskolcon keresztény bálók, ahol elegánsan jelenik meg mindenki, ahol mindenki tud viselkedni, ahol biztosan nem vernek meg. Van már versmondó verseny, focibajnokság, tánciskola és keresztény újság is. Az biztos, hogy olyan jó közösséget szeretnénk kialakítani, mint az a baráti köröm, akikkel tíz évig együtt jártam hittanra. Hogy tűzbe telessük egymásért a kezünket. Most a felnőttekkel farsangi bálra készülünk, a mindszentiek és a diósgyőriek után a mi családunkra kerül a rendezés sora.”

Üveges Lajos, az északkelet-magyarországi Kolping-családok világi elnöke azon fáradozik, hogy iparos fiai alapítványuk segítségével külföldi továbbképzésen is részt vegyenek.

Feledy Péter, a 763. Hunyadi János Cserkészcsapat parancsnoka: „Húsz fővel szerveződött a csapat, most 72-en vagyunk. Szombatonként találkoznak a gyerekek a Szent Anna Házban. Sok hasznos, praktikus dolgot tanulnak, ami az élethez szükséges. Emellett a szépre is neveljük őket.”

A református lelkészek munkájában is látható a pedagógusok és a világiak bevonása az egyház gyakorlati életébe. Még 1991-ben olvashattuk, hogy milyen szép eredményekkel tevékenykedik Irlanda Sándorné lelkész testvérünk is **Kisgyőrben**. Érdemes elgondolkozni rajta: 176 iskolás gyermek közül 120 járt akkor hittanra. Olyan eredmény ez, amit kevesen tudnának túlszárnyalni. Konferenciás területté, ifjúsági találkozók színhelyévé tették Kisgyőrt, olyannyira, hogy az összefogás nyomán vásárolt romos épületüket helyrehozva már erdélyi és alföldi fiatalok elszállásolásáról is gondoskodhattak, s jelentősen hozzájárultak meghívott gyermekeik lelki épülésének fejlesztéséhez. Annak ellenére, hogy sok az öreg és beteg ember a falujukban, még a Jugoszláviából menekülteknek is tudtak adni némi segítséget. Az természetes, hogy nem elsődleges politizálásról van itt szó, hanem kimondottan bibliai alapon nyugvó lelkészi tevékenységről, de a kétféle fogalom nem ellenzi, hanem fedi egymást.

A Sárospataki Református Lapokban olvashattuk, **hogy óvónői találkozó és továbbképző** volt 93 novemberében a diósgyőri református gyülekezeti ház termében, s a „**Karácsony az óvodában**” címen folytak a megbeszélések. Dr. Szőnyi György lelképásztor, teológiai professzor úr és igen tiszteletre méltó nyugalmazott tanár felesége helyesen mutattak rá, hogy az óvónői hivatás kulcspozíció, mert innen kell elindulnia legújabb nemzedékünk nevelésének. Papp Lászlóné Szabó Zsuzsanna beszámolójából már azt is megtudhatjuk, hogyan készítették fel a gyermekeket és szüleiket a karácsonyi ünnepségre, még a szakács néni segítségét is igénybe véve: az óvoda asztalára adventi koszorút helyeztek; az óvodások maguk is segítettek a karácsonyi mézes sütemények elkészítésében; rajzaikkal igazolták, hogy már ismerik a karácsonyhoz fűződő bibliai történeteket. Külön elismerést érdemel, hogy nemcsak a református óvónők vettek részt a beszélgetéseken és készülődéseken, s az egyik beszélgetésük témája: „**A család ma.**”

Sokszor hallottam már a rendszerváltás nehéz éveiben, hogy nincs olyan nagy személyiségünk, mint Illyés Gyula vagy Kodály, aki irányítana bennünket, s ezzel magyarázható a jelenlegi széthúzásunk és értetlenségünk. Biztosra vehető, hogy egy hasonlóan nagy tekintélyű emberünk a köztársasági elnöki székben sok honfitársunk gondolkodását befolyásolhatná, de ne vezessük félre magunkat, hibáinkat és gyengeségünket takargatva, mert Isten adott nekünk **Tőkés László személyében** olyan követendő példát, akire erőt merítően mindig felnézhetünk. Átgondoltuk-e már kellő alaposággal az ő küldetését? Egy néparulópüspökünk helyett (személyesen is jól ismertem) egy mózesi nyomdokon haladó példaképet kaptunk benne, egy Petőfi által is megálmódott „lángoszlopot”, aki csak arra gondolt kezdetben, hogy templomát és kis gyülekezetét védelmezze; s kitől kaphatta, **ha nem Istentől**, a hitet és a mérhetetlennek tűnő felbátorodást? Tőkés lelképásztor úr meghunyászkodása esetén ki tudja, meddig húzhatta volna még a minden hájjal megkent Antikrisztus Ceaușescu az uralkodást, s milyen csapásokkal sújtotta volna továbbra is romániai testvéreinket. Két-három év alatt

lebonthatta volna minden falvunkat; és bizonyítékunk is van rá: Amerika és az egész Nyugat, beleértve a franciákat és az angolokat elsősorban, egy lépést sem tettek volna az érdekünkben. Jugoszlávia sorsára jutva legfeljebb küldtek volna nekünk is egy kis elemőzsiát. Tőkés László (immár püspök úr) senkit meg nem ölt, még csak nem is bántott, szidalmazásra sem szánta rá magát, csak védekezett. Ő aztán bebizonyította a bibliai tanítás igazságát: **„Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?”** És megmentette a templomát, a híveit, az egész romániai magyarságot, amelynek most már csak egységre volna szüksége, hogy fennmaradását végképp biztosítsa.

Elgondolkozhatnak ezen a politizálni nem akaró papok.

7. Ma olyan időket élünk, hogy **szinte minten politika**. Ha egy éhező magyar testvérünknek kenyeret adunk, nemcsak az éhhaláltól menthetjük meg, hanem befolyásolhatjuk egész gondolkodását. Victor Hugó leghíresebb regényének főszereplőjét egy pap hazugsága menti meg az újabb bebörtönzéstől és a végső pusztulástól. Azt hazudja, hogy Jean Valjean nem lopta az ezüstartyákat, hanem ajándékba kapta tőle. Ekkor döbben rá a szabadult rab, hogy jó cselekedet is van a világon, és eszményien jó ember lesz, következésképpen hazája jótevője is. Mi ez, ha nem politika is? Ha egy nem magyarnak adom az étellemet, az ebédemről lemondva, esetleg olyan felismeréshez vezetem, hogy nem kell bántani a magyarokat, köztük is vannak jó emberek. Ha arra figyelmeztetem a nagyszájú zsidó tv-bemondót, hogy megfelelnek állampolgári kötelezettségéről és antiszemitizmust kelt a nézőiben, tulajdonképpen a Biblia szellemében jártam el, mert jóhiszeműleg figyelmeztettem: a kis antiszemitizmusokból nagy, sőt világméretű antiszemitizmus keletkezhet, s ennek beláthatatlan politikai következményei lehetnek mind a zsidóság, mind a magyarság számára.

A hívő ember Isten áldásának tekinti a gyermeket, és a magzatát nem hajtja el. Ilyen megfontolásból vállalnak a csángó asszonyok 10-12 gyermeket is. Ha politikai szempontból mérlegelem az áldozatvállalásukat, a nagyobb kenyérfalatról való lemondásukat, akkor azt kell mondanom, hogy ma ez a legnagyobb politikai tett. Ha továbbra sem lesz elég magyar gyerek, kiszámítható, hogy mikor pusztulunk ki teljesen. A papi családokban talán még van két-három, vagy akár több gyermek, de a pedagógusoknál, akiknek szintén példát kellene mutatniuk, katasztrófális a helyzet.

Gondolom, elég áttekinthetően világítottam meg a tárgyalt kérdésemet. Nem tartom magam okosabbnak másoknál, de tanári elhivatottságom folytán kötelességemnek érzem, hogy elgondolkozzam időnként fontos társadalmi kérdéseken. Ha mások is kellő időt szánnak rá rohanó világunkban, hasonló eredményekhez juthatnak. Esetleg feleleveníthetik régebbi ismereteiket, amelyekről megfeleltek, s most hasznosíthatnák őket.

Tulajdonképpen nem tettem egyebet: felajánlottam az együttműködésemet. Mert tőlünk függ most elsősorban nemzetünk jövője. Hogy pontosabban fogalmazzak: megmaradása. **A papoktól és a pedagógusoktól.**

Könnyű azt mondani, hogy ne politizáljunk. De akkor mit csináljunk egyházunk és népünk megmentése érdekében? Semmit? Erre nem hangzott el javaslat idézett lelkipásztorunk eszmecseréjében.

Miskolc, 1994. január 27.

11

Ez is Amerika

Tempora mutantur, et nos mutamur in illis. Bizony: megváltoznak az idők, s velük változunk mi is.

Mert ugye évtizedeken át Amerika Hangja és a Szabad Európa rádióállomásokat hallgattuk izgulva, reménykedve, s tudván azt, hogy a Szabad Európát is Amerika pénzeli, valósággal istenítettük Amerikát is: a szabadság hazáját, az eltiport népek legfőbb vigaszát, a politikai erkölcs szimbólumát, a világ megváltóját. Nem tudtuk megérteni, hogy ugyanakkor miért szidják állandóan a politikusok mellett az újságírók, a rádiósok, a tévések is a szabadság felkent bajnokát: az öreg Pálffy szelidséget színlelő gúnyos mosolyával; Juszt László fringiját is felkötve, mintha ő volna a legbátrabb katonája a magyar televízióknak, aki egyenesen Zrínyi agyából ugrott ki teljes fegyverzetben; Heltai András, aki egy időben Carter elnökre specializálta magát, s úgy szidta Amerikát elnököstől-mindenestől, mintha a lovak mellett, az istállóban doktorált volna: antiamerikanizmusból. Csak szidták állandóan: magyarok és nem magyarok, csóstitól az utóbbiak.

Uram, ne hagyj el! Egyszer csak halljuk Washingtonból fennhangon Amerikát magasztalni a mi Heltainkat. Andrist, nem egy másik Heltait! Hogy mi mindent be lehet adni ennek a sokat szenvedett, mindenkor és mindenkitől félrevezetett magyar népnek, az egy külön tudomány tárgya lehetne, mondjuk: a mnemopatólogiáé. S hogy milyen magasságai vannak másrészt a politikai szélhámoságnak, arról is doktori disszertációt lehetne írni, csupán egyetlen tanításra támaszkodva: „Jaj néktek képmutató és írástudó farizeusok, mert hasonlatosak vagytok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépeknek tetszenek, belülről pedig holtaknak csontjaival és minden undoksággal rakvák” - idézem a Bibliából.

Most aztán kinek higgyünk nagy tanácsalanságunkban és félrevezettségünkben? Mert a kettő ugyanaz. És milyen lehet most már az az Amerika, amelyet egyszer a gyehenna tüzére dobtak, máskor meg az egekig felmagasztaltak ugyanazok? Sem ilyen, sem olyan, minden bizonnyal, de valamelyikhez mégiscsak hasonló lehet, s most már csupán azt kell kihámozunk, hogy főleg melyikhez.

Vörösmarty eszményképe is volt Amerika, azért vigasztalta magát az amerikai alkotmánnyal; de mindjárt keserű lett az ő szája íze, mert hamar rájött: szép, szép az az alkotmány, de aki feketén született, azt feketének látják ott is mindig. Mi meg már tudjuk: ha szétrúgják Los Angelesben egy négernek a veséjét, ebből még nem következik, hogy le is fasisztázzák. Ott a négerekről nem mondanak ilyet.

Aztán Kossuth is mennyi szépet mondott Amerikáról, mindig reménykedve. Annyi szépet, hogy szobrot is emeltek neki abban a távoli országban. De emelnének-e ma is? És elfogadná-e Kossuth azt a szobrot Trianon után is? Másfél millió földművest adtunk Amerikának (legértékesebb testvéreinket) meg művészeket, professzorokat, mindenféle tudóst. Wilson meg hagyta, hogy Trianonban kifacsarjanak és szétcibáljanak bennünket, mintha mindenről mit sem tudott volna. Belefáradt a tárgyalásokba (mi nem fáradtunk bele a gyilkossággal kiprovokált háborúba), és azt mondta a franciáknak meg az angoloknak jó magyaros elmefuttatással: se ingem, se gatyám, csináljatok azt vele, amit éppen jónak láttok!

Roosevelt meg már nem is gatyázott Jaltában: egyszerűen Sztálin karjaiba dobott bennünket.

Tempora mutantur. De mennyire és milyen gyorsan! Még meg sem történt a rendszerváltásunk, és máris Amerika félgymarmata lettünk. És rohanunk a teljes gyarmati állapot megvalósítása felé az SZDSZ és az MSZP sugallatára.

Megbízhatatlan volna tehát számunkra Amerika? Én a kérdést feladtam, válaszoljon rá minden magyar lelkiismerete szerint! Lehet, hogy ettől függ az életünk, a megmaradásunk.

És milyen erkölcsi hatással van ránk Amerika? Vagy akár az egész világra!

Ezt a japánok tudnák megmondani a legjobban, akik lenyelték az atombombákat. Lenyelték a szó átvitt értelmében is, mert annak ellenére, hogy megutálták az amerikaiakat, politikai helyzetük miatt kénytelenek voltak melléjük állni: tartván Kínától meg a Szovjetuniótól. Amerika volt az az ország, amely elsőnek dobott le atombombákat egy másik országra, s megtörténhet, hogy utolsóként is, s akkor így könyvelni majd el a világtörténelem: a legelvetemültebb ország az emberiség történetében.

Amerika fokozatosan átvette a világ csendőre szerepét valamennyi országtól. A Szovjetunió felbomlása és a többi nagyhatalom elerőtlenedése tette ezt lehetővé számára, Anglia, Franciaország és Németország háttérbe szorítása. Ha egy dudás van egy csárdában, mindenki az ő zenéjére táncol. Hát így fújja most a dudát Amerika minden nép számára. Jogot formál hozzá, hogy atombombákat és mindenféle szuperfegyvereket gyártson. De miért nem rendelkezik ezzel a joggal a világ valamennyi országa? Például Irak, Pakisztán és Észak-Korea is? Egész éjjeleket nem aludtunk az öbölháború idején, annyira féltettük Izraelt. Imádkozott érte minden este az egész családom. Nem kételkedtünk benne, hogy a zsarnokot meg kell büntetni mindig és mindenütt, következésképpen Husszeint is. De észrevettük később, hogy nagyon egyoldalú beállítás a miénk, mert távol álltunk attól, hogy a zsarnokság fogalmát a teljes valóságában lássuk. Ott lappangott bennünk az a ki nem mondott igazság, amit részben tudatosan, részben ösztönösen fojtottunk magunkba, félvén a kiszabadulásától: hogy vajon nem zsarnok-e Izrael is, s maga az igazságteremtő Amerika!

Ma már - higgadtabb körülmények között - sokkal egyszerűbbnek tűnik a válasz: zsarnok nép az, amely erőszakkal foglalja el szomszédai területét, miképpen annak tekinthető az is, amely a hódítások megtartásához segítséget nyújt. Tehát zsarnoksággal vádolható Izrael és Amerika is. Nem könnyű kimondani egy ilyen súlyos vádat, szívfájlaló is, de az újabb fejlemények valamelyest megkönnyítik. Mert Amerikát terheli most már a legsúlyosabb vád a boszniai mészárlásokért. Európa szívében olyan barbár mészárlás folyik immár évek óta, mint annak idején Hitler birodalmában. Naponként mutogatják az egész világnak a szétroncsolt gyermeki és felnőtt koponyákat, a jajveszékélő anyákat, a nyomorékokat és a sántákat, a már düledező, de még mindig ágyúzásnak kitett viskókat és palotákat. S a világ józanul gondolkodó emberei a hajukat tépve kérdezik Amerikától: a keresztyének és a mohamedánok vére nem számít? Milyen megalázó szerepvállalás a szaxofonos Clintoné, amikor a segélyszállítmányokra tereli naponként a figyelmet, mintha ez volna az egyetlen fontos kérdése az egész Balkánnak, és nem a vérengzés azonnali leállítás! De még a szállítmányok révbe jutását sem tudja biztosítani sem ő, sem az egész Nyugat. Nem tudja, mert nem akarja. Hogy is akarná, mikor Amerika életének egyes-egyedüli meghatározója a pénz. Ez az istene, az egyetlen értékmérője és vágya.

Micsoda szemfényvesztés a Jugoszlávia ellen elrendelt gazdasági blokádnak is, amelynek semmi látszata, eredménye, de hazánkat nemcsak gazdaságilag, hanem politikailag is egyaránt sújtja, mert megnehezíti a bácskai magyarság életét.

Nevetségessé tették magukat a háborús bűnösnek nyilvánított szerb vezetőkkel is, akiket talán sohasem fognak felelőssége vonni, s már ott tartunk, hogy naponként könyörögnek nekik, üljenek le az asztalhoz és elégedjenek meg a meghódított területekkel. Szégyen és gyalázat

hitelesíteni a rablást, a gyilkosságot, az emberi jogok naponkénti felrúgását. De mit lehet várni attól az országtól, amely hatalmas összegű kedvezményes hitelt adott Iraknak amerikai gabonavásárlásra, ám Irak a gabona újbóli eladásából fegyvereket és hadianyagokat vásárolt, így Washington maga fegyverezte fel az öbölháborús ellenfelet. Gonzales texasi képviselő szerint a Bush-kormány egyik legnagyobb bűne az volt, hogy Szaddam Husszein rendszere a legkorszerűbb nyugati fegyverekhez, köztük az atomfegyver előállításához szükséges berendezésekhez juthatott. Nem új dolog ez az amerikai politikában, hiszen az Egyesült Államok nagyban hozzájárult Hitler felfegyverzéséhez is.

„Amerika leleplezi önmagát”: ilyen címet adhatnánk annak a tanulmánynak, amely arra vállalkoznék, hogy feldolgozza az amerikai kormányok által elkövetett legembertelenebb tetteket, s amelyek évtizedeken át titokban maradtak, s csak napjainkban szerezhettünk tudomást róluk. O’ Leary miniszterasszony nyilvánosságra hozta, hogy mintegy nyolcszáz amerikai állampolgáron végeztek sugárzási tesztek már a negyvenes és ötvenes években. Voltak közöttük szellemileg visszamaradott gyermekek, idős emberek, katonák és terhes nők egyaránt, tehát a vezetők senkit sem kíméltek. Markey képviselő szerint a 70-es években is folytattak titkos sugárzási kísérleteket embereken, egyebek között plutóniummal. Murkowski alaszakai republikánus szenátor ugyancsak egy hasonló ügyben kérte a szövetségi vizsgálatot nemrég, miután tudomására jutott: egészséges alaszakai eszkimóknak és indiánoknak radioaktív gyógyszereket adtak az ötvenes években annak megállapítására, hogy növelhető-e az amerikai katonák ellenálló képessége a sarkvidéki viszonyok között; kibírnák-e a mostoha viszonyokat, ha fegyveres összetűzésre kerülne sor a Szovjetunióval.

Amerika hajlamos arra, hogy mindent elfelejtsen, ha egyéni érdeke ezt így kívánja. Elfelejtette, hogy Lengyelország volt Hitler első tönkretett áldozata, ezért a feledékenységért nem hajlandó felvenni a NATO-ba. De bennünket sem vesz fel, mintha nem is tudná, hogy a bolsevizmus bukása nálunk kezdődött el, 1956-ban, amikor a világ leghatalmasabb szárazföldi erejével szálltunk szembe szinte a két öklünkkel s a hamarjában szerzett kézi fegyverekkel; óriástankokkal szemben, nem úgy, ahogy ők szoktak háborúzni, légierejükkel mindent leperzselve. S már azt sem tudja Amerika, hogy 1989-ben is olyan tettet hajtottunk végre, aminek a megoldására az egész nyugati világ s a NATO sem mert vállalkozni: mi indítottuk el Németország egyesítését.

Az SZDSZ és az MSZP mindenáron a **szélsőséges amerikai liberalizmust** akarja ránk erőszakolni, mit sem törődve a magyar nép évezredek érdekeivel, identitástudatával. Egy olyan liberalizmust, amelyben szabad az államelnököket legyilkolni. Nincs még egy ország a világon, amelynek annyi elnökét ölték volna meg, mint Amerikának. Nem is csoda, ha minden állampolgára fegyvert hord vagy hordhat magánál.

Újságokból olvasom, hogy naponta több mint 100 ezer amerikai középiskolás **revolverrel vagy törrel megy az iskolába**. Havonta átlagosan 5200 tanárt meg is támadnak a diákok. New York állam különösen veszélyes iskoláiban szokatlan ellenőrzési rendszert vezettek be: az iskola előterében fémkereső detektorokat helyeztek el, ezek előtt kell elhaladniuk a diákoknak, mielőtt az osztályba lépnek. (Szép kis iskola! Szép kis nevelés! Szép kis liberalizmus!) Egy 17 éves fiú véletlenül lőtte le iskolatársát. Egy ugyancsak 17 éves fiú 15 éves társával végzett. Egy amerikai gimnazista két órán át tartotta fogságban 15 diáktársát és tanárát a nyugat-virginiai Princeton városban. Pisztolyt rántott ki a tornazsákjából, majd társait sakkban tartva pénzt követelt, hogy Indiába utazhasson. Egy 13 éves leány (nyilván a liberalizmus neveltje) egy gépkocsira kérezkodott fel, aztán pisztolyát elővéve kifosztotta az emberséges vezetőt. Más tizenéves lányok kiszállították a gépkocsi vezetőjét, majd elhajtottak, és a kocsit a szakadékba lökték. „Jól szórakoztunk” - mondták.

A tizenéves lányok által elkövetett erőszakos cselekmények egyre szaporodnak az Egyesült Államokban. Gengszterbandákat alakítanak, amelyek terrorcselekményeket, még gyilkosságokat is elkövetnek. Már arra is sor került, hogy harcba keveredtek a férfiakból álló bandákkal.

Rendőrségi jelentés szerint 8 és 10 év közötti gyerekek halálra vertek, rugdostak egy koldust. Egy 19 éves Los Angeles-i gazembernek nem sikerült a frizurája, ezért felgyújtott minden fodrászatot, ahol szerinte az elmúlt években nem ízlése szerint vágták le a haját.

1992-ben 3000 kiskorút kellett gyilkosság miatt őrizetbe venni, és 46 ezer ellen törvénytelen fegyvertartás miatt eljárást indítani. Ez a szám 21 ezerrel több a tíz évvel ezelőtti adatnál. Becslések szerint 200 millió lőfegyver van magánkézen az Egyesült Államokban.

Ennyi szomorú adat után felvetődik az emberben a kérdés: **mivel magyarázható** ez az emberiség történetében példátlan méretű és mélységű züllés? Minden bizonnyal száz meg száz okozója van, de ezek valamennyije két okra vezethető vissza: a soha nem tapasztalt **pénz-imádatra és a korlátlan liberalizmusra**. Ez a két tényező nyomja rá bélyegét a mai amerikai nevelés egészére.

A művészetek néhány évtizeddel ezelőtt is többnyire az erkölcsi nevelést szolgálták, s az érzelmek nemesítésére törekedtek. Ma tudatosan ennek az ellenkezőjét teszik. Amerika filmipara dömpingszerűen áraszt el bennünket is **mindenféle kultúrszennnyel**, amelyek az erőszakot, a szexuális vágyak hajszolását, az idegengyűlöletet, leplezett és közvetett formában pedig a kábítószer fogyasztást propagálják, s mindent, ami a több ezer éves keresztyén erkölccsel ellenkezik. Bűbájos színésznőnkre, Szelezky Zitára a félrevezetett magyarok és főleg a nem magyarok ráfogtak minden politikai bűnt, hogy lejárássák, ugyanakkor istenítették Judy Garland hollywoodi sztárt (meg az összes hasonlót), aki fiatal korától biszexuális kapcsolatok tartott fűvel-fával, köztük a titkárnőjével is, s akit a hagyományos szex már egyáltalán nem érdekelt. Emberi torzulásáért elsősorban Hollywood felelős.

A híres homokos popénekes, Michael Jackson kiskorú személyek megrontásáért is felelős. Gyönyörű egzotikus állatoktól hemzsegő farmjára még a hátrányos helyzetű gyermekeket is kicsalogatta, és ez a szörny még mindig millió fiatal eszményképeként tetszeleghet, olyan **züllött világot élünk**.

Felsorolásunkat évekig folytathatnánk, s le sem zárhatnánk **Madonna bemutatása** nélkül. A „popnagyasszony” vonaglásaiért, szex-utánzásai mozdulataiért örült nézői akármilyen drága belépőjegyet is megfizetnek. Melbourne-ben több mint 52 ezer jegyet adtak el, egy másik fellépésén a legolcsóbb belépő 44,5, a legdrágább 142 amerikai dollárba került. A fölülfizetéses jegyek árát - természetesen - nem ismerjük. Reggeli kocogásán a Hyde Parkban hülye tömegek kígyóztak utána, miközben 15 testőre is vele kocogott. Egy-egy nagylemeze 7-8 millió példányban is elkelt, s akkor nem csoda, ha a Colorado Egyetem programjába vette és meg is hirdette a „**Madonna-jelenség**” tanulmányozásának kurzusát. A megokolás igen alapos, és mindenképpen méltó a nagy híró egyetemhez: „Madonnát az aktualitás jegyében elemezni annyi, mint Shakespeare-t vizsgálni az angol irodalmi órákon.” (Ez Amerika! A liberalizmusával, az erkölcsével, és természetesen: a szennyes pénzével!)

Már ott tartanak Madonnánál, hogy az ágyát is ki lehet bérelni: páronként 200 dollárért az ágyába lehet feküdni. De csak 20 percre, mert különben nem lehetne eleget tenni a rengeteg igénylő kívánságának: „Kéretik az ágyat a következő párnak átadni!” - így szól a figyelmeztetés a 20 perc eltelte után.

Marilyn Monroe egyik sztárszerepében arra a kérdésre ad választ, **hogyan házasodjunk pénzért**. Brenda Blackman a kaliforniai Pasadenában már tanfolyamot vezet erről a kérdéstről. Először is meg kell állapítani, hogy hol van a pénz, s utána mindjárt hova jár a pénzes. Fontos

tudni, hogy a milliomosok nemcsak csinos, hanem művelt partnereket is keresnek, akik gazdag körökben mozogni is tudnak, és nem járatták le őket.

Ha megmaradtak volna a határaikon belül, vigye az ördög őket! - de **Amerika már ráerőszakolta** az erkölcstelenséget és mindenféle életvitelét az egész világra. „Golfozzunk bátran ruhátlanul!” - hirdetik Franciaországban. Nagy-Britannia leggazdagabb embere Paul Raymond, a pornómágnás. Már vannak olyan áruházak Nyugat-Európában is, ahol amerikai mintára a ruhátlan vevők féláron vásárolhatnak. Moana Pozzi pornósztár Róma polgármestere akart lenni, s már egy párt is támogatta. Legfontosabb politikai célkitűzése az volt, hogy kiálljon a sorsukra hagyott kutyák és macskák mellett. 126 ezer kóbor kutya és 224 ezer gazdátlan macska szerepel eddig a nyilvántartásában. (A kíváncsiság mindig gyötrő hatással volt az emberekre: vajon hány kutyát és hány macskát tartanak el Rómában? Olaszországban s az egész világon? S vajon mennyi lehet most a munkanélküliek és az éhezők száma?)

Ma már se szeri, se száma az Amerikából a világ minden irányába **kirajzó szektáknak**. David Koresh szektájában a 11 éves kort elért lányok műanyag Dávid-csillagot kaptak, ha már éretté váltak a Koresh-sel való szexuális kapcsolatra. Aztán tudjuk: a szekta felgyújtott farmjában „mindössze” 72 szektatag lelte halálát. Nem is olyan nagy elhalálozási szám ez a bűnöző Amerikában.

George Foreman egykori profi nehézsúlyú világbajnok néhány éve pap lett, s minden vágya, hogy megmérkőzzék egyszer a „gazfickó” Mike Tysonnal. Csakhogy az még börtönben van erőszakos nemi közösülés miatt, egyelőre nem állhat ki ellene. De ha kiáll majd: fantasztikus dolog lesz egy kiütött „lekipásztor” a ringben. Hogy kiüti a sokkal fiatalabb öklös, az biztos. Meg aztán: ha megütik a jobb arcodat, nyújtsd oda a másikat is. Foreman pap ezt tudja. (Ez Amerika!)

A pénz, a pénz, a pénz! Mindennek háttéré a pénz. A tévéből, a rádióból és az újságokból tudjuk, hogy Amerikában már a földrengés is pénzt ér. Nehéz dollárokért árulják Los Angelesben a sztárok házáinak megsérült köveit. Mert ezek a sztárok is istenek: Sinatra, Keaton, Brando meg a többi. S a nevelői hatás? Egy élelmes francia vállalkozó eladta magát „alkatrészként” - olvasom az egyik újságban. Szerződésük alapján felhasználhatják halála után transzplantációra minden arra alkalmas testrészét: a szívét, a máját, a tüdejét s minek sorolnánk tovább: talán a zúzóját is. Mert ki fogják sütni jó pénzért, hogy az is volt neki. De addig élni szeretne a pasi: amerikai-francia módra.

A kábítószer-maffia is Amerikából indult el hódító útjára, és amerikai módszerek alapján tökéletesítette működését: cukorkába teszi, bélyegre keni a gyilkos szert, s gyermekeinket kínálgatja vele. Azt a kevés gyermekünket sem kíméli. Új piacokat keres, s mi máris az út-vonalukba kerültünk. Magyarországon ma mintegy 30 ezer, többnyire fiatalkorú kábítószer-élvezőt tartanak nyilván. Eltöröltük a halálbüntetést, nyugodtan dolgozhatnak nálunk.

Nagy vonásokban tehát ez volna az áhított és példaképnek beállított Amerika. Ide futott a Magyar Tudományos Akadémia megbuktatott szakállas főtitkára (elnöke?), Berend Iván, hogy elkezdje azonnali szidalmazásunkat az egész világ előtt... és Hankiss Elemér, aki azt akarta, hogy a magyarság bele se szólhasson a Magyar Televízió munkájába, a népellenségét továbbra is eltűrje. „Örülök, hogy a kérdésről az amerikai közönség előtt is beszámolhatok” - mondotta ottani televíziós beszédében... Heltai András, akit korábban már említettem... Ide fut népünk valamennyi megrögzött ellensége, ha leléptetik. Akad közöttük egy-egy magyar is. Ide hívták Juszt Lászlót is, de ő nem kapott a busás lehetőségen, hogy ne adja fel itteni harcait. Kik ellen?

Ez tehát Amerika! De nem csak ez, ne legyünk igazságtalanok! Mert van egy másik Amerika is. A Yehudi Menuhiné, a Szent-Györgyi Alberté, a Teller Edée és annyi más kiválóságé még. De ezt az arcát egyre kevésbé mutatja ki.

Egy sovány vigasztalásunk azonban mégis akad: a becsületes amerikaiak egyre többen emelik fel szavukat a mai amerikanizmus ellen. S talán eljutunk majd egyszer oda, hogy Amerikát saját népe irányítja és nem egy pénzéhes klikk.

Miskolc, 1994. április 10.

12

Jobban éltünk a Kádár rendszerben, vagyis a kommunizmusban? (Ugyan!)

1

Összefüggéseikben és folyamatosságukban kell tanulmányozni a jelenségeket

Már a római államvezetők is tudták, mivel lehet engedelmességre szoktatni a nélkülöző és elégedetlenkedő néptömegeket, így keletkezett híres szólásuk, a „panem et circenses”: kenyeret és cirkuszi játékokat, vagyis szórakozást kell adni a népnek. A műveltséget nem mindig igénylő plebsz, ha nem volt üres a hasa, valóban nem lázongott, nem elégedetlenkedett. Még kevésbé akkor, ha a cirkuszi játékokra, vagy az ingyenes színelőadásokra is elmehetett, függetlenül attól, hogy az ókori tragédiák mélységét, igazi mondanivalóját megértette vagy sem. (A könnyebb fajsúlyú vígjátékokban minden biztonnyal elgyönyörködött.)

Aki azt mondja, hogy jobban éltünk a kommunizmusban, és kizárólag a hasára gondol (mondjuk úgy, hogy a magyaros „zabálásra”), az vessen számot önmagával, nehogy műveletlenségét, a történelemben és a politikában való járatlanságát, életbölcseletének primitív mivoltát igazolja elhamarkodott kijelentésével. Egy dolgot ne felejtünk el: a Kádár-rendszert a „lágyan diktatórikus” szakasza alapján megítélni nem lehet, mert a vizsgálódásunk (ha azt akarjuk, hogy alapos és oknyomozó legyen) igényli annak a kérdésnek a tanulmányozását: milyen körülmények között jött létre ez a „jobbéléses” korszak, beleértve a világgkommunizmust is; mi volt a gazdasági, politikai és erkölcsi alapja; és hová torkollott 1989-re, amikor cirkuszi látványossággal az egész világon összeomlott. (A gladiátori játékoknál is érdekesebben.) Csődöt mondott még Kínában is, hiszen ott a forradalmi ifjúságot gyorsan legépfegyverezték, nehogy néhány nap múlva totális győzelmet arasson, és felelősségre vonja zsarnok kizsákmányolóit. Fidel Castro pepecs államáról már ne is beszéljünk, mert Kuba lakosságát korábban is a Szovjetunió és csatlósállamai pénzelték, köztük Magyarország is. S hogy most, a kiszakadásunk után, Kína pénzeli? Megteheti, mert a „kistigrisek”, vagyis a kelet-ázsiai kisországok szédületes sikereit látva, ő is a piacgazdaságra tért át, tehát a kapitalizmus útjára, elismerve rendszerének bukását, tehetetlenségét.

Vezessük hát végig a kommunista rendszer olyannyira virágosnak mondott útját napjainkig, persze csak vázlatosan, mivelhogy sok időt nem érdemel, s egy szóval is kifejezhető történelmi jelentősége: „fuit” - vagyis volt. Egy „múló pillanat” volt Kína történelmében is, hogy világhírű írója, Lin Yutang szavaival éljünk.

2.

A nagy megalapozók: Lenin, Sztálin és a többiek

A lexikonok állítása szerint Vlagyimir Iljics Uljanov, aki 1901-től használta a **Lenin** nevet, Marx és Engels mellett a marxizmus legnagyobb gondolkodója, a Szovjetunió Kommunista Pártjának és a világ első szocialista államának a megalapítója. Munkásságának eredménye a leninizmus, vagyis az imperializmus és a proletárforradalmak korának marxizmusa.

Egy újságot nézegetek. Benne a képe, s azt olvasom alatta, hogy a szifiliszbe beleőrült 52 éves Lenint ábrázolja. Meg azt: titok volt ez az életrajzi adat, s a fénykép a Központi

Bizottság és a Marxizmus-Leninizmus Intézet irattárából került elő, a Figaro Magazine közölte. Ossipov doktort, aki Lenin betegségét felfedezte, Sztálin meggyilkoltatta, hogy a bolsevista vezér mítoszát fenntarthassa. Valóban szárnalmas arcot tükröz a kép, egy végső útjára készülő embert, akinek a halál megváltást jelent (Miféle megváltást vajon?)

Lehetséges, hogy nagy gondolkodó volt? Nekem, aki a halála után két évre születtem, így tanították fiatalkoromban. Egy dologra határozottan emlékszem. Mikor 1944-ben elfoglalták a szovjet katonák Nagyváradot, azt mondták nekünk néhányan óvatosan: Lenin, az igen, de Sztálin nem nagy koponya, mindent Lenintől tanult. A félelem és a gyűlölet hangját éreztük ki ezeknek a katonáknak a beszédéből. Ma már nagyon kétségesnek tűnik Lenin zsenialitása is. Egész koncepciója három szóra korlátozódott: villamosítás, szovjetek és kolhozok. Hol vagyunk már ettől, mikor a három fogalomból kettő nem is létezik!

Maradjunk meg Sztálinnál!

Volt alkalmam sokat hallani róla; 1953-ban bekövetkezett haláláig vele ébredtünk és vele feküdtünk le, s a nap minden percében magunk mellett éreztük. Belénk szuggerálták, hogy mindent lát és mindent tud, s mindenek fölött tévedhetetlen. Uralma idején annyi gyűlésen, tanfolyamon és felvonuláson vettünk részt a 40-es és az 50-es években, hogy ráment a fiatalságunk; se nappalunk, se éjjelünk nem volt, de még szabad vasárnapunk sem. Faluakciókra kötelezték a pedagógusokat is kánikulai hőségben nyáron, 20-25 fokos dermesztő hidegben télen. Ha defektet kapott az ócska tehergépkocsink, mondjuk a tenkei erdőben, ott szaladgáltunk a fák között egy egész éjjel, hogy meg ne fagyjunk, így csak a fülünk, az orrunk és a lábunk fagyott meg. Egyszer délelőtt fél tízkor érkeztünk vissza Nagyváradra, s nem feküdhettünk le, azonnal tanítani kellett. Így aztán nem csoda, ha Petőfit ültömben tanítva elaludtam a katedrámra hajolva, s csak a tanítványaim hangjára ébredtem fel: „Tanár elvtárs, kicsengettek.” Valóban ki, állapítottam meg feltápászkodva. Becsengetés után folytattam a tanítást, délután gyűlésre kellett mennem, este tíztől éjfélig vázlatokat készítettem, mert csak azok bemutatása után volt szabad az osztályunkba bemenni, s reggel 7-től ügyeletesi szolgálatot kellett teljesítenem. Holtfáradtak voltunk hosszú éveken át, mondhatni egész fiatalkorunkban.

A vég nélküli felvonulásokon is a gutaütés környékezett bennünket az irtózatos melegben, és csípős szél marta ki a szemünket a téli fagyok idején, de ha kezünkbe nyomták a „lozinkát”, vagyis a jelmondatot, hogy kiabáljuk be a tömegeknek (mondjuk: „Éljen a dicsőséges Sztálin, a szabadság megmentője!”), nem volt mit tenni: beteg torokkal, lázasan is kiabálni kellett. Megkövetelték tőlünk azt is, hogy nevének hallatára véresre tapsoljuk tenyerünket.

Lenin halála után Trockijnak kellett volna átvennie a párt irányítását, de 1922 tavaszán Sztálin kitérte, ő lett a párt főtitkára. Új tisztség volt ez, korábban nem létezett. Sztálin hibás dátumú táviratot küldött Lenin temetéséről a magát távol kezeltető Trockijnak, arra biztatva, hogy folytassa csak gyógykezelését. Így aztán Trockij nem lehetett ott Lenin koporsója mellett, Sztálin magához ragadott minden hatalmat. (Ismeretes, hogy Trockijt Sztálin egyik ügynöke gyilkolta meg 1940-ben: csákánnyal verte szét a fejét.)

Az 1934-es XVII. kongresszuson 1225 küldöttnek volt szavazati joga, s 292 küldött áthúzta Sztálin nevét, tehát majdnem a negyedrészüik szavazott a főtitkár ellen. Ehhez fogható magatartás nem volt még a bolsevik párt történetében. Nagy félelem keletkezett a kisebb-nagyobb vezetők körében: 289 szavazócédulát elégettek, s csak hármat hagytak meg azok közül, amelyeken Sztálin neve keresztül volt húzva. A besúgók jól működtek, s a bosszú nem maradt el: a 139 központi bizottsági tagból Sztálin 98-at titokban megöletett, s a kongresszuson résztvevők közül is 1108 embert.

Nem kevésbé izgalmas Sztálin családi élete sem. Első felségét, Jekatyerinát nagyon szerette, de csak néhány évet éltek együtt, mert az asszony tüdőgyulladásban meghalt. „Vele együtt kihalt az emberiség iránti együttérzésem utolsó szikrája is” - vallotta a vezér. Nem hazudott. Jakov nevű fia 1941-ben a németek fogságába került, s azok néhány tisztjükért cserébe kiadták volna, de Sztálin nem is válaszolt az ajánlatukra, s fia egy német fogolytáborban halt meg.

Második feleségével, Nagyezsgya Allilujevával 1919 tavaszán kötött házasságot. Már terhes volt tőle, mikor elvette, egy Szibériába tartó különvonaton erőszakolta meg. A leány 16-18 éves volt akkor, ő 40. Nagyezsgya Lenin egyik titkárnöje és gyorsírónöje volt korábban. (Húsz év múlva, a tisztogatások idején, Sztálin mindkét esküvői tanúját kivégeztette.) 1932-ig éltek együtt, s akkor az asszony öngyilkos lett, mások szerint Sztálin fojtotta meg.

Leánya, Szvetlána szerint Sztálin nyolc unokája közül csak hármat ismert, a többit sohasem látta. Szvetlána első férjével sem akart találkozni, mert az zsidó volt. Köztudomású az is, hogy Sztálin nem ment el anyja temetésére.

Sztálin uralkodási elve az volt, hogy lehetőleg mindenkit meg kell ölni, aki elégedetlen, vagy feltételezhető róla, hogy rátörhet a hatalmára. A mezőgazdaság kollektivizálása, az éhínség és a tisztogatások idején a börtönökben és a táborokban több mint 20 millió ember neki köszönheti a halálát. De az ő halála is fölöttébb érdekes. Egyesek szerint eltávolításának értelmi szerzője Hruscsov volt, végrehajtója pedig Berija, aki a legjobban félt tőle. Állítólag egy üveg étterrel öntötte le az arcát, mire az elájult. Akkor lassan ölő mérget fecskendeztek a testébe. Mások szerint úgy ölték meg, hogy késve hívták hozzá az orvosokat. Legalább 10-15 verzió ismeretes halála körülményeiről. (Temetésén több mint 500 ember halt meg a moszkvai utcákon: eltaposva vagy autók által halálra gázolva.)

Azon a reggelen, 1953. március 4-én nekem kellett bejelentenem a halálát a nagyvárad 3. Számú Leánygimnáziumban igazgatóhelyettesi minőségemben. Néhány tanítványunk zokogva vette tudomásul a hírt; ezek, mint kiválasztottak az első padban ültek, de hátul egy utolsó éves kislány alig tudta visszatartani zsebkendőjével a fuldokló nevetését, a lélegzetemet is belém fojtva. Később ez a lány egy híres költőnk felesége lett.

Mi, magyarok semmilyen hálával nem tartozunk a „nagy” Sztálinnak, hiszen azt mondta: „A magyarkérdés csak vagonkérdés”. Így került a bolsevista táborokba több tízezer testvérünk, akiknek nagy része sohasem tért haza. Támogatója volt a felvidéki magyarok üldözésének és kitelepítésének is.

A forradalmi változások után lehetőség nyílt a titkos levéltárak felkutatására, s a még élő szemtanúk nyelve is megoldódott, így nagyon sok adat szivárgott ki a Kreml belső életéről. Larissza Vasziljeva az Izvesztyija londoni tudósítójától szerzett érdekes információkat, amelyeket könyv alakjában meg is jelentetett. Megtudjuk ebből, hogy Nagyezsgya halála után Molotov felesége lett a Kreml első asszonya, Paulina, de őt Berija később lágerbe záratta, mivelhogy ez megalakította a szovjet zsidók antifasiszta szervezését, (Paulina és Berija is zsidó volt.)

A Kreml egyik legféltékenyebb és legelvetemültebb emberének Beriját tartották, akit Hruscsov tüntetett el később a politika színpadáról Malenkovval és Molotovval együtt. Jellemezzük őt egy röpké történettel:

Már úgy látszott, hogy Sztálin az utolsókat leheli, mikor Berija megkönnyebbülten felkiáltott: „Meghalt a zsarnok!” Ám Sztálin kinyitotta a szemét, mire Berija letérdelt mellé, és kezét csókolgatta: „Ne haljon meg, Joszif Visszarionovics, mihez kezdünk maga nélkül!”

Szép kis jelenet a vezetők életéből. Berija nem tagadta, hogy 62 szeretője volt, s azt sem, hogy szifiliszos.

A Moszkovszkije Novosztji és a Trud című lapok **Brezsnyevről** közöltek érdekes adatokat személyi orvosa, Jevgenyij Saszov és fiatal ápolónők vallomásai alapján. Eszerint a főtitkár kábítószer-élvező volt, olyannyira, hogy utolsó éveiben már beinjekciózták a színre lépései előtt. Több ápolónőjével is meghitt kapcsolatot tartott, s tőle telhetően megjutalmazta valamennyit. Egy KGB-tábornok Brezsnyevet „ápoló” feleségének köszönhette karrierjét.

A moszkvai hatalmasságok viselt dolgairól sok könyvet írtak már, s még többet fognak írni, mert tetteik kimeríthetetlenek. Nem szánhatunk több időt nekik, hiszen nem ők írásunk főszereplői, s akkor már hely sem maradna más bolsevikok felidézésére. De azért nekik is maradt néhány sorunk, egy-két bekezdésünk.

Mao Ce-tungról is személyes orvosa, Li Csi-szui jelentetett meg könyvet. Egoista és intrikus személyiség volt, és sztálini mintára ő is likvidálta ellenszenves embereit. Kiszemelt asszonyait nemcsak szexuális célokra használta fel, hanem információszerzésre is. Nem gyógyította nemi betegségét, mert nem okozott különösebb fájdalmat neki. Nem mosakodott, testőrei forróvizet kendővel törölgették. Nem mosott fogat sem, mert a tigrisek nem mosnak fogat. A „tigris” szóval hatalmát és elszántságát akarta érzékeltetni, hogy félelmet keltsen alattvalóiban. Apropos: Mao annyira kicsapongó életet élt, hogy négy felesége mellett gyakran bújt ágyba fiatal lányokkal is, hárommal, négyel, sőt öttel is. „Ezek a lányok boldogok, hogy fertőzést kaptak tőlem” - mondta az orvosának egyszer, aki jóindulatúan akarta figyelmeztetni egészségügyi tévedéseire.

Észak-Korea földi istene, **Kim Ir Szen** is elpatkolt nemrég, mint minden földi isten. Egy 30 méter magas, több ezer tonnás bronzszobor maradt utána még mindig büszkén, parancsolóan. De ne feledjük: még nem sirattak el ennyi zokogással egyetlen uralkodót sem. Öregek, fiatalok, férfiak és nők, s ami a legfigyelemreméltóbb, felnőtt katonák és gyerekek. Ennyire el tudta butítani az embereket a totális diktatúra. (Csak az tudja ilyen fanatikusan elbutítani.)

Kim Ir Szen utóda első felségétől származó fia, az 52 éves, állítólag epilepsziás **Kim Dzsong**. A pártközpont gépírónőjét vette feleségül, s két felnőtt fiuk van. Phenjanban három hivatalos rezidenciával büszkélkednek és négy luxusvillával, de az országban található 11 házuk sem lebecsülendő, így hát nem szűkölködnek, a szívzaggatóan fájdalmas könnyeket ők is kiérdemlik majd. Az új diktátor nagyon kedveli a Skandináv országokból időről-időre importált szőke prostituáltakat. Szenvedélye a mozi is, minden James Bond-filmet megvásároltak neki.

De térjünk most már közelebbi tájakra, mondjuk a szomszéd Romániára, ahol Groza Péter haláláig, 1958-ig nagyjából jól mentek a dolgok: Erdélyben két magyar egyetem is működött, számos kisebbségi iskola az ország minden táján, például Nagyváradnak is több mint 20 magyar nyolcosztályos iskolája és középiskolája volt, ebből öt erős gimnázium. Groza Péter körülbelül száz magyar tanítót küldött a Kárpátokon túlra, a csángók közé, akik évszázadok óta nem tanulhattak anyanyelvükön, tízezres számban románosodtak el, de egy részük még akkor is magyarnak vallotta magát, amikor már nem is tudott magyarul, mondván: én római katolikus vagyok, tehát magyar, mert a románok között nincsenek római katolikusok. Tudni kell azt is, hogy a moldvai csángó templomokban sem magyarul, hanem román nyelven miséztek mindig. (Nos figyeljetelek, magyarországi magyarok, akiket illet: a vallásos hit megőrzése ilyen csodákra volt képes. Fel tudjátok fogni akkor az egyházak, a templomok nemzetfenntartó erejét? Ti, pedagógusok, akik születek, nagyszületek és minden ősötök hitét elhagyva ateistáknak valljátok magatokat! Már elnézést kérek, de a magyarságtudat és az istenhit hiányában milyen alapon nevezitek magatokat magyar pedagógusoknak: Balassit, Aranyt, Petőfit, Adyt, ezeréves kultúránkat megtagadva?)

Groza még le sem csukta jóformán a szemét, máris megkezdődött a magyarság és a többi kisebbség üldözése, erőszakos formában történő beolvasztása a román többségbe. A kommunizmus, az internacionalizmus égisze alatt. **Gheorghe Gheorghiu-Dej** pártvezér³ ennek az elrománosításnak az elindítója, a később uralomra kerülő Ceaușescu nagy tanítómestere. Volt mersze már korábban megtörni Pauker Anna és a többi központi bizottsági zsidó politikai uralmát úgy, hogy a világon senki sem merte felelősségre vonni érte. Mert mögötte állt már az egész románság, mivelhogy töretlen maradt románságtudata. Így történt aztán, hogy elzavarták Moldvából a csángó tanítókat, s megkezdődött ugyanakkor a kisebbségi iskolák összevonása, majd felszámolása szűk 12-15 év alatt. Közben a templomainkra is rávetették a szemüket. Kieszközölték, hogy bizonyos római katolikus templomokban felváltva román nyelvű szertartásokat is tartsanak. Ilyen volt többek között a nagyvárad-i Kapucinus templom helyzete. De le akarták bontani a 60-as évek elején Nagyvárad főterén a Szent László-templomot, ám itt hihetetlen hősiességgel találták szemben magukat: Nagyvárad magyarjai, aggastyánok és gyermekek, férfiak és nők a templom falaihoz ültek le, kijelentvén, hogy éjjel és nappal, az életük árán is ott ülnek ezután; nem mozdulnak onnan, amíg nem kapnak garanciát templomuk megmaradására s ott folytatódó misézésük engedélyezésére. És ekkor szólt közbe a Jóisten: látván a hívek töretlen és meg nem alkuvó hitét, a templom tornyának bontását elkezdő munkások letették a szerszámaikat, és kijelentették: nincs olyan hatalom a földön, amely őket a templom lebontására rávehetné.

A Szent László-templomban ma is magyar nyelven miséznek, és csak magyarul. (Csodálkozottok, magyar ateisták! Talán nem is olyan rossz magyarnak és istenfélőnek lenni.)

Ugye kitalálják kedves olvasóim, kinek a portréja következik most a bolsevik diktátorok arcképcsarnokában! Az bizony: **Ceaușescué**. Kicsi légyipiszok volt ő is, magasságban alig haladta meg a 162 centiméteres Sztálint. A maga módján volt hamis szintén. Nem deportálhatott el több millió munkást, parasztot és értelmiségit Szibériába, mert ilyen távoli területe nem volt (megelégedett több tízezer ember bebörtönzésével), meg ki biztosította volna fényűző életét, ha ennyi emberre kimondja a nemet. Őt aztán igazán jól ismerjük, mert a közelmúltban hetvenkedett, s kémhálózatának főnöke, Ion Mihai Pacepa is lehúzta róla az egyébként sem sokat takaró szennyes lepedőt. Kebelbeli barátjának, sőt testvérének nyilvánította a homokos Arafatot, s egyik bukaresti látogatásakor így dicsekedett neki: „Tizenkét milliárd dollárom van a nyugati bankokban, évenként két milliárdot szereztem.” (Közben a román nép éhezett: a kenyérért, a tejért és a cukorért is sorba állt, állandó húskrizisben élt.) Beszélgetése közben pusztá kézzel falta a paradicsomszeleteket, a babot és a juhsajtot, kedvelt desszertjét. Közeli barátainak társaságában jobban szerette a kezét használni, mint a villát vagy a kést. Így tett Arafat is: kedvenc szokása volt a mézet egyenesen a mézesbödönből enni. Különben volt azon a vacsorájukon sok ínycenc dolog is, Pacepa pontosan felsorolja: londoni lazac, párizsi homár, athéni bárányborda, tokiói Kobe-szelet, isztambuli sárgadinnye, tel-avivi banán és narancs, bécsi dobostorta és egyebek.

1987-ben azzal a kijelentésével vált híressé az addig is hírhedt Ceaușescu-feleség, a mindössze négy elemivel rendelkező tudósnak és doktornak nyilvánított **Elena**, hogy Románia akkor is visszafizeti nyugati adósságát, ha a nép legelni fog. Ki is fizette. Csakhogy: ahol nem teljesítették az exporttervet, nem adták ki a béreket sehol. Így történt aztán, hogy 1987. november 15-én hatalmas sztrájk és lázadás tört ki a brassói teherautógyárban: az igazgatókat, a párttitkárokat, a főmérnököket megrugdosták, a falhoz verték. Összetörték az irodákat, kidobálták az emeletokról az írógépeket, és máglyán égették el a nagy (egyébként csak 6 láb, 3 hüvelyknyi) vezér könyveit, óriási fényképeit. Választási napon történt ez, a dolgozók száz

---

³ Az RKP régi vezérét meggyilkolták.

százalékban részt is vettek benne, s akkor dühödtek fel igazán ezek a brassói lázadók, mikor fölfedezték a roskadásig megterített asztalokat a hatalmas termekben: a déligyümölcsök hal-mazát, a pástétomokat, a göngyölt sonkákat, miegymást, amelyek a választási eredmények kihirdetésére vártak csupán, mivelhogy tudnivaló volt: a lakosság 99 százaléka a Ceaușescu embereire adja le szavazatát.

Románia lakossága nyugati közvetítéssel tudta meg a részleteket a brassói eseményekről. Nyolc napig egyetlen sor sem jelenhetett meg a hazai sajtóban a történekről. Aztán minden lapnak közölnie kellett azt a százsoros köszönő táviratot, amelyet a brassói munkások küldtek Ceaușescunak és a pártnak, hogy „megfékeztek a huligánok és a csavargók felbujtott csoport-jait Brassóban.”

Ceaușescu szintén a kommunista internacionalizmus leple alatt (de szép eszme volt, Istenem!) testvériséget és békés együttélést hirdetve bontatta le az erdélyi városok magyar perifériáit, azokat a kertes és virágos házakat, amelyek egy kis jövedelmet is hozhattak még az eltiport magyarságnak, függetlenül őket bizonyos mértékig a kiéheztetési politikától. Hatalmas és ízléstelen bérházakat építtetett, románok közé kényszerítve a mindenüktől megfosztott magyarokat, hogy a vegyesházasságokkal elrománosítsa őket.

Felesleges volna foglalkozni a földkerekség valamennyi kommunista diktátorával, a mieinkre kell most már átkapcsolnunk, de az ő uralkodásukat nem lehet kellőképpen kiértékelni a „felszabadítás” kihagyásával, erről kell tehát mindenekelőtt szólnunk.

3.

A „felszabadulásunk”

Az akkor éppen Magyarországhoz tartozó Nagyváradon értem meg a nagy és felejthetetlen történelmi eseményt. Búgtak a gépek, dörögtek az ágyúk, robbantak a hidak, égtek a szép szecessziós épületek, remegtek és zakatoltak a szívek az óvóhelyeken, a pincékben, zegzugos légvédelmi lyukakban. Először visszaverték a fél várost elfoglaló szovjet csapatokat a német és a magyar alakulatok, mikor már azt hittük, hogy túl leszünk mindenen. Aztán újból kezdődtek a támadások egy hét múlva, még hátborzongatóbb élményekkel. A Rimanóczy utcai óvóhelyünkön teljesen ismeretlen emberek is oltalmat kerestek (mi is idegeneknek számítottunk itt), akikkel percek alatt összemelegedtünk, arra gondolva: a halál pillanatában már nincsenek sem ellenségek, sem idegenek.

Édesapám volt a legfőbb vigaszunk ezekben a nehéz napokban, mert jól beszélt oroszul, az első világháború után másfél évig fogságban élt. Nem győzte hangsúlyozni, hogy az oroszok nagyon szép lelkű emberek, csak propaganda a kegyetlenkedésükről terjesztett kép, higgyünk neki, majd meglátjuk rövidesen.

Mikor meghallotta a szellőztető irányából közeledő első orosz szót, kiment az utcai kapuba, kenyérral és húsfélékkel fogadta őket. De azok nagyon durvák voltak: bedobták a kapun és belérúgtak. Édesapám nem adta fel a reményt, még mindig csillapította a kedélyeket: meg kell érteni őket is, a kemény háborúban eldurvultak. Különben nem is durvultak el - helyesbítette mondatát -, időt kell adni nekik, hogy magukhoz térjenek.

Amilyen hirtelen jöttek, úgy távoztak el, s miután birtokukba vették a várost (a mieink visszavonultak), az esti órákban ismét megjelentek. Ugyanazok. Egy fiatal altiszt és egy fekete bajuszú, 50-60 év körüli férfi volt köztük, közelebb állt a 60-hoz, mint az 50-hez. A fiatal húzta a prímet, számonkérte, hogy ki ez a 20-25 ember. Rokon családok vagyunk - mondtuk megszeppenve -, a bombázásoktól félve kerültünk az óvóhelyre.

A dolgok igen hamar konkretizálódtak. A fiatal felszabadítónak nőre lévén szüksége, rámutatott az egyik húgomra, a középsőre, aki 17 év körüli volt abban az időben. A húgom annyira megijedt, hogy összeesett, elájult, s az egyik nagybátyám felesége ajánkozott fel a nők rövid tanakodása után, hogy a maga lányát mentse, de a legénykénknek nem tetszett. Nem egy 40-45 év körüli nőre gondolt, hanem egy serdülőféltre. Ráparancsolt a nagybátyámra, hogy forduljon háttal, és ráhelyezze fegyverének csövét a tarkójára. Már húzta a száját is, hogy a kivégzés nagyszerűségét érzékeltesse, s abban a pillanatban kikapta kezéből a fegyvert a mellette álló öreg orosz. Miért akarod lelőni? Ez a fia, az a lánya, amaz a felesége, aki felajánlotta magát. Hiszen hallottad a tolmácsuktól. Neked nincsenek szüleid és testvéreid? Azt mondtad, hogy vannak, még élnek valamennyien.

Az egyezés végül is megtörtént. Egy szép 30 éves elvált asszonykánk mentette meg a lányainkat, akit magukkal vittek, s egy óra múlva elengedtek. Sírva, zokogva tért vissza, s nem győzte felsorolni, hogy néztek ki valamennyien, akik „átléptek” rajta. Szám szerint heten.

Tehát jó magyaros kifejezéssel szólva: „fel voltunk szabadítva”.

De másnap, és azután mindennap, újra kezdődtek volna a „felszabadítási” műveletek, ha nem menekülünk el onnan, majd visszaköltöztünk a városszéli lakásunkba, ahol a húgaim a padláson aludtak (illetve nem aludtak, mert végigreszkették az éjszakákat).

A német nevű férfiakat, zömében magyarokat, elhurcolták közmunkára a Szovjetunióba. Csak évek múlva tértek vissza, ha még életben voltak. Az otthon maradtakat robotmunkára vitték, engem például az Ősi híd felépítéséhez, ahol 36 órát kellett dolgoznunk étlen-szomjan, egyfolytában. A harmadik napon életem kockáztatásával megszöktem innen, s egy ismerősöm irodai robotmunkára osztott be a Városliget utcai polgárőrségre. Nekem kellett jelentenem minden reggel, hogy az elmúlt 24 órában milyen kilengések és büntettek fordultak elő a körzetünkben. Három helyre: a rendőrségre, a polgármesteri hivatalba és a III. kerületi orosz parancsnokságra kellett elküldenem a jelentéseimet, amelyek szinte kivétel nélkül a „felszabadító” vörös katonákra vonatkoztak: a betöréseikre, a gyilkosságaikra, hogy legszívesebben a 70 év körüli nőket erőszakolják meg, mert azok nem vérbajosak. Felhívták ugyanis a figyelmüket otthon, hogy nagyon vigyázzanak, mert a kapitalista világban minden második nő szifilisz.

A rablások, a fosztogatások, a gyilkosságok mindennaposan voltak. Szállóigévé vált az utcai csatakiáltásuk: „Dáváj csász!” (Add ide az órát!) „Dáváj barisnya!” - förmedt rám az esti órákban az egyik társunk, ami azt jelentette, hogy adjak egy nőt neki. Miből adjak? Nekem nincs! - ordítottam vissza, de alig győztem eltűnni a mellettünk lévő átjáróházban, amikor utánam lőtt.

Szovjet nők is katonáskodtak a Vörös Hadseregben, inkább rendfenntartói munkát végeztek. Egyszer fogságba kerítették az egyik diákismerősömet, hogy elszórakozzanak vele néhány napig, aztán elengedték. Minden bizonnyal újabb fiúkat fogtak be maguknak.

Ismétlem tehát: „fel voltunk szabadítva”.

4

A Rákosi-korszak

Aki olvasta a „Rákosi Mátyás születésnapja” című könyvet, Nemes János írását, eléggé kimerítő képet kapott ennek a minden hájjal megkent, roppant ravasz sztálinista diktátornak az életéről. „Eléggé” kimerítőt csupán, mert kimeríthetetlen mélységű gazemberséget takar a korlátlan hatalmú diktátorok élete. Amikor 1952 tavaszán hatvanadik születésnapját ünnepelte

az ország, viselkedésével leleplezte minden gátlástalanságát, cinizmusát, alattvalói iránti megvetését. Azt tartották róla, hogy ő Sztálinnak a leghűségesebb tanítványa, s maga is annak vallotta magát. Köztudomású, hogy 1949-ben hatalmas ünneppsorozattal emlékeztek meg Sztálin hetvenedik születésnapjáról. A Nagy Színházban rendezett ünnepség díszelnökségében Sztálin közvetlen szomszédai Mao Ce-tung, Togliatti, Dolores Ibarruri voltak, a nagyon alacsony Rákosi valahol a sor legvégén ült. Hogy le ne leplezze kicsiségét (Sztálin ki nem állhatta őt), működésbe léptek retusőrjei, s olyan képet alakítottak, hogy az elnökségben a szovjet vezetők mellett csak Mao, Togliatti, Ibarruri és Rákosi maradtak meg. Ilyen „kiemelten” nagy embernek ismerhette meg őt a magyar nép.

Most, Rákosi születésének 60-ik évfordulóján, Sztálin és Rákosi közös képe nélkül nem lehetett egy albumot elkészíteni, s ezért a retusőrök újra működésbe léptek: egy régebbi képen kiretusálták a nemkívánatos személyeket, hogy Sztálin és Rákosi Mátyás bizalmas kettesben jelenjen meg, s Rákosinak még a fejét is kicserélték.

A születésnap készülődés velejárója volt az, hogy a Rákosi nevet viselő csepeli gyáróriás meghirdette az országos munkaversenyt. Az újságokban és a rádióban heteken át erről a munkaversenyéről írtak és beszéltek, s naponként jelentkeztek az egyre nagyobb felajánlások. Az Egyesült Izzó egyik sztahanovistája a beígért 180 százalékos teljesítményét március 9-e helyett már március elsejére megvalósította. (Ha egyáltalán igaz ez, hiszen csalások ezen a téren is voltak.) Cs. elvtársnő egy szemináriumon így lelkesedett: „Mi asszonyok mindent megteszünk Rákosi elvtársért, mert nagyon sokat köszönhetünk neki. Somfával is neki-mennénk az imperialistáknak, ha kezüket emelnék Rákosi elvtársra és arra, amit alkotott”. Micsoda primitívség! A régebben békésen otthonülő, a családjuknak élő asszonyokat épp a Rákosi-rendszer kényszerítette arra, hogy akár három váltásban is dolgozzanak, s rogyásig hajszolt munkájuk után otthon még édesanyák és feleségek is legyenek. Soha ennyire nem alázták meg (a tatárok és törökök kivételével) a magyar asszonyokat.

A Magyar Munkásmozgalmi Intézetben kiállítást rendeztek Rákosi harcos életéről, s itt az összegyűlt ajándékok két hatalmas teret töltöttek meg és két emelet széles körbefutó folyosóját. (Sztálin is rengeteg ajándékot kapott emlékünnepele alkalmával.)

Rákosi első nagy személyes kudarcát az 1945 őszen megtartott nemzetgyűlési választásokon szenvedte el, amikor a Kisgazdapárt 57 százalékos többséget szerzett, s a kommunista párt csak a szavazatok 17 %-át kapta. Megkezdődött a győztes pártok erőszakos kiszorítása a koalícióból, s a szovjet hadsereg védnöksége alatt olyan eredményt hoztak össze az 1947-ben tartott választásokon, hogy az ellenfél kiszorult a hatalomból. Egyáltalán: miért kellett újabb választásokat tartani? Ki hiszi el, hogy ezek a választások nem a legszemtelenebb csaláson alapultak?

A kommunisták földreformja 1945-ben kiszúrta a parasztság szemét. Azért kaptak földet, akik kaptak, hogy el is vegyék tőlük: bolsevista módon bekényszerítették a magyar parasztságot a szovjet típusú kolhozokba. Üldözték, bebörtönözték és lágerekbe hurcolták az ellenkező parasztokat.

Hasonló terrorral és félrevezetéssel olvasztották be a Szociáldemokrata Pártot a Magyar Kommunista Pártba. Az új párt, a Magyar Dolgozók Pártja vezetését és a tényleges hatalmat az országban a Rákosiból, Gerő Ernőből, Farkas Mihályból és Révai Józsefből álló szűk csoport ragadta magához, akik között még csak véletlenül sem volt magyar. Hogy megfélemlítsék a lakosságot, és bebizonyítsák hatalmukat, törvénysértő pereket kezdeményeztek, s egész sor baloldali embert is bebörtönöztek, kivégeztek.

A terménybeszolgáltatás következtében a középparasztság jelentős tömegét elszegényítették.

Békekötvények jegyzésére kötelezték az embereket, és zászlós felvonulásokon pénzüket elrablását ünnepeltették velük, mintha eszüket vesztették volna. Az iszonyatos munkatempóban a dolgozók százezreit betegítették meg, és olyan személyi kultuszt alakítottak ki Rákosi dicsőítésére, hogy az már a Sztálinéval vetekedett. A nép csak húzta az igát, és egyre többet szenvedett. 1956 tavaszán magam is szemtanúja voltam - mint benn fekvő beteg a János-kórházban - az egészségileg tönkretett munkások lázongásainak: „Az ilyen ételt Rákosi egye meg!” - kiabálták szitkozódva.

A többit tudjuk: a magyar nép az 1956-os forradalomban és szabadságharcban néhány perc alatt leradírozta Rákosit a történelem színpadáról. Hiába építtette ki erőddé a lakását és annak környékét, a nép ezúttal igazolta: a zsarnokoknak törvényszerűen bukniuk kell. De jött egy újabb diktátor, Kádár (Csermanek) János, akinek már hosszabb fejezetet szentelünk, mert az azóta felnőtt fiatalabb nemzedékek tévesen ítélik meg politikai tevékenységét, s nem győzik eléggé magasztalni őt.

5

A Kádár-Aczél-korszak

A magyar történelem egyik legszomorúbb, de mindenképpen a legszégyenteljesebb időszaka kezdődött el 1956-ban, a forradalom leverése után, a Kádár-rendszer elindulásakor. De a tankönyvekben egészen mást olvashattunk róla: „A Szolnokon megalakult úgynevezett Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány kiáltványt intézett a magyar néphez, s ugyanakkor bejelentette azt is, hogy a munkásosztály a haza érdekében azzal a kéréssel fordult a szovjet hadsereg-parancsnoksághoz: segítsen népünknek a reakció sötét erőinek szétverésében, és abban, hogy helyreállítsuk a rendet, a nyugalmat hazánkban.” Hozzátette még a következőket: „A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány azért folyamodott segítségért, mert a fegyveres erőket az ellenforradalom szétzilálta.”

Az 1989-ig használatos tankönyvből idéztem szó szerint. Tehát a kormány elismeri, hogy állig felfegyverzett hadseregét nem az „ellenforradalom” (ahogy ő mondja), hanem a munkásokból, értelmiségiekből, a fálvakból bekerült parasztságból, az egyetemistákból, középiskolásokból és általános iskolákból összegyűlt gyerekek, továbbá a hozzájuk csatlakozott nyugdíjasok leverték, vagyis a magyar nép verte le. „A kiáltvány elhangzásával szinte egyidejűleg a szovjet hadsereg akcióba lépett, és néhány nap alatt szétverte az ellenforradalom fegyveres alakulatait” - írja tovább a tankönyv, ellenforradalmár tömegekről beszélve, de ne felejtjük el (mi, akik átéljük ezeket a napokat, tudjuk), hogy Kádár János „csőcseléknek” is nevezte ezt a tömeget, tulajdonképpen a magyar népet, amelynek a kenyerét ette.

Hát nézzük meg, hogyan írt erről a „csőcselékről” a világ, amely elámult népünk határtalan bátorságán s olyan szabadságimádatának láttán, amelyeknél különbet az egész világtörténelemben nem talál:

„Nagyon nehéz, vagy talán teljesen lehetetlen is ezeknek az embereknek a nemeslelkűségéről képet alkotni. Bárhol jártak is a felkelők, munkások vagy diákok, sehol sem történt fosztogatás. Betört üvegű kirakatok tele árukkal érintetlenül.” (New York Reporter)

„A budapesti felkelés valószínűleg a történelem legtisztább forradalma volt.” (London Observer)

„A nagy történelmi vihar első és azonnali hatása az volt, hogy... elsöpörte a faji, vallási és politikai különbségeket a magyar és a nem magyar emigránsok között... hogy példátlan egységnek és szolidaritásnak adjon helyet... Ami óriásoknak évekig nem sikerült, a magyarok

néhány nap alatt a kommunizmusra, létezése óta a legnagyobb csapást mérték. Szlovákok, horvátok, románok, kitelepített németek és magyarok hirtelen ismét testvéreknek érezték magukat.” (Exiled Europe Review)

„A magyarok... a nemzeti szabadság iránti szeretetükkel, bátorságukkal és tetteikkel a világtörténelem egyik legnagyobb fejezetét írták. Soha még más nemzet nem írta saját történelmét ilyen bátorsággal, mint a magyarok ebben a forradalomban.” (A szlovák Jednota, USA)

„A magyarok megmutatták nekünk és az egész világnak, hogy a gyáváknak, a cinikusoknak, a defetistáknak, akiből oly sok van szerte a világon, nincs igazuk... A hősiesség minden korábbi mértékét felülmúlták.” (Washington Star)

„A történelemben nincs fényesebb fejezet, mint amelyet a magyar nép írt le a harcával a szabadságért.” (New York Times)

„Ismerjük be őszintén, hogy mi nem bátorítjuk a magyarokat, ők bátorítanak bennünket. Mi csak remélhetjük, hogy talán kiérdemeljük a tiszteletüket, és csak imádkozhatunk, hogy hősiességükből egy kicsi talán ránk is átszáll.” (Washington Post)

„Képes lesz-e bármelyikünk is valaha olyan igazi halált halni, mint ők? Magyarország tragédiája Washingtonban történt, nem Budapesten.” (Washington Star)

„Az 1956-os nagyszerű forradalmat egy felemelő érzés teszi a történelemben egyedülállóvá, még a hősiességnél és az önfeláldozásnál is sokkal inkább... Ezek a hazafiak kezdettől fogva érezték, hogy nem csupán saját magukért harcolnak, hanem az egész szabad világért. Mi több, érezhették, hogy a győzelem nem lesz azonnali, hanem egy jobb jövő hozza majd meg.” (Christian Science Monitor)

„A teljes szovjet kommunista rendszerre kiterjedő társadalmi megrázkódtatás előjátéka lehet.” (Saturday Evening Post)

„A magyarok az emberiség szabadságküzdelmének könyvébe az egyik legdicsőségesebb lapot írták be örökre. A magyar mártírok vérével öntözött földből előbb-utóbb a szabadság virágai nyílnak majd, és a szabadság új korszakát nyitják meg a Duna völgyében, melynek népei, reméljük, a szabad és független országok hatalmas közösségéhez csatlakoznak a Baltikumtól az Adriáig.” (A New York-i Croatia Press)

„A magyar nép forradalmával új fejezet kezdődött az emberiség történelmében... A magyar felkelés talán nem kisebb jelentőségű, mint a Nagy Francia Forradalom... ez a kommunizmus végének a kezdetét jelzi.” (Milovan Gyilas, The New Leader, New York)

Párizsban tisztelgő felvonulást rendeztek a magyar forradalom hírére. A felvonult tömeg első sorában 12 volt francia miniszterelnök állt egymás mellett. Legalább 30 volt miniszter, néhány száz képviselő és szenátor. Elénekeltek a Marseillaise-t, és éltették Magyarországot. Albert Camus, a Nobel-díjas francia író 1957-ben ezt írta rólunk: „A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és az igazságért, mint bármelyik nép a világon, az elmúlt 20 esztendőben.”

Ne felejtünk el még két dolgot: az 56-os forradalomban sokkal több ház dőlt romba és sérült meg Budapesten, mint a második világháborúban; s a magyar forradalom olyan mély sebet ütött a világ két legnagyobb kommunista pártjára, az olaszra és a franciára, hogy ki sem heverték többé, hanem évek múltán összeroppantak. Vonatkozik ez a sebzettség a világ valamennyi kommunista pártjára.

És erre a gyönyörű tömegre mondta Kádár János és számos híve, hogy „csöcselék”, bandita stb.

Megáll a józanul gondolkodó ember esze: hogyan züllesztette le Kádár és Aczél ellenforradalma ezt a csodálatos népet oda, hogy napjainkban a világ egyik legszerencsétlenebb népe legyen. Amelynek már nincs Istene, semmi magyarságtudata és szabadságtudata; amely a dohányzásban, az alkoholfogyasztásban, az öngyilkosságban, a válásban, a gyermeket nem vállaló önpusztításban, s most nem is sorolom tovább, hogy még mi mindenben, az első helyen áll a világon.

Hát akkor nézzük meg, csakugyan: **hogyan?**

A Kádár-rendszer alezredese, Szabó Ferenc, más fegyver híján egyszerre két pisztolyból tüzelt a lépcsőházba betört forradalmárookra. **Ezek a forradalmárok a Csepel Vas- és Fémművek munkásai voltak**, akik a vállalati munkástanácsok **feloszlatása és a kormány által kirendelt kormánybiztos személye** miatt kezdtek sztrájkba, majd tüntettek. 1956. november utolsó harmadában a Kádár-kormány egyre erőteljesebben lépett fel a munkástanácsok, elsősorban a Központi Munkástanács ellen, s letartóztatta annak vezetőit. Elrendelte, hogy a gyári őrsegek tagjai kötelesek fegyverviselési engedélyt kérni, ami azt jelentette, hogy mindenütt a forradalom előtti „megbízható” őrök váltották fel a gyári őrsegeket. Ugyanakkor léptették életbe a **rögtönítélő bíraskodásról** hozott rendeletet:

Marosán György, így ír ezekről az időkről: „Lecsapott ránk a másik provokáció, Csepelen sztrájk tört ki. Mi lesz holnap, ha lőni kell? Münnichhel úgy ítéltük meg a helyzetet, hogy elkerülhetetlen az adminisztratív intézkedés... azt mondhatják vagy hihetik, hogy nem merünk visszaütni.”

Kádár ebben az időben Prágában tárgyalt. Utasította Marosánt, hogy repüljön utána. Ő azonban ott akart lenni Csepelen, amikor lőnek. Szinte provokálta a gyár munkásait. A karhatalmisták által nyitott lövöldözések mindegyikét sortűznek nevezte, és dicsérte a helytállókat. Marosán embereinek viselkedéséről mindenképpen fel kell idézni legalább egy konkrét eseményt:

A forradalom elleni hajsza közben bukkantak rá **Marton Erzsébetre**, aki őt nem sokkal korábban letartóztatta. Két vallatója szörnyűséges kínzásokkal próbálta rávenni, hogy volt társait fedje fel. Miután ezt megtagadta, a veséjét, máját rugdosták, a haját tépdesték, gumibotozták. Így ment ez napokig, de nem vezetett eredményre. Ekkor lekötötték az asztalra, a lábait szétfeszítették, a gumibotot a hüvelyébe lökdösve ordították: „Marosánért, Marosánért.” De még ez a szadista művelet sem elégítette ki őket: elvitték agyonkínzott áldozatukat a Mosonyi úti rabkórházba, s kikapartatták a szünet nélkül vérző nőt. Mint mondták „egészségügyi kaparás”-on kell átesnie, a saját érdekében, de eközben is folyt a vallatása: Marosánért, Marosánért.

Marosán kommunista tömeggyilkos volt.

Ismeretes **Nezvál Ferenc** igazságügyi miniszter kimutatása a statáriális bíróságok működéséről, 1956 decemberének második feléből. A katonai bíróságok ebben a rövid időszakban is 55 vádlottat ítélték el, akinek a társadalmi hovatartozása is kimutatott:

munkás származású	62,22 %
paraszt származású	26,66 %
értelmiségi származású	4,44 %
egyéb származású	6,68 %

1956. november 4-től 1958. március 1-ig bíróságaink összesen **64.225 vádlottat ítélték el**; ebből népköztársaságunk elleni büntettek miatt 11.588-at a rendes bíróságok 822-t, a katonai bíróságok 665-öt a gyorsított eljárású népbíróságok, és 376-ot a katonai rögtönítélő bíróságok. **243 halálos ítéletet hoztak.** (Hol van ettől Haynau?)

1957. július 15-én hatályba lépett a 34-es törvényerejű rendelet, amely lehetővé tette a **fiatal-korúakkal szemben is a halálbüntetés kiszabását**. Ennek az áldozata lett az a **Mansfeld Péter** kisdíák is, akit az élet 15 éves korában szabadságharcossá tett. Ez úgy kezdődött, hogy a forradalom idején a házban lakóknak élelmet vitt, aztán le-lejárt a Széna térre, ahol megismerkedett Szabó János parancsnokkal, akitől időnként feladatokat kapott, s azokat maradéktalanul teljesítette is. Mikor meglátta elvérzett és holtan fekvő új barátait, a forradalmárokat, akiket szovjet katonák és az ÁVH végeztek ki, bosszút esküdött: öt kis diáktársával szövetkezett, és elhatározták, hogy kiszabadítják a börtönből egy rokonát és az ott sínylődő foglyokat. Ezért a kísérletéért ítélték halálra, s alighogy betöltötte a 18-ik évét, sok más forradalmárral együtt **őt is kivégezték**. „A szíve, egy kis magyar forradalmár szív, amely 15 évesen lett forradalmár, 1959. március 21-én, szombaton 9 óra 35 perckor szűnt meg dobogni” - írta az egyik újság róla.

* * *

Évtizedeken át hallottuk azt az ostoba és gyalázatos, a magyar népet semmibe vevő kifejezést: „az ideiglenesen hazánkban tartózkodó csapatok.” **Ideiglenesen**: vagyis évtizedekig? Elképzelhető, hogy évszázadokig is, ha nem roppan össze közben az egész kommunista világ. A szovjet csapatok eredetileg azért tartózkodtak Magyarországon, hogy összeköttetésük legyen az egyezmények alapján Ausztriában tartózkodó megszálló csapatokkal. De hol volt már az az idő? Kádár azért hatalmazta fel őket a bejövételre 1956-ban, hogy leverjék a magyar szabadságharcot (ezt maga is mondta, már láttuk), s azért tartotta itt „ideiglenesen” (a végtelenségig), hogy **a saját uralmát, diktatúráját biztosítsa velük**. Ez a tény is igazolja, hogy itt diktatúra és rabság volt, amelynek az utolsó szakaszát „puha diktatúrának” szokás nevezni, ami 1963-ban kezdődött el. Ha az ország fokozatos romlása folytán sztrájkokra és lázadásokra került volna sor (ami 1989 után a rendszer megőrzése mellett egy-két év alatt feltétlenül bekövetkezik), akkor ez a „puhaság” olyan kemény diktatúrává vedlik át azonnal, amilyen 1956-ban volt: legvéresebb forradalmat eredményezve ismét.

A szovjet csapatok eltartása horribilis összegekbe került nekünk, egy kétszer is elbukott és kifosztott országnak. 1951-ig a szovjet tisztok családok nélkül tartózkodtak itt, és kaszárnyákban laktak, s mikor megérkeztek a családok, már lakást kellett adnunk nekik, s az egész országra kiterjedő igényvel léptek fel velük szemben: Szombathelyen 100, Debrecenben 60, Kecskeméten 60, Jászberényben 40, Székesfehérvárott 70 lakást kértek a tisztok részére. 1953-54-ben az ország területén 1104 lakást adtak át részükre, miközben 6500 tisztünknek és rengeteg állampolgárunknak nem volt lakása. Kádár idejében már a villanyért és a vízért sem fizettek. Figyelemre méltó, hogy tőlünk délre fekvő országok (Olaszország, Görögország, Törökország) hihetetlen bérleti díjakat kaptak egy-egy katonai objektum igénybevételéért.

A laktanyák esetében is hasonló volt a helyzet, mert ezek karbantartásához a szomszédos magyar alakulatok vagy a helyi építőipari vállalatok nyújtottak segítséget.

A 80-as évek elején bemutatott egyik szovjet filmből megtudhattuk, hogy 1945-ben Sztálin megkérdezte a szovjet atombomba atyját: „Mennyibe fog kerülni nekünk az atombomba előállítására?” A válasz ez volt: „Annyiba, mint az egész második világháború, Sztálin elvtárs.” Tegyük fel ezután néhány kérdést: Mennyibe került a koreai, a vietnami, az algériai háború? Mennyibe Egyiptom, Szíria, Irak felfegyverkezése? Mennyibe került Kína, Kuba, Angola, Etiópia? Mennyibe kerültek 1945-75 között a nyugat-európai, az amerikai, a japán sztrájkok és tüntetések? Mennyibe került a kémszolgálatok létrehozása és finanszírozása? Az úrhajózás kifejlesztése? Nekünk akarja bebeszélni Horn Gyula, hogy Magyarország nem járult hozzá a csillagászati nagyságú költségeknek a fedezéséhez? Hozzávetőleges számítások szerint Magyarország lakossága évenként 7,5 milliárdot áldozott ezekre a célokra, **40 év alatt 300 milliárd dollárt**: És meghozta az áldozatát a többi kommunista ország népe is. Ezért kellett a

magyar dolgozókat három műszakban is dolgoztatni, még asszonyaink és lányaink egy részét is. Ezért kellett a magyar családok életét is tönkretenni.

És mit kaptunk érte a Szovjetuniótól?

1945-től kezdve tömegével szállította el ezekből az országokból a gyárakat és az üzemeket. 1956-ban lerohanta Magyarországot az urániumbányák és búzamezők miatt is. 1968-ban lerohanta Csehszlovákiát a létesítendő rakétabázisok és a viszonylag magas nemzeti jövedelem megcsapolása miatt. A kincsekben gazdag Lengyelországot Európa koldusává tette 40 év alatt.

Mindannyian emlékezhetünk rá, hányszor jelentette ki Kádár az üzemi gyűléseken: „Eltársak, értsék már meg, **többet fogyasztunk, mint amennyit termeltünk**, s ez így tovább nem mehet.” **Az utóbbi 15-16 évben fokozatosan visszafejlődünk.** Szanálták a téeszeket, a gyárakat, mert deficitesek voltak, ezek rengeteg pénzbe kerültek.

Az igaz, hogy mi éltünk a legjobban az összes kommunista állam között. Ennek a magyarázata pedig az 1956-os forradalom. Kádár arra gondolhatott, hogy „utánam az özönvíz”, azért laktatott jól bennünket. Ezért vette fel a 20-25 milliárdos kölcsönt az említett hozzájárulások fedezésére. Ő tudta, hogy újabb forradalom lesz, ha a magyar dolgozók megint éhezni fognak, s akkor már (okulva az 1956-os eseményeken) minden kommunista vezetőjüket felelősségre fogják vonni, mégpedig nagyon szigorúan. Ennek elkerülése végett kellett 1989-ben **kísérletet tenni az ország békés átadására**, no nem azért, mert Gorbacsov ezt lehetővé tette, illetve tájékoztatta a kommunista vezetőket, hogy a kommunizmus világméretű összeomlása mindenképpen bekövetkezik. Amire nem is számítottak, csak legfeljebb reménykedhettek benne egyesek, bekövetkezett: **hogyan megússzák a felelősségre vonást.** Abban egyetlen kommunista sem reménykedhetett 1989-ben, hogy ez a politikailag dezinformált, totálisan elbutított nép, ezeréves történelmét megtagadva, négy év múlva ismét a kezükbe adja a hatalmat. (Biztos vagyok benne: csak átmenetileg.)

Most pedig **arról fogom felvilágosítani pedagógus kollégáimat** (a még mindig „elvtársakat”), hogy **mit köszönhetnek a magyar pedagógusok az 1956-os forradalomnak és szabadságharcnak.**

Tanári minőségemben teszem ezt és 73 évemre hivatkozva, mivelhogy én átéltem azokat az időket, a mai 30, 40, 50 évesek pedig nem, de még a 60 évesek is csak gyerekfejjel élték át. Valamennyien csak azt tudják, amit az idősebbektől hallottak, vagy amit az iskolákban tanítottak nekik, úgy is mondhatnám: a mit a fejükbe hazudtak. Én pedig láttam, sőt tudatosan figyeltem az eseményeket, mivelhogy 1930 óta olvasom naponként az újságokat, 8 éves korom óta. Édesapám ugyanis piaci szabó volt, négy gyermeke mellett nem ért rá újságot olvasni, látástól vakulásig dolgoznia kellett, ezért engem kért meg, hogy naponként olvassam fel neki az újságunkat, majdnem valamennyi cikket. Továbbá: 50 éves koromig **Romániában éltem**, egy olyan országban, amelynek a vezetői hosszú idők óta a világ legjobb politikusai közé tartoztak (Soros György és a nyugati politikusok szerint), hozzáfűzve (szintén a nyugatiak szerint), hogy a magyarok az utóbbi időben (s talán korábban is) a világ legrosszabb politikusainak bizonyultak. Én ebben nem kételkedem, de megtörténhet, hogy a románok maximálisan jó minősítése csak a külpolitikájukra vonatkozik. (Máris visszavonom: figyelembe véve, hogy Románia lakossága ma meghaladja a 23 milliót, s az abortusz eltiltása előtt is gyönyörűen szaporodtak; hogy **átvészelték a 40 év óta tartó nélkülözést**; az állandó húskrízist, a kenyérért, tejért, cukorért történő s órákig tartó sorban állást; „csak rosszabb ne legyen” jelszavukat, ami azt jelentette, hogy nekik nem szabad forradalmat csinálniuk, mert az veszélyeztetné a határaikat; irigylésre méltó románságtudatukat: **a belpolitikájuk sem mondható rossznak.**)

Nos, **Románia** - régi politikusok és közgazdászok szerint - Oroszország és Franciaország után Európa harmadik leggazdagabb állama lehetne, ha arra gondolunk, hogy ezek az országok milyen felszíni és altalaji vagyonnal rendelkeznek. (Tehát lehetőségekkel). Romániának van szene, olaja, aranya, rengeteg erdeje, kitűnő földje (a Bánát, a Bărăgan, a Bugeacul), Dunája és tengere, és olyan turisztikai lehetősége, mint kevés országnak Európában. És ennek ellenére olyan nehezen éltek a pedagógusai is, hogy a magyarországiak ezt el sem tudják képzelni. **Azért éltek nehezebben, mert nem volt egy 56-os forradalmuk.**

Amikor 1973-ban, jóval börtönbeli szabadulásom után Magyarországon telepedtem le, nem akartam hinni a szememnek: hozzánk viszonyítva úgy éltek itt a pedagógusok, mintha mennyországi polgárok lettek volna. Minden évben prémiumot osztogattak itt, esetleg többször is. (Mi sohasem kaptunk ott említésre méltó pénzjutalmat, ilyesmire nem emlékszem, pedig minden évben evidenciált tanár voltam. Évenként megveregették a vállunkat, slussz!) Ha elkísértük itt a tanítványainkat háromnapos országjáró kirándulásra, megfizették a többlet-fáradásunkat. (Romániában semmit sem fizettek volna. Országjárás? Minek?) Igen szép jövedelmet jelentettek itt a tanulószobák, ahol a tanárok zöme semmit sem csinált, csak ásítózott. (Romániában: füge!) Nagyon sok iskolában volt és van felsőoktatás, ami a dolgozni kívánó pedagógusnak szintén jövedelmet hoz. (Ott alig van felsőoktatás.) A priváttalanítást nem adóztatták itt, de még a gyermektelenséget sem. (Ott mindenkit.) Nem akartam elhinni, hogy itteni 25-30 éves kollégáim közül sokan Európát már beutazták. (Ott ki sem tehetjük az országból a lábunkat, s én Romániának a felét nem ismertem, mert sem pénzem, sem időm nem volt hozzá, nyáron is tanfolyamra fogtak be bennünket.) Itt nagyon sok kartársamnak megvolt már az autója és a víkendháza is. (Ott, körülbelül 50 kartársam közül egynek sem volt autója a 60-as, 70-es években.) Itt nem kellett úgyszólván mindennap gyűlésre, tanfolyamra, továbbképzésre járni, tankönyvhiány miatt esetleg éjfélig órákra készülni, kötelezően vázlatot készíteni. Itt nem nevezték a nemzetiségi pedagógusokat (senkit!) büdös hazátlanoknak. Itt nem vontak felelősségre azért, mert templomba járok, legfeljebb csak titokban nehezményezték. (Ott eltitkoltan egyik ok lehetett a bebörtönzésre.) Itt nem törölték el négy évtized alatt a himnuszunkat, mert nem mertek az „Isten” szóhoz hozzányúlni. (Ott öt himnusa is volt az országnak ebben az időszakban.) Itt arra buzdították a pedagógusok a tanítványaikat, hogy igyanak több tejet. (Ott ők sem ittak.) Itt a pedagógus anyák is sokkal nagyobb anyagi segítségben részesültek, és otthon maradhattak évekig a kicsinyeik mellett, mégsem volt elég gyerek. (Ott maximum 3 hónapig maradhattak otthon, mégis volt sok gyerek.) Itt jól megfizették a vizsgákat és a beszámolókat. (Romániában alig adtak valamit érte.)

Itt 1956 óta uraknak szólították a diákok a tanáraikat (de csak azóta!), ott elvtársak maradtak s mindenki által lenézettek.

Hát kedves kartársak! Nagyon tévedtek, ha azt hiszitek, hogy a többi kommunista ország pedagógusaihoz viszonyított mennyországi életeteket a kommunista rendszernek s közelebbről Kádár Jánosnak köszönhetitek. Vegyétek tudomásul: **mindent a kiontott munkás-, paraszt-, értelmiségi- és diákvérnek köszönhettek**, édesapátok, rokonaitok, barátaitok, ismerőseitek vérének, **az 1956-os forradalomnak**. Azelőtt ti is úgy éltetek, mint mi, azért csináltatok forradalmat.

Csakhogy: nagy hibába esnénk, ha itteni pedagógusi eredményeinket is ennyire a magunk javára billentenénk, mert ezen a téren **elmaradtunk a romániai eredményektől**.

1956-ban a kommunista vezetést megdöbbsentette, hogy a magyar egyetemi hallgatók, középiskolások és gyermekek benzines palackokkal dobálóznak a szovjet tankokra, életüket is feláldozva a haza és az emberiség szabadságáért. **(Mit szólnak ehhez a hazafisághoz a mai nevelők?** Nem igaz, hogy nem hiszik el, hiszen láthatták számtalanszor a korbelti filmekben is.

Nem merik bevallani maguknak, hogy hiszik, mert akkor szégyenkezniük kellene: azoknak, akik nem mennek el szavazni, vagy nem tudják, kikre kell szavazni. Hát a magyar keresztyén érzésű, a családnvelő, a családvédő pártokra, ezeréves magyarságunkra és nem az amerikai érdekeltségűekre!)

A szomorú tapasztalatot levonva, a **Kádár-kormány egész iskolapolitikája** arra irányult, hogy megszerezze magának az ifjúságot (persze a munkás- és parasztfjúságot is.) Mivelhogy a rendszer nem értett a pedagógiához (épp 1956 igazolta ezt), teljesen hibás irányban indult el a fiatalság meghódítására: a **behízelt módszerét** választotta, ami az iskolai oktatás és a nevelés teljes csődjéhez vezetett olyannyira, hogy még ma sem tudunk kikáspálódni belőle. Ma senki sem tudja, hogy mit s hogyan kell tanítani és főleg: hogyan kellene nevelni. Illetve mindenki tudja és csinálja a maga módján, s ezért olyan káosz van az iskolákban, amilyen még sohasem volt a magyar iskoláztatás történetében. Ha a Kádár rendszerben **kineveztek egy igazgatót**, az egyik napról a másikra meg volt győződve róla, hogy ő mindenkinél többet tud (esetleg minden tantárgyból), de ugyanakkor **annyira csinovnyik volt fölfelé**, hogy a kapott utasításokat hálaképpen és állásának megőrzése céljából maradéktalanul betartotta, még akkor is, ha meg volt győződve az utasítások helytelenségéről. Például azt mondták neki, hogy egy minimális százaléknál több tanuló nem bukhat meg egy-egy osztályban. Ő rátette a kezét az osztálynaplóra, és kijelentette: két tanuló bukik meg, ezen nem is vitatkozunk. A soha lelkiismeretesen nem tanuló, de elfogadható képességű gyerek mindjárt kiszámította: van két hanyagabb osztálytársa, azok megbuknak, ő már nem bukhat meg. **Micsoda ravaszág felülről**: a tanár felelt a szaktárgyért az érettségien (ez nyilvánvaló), de az osztályfőnök is átvihette a tanulót az osztályozó értekezleten, még akkor is, ha a szaktanár ezt nem tartotta helyesnek. Az utóbbi tudta ugyanis, hogy a kérdéses tanuló még javíthatná a felkészültségét egy pótvizsga esetén, de az igazgatója és az osztályfőnöke megfosztotta őt ettől a lehetőségtől. (Nem akarok konkrét osztályfőnöki esetekre hivatkozni, de voltak olyan tanulók, akik szemberöhögték tanáraikat következetlenségükért.)

A hízelt politikához tartozott az is, hogy **nem beszélhettünk kötelező, csak házi olvasmányokról**. Ennek az lett a következménye, hogy a gyerekek nem is olvasták el a kijelölt könyveket, pedig igen fontos érettségi tételek voltak. (De olvasták otthon a krimiket és a szexet.) Így jártam a Csongor és Tündével is. Én következetes tanár voltam nemcsak tanítványaim, hanem önmagam iránt is. Egyszer egy osztályom kijelentette, hogy senki sem olvasta el a Csongor és Tündét. Elégtelent adtam az egész osztálynak, és kijelentettem, hogy két hét múlva ismét számonkérem a művet. Így is történt, s az ellenőrző kérdésekből meggyőződtem, hogy valóban elolvasták most. A tanárnak nem szabad megalkudnia. Mit adott Isten! Felkeresett két édesanya, és közölte velem bizalmasan, hogy az ő kislányuk időre elolvasta a művet, de nem merték bevallani nekem, mert néhány hangadó fiú és leány **megfenyegette őket**: majd ellátják a bajukat, ha nem lesznek szolidárisak.

A következőket fűzöm a történetekhez:

Az élet nagyon szigorú, és megköveteli, hogy feladatainkat pontosan elvégezzük. Vagy kötelező egy olvasmány, vagy ne is beszéljünk róla! Ha egy munkás nem végzi el a kötelezően előírt munkáját, normális körülmények között kevesebb fizetést kap, s ha állandósul a hanyagsága, ki is dobják az állásából. Ez így helyes. Ez a közösségi élet törvénye. Mondja valaki ezek után, hogy mi az életre neveljük a gyermekeinket! (Hány **potya érettségi bizonyítványt** osztottunk ki az elmúlt fél évszázad alatt! Én csak tudom, 48 éve érettségiztetek.)

Nagyon sok konkrét példát tudnék még felsorolni oktatásunk és nevelésünk terhére, de csak egy nagyon tipikus példát említek még meg, tanári berkekben sokat beszéltünk róla:

Igen sok szülő mondta már az elmúlt évtizedekben a gyermekének: „Tanulj, fiam, szorgalmasan! Ha megállod a helyedet az érettségien, **kapsz tőlem egy autót!**” A gyermek a már

említett kalkuláció folytán nem tanult, mondjuk két tárgyból kellett volna buknia, de a konferencia előbb egy tantárgyból átvitte, aztán újabb simítgatások, csűrések-csavarások folytán visszatért rá, és így döntött: maradt neki egy tárgya, menjen az ördögbe! (Tudják ezt a volt érettségi elnökök közül sokan, tegyék a kezüket a szívükre!)

Tehát mi történt itt pedagógiai megvilágításban: ezek a tanulók **azért kaptak jutalmul egy autót valamennyien, mert nem tanultak**. Így jutott el a magyar iskoláztatás a majdnem totálisnak mondható csődjéhez, a Kádár-féle aranykorszakban.

Hogy nagyon friss példákra is hivatkozzam! Tavaly gimnáziumi felvételin vizsgáztattam. Három jelentkező nem tudott egy szót sem mondani a melléknévről, ugyanennyi nem tudta elmondani a Himnusz első szakaszát. Azt mondtam nekik, hogy énekeljék el, gondolván: a verset esetleg nem tanulták (minden szakaszát tudniuk kellett volna s a Szózatét is), de énekelve csak tudják. Nem tudták. **Katasztrófális helyzet.**

Romániai pályafutásom alatt ilyesmit nem történtek velem. Lehet, hogy nehéz ezt elhinni, de kijelentem: akit én nem engedtem át lelkiismeretem szavára hallgatva, azt sem az osztályfőnök, sem az igazgató nem vihette át. (Egykori, ma is élő nagyvárad kollégáim megmondhatják.) Pedig ott is volt egy kis pártocská, előbb Gheorghe Gheorghiu-Dej, majd Ceaușescu irányítása alatt. A román iskolák oktatási és nevelési szempontból is szigorúbbak. Ezért eredményesebbek voltak.

* * *

Jobban éltünk a Kádár-rendszerben?

Hát nézzünk még utána egy kicsit! Nehéz ezt a kérdést abbahagyni, ha már belemelegedtünk. Legalább összegezzünk a rendelkezésünkre álló újságcikkek alapján, mielőtt véglegesen lezárnánk a témánkat. Elsősorban Gulyás Mihálynak az Észak-Magyarországban nemrég megjelent cikksorozatából, „keserű emlékezései”-ből merítetek adatokat.

Gyönyörű ígéretések hangzottak el 1950 táján: milyen lesz Miskolc 1970-ben? Lakossága 360 ezer. Égre szökő toronyházak, melyek fölött „fémszitakötők”, vagyis helikopterek lebegnek szüntelen. Amit Horthyék megálmodtak és Tiszapalkonyánál el is kezdtek, a hajózható Sajó-csatorna 1970-re valóság lesz. Miskolc folyami kikötőjében kecses daruk emelik uszályokba a diósgyőri gyárak világszínvonalú termékeit. A Sajó völgye a magyar Ruhr-vidék lesz.

És a valóságban:

1970-ben a Sajót az ország első „döglött” folyójaként tartják számon. Már nem halutánpótlást vitt a „szőke” Tiszának, hanem a csehszlovák szomszédoktól a legszörnyűbb mérget, a fenolt; határon innen az ózdi gyáróriás, lejjebb a kazincbarcikai és a sajóbábonyi vegyi üzemek ontják bele a piszkot. Természetes következménye volt ez a Sajó mentén mintegy 100 km-es hosszában telepített koncentrált iparnak, hiszen a megye ipari eszközállománya ide került 90 százalékban, és Abaújnak, Zemplénnek csak 0,8 százaléka jutott.

Az eltelt 40 esztendő az átgondolatlan, az egész társadalmat deformáló változtatások kora. 1982-ben a 18 ezer embert foglalkoztató nagyüzem, a **Lenin Kohászati Művek** vezérigazgatója parancsot kap, hogy bocsásson el 500 munkást, különben repül. Főbe lövi magát a gyár vendégházában.

Régebben **a világ nagy vasútjai Diósgyőrben, Ózdon gyártott síneken** járatják egyre gyorsuló vonatjaikat. Amerikától Japánig, Indiáig jegyezték a diósgyőri, ózdi acélt, amely a szocialista iparosítás „jövöltábol” kirekesztődött a haladottabb világ piacáról.

Rudabánya is az állam kezére jutott, és befutottak az első szovjet ércszállítmányok, amelyeket „kertiföldnek” neveztek alacsony vastartalma miatt. Felépítettek egy ércdúsító művet, amelyet olajjal működtettek. Hiába költöttek rettentő összeget a 300 méter magas kéményre, a hegyekkel körülvett, csak északnak nyitott völgykatlanból nem talált kiutat a rémítően vörös por, mely leginkább a közeli módos házakkal telepített „Isten mezejére” telepedett.

Összegezzünk még más helyekről is:

- Több mint 6 millió törvényes abortusz volt 40 év alatt. (Újabb adat.)
- Sorozásra kerülő fiatalok. 30-40 százalékuk alkalmatlan a katonai szolgálatra. A korábbi évtizedek kisportolt férfiideálját a 70-es években beesett mellű, görbe hátú, aszténiás, hosszú hajú, már-már nőies törékenységgű fiatalemberré változtatták. Régebben a strandok tele voltak csinos, jó alakú fiatalokkal; ma a 30 évesek gömbölyödő pocakja, a 40-50 évesek pattanásig feszülő sörhása nyújt elszomorító látványt. (Dr. Bene Éva egyik tanulmánya.)
- Világelsőség a dohányzásban, az iszákosságban, a válásban, az öngyilkosságban, a magánosságban. Előkelő helyezés a lopásban, az autófeltörésben, a betörésben, a karambolozásban (a családi gyilkosságban is).
- Százezres számban renoválatlan és omladozó házak Budapesten és mindenütt az országban, felbecsülhetetlen értékű kastélyok, kúriák, műemlékek, turistaházak pusztulása. (Lásd Ráday Mihály műsorait a tévében!)
- Százezrek kivándorlása az országból.
- Egyetlen koszfészek az egész ország.

Jobban élünk a Kádár-korszakban? Őrült, aki ilyesmit állít. Megadta rá Grósz Károly a választ: „Nem tudom, teljesítmény-e, hogy egyáltalán ez az ország él, működik, alkot; én annak tartom.”

Sokra értékelem ezt az őszinte választ.

Most is a Kádár-korszakban élünk: annak a levét issza mintegy hárommillió nyomorgó testvérünk.

A szovjet csapatok behívása a világtörténelem legszebb forradalmának (szabadságharcának) leverésére a magyar történelem legnagyobb hazaárulása volt.

Következésképpen: Kádár János történelmünk legnagyobb hazaárulója.

Antall József miniszterelnöksége

Szegény Antall József! Én már csak ilyen lírai hangvétellel tudok rá emlékezni. Vajon tudta-e, hogy milyen szédítően nehéz feladatra vállalkozik, amikor egy félművelt, egy politikailag teljesen megmételtyezett nép élére állt, amelyet Madách olyan tökéletesen jellemzett világhírű Tragédiájának V. színében, az athéniben? Honnan tudhatta volna, hogy a modern Miltiadész szerepét osztotta ki neki szerencsétlen hazája, a becsületes helytállásért nem a dicsőséget jelentő babérkoszorút kínálva, hanem a naponként gyorsan közeledő halált. S hogy épp a halála emelte őt ha nem is a harctéri, nem is a politikusi, de mindenképpen az emberi méltóság hősi dobogójára, amelyet mindenképpen megérdemelt - bár épp a hősiességre való vágyakozás érdekelte őt a legkevésbé, aki sohasem a halálra gondolt, hanem arra a dicsőséges napra, amikor együtt ünnepelheti hőn szeretett népével a valóban kiharcolt szabadság ünnepét.

Tragikus hőségé vált nemzetének azáltal, hogy volt bátorsága egy olyan nép élére állni, amely a jóhiszeműségére mindig ráfizetett, s amelyet könnyebb volt orránál fogva vezetni, mint a világ bármelyik kisemmizett, kikacagott népét. **Mert a jóhiszeműsége, keresztény tűrőképessége vezette őt is** politikai pályafutásán, s az ebből származó lelki háborúsága - talán inkább fájdalma, csalódottsága - siettetten váratlan halálát.

1956-ban aktív résztvevője volt a forradalomnak és a szabadságharcnak. Hogyan gondolhatta volna, hogy ez a nyomorult nép már nem az a nép, amely kitartott egykori hite mellett, amely előtt még nemrég az egész szabad világ térdre borult, s amellyel most igazán el lehetett volna nyerni végképp évszázadokon át óhajtott szabadságunkat. A Berzsenyi és Kölcsey által annyiszor megrajzolt „**belső férgek, kígyók, kányák**” azonban kicsiségük mellett is olyan politikai erővé nőttek ki magukat, amelyeket csak hasonló rafináltsággal és becsstelenséggel lehetett volna legyűrni, de hát mi ilyen tulajdonságokkal sohasem rendelkezünk.

Antall József életének 62. évében hagyott itt bennünket. Megrendülten olvasom róla az újságok beszámolóit. Íme az egyik politikusunk:

„A hír - jóllehet föl kellett készülnünk rá - mindannyiunkat fájdalommal érintett. Antall József mély hivatástudatból táplálkozó és szinte emberfeletti akaratereje már-már azt a hitet táplálta belénk, hogy nincs az a súlyos betegség, amely képes rajta erőt venni. Tudnunk kell, hogy szilárd felelősségtudatot sugárzó lényé még politikai ellenfeleiben is rokonszenvet és tiszteletet keltett. Az új Magyar Köztársaság első szabadon választott miniszterelnökeként hihetetlenül nehéz szolgálatot vállalt”... stb., stb.

Betegsége lefolyásáról így számolnak be a lapok:

„A miniszterelnök kezelését végző orvoscsoporthoz jelentése szerint a nyirokrendszer megbetegedésének diagnózisát egy megnagyobbodott nyirokcsomó szövettani vizsgálatával 1990 októberében állapították meg. A kezelést folyamatosan végző Semmelweis Orvostudományi Egyetem oktató kórházában végezték. Kombinált gyógyszeres és sugárkezeléssel 1991 tavaszára teljes klinikai javulást, azaz tünetmentességet értek el. Fél év múlva betegsége a nyirokrendszer más területén mutatkozott újra. 1993 augusztusában vérképző sejteket gyűjtöttek szervezetéből a kölni egyetem klinikáján. Októberben, megfelelő gyógyszeres kezelését követően az őssejteket jó eredménnyel táplálták vissza szervezetébe. A beavatkozás után hat héttel azonban újabb betegségforma bontakozott ki a csontvelői vérképzés súlyos érintettségével: heveny nyiroksejtes fehérvérűség. Ez a nem várt szövődmény is befolyásolhatónak bizonyult, de egyre súlyosbodó szív működési zavarok léptek fel. Antall József halálát keringési zavarok okozták 1993. december 12-én délután 5 óra 15 perckor.”

Akik csak magyar állampolgárként élnek ebben a hazában, s a külső ráhatások nemzet-tudatukat a minimálisra csökkentették, meg sem rendültek miniszterelnökünk halálhíre láttán, s el sem gondolkoztak azon, hogy őt a forradalomban érlelődő népünk többsége választotta meg: akikben még ott élt 1956 öröksége. A nem magyarok és az általuk megtévesztettek szemmel láthatóan várták a halálát, az interjúk kérdéseiből ez több alkalommal kivehető volt. Csak mi rágódunk még mindig - s életünk végéig - az ilyenkor felvetődhető kérdéseken; mi, akik elfogadtuk őt, s szívünkön viseljük mindenkor hazánk sorsának alakulását. Nem szabad elfelednünk azt a **becsületos kijelentését**, amelyet miniszterelnöki megbízatása után tett: ő most tanul valójában politizálni, hiszen a politikai fordulat nagyon gyors és kiszámíthatatlan volt. Nem akart minden áron miniszterelnök lenni, de hazája felkérte erre, és neki engedelmeskednie kell.

Nincs az a jó szándékú ember, aki ne érezte volna ebben a hangban az őszinteséget és a becsületességet, hiszen hol volt az a veleszületett nagy politikusunk, aki egy isteni fejből kiugorva teljes magabiztossággal vállalhatta volna ügyeink hibátlan kezelését - nem is voltunk mi sohasem szédítően politizáló nemzet. (Gondoljunk arra, hogy a kiforrott, nagy német politikusokat is milyen zavarba hozta a hirtelen változás!)

Milyen politikai változatnak volt a képviselője miniszterelnökünk?

Antall József helyesen ismerte fel, hogy konzervatív-liberális-szocialista párt szükséges. Nem véletlenül helyezte a hangsúlyt a **konzervatív** szóra, mert ebbe a fogalomba beletartozott magyar és keresztény múltunk töretlen egésze, s míg hazánkat „Magyar” országnak fogják nevezni hivatalosan és hétköznapian, s népünket is „magyar” népnek, ettől a konzervativizmustól nem szabad elszakadnia. Ebben a szóban benne van minden, ami az őshazától kezdve a mai napig összetartott és megtartott bennünket. Nem véletlen, hogy ellenfeleink, akiket nyugodtan nevezhetünk viselkedésük folytán külső és belső ellenségeinknek, épp ettől a vonásunktól akarnak mindenekelőtt megfosztani bennünket. A konzervativizmus Antall által értelmezett lényege: értékelés mellett az értékvédelem is, továbbá a jobboldaliság, a piacgazdaság, a kulturális hagyományok tisztelete, a család és a nemzet védelme.

A **liberalizmus** az a szabadelvűség, ami a polgári szabadságjogok biztosítója, és lehetővé teszi az állami, a vallási, a tudományos és a gazdasági élet szabad kibontakozását, megvédi a kisebbségek jogait.

Én Antall József liberalizmusából olyan életfilozófiai szemléletet olvastam ki, amit az ókorban már Szophoklész is kinyilvánított Kreónt megleckéztetve:

„Bölcs belátás többet ér
Minden más adománynál.
Az isteneket tisztelni kell.”

Nem tudtam szétválasztani ugyanis szabadelvűségét attól a piarista gimnáziumi neveléstől, ami minden megnyilatkozásában és tetteiben észrevehető volt. Az ő szabadelvűségének gyökerei a **klasszikus liberalizmusba** nyúltak vissza, amelyek homlokegyenest ellenkeznek a ma Amerikában dívó káros engedékenységgel, a „mindenkinek mindent szabad” rombolás elvével, aminek egyik következménye az volt, hogy az Egyesült Államokban gyilkolták meg a legtöbb elnököt, mert a lehetőség adva volt hozzá, s a gengerszterizmus klasszikus formái is itt alakultak ki a legszélesebb változatokban. (Ellenségeink épp ezt a liberalizmust akarják tüzzel-vassal ránk kényszeríteni, mert uralkodási vágyuknak ez biztosítja a kiteljesedését - hazafiúi talajtalanóságunknak ez az ismertető jele.)

S végül **szocializmus** sem a marxisták által elképzelt merev és lélektelen társadalmi forma, hanem az az irányzat, amit népi íróink, Veres Péterék, Németh Lászlóék, Illyés Gyuláék, Móricz Zsigmondék akartak kisebb-nagyobb eltérésekben megvalósítani, s amit akkor még a

„paraszti szocializmus” kifejezéssel lehetett a legtalálóbban jellemezni, mivelhogy a parasztság volt népünk legszélesebb, legmagyarabb és legszaporább, tehát legértékesebb rétege.

Ez az elképzelés a paraszti termelőszövetkezetet és az értékesítő szövetkezetet egyaránt előirányozta, s a századforduló körüli nagy paraszti kivándorlás után is időszerű volt, s csak annyiban módosult volna a Rákosi-Kádár rendszer bukása után, hogy valamivel több polgári színezetet kellett volna öltetnie, mivel parasztságunknak egy részét a városokba kényszerítették. Ezt a népi vonalat a Magyar Demokrata Fórum - beleértve Antall Józsefet is - már a megalakulásakor elfogadta, s az volt a miniszterelnökünk nagy hibája, hogy ebben a kérdésben igen engedékenynek mutatkozott: háttérbe szorította a népi vonalat, **túl sokat engedett a liberális szemléletnek**. Nem is szemlélet volt ez már ellenfelei részéről, hanem egy ravaszul kiépített amerikai-liberalista taktika sakkszerű lépése.

Amikor 1989 végén Amerikába ment, nemcsak az ottani kormánnyal tárgyalt, hanem szembe kellett néznie a Zsidó Világkongresszus vezetőivel is. Arra utasították, hogy mellőzze a népi radikalizmust, és biztosítson sokkal tágabb teret a liberalizmusnak. Kinek lett volna bátorsága szembeszállni egy ilyen hatalmas presszióval! (Csurkának volt, de azóta is mindennek lefordják, szakadatlan támadásokat indítanak ellene.) Erre csak akkor lett volna képes, ha olyan hatalmas néptömeget tud maga mögött, amelynek elsőprő ereje van a hazájában. **De hol volt már az az 56-os tömeg**, amely elsősorban a magyarságból, de azon kívül a „széles” magyar népből, a magyar nemzetből tevődött össze. Ez a tömeg részben már meghalt, s megmaradt részét a Kádár-Aczél-rendszer a maga képére gyúrta át megfélemlítéssel, megvesztegetéssel, lekenyerezéssel, mindenféle ördögi módszerrel. A 30, 40, 50 évesektől vártunk volna egy hősies kiállást? Akiknek megingatták vagy felszámolták a magyarságtudatát? Ebbe a generációba nap mint nap a marxizmust injekciózták a sajtó, a rádió és főleg a televízió igénybevételével. Ez már semmi valósat nem hallott az apától, a nagyapától, akik a besúgóktól félve már nemigen, vagy nagyon is meggyőződés nélkül nyilatkoztak. Magukat is sok esetben megzavarta már az egyoldalú ráhatás, amit Leninék óta igen tudatosan és szakadatlanul alkalmaztak a tömegekre. Csak mi tudjuk ezt, a 70 éven felüliek, akik évtizedeken át figyelhettük az ilyen meg olyan ráhatásokat, életkörülményeket, s magunk is legalább olyan okosak voltunk a politikai kérdések megítélésében, mint a ráhatást gyakorlók.

Magyarországot évtizedeken át nem a magyarok kormányozták, hanem a **főlénk kerekedett idegenek**, akik tervszerűen szétmorzsozták nemzettudatunkat. Mi voltunk egész Közép-Európában az egyetlen ilyen ország. Körülöttünk minden nép megőrizte a nemzettudatát. Vagy azért, mert nagy létszámú volt, mint a lengyel és a német, vagy azért, mert nem hagyott felülkerekedni másokat; a román a szlovák, a cseh, a szerb, a bolgár (később a horvát, a szlovén, stb.) nép. Hogy példákkal igazoljam: a románok fűtyültek Tom Lantos fenyegetésére, mert a régi tapasztalatok birtokában voltak. Pauker Annának eltávolítása már az 50-es években sem jelentett számukra semmi veszélyt; a 320 ezer zsidó önkényes és nem német presszió által történt legyilkolását (már 1940-től) nem kérték tőlük számon mindmáig, 1995-ig. Szinte hihetetlen dolog, hogy a zsidóság katasztrofális pusztulása után Ceaușescu-nak még volt mersze pénzért eladni, rabszolgavásár-módra, a még életben maradt és el nem üldözött zsidó honfitársait, és a németeket is egy hatalmas Németország - mondhatni - szomszédságában. (Arról már nem is beszélek, hogy kikről neveznek el utcákat legújabbán). A cseheknek és a lengyeleknek is volt bátorságuk kijelenteni, hogy Soros György egyetemének nincs helye az ő országukban. (A miénkben volt.)

A történelem nagyon kegyetlen dolog, sokszor csak pillanatokot engedélyez egy-egy nép számára: vagy cselekszik akkor, hirtelenében, minden kockázatot vállalva, vagy várhat újabb lehetőségre, ami esetleg sohasem tér vissza. Igaza van Raffay Ernőnek: „Azok a kozmopolita erők, amelyek éveken át gyalázták a magyarságot, ott álltak 1990 nyarán, őszén összecsoma-

golva, bőröndökkel a kezükben. Nem kellett volna bántani őket, csak az ajtóra mutatni.” Erős államra, szilárd kormányhatalomra lett volna szükség: **a tévé és a rádió azonnali és forradalmi birtokbavételére**. Akkor megoldódott volna minden, s ma mérföldkövekkel előbb állna hazánk. A választások után azonnali **kádercserének** kellett volna következnie minden kockázat vállalásával. **Kockázattal?** Igaz, hogy lett volna handabandázás, ordítózás, New Yorkba rohanás, még fenyegetőzés is, de egy összetartó néppel szemben nem lehet hatásosan fellépni. Milyen hatásuk van az amerikaiaknak s az egész nyugati világnak a szerb népre? Semmilyen. Azt csinálnak, amit akarnak. Közép-Európában nem lehet egy háborút csak úgy, egyik napról a másikra kirobbantani, mert itt ezeréves múlttal rendelkező népek élnek. S aztán vannak itt még Európában olyan nagy népességű országok, amelyek nem tűrik el a szomszédságukban egy távoli hatalmasság csendőrködését.

Igaza volt Antall Józsefnek: miért nem csináltunk akkor, az adott pillanatban egy igazi, egy **befejezett forradalmat**? Ha magát is beleértette, akkor nem tévedett. De a kérdés módosítható: miért nem adta ki ő a jelszót az igazi hatalomátvételre? Hát azért, mert **félt, s mindenki félt körülötte**. Egy megfélemlített nép voltunk 56 óta ismét, mint mindig Mohács utáni történelmünkben. Ha akad egyetlen magas rangú katonánk, aki elkiáltja magát, akkor az egész magyar nép mellé állt volna. De nem akadt. Mert félt. Pedig adott Isten nekünk most is egy lángoszlopot. Ha nem volt egy Petőfink, egy Kossuthunk, legalább egy Kodályunk, egy Illyésünk: **adott nekünk egy Tőkés Lászlót**, aki megmentette az erdélyi magyar falvak lerombolását; élete kockáztatásával mentette meg, családja kockáztatásával is, de megtette. És nem követtük őt itt, Magyarországon. Pedig gondoljuk csak el: **milyen pity volt akkor a tömeg nélküli Horn Gyula**, csak úgy lapított a székén, szinte meg sem mert szólalni; milyen pity volt Nagy Sándor is: még emlékezett az 56-os csepeliekre, salgótarjániakra, a világ legerősebb szárazföldi hadseregével szembeszálló munkásparaszt és értelmiségi tömegekre; a diákjainkra, a gyermekeinkre, öregeinkre, s talán még a várharcos egri nőkre is. És milyen pitik voltak azok a **nem magyar „liberálisok”**, akik korábban a bolsevizmus szekértolói és haszonélvezői voltak az Ávóban, a rendőrségen, a rádióban, a tévében, a sajtóban, mindenütt.

S akkor nézzük át most, **hogyan jutottunk el a mai állapotunkhoz?**

Antall Józsefre kormányzásának kezdetétől óriási feladatok vártak: a szovjet megszállás megszüntetése, az ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi élet teljes átalakítása, aminek a privatizáció volt az előfeltétele; az infláció megállítása olyan körülmények között, hogy 25 milliárd dollár adósság nehezedett a vállainkra; az infláció megállítása, ami el sem képzelhető egy ilyen radikális változás idején; a tönkretett vasút talpa állítása; a lakásépítés támogatása, hogy megtörténjék fiatalságunk elindítása a családalapítás útján, mivelhogy kipusztuló nép vagyunk; a nyugdíjasok és a nagycsaládosok helyzetének könnyítése; az oktatásügy átszervezése; külpolitikai kapcsolataink kiépítése; a magyar rádió és televízió magyar kézre juttatása; a szinte teljesen idegen kézben lévő magyar sajtó ellensúlyozása - és száz meg száz egyéb feladat megoldása.

Ha a magyar nép többségében a miniszterelnöke mellé áll, munkájával és erkölcsi hozzáállásával, megértő takarékoságával elindíhatta volna hazánkat a felemelkedés útján. De nem ez történt. Hagyta, hogy a tömegtájékoztatói eszközeink (a rádió, a televízió és az újságírás) idegen kezekben maradjanak, és olyan pergőtüzes támadást indítsanak kormányunk ellen már tevékenységének első napjaiban, amilyennel egész történelmünk folyamán egyetlen kormányunknak sem kellett megbirkóznia. Sőt: **hagyta magát átnevelni** néhány hónap leforgása alatt ettől a szennyes és minősíthetetlen támadássorozattól. Akiben volt még magyarságtudat és képesség arra, hogy nagy nemzetnevelőink szellemében betekintszen politikai helyzetünkbe, azonnal átlátta, hogy a magyar és keresztény szellemű kormányunk nem lesz képes megoldani feladatait, mert **az amerikai támogatást élvező belső ellenségeink** máris olyan egységbontó

erővel rendelkeznek, amit ellensúlyozni nem lehet. A megtévesztett magyar tömegek egyre inkább őket követték, és fokozatosan kormányunk ellen fordultak.

Antall József **a jóhiszeműségére és a becsületességére fizetett rá:** beleegyezett abba, hogy a magyar rádió és televízió élére olyan emberek kerüljenek, mint Gombár Csaba és Hankiss Elemér, akiktől építő ellenzéki politikát várt, hiszen ezzel kecsegtették. Abba is beleegyezett, hogy a Magyar Köztársaság elnökét ne a magyar nép válassza meg, amely őt kormányzáshoz juttatta, hanem a parlament, amely jelentős százalékban máris magyarellenességgel és a hagyományos széthúzással fertőzött volt. Fontosabb törvényeket csak kétharmados parlamenti többséggel hozhatott a kormány. De kiktől kaphatott volna ekkora többséget? A liberálisok és a kommunisták hozzáállásától is? Így aztán annyira megkötötték a kezét, hogy **működéskép-telenné vált:** egyetlen fontosabb elképzelését sem tudta megvalósítani. (Magyarságvédő elképzeléseire gondolok elsősorban.) Végzetes hibája volt az, hogy 1989 tavaszán megkötötte az ellenzékkel azt a **paktumot**, amelyben súlyos engedményeket tett, s megpecsételte kormánya sorsát a következő választásokon.

Egy olyan becsületes ember, mint Antall József, **a magyar nép tiszta erkölcsére alapozott:** „Jó tettért, jót várj!” Megfeledkezett arról, hogy a politika általában a legbecstelenebb dolog, ahol még az édestestvér is gyanús, hát még az ellenfél! Így történt aztán, hogy már néhány hónappal a kormányzékbe jutása után szinte számon kérték tőle: hát még mindig nem húzta ki Magyarországot a sárból? Ami több volt, mint sár. (Ma már saját bőrünkön tapasztaljuk, pedig négy év telt el azóta, hogy milyen nehéz feladatok elé állította történelmünk Antall Józsefet.)

Emlékezzünk vissza **az 1990-es taxisblokádra!** Milyen szégyenteljes felbujtás volt, amely mellé a köztársasági elnökünk is kiállt. (Akkor fogadtam meg, hogy soha többé taxiba nem ülök Magyarországon. Mások is sokan megfogadták.) A taxisok nyomorogtak a legjobban az országban? Honnan volt pénzük a Mercedeszek megvásárlására, mikor másoknak egy ki-mustrált Trabantra sem jutott?

Horn Gyula pártja akkor még nagyon gyenge lábakon állt, a magyar vezetőket nélkülöző SZDSZ és a FIDESZ volt az ellenzék főkolomposa. Emlékezzünk, magyarok, Tölgyessy Péter kormányellenes és magyarellenos kirohanásaira! Szinte habzott a szája a gyűlölettől, s felfalt volna mindent, ami ősi és magyar. (Mikor rájött az SZDSZ, hogy ezek a nyílt kirohanások a magyar tömegekben visszatetszést is kelthetnek - de mekkorát! - a csendes szájú és mosolygós Pető Ivánnal váltották le, most meg kiléptették mellé belügyminiszternek a bajszos magyar Kuncze Gábort, hogy nagyobb legyen a szemfényvesztés.)

Emlékezzetek az SZDSZ és akkor még az irányítása alatt álló FIDESZ kíméletlen kirohanásaira! Ezer, sőt ezeröttszáz ellenjavaslattal akadályozták a kormányt, hogy ne jussunk előre, mert csak elégedetlenséget keltve juthatnak ők kormányzásra. Az sem érdekelte őket, hogy lesz-e költségvetés. Ma már törvényes jogom van hozzá, hogy politikai véleményemet szabadon kifejezzem én is: az évezredek keresztény hagyományokkal rendelkező magyar nép legnagyobb ellensége az SZDSZ, amelyet az amerikai imperializmus támogat anyagilag és ideológiai elképzelésekben is. Elsősorban ennek a pártnak a szellemisége tükröződik a rádióban, a tévében, a sajtóban, minden képes újságban, az utcai feliratokban, a reklámokban. („Gojok, ki a televízióból!” „Keresztények ki az országból!” stb.) Tűzzel-vassal támadnak mindent, ami magyar, elég csak néhány példára hivatkozni:

Bauer Tamás SZDSZ-es a címervitában országalapító Szent Istvánunkat támadta ki, mondván: a koronás címer az úri Magyarországot jelenti, a Kossuth-címer pedig a magyar forradalmakkal fejez ki kontinuitást. (Kossuthot is kijátszották ellenünk.) Ez a beállítás teljesen tudománytalan, és marxista szemléletmódra emlékeztet: mert a koronás címer az ezeréves magyar történelmi folyamatossággal hozható összefüggésbe, a 150 éves Kossuth-címer pedig

a Habsburg-ház trónfosztásának vágyát tükrözi. Szent István neve, személyiségének mellőzése olyan nagy véték egy magyar állampolgár részéről, mintha Ábrahámot vagy Mózeszt kapcsolnánk ki Bauer Tamásék történelméből.

Amikor napjaink egyik legbecsületesebb magyar írója, a népi származású Fekete Gyula arra figyelmeztetett a „Véreim, magyar kannibálok!” című könyvében, hogy **kipusztul hazánkban a magyar**, a FIDESZ lapja, a Magyar Narancs (az akkori FIDESZÉ) így köpött szembe bennünket: „FEKETE AGYALÁGYULA ordítózik: Fogyik a magyar! Fogyik a magyar!” (Hol van még egy nép, amely saját hazájában ekkora nemzetséértést lenyelne! A románok, a szerbek, a szlovákok már rég megették volna őket.) Pázmány Péter volt az első nagyságunk, aki észrevette fokozatos fogyásunk politikai következményeit, veszélyességét, aztán Vörösmarty, Kodolányi, Illyés Gyula és annyi más kiválóságunk hívta fel rá a figyelmünket, s most nyálas fiatalok akadályozzák meg, hogy helyreállítsuk demográfiai egyensúlyunkat. Ugyanakkor idegeneket akarnak telepíteni csöstül hazánkba. Meddig tűröd még ezt, hályogos szemű magyar nép? A legbutább magyar emberben is felvetődhet ekkora gorombaság láttán a kérdés: az a Magyar Narancs akkor mennyiben magyar? S ha nem az, hanem a török „áfiumnál” is veszélyesebb méreg, akkor miért szavazol az ellenségeidre?

Komlós János (egykori ávós tiszt) a Mikroszkóp Színpad igazgatója az anyanyúlhoz hasonlította sokgyermekes anyáinkat. Mit szólna ehhez, te megtévesztett, te buta magyar? A Népszabadság, a Népszava, a Magyar Hírlap, a Magyar Nemzet, az Élet és Irodalom, a Dunántúli Napló, a Nők Lapja, az összes képes újság ilyen szellemben írt. **Ezek a te lapjaid?** Ezekre költöd keservesen megszerzett pénzedet, hogy elbutítsanak? Ma hallottam a rádióban, hogy egyetlen magyar szellemű országos napilapunk, az Új Magyarország is megszűnik, mert nincs elég előfizetője; és veszélyben van az Erdélyi Magyarság lapunk is. Marad még egy keservesen küzdő hetilapunk, a Magyar Fórum, de azt is nacionalistának és antiszemitának kiáltják ki, pedig egyebet se csinál, csak védekezik. (Persze támadólag is, ha erre kényszerítik. A történelemből tudjuk, hogy a támadás a védekezés egyik hatásos módszere lehet.)

Mit fáj ezeknek az embereknek, hogy 1980-tól 90-ig 340 ezerrel fogyott az ország népessége! A magyar rádióban hallottuk néhány hónappal ezelőtt: az egykori Szovjetunióból Izraelbe tartó emberek eddig csak megpihentek a Ferihegyi repülőtéren, de akár itt is maradhatnának, hiszen van itt hely bőven. Hát itt van a kutya elásva, testvéreim! Meg mindenütt. Miért nem a csángókat telepítjük be?

Antall József kormányzását **megnehezítették az MDF-be furakodott liberálisok is**, akik azért léptek be a pártba - például Kuncze -, hogy belülről robbantsák szét. (Persze voltak becsületes szándékú kilépők is, akik már nem tudták elviselni a kitámadott kormány tehetetlenségét.)

A tragikus magyar összeférhetetlenség legtipikusabb példájának Torgyán Józsefet tartom. Roppant nehéz őt jellemezni, mert éleslátású ember és ravasz is (politikai kellékek ezek), de ugyanakkor vérszesen gyenge taktikus, és elbizakodott. Talán maga sem tudja felfogni némelykor, hogy mit csinál, s amit csinál, hova vezet. Ha népünk kiegyensúlyozott magyarságtudattal rendelkezne, és egységes volna, én rá merném bízni Torgyán Józsefre hazánk ügyét. De így?... Neki csak egy hibát nem volt szabad elkövetnie, egyetlen egyet: hogy kilépjen a koalícióból. Mégis megtette. Sokak szerint azért, mert mindenáron miniszterelnök akart lenni. Mindegy, hogy miért: **megadta a kegyelemdöfést.** Ez volt az egyik fő oka annak, hogy ilyen katasztrofálisan elvesztettük az 1994-es választásokat. Meg az, hogy Antallék Csurkát is erre a lépésre kényszerítették. Ha Antallt, Torgyánt és Csurkát is össze lehetett volna olvasztani, képesek lettek volna az 1989-es tömegbázisuk megtartására, s egy újabb folyamatos négy év elég lett volna hozzá, hogy a népnemzeti tudatunkat megszilárdítsák. Napjaink legtudatosabban bemocskolt politikusa Csurka István lett. De ne felejtjük el:

akik hisznek benne, a rajongásig szeretik. Ismertem Nagyváradról édesapja írásait, órákon át beszélgettem édesanyjával; féltestvére, a Securitate által rákosra vert és bebörtönzött Péter, egyik legkedvesebb barátom volt. Péter felesége pedig, a magyar-francia szakos Istenes Viola mindenkor egyik legértékesebb gimnáziumi tanítványomnak mondható. (Már nem élnek.) Akik még nem tudják, vegyék tudomásul tőlem: a Csurka család nemcsak magyar, de olyanynira református család volt, hogy épp keresztyén hitére hallgatva volt bátorsága, élete kockáztatásával is, zsidókat rejtegetni. Hát akkor miért volna Csurka István antiszemita? Péternek rengeteg zsidó és román jó barátja volt.

Az Antall-kormány a kíméletlen támadások, az emberfeletti nehézségek ellenére is **eredményesen dolgozott**:

1989-ben Magyarországon csak 550 millió dollár értékű külföldi tőke működött; 1994 tavaszán ez a szám kerekén 8 milliárd dollár volt.

1989 és 1992 között az export dollárértéke 12 %-kal nőtt. Ez egyedülálló jelenség volt a térségben, mert a csehszlovák és a lengyel export 5-11 %-kal csökkent; Bulgáriában, Romániában, Oroszországban pedig 50-70 %-kal zuhant vissza. A magyar forint egyedülálló valuta volt itt ebben a korban.

Kiváló külföldi szakemberek nem győzték eléggé hangsúlyozni, hogy a kelet-európai államok között mi állunk a legjobban, s külpolitikánk is rendkívül eredményes volt - ugyanakkor honpolgáraink egy része, az említettek, **szüntelenül támadták és ócsárolták a kormányt**. Miért?

Helyesnek tartom ifj. Fasang Árpád meglátását, amelyet az Új Magyarország 1994. augusztus 18-iki számában fejtett ki: Antallnak le kellett volna vonnia a tanulságot az első hónapok SZDSZ-es és MSZP-s pergőtüze láttán: új választásokat íratva ki, kérve az ország népét, hogy adjunk neki kétharmados többséget, mert a régi garnitúrát csak így tudja parlamentáris eszközökkel a hatalomból kiszorítani.

Az természetes, hogy egy radikális változás a régi farkasok és haszonélvezők kizárásával jöhetett csak létre (a becsületesen meghátráló és bűneiket megbánó kisebb bűnösök megkegyelmezésével s a fő bűnösök elítélésével), de egy önzetlen összefogás olyan új magyar nemzet megszületését jelentette volna, amely biztosíték minden itt élő állampolgár érvényesülésének. Meg vagyok győződve róla, hogy az Izraelben is kitüntetett Antall család ivadéka egy ilyen ország megteremtésén fáradozott.

Antall József rendkívül értékes magyar és keresztény ember volt, s ha nyugodtan hagyják dolgozni a többségünk által megválasztott kormányát, minden bizonnyal kivezeti népünket abból a helyzetről, ami már katasztrofális összeomlását érzékeltette.

Nem igaz, hogy nagyképű, gőgös ember volt, csak elveihez, elképzeléseihez ragaszkodott. **Hallatlan szellemi munkabírás** jellemezte. Lenyűgöző közjogi és külpolitikai felkészültséggel rendelkezett, természetesen lehetőségeihez mérten. Meglepő volt, hogy milyen **jó beszélőképesség** hordozója. Képes volt órákon át igen logikusan és meggyőzően előadni, értekezni. Gondoljunk csak arra, hogy a minden hájjal és pimaszsággal megkent tévé-riporterek milyen ravasz kérdésekkel lepték meg őt: a háttérük által jól átgondolt és megrágott, rosszindulatú kérdésekkel, és egyetlen egyszer sem tudták zavarba hozni. Én ilyen nyugodt, bölcs és éles eszű embert hosszú életem folyamán is keveset láttam. Olyan tulajdonságok ezek, amelyek egy emberben elég ritkán szoktak a maguk teljességében, hármasságukban előfordulni. Még az sem hozta ki a sodrából, mikor a riportere mindenáron betegsége bevallását akarta kicsikarni belőle, hogy világgá kürtölje: nyugodjatok meg, nemsokára megszabadulunk tőle! (Micsoda tapintatlanság, micsoda pimaszság volt ez! Azon csodálkozom, hogy nem köpte szembe mindjárt, vagy nem akadt senki, aki az utcán megleckéztette őt. Elvégre Magyarország miniszterelnökével állt szemben a kis tévékukac.)

Nagyon helyesen állapította meg Antall Józsefről az egyik újságírónk a következőket:

„Választékos modorú, művelt ember volt, az úriemberségnek a legjobb fajtájából való. Amíg a betegség el nem hatalmasodott rajta, találó humora és gyors észjárása, összefüggéseket feltáró képessége lenyűgöző tudott lenni. Látva azonban az alattomos támadásokat... változtatni kellett volna a modorán.” Én azt mondom: a taktikáján, másokra is hallgatva, mégpedig nem elkésve, hanem idejében. De hát megmondta becsületesen miniszterelnökségének elején: a hirtelen politikai változás őt is felkészületlenül találta (mint mindenkit), ezért hagyják türelmesen dolgozni. Ellenségeink nem hagyták.

Elhatároztam, hogy lerovom ravatalánál kegyeletemet. Öregen, betegesen, meghűlten álltam sorba a Kossuth téren; hogyha az életben nem is, de a halálában találkozhattam egyszer vele; abban a reményben, hogy még aznap hazautazom Miskolcra. Beálltam a sorba és megdöbbsentem: én ilyen fegyelmezett magyar tömeggel évtizedek óta nem találkoztam. Senki nem furakodott ezekbe a vég nélküli sorokba, mindenki a végükre állt be. Az egyik szomszédomban Balassagyarmatról jött, a másik Keszthelyről, mindenki mindenünnen, az ország legtávolabbi részéről is. Ám hihetetlen lassúsággal haladt a tömeg, a fázást már nem bírtam. Rohantam a Keleti pályaudvarra, hogy a legközelebbi vonatot elérjem. Nagy nehezen találtam egy helyet, és leültem. Aztán az indulás előtti percben leugrottam, nem tudtam elviselni a kudarcot, hiszen azért utaztam fel öregségemmel és betegségemmel dacolva, hogy igazoljam magam magyarságomban, emberségemben. Beálltam újból a sorba, aztán egy jó óra múlva be kellett látnom: ha nem utazom el az utolsó vonattal, a pesti éjszakában maradok, s az életemet kockáztatom vele, amit a családom sohasem bocsátana meg. Jogosan. Meg aztán: használni szeretnék még nemzetemnek pedagógusi mivoltomban.

Így hát megelégedtem otthon az érette való imádkozással.

1995. január 30.

Metamorphosis horngyulaensis

Az Észak-Magyarország 1994. május 30-iki számában - és valamennyi újságban - az volt olvasható, hogy az MSZP elsöprő győzelmet aratott a választáson, s noha csak a szavazatok 95 százalékát értékelték még ki, az MSZP várhatóan 208 mandátumot kap majd, s minden más párt lényegesen kevesebbet. Az SZDSZ 70, a FIDESZ 21, az MDF 37, a KDNP 22, az FKGP 26 mandátumra számíthat. A becsületes szándékú, de a súlyos taktikai hibákat elkövető Antall József-kormány tehát (az ellenséges média keresztüztüében) olyan vereséget szenvedett el, ami az adott helyzetben előre várható volt.

Az új rendszer hatalomátvétele és berendezkedése a korábbi kommunista tapasztalatok igénybe vételével rohamos gyorsasággal történt meg, annál is inkább, mert az MSZP és az SZDSZ koalíciója folytán azok kezébe került az ország, akik évtizedeken át korábban is irányították. Olyan metamorfózis szemtanúi lehettünk, amely méreteiben csak a szovjet bevonulás utáni állapotokkal hasonlítható össze, amikor a Kisgazdapárt óriási választási sikere után alig egy évre a kommunisták abszolút győztesnek nyilvánították ki magukat történelmünk legszégyenteljesebb választása után. Az nem is volt választás, csupán csalások sorozata, mivelhogy számosan több helyen is leadták szavazatukat, s voltak helyek, ahol meg sem számolták a papírokat, csak beírták a majdnem száz százalékos kommunista győzelmet. A különbség csak annyi volt, hogy itt a médiától megtevesztett, immár hazafiatlan tömeg valóban Horn Gyulákra szavazott.

Ez a Horn Gyula nem volt kiváló politikus akkor sem, s ma sem az. Oda nagy emberek kellenek, s ő sohasem volt az. Mert milyen ember az, aki hosszú éveken át teljes meggyőződéssel szidja a kizsákmányoló imperialista hatalmakat, azok vezetőit, a mérhetetlen vagyonnal rendelkezőket, aztán egyik napról a másikra nemcsak kiszolgálja őket, hanem maga is beáll a sorukba, s egyből sokszoros multimilliomos lesz. Nem szorgos munkája után lesz az, hanem a munkásosztály elárulása folytán. Nála sokkal becsületesebben viselkedett az a Thürmer, aki végleg megmaradt egykori elvtársai mellett, pedig tudta, hogy a régi kommunizmus már sohasem térhet vissza, hiszen világviszonylatban lejáratta magát, s a hatalmas Kína sem kommunista immár, mivelhogy áttért a piacgazdálkodásra, s a kommunista múltjából csak a terrort tartotta meg. (Persze Thürmernek is az anyagi érdeke diktálta azt, hogy pártja élén maradjon, mert ebből él meg, még hozzá igen jól, ha nem így politizálna, mehetne vissza a kaptafa vagy a szerszámgép mellé, napi nyolc órát kellene éhbérért dolgoznia.) Ma is látható sok helyen városunk házfalain és kerítésein ez a felírat: Horn Gyula hazudik. Sokszor elgondolkoztam már ezen, s megpróbálom felvázolni, mivel igazolható ez a mindenképpen helytálló ténymegállapítás. Persze csak a legfontosabb kérdésekre szorítkozhatom, nem szedhetek pontokba minden kínálkozó adatot, megnyilatkozást, mert akkor sohasem fejezném be a róla szóló írásomat. (Igen: közvetve vagy közvetlenül minden ténykedése egy hazugságra vagy ezen alapuló félrevezetésre vezethető vissza.)

1. Mindenekelőtt óriási szemfényvesztés volt azt a látszatot kelteni a nép előtt, hogy **Horn Gyula és Pető Iván házassága** valós házasság, mivelhogy az ideológiájuk homlokegyenest ellenkezik. Hogy pontosabb legyen: Horn Gyulának nem is volt már ideológiája, mert amit Rosztovban tanult, azt most elvetette, a sokat hangoztatott szociáldemokrata mivoltát pedig soha senkivel sem fogja elhítni. (Kikérik maguknak a szociáldemokraták.) Maradt tehát mögötte egy olyan talajtalanság, amivel csak az SZDSZ talaján álló Pető Iván tudott mit kezdeni. (Nem is személy szerint, hanem pártja sugallatára, mert politikai koncepciói neki sincsenek, ez kiviláglott abból a vitából, amit egyszer Kónya Imrével folytatott: csak izzadt,

makogott, egyetlen kérdésben sem tudott fölülkerekedni. Ő mindig azt mondja, amit hátulról, a pártja részéről súgnak neki.) Horn Gyula csak egy bábfigura volt ebben a házasságban, (nevezzük most már koalíciónak), mindig azt cselekedte ő is, amit az SZDSZ elrendelt neki. Az SZDSZ-szel pedig Amerika rendelkezett, s Amerikával a szabadkőművesség. (Aki ismeri ennek a mozgalomnak a történetét, az tudja, hogy végső céljában a ma hirdetett globalizmussal teljesen megegyezik: világkormány a Wall Street vezetőinek korlátlan uralma alatt.) A Horn-kormány minden ténykedése erre a vadházasságra vezethető vissza. Horn Gyula nem ismerte fel, hogy neki és a magyar népnek az SZDSZ a legnagyobb ellensége.

Felsorolásom további pontjai is erre az alárendeltségi viszonyra vezethetők vissza.

2. **Elhitette a néppel, hogy az ország felemelkedése** kizárólag az óriási kamatfizetéssel járó **külföldi tőke** segítségével érhető el. Nem is sejti, hogy mi ezeket a kölcsönöket sohasem tudjuk visszafizetni, mert a Közös Európa gazdasági és a NATO katonai követelményeinek nem tudunk megfelelni, tehát egész életünkben adósok vagyunk, gyarmatok már is. Kísérletet sem tett arra, amit egy-két ország már megtett, hogy átütemezzék vagy engedjék el a meglévő tartozásunkat, hiszen úgymint újabbak felvételére köteleznek majd bennünket. Fogalma sincs róla, hogy **a banknagyhatalmak szorításából csak egy összefogó népnemzeti háttérrel** lehetne szabadulni, de hát ilyesmiről szó sem lehet, egyébként is csak az SZDSZ mellőzésével lehetne megvalósítani. Elnézte, hogy a **Világbank** és a **Valutaalap** beavatkozik a belügyeinkbe, s a proletárdiktatúra helyett most a **pénzdiktatúra** átka nehezedik népünkre.

3. Teljesítette az SZDSZ-nek azt az óhaját, hogy **az állam idő előtt vonuljon ki a gazdasági életből**, s képtelen legyen az indokolatlan áremelések megfékezésére, szabályozására. (Ha kevés búza termett, drágább lett a kenyér, de drágult még a rekordtermés idején is. Nem hozott árcsökkenést sem az olcsóbb benzin, sem a villamosenergia átmeneti szinten tartása.)

Kormányzása idején nyolcezer milliárd állami vagyonból **négyezer milliárd tűnt el**.

Figyelmen kívül hagyta, hogy több polgári berendezkedésű országban **vannak még jelentős állami birtokok**, üzemek, intézmények, amelyek az államok javára termelnek és hoznak hasznot.

Maguk is kirabolták az államot, mert az MSZP birtokába került több mint kétezer ingatlan, sok százmilliót érő vagyon. Hová folytak ezek a pénzek? Ki tudja megmondani, mennyi piszkos vagyon keletkezett a nép zsírjából!

4. Kormányzásának legnagyobb bűne az volt, hogy **kiárusította úgyszólván az egész országot**. Eladta az elektromos iparunkat, a gázvezeték-rendszerünket, a cementgyárainkat, a cukorgyárainkat, a konzervgyárainkat, az egész magyar élelmiszeripart, s fel sem lehet sorolni, hogy mi mindent még. Nem is lehet megalázóbb helyzetet elképzelni annál, hogy a jól működő gyáraink egy részét bezárták az idegen tulajdonosok, hogy ne jelentsenek konkurenciát nekik, s kénytelenek legyünk külföldről hozott árucikkek vásárlására. Például cementet, uborkát, dinnyét meg mindenfélét importálunk tőlük, olyan cikket, amelyek adottságainknál fogva nálunk könnyen előállíthatók, s nekünk kellene exportálnunk ezeket az árukat. Nem beszélve róla, hogy gyáraink leállításának igen sok munkásunk elbocsátása volt a következménye. Ennél nyíltabb szembeköpést el sem lehet képzelni. Ilyesmit csak hülyéssel szemben lehet elkövetni.

5. Mind bel-, mind külpolitikai **ígéretései párthazugsággá váltak**. A magyar nép számára **kedvezőtlen államszerződéseket kötött** a szomszédainkkal, nem lépett fel erélyesen **a határainkon kívül élő fajtestvéreink** védelme ügyében.

Ígérte a munkanélküliség felszámolását, és **még nagyobb munkanélküliség lett**.

Az infláció mérséklésével kecsgetett, holott növekvő inflációt hagyott maga után.

Nem tudta megakadályozni a **benzinárak** fokozatos emelkedését, amin talán nem is csodálkozunk, de azon már igen, hogy párthívei és az SZDSZ-esek milyen piszkosan reagáltak az Antall-kormány idején az egyszázalékos benzinemelésre: a taxisblokádra gondolok. (Na meg a csatornába öntött drága tejre is, amelyből sok éhező kisgyermekünk jóllakhatott volna, olyanok, akik sohasem isznak tejet.) De mindennél meglepőbb és elítélendőbb volt Göncz Árpád köztársasági elnökünk viselkedése, aki kijelentette az erre váró tévéseknek: „Én megértem a taxisokat.” (Horn Gyulának kormányzása ellen nem voltak ilyen állásfoglalásai. Egy köztársasági elnöknek, aki a pártatlanságra tette le az esküjét.)

Horn Gyulának felelniük kellene számos más kérdésre is: Mivel magyarázható, hogy a szalma mázsája 700 forint, egy bála lucernáé 2-300, egy mázsa abraké pedig 4000? Mit tettek az állattartás tönkretételének megakadályozására? Miért emelkedik a villany, a gáz, a víz ára olyannyira, hogy a lakosság jelentős része már a számláját sem tudja kifizetni? Mi történt a szövetkezeti vagyonokkal? Azok kapták vissza, akiktől erőszakkal elvették korábban, vagy a párthű vezetők? Mi az oka annak, hogy a kommunisták sohasem becsülték meg a parasztságot, s a téveszeseknek annyi nyugdíjat adtak, hogy még a pipadohányra sem volt elég? Elgondolkoztak-e azon, hogy tönkrement az egész mezőgazdaság? Mit szól Horn ahhoz, hogy az öt forintért felvásárolt almát százért árusítják a piacon, meg hogy kormányzása idején tízezer hektárnyi almaültetvényt pusztítottak el a szatmári almatermesztők, s most ismét mindenütt telepíteni kell az almát? Meg ahhoz, hogy tele volt a határ parlagon hagyott földekkel?

Hol vannak a nagy tenyészállat-telepek, az egykor jól működő állami gazdaságok? Hová lett a tokaji bor régi hírneve?

Milyen pofa kellett ahhoz, hogy bejelentsék: hajlandók fél százalékkal emelni a nyugdíjakat! (S mikor Orbánék 13-16 százalékkal emelték, lehurrogták őket!)

Milyen miniszterelnök az, akinek nem fáj, hogy évenként 30-40 ezerrel kevesebben vagyunk 15-20 esztendeje, s ennek ellenére kijelenti, hogy elég 6 millió magyar is? Aki képes csökkeníteni, sőt eltörölni a gyermektámogató törvényeket. Félelmetes a magyar családok züllése. Mi lettünk a világ legönpusztítóbb nemzete, nálunk van a legtöbb öngyilkosság. Mit szól ehhez Horn Gyula?

Mivel magyarázható, hogy a kommunisták nem törődnek az államosított házak, kastélyok, kúriák renoválásával, s le kellett bontani annyi értékes épületünket, amelyeknek turisztikai vonatkozásuk is volt? Miért van annyi alátámasztott erkély Budapesten? Hol vannak a város egykor híres portáléi? (Miniszterelnök minőségében megnézi-e olykor a Ráday műsorát?) Össze tudja hasonlítani tisztasági szempontból a mai Budapestet a háború előttivel? Kutya-szaros Budapestet csináltak Európa egyik legszebb fővárosából.

Őrizetlenül hagyták Hornék a szovjetek által kiürített laktanyákat is. A vonatból látható sárga debreceni laktanyaépületek nemcsak önmaguk bizonyítékai, hanem országos jelenséget tükröznek.

Tett-e Horn Gyula valamit a kiapadhatatlan magyar hévizek kihasználása érdekében? (Olyan emberként, aki gyakran kéjelgett a Gellért-fürdő vizében, míg nem volt úszómedencéje.) Feltételezhetően fogalma sincs róla, hogy mennyi pénzt hoznak majd utódaiknak ezek a vizek, ha az Orbán-kormány elindítja a feltárásukat és a bővítésükre előirányzott folyamatot.

Azt csak tudja Horn Gyula, hogy a kárpótlási jegyek árfolyama az ő kormányzása alatt süllyedt a legmélyebbre! (Megvásárolták a volt tanácselnökök.) Meg, hogy a vállalkozók ezer számra adták vissza hetenként az ipart!

Olajmaffia, olajszökítés. Negyven évig tanítottuk a kommunizmus idején a Móricz-regényt: hogy milyen pocsék panamázással épült fel a Boronkay-villa is. Kutya füle...! Mi volt ahhoz

képest az ukrán olajügy, amit kinyomoztak, s aztán amerikai mintára 70 évre titkosítottak is! Mert zömével a baloldali politikusok voltak benne nyakig. (A Kennedy gyilkosság valódi hátterét csak 50 évi titkosítás után tudhatja meg az amerikai nép.)

Szép kis törvény a szabadság „mintaállamában”. Demokratikus. De mindenekelőtt liberalista szellemű. (Hetekig vesztegel a tokaji állomáson, úgy emlékszem, ott láttam) egy tehervonat végeláthatatlan ciszternákkal, szőkített olajjal, és nem lehet tudni, ki a szállítmány gazdája. Vagyis: kik a panamázók. Kedves Horn Gyula, valóban olyanok vagyunk mi, mármint a magyarok, akiknek az „agyaláGyula” (hogy népiesen fejezzem ki magam)? Akik engedjük, hogy ilyen nyíltan raboljanak szélhámosságaink ebben a sokat szenvedett hazában. De hát mit is várhatunk egy olyan rendőrségtől, amelynek a raktárából egy egész pufajkás egység felszereléséhez elegendő géppisztoly-mennyiséget lopnak el. (Emlékezés egy közismert korábbi párbeszédre: „Igaz, hogy ön pufajkás volt 1956-ban?” - „Igaz! Na és akkor mi van?” Ugye nevetséges? De legalább akkora mértékben szomorú is.)

S akkor elérkeztünk a Bokros-csomaghoz. Engem nem érdekel, hogy Bokros Lajos örményzsidó vagy nem az. Elképzelhető, hogy nem. De ha magyar, akkor kétszer is megátkozom. Mert könyörtelen szív kellett ahhoz, hogy a népemre egyből így rásújtson. A millió foghíjasra. A veseköves és prosztatitízes öregekre. A magas vérnyomásúakra. A cukorbetegre. A csonttritkulásos, az érszűküléses, a mindig fejfájós szerencsétlenekre. Az idegbetegekre. A hárommillió nyugdíjasra; akik a szükséges gyógyszereknek sokszor a felét sem tudják már kiváltani. Tette ezt a Világbank és a Valutaalap kérésére. És zsebre vágott 16 plusz 2 milliót. És jött egy újabb milliós állás.

Száz szónak is egy a vége. Most kivételesen több:

Ön azt állította, Horn Gyula, hogy Magyarországon sok a kórház, a kórházi ágy, az orvos, az ápolónő.

Átalakította a nyugdíjrendszert, és fölemelte a korhatárt amerikai módra, ahelyett, hogy (mint egykori munkáspárti) csökkentette volna.

Bevezette az egyetemisták tandíjfizetését.

Semmit sem tett a feketepiac leküzdésére.

Elnézte, hogy gomba módra szűnnek meg a napközik, óvodák, a bölcsődék.

Figyelembe sem vette, hogy mennyire nő az elhagyott kisközségek száma.

A kiművelt falusiak számát a minimálisra csökkentette.

Tehetetlenül szemlélte a falopást, az erdők kiirtását.

Létrehozott egy új burzsoáziát, amely már nem is nemzeti, s elnézte, hogy a középosztályunk egyre lejjebb csúszik.

Már kormányzásának 13. napján kijelentette. „Nem gazdaságos **az expo**.” Tehát szót fogadott liberális ágyastársának, az SZDSZ-nek. Pedig a Gallup Közvéleménykutató Intézet felmérése szerint az ország lakosságának 61, a fővárosinak 75 százaléka támogatta az expót.

Azt ígérte, hogy szakemberekből állítja össze a kormányát, s közben **11 miniszterét leváltotta**.

Felépítette az úgynevezett Horn-villát, amely vallomása szerint csak 100 millióba került, nem 200-ba. (S akkor mennyibe?)

Nagyon szellemesnek tartom néhai Végh Antal ténymegállapítását: miközben a szarhordó talicska ára 590 forintról 6700 forintra futott, Horn Gyula 30 százalékkal emelte a maga meg a többi országgyűlési képviselő fizetését.

Mit fűzne mindehhez József Attila?

Az ám,
Hazám!

A globalizációról

Dr. Csath Magdolna közgazdásznak a „Kiút a globalizációs zsákutcából” című könyve döbbenetes tényfeltárással kezdődik: „Az ENSZ egyik 1999-ben készített tanulmánya szerint a világ három leggazdagabb emberének együttes vagyona nagyobb, mint a legszegényebb fejlődő országok 600 millió lakosának összes éves jövedelme.”

Nem hiszem, hogy volna olyan olvasója ennek a nagyon időszerű és roppant érdekes könyvnek, akit ne gyötörne mindjárt a kérdés: vajon ki lehet ez a felmérhetetlenül gazdag három ember? A könyv lapszéli jegyzetéből ezt is megtudhatjuk: az amerikai Bill Gates, a Microsoft és Sam Walton, a Wall-Mart bevásárlóhálózat tulajdonosa, továbbá Brunei szultánja. Együttes vagyonuk körülbelül 135 milliárd dollárt tesz ki.

Saját hazánkban is tapasztalhatjuk, hogy ma már olyan szakadék van a szegények és a gazdagok tábora között, amilyenre néhány évtizeddel ezelőtt Kelet-Európában nem is gondolhattunk. De Nyugat-Európában igen. Az történt ugyanis, hogy miközben mi majdnem fél évszázadon át a kommunista paradicsom eljövendő bőségéről és boldogságáról ábrádoztunk, a „kinek-kinek igénye szerint”-i időkről, addig az imperialista nagytőkések rájöttek arra, hogy elveszett gyarmati hatalmukat és pénzforrásaikat mivel pótolhatnák: egy újabb gyarmatosítási formával: a **gazdasági leigázással**. Ez nem igényel szinte semmi véráldozatot, mint a korábbi háborúk, mert ravasz pénzpolitikai térhódítás. A korábban még csendesnek látszó, (bár sosem volt az!) hagyományos kapitalizmusból **vadkapitalizmus** fejlődött, amely veszélyeztetése esetén a legbrutálisabb módszerekhez folyamodik, persze mindig a törvényesség látszatát keltve, igazolva. Ma ott tartunk, hogy a tőkés hatalmasságoktól is támogatva Amerika jogot formál arra, hogy egyesek vagy kisebb csoportok gázságára hivatkozva tetszése szerint rohanjon le és pusztítson el országokat, irtson ki ártatlan embereket: az arab világban, a Balkánon, Afganisztánban és mindenütt. Az egyik kezével bombát dob le, a másikkal élelmiszersegélyt nyújt. (Micsoda kétszínűség!) Teszi ezt olyan országokban is, amelyek szintén tagjai az ENSZ-nek. Jogot formál arra, hogy atombombát gyártson és dobjon le; hogy óriási baktérium- és vegyifegyver-készleteket halmozzon fel (négereken végezve a kísérleteit), de nem tűri el, hogy más országok is hasonló fegyverekkel rendelkezzenek.

Az „egy világ, egy kormány” szabadkőművesi cél, amit most már a globalizáció formájában nyíltan is hirdetnek, csak ilyen körülmények között, a világ megfélemlítésével, sakkban tartásával valósítható meg.

S hogy ekkora nyíltsággal állnak elő vele, az a berlini fal leomlásának és a Szovjetunió felbomlásának tulajdonítható. Ekkor minden jó és áhított dolog Amerika ölébe hullt, s a tátott tőke sárga szája most mindent lenyel, ami a torkán lefér. (Csak nem biztos, hogy minden megemészthető, amit lenyel, mert már az egész világ felfigyel az amerikai terjeszkedésre.)

Nézzük csak tovább az említett könyv adatait:

- Csupán négy év alatt - 1996-99 között - a világ 200 leggazdagabb embere megduplázta vagyonát, amely 1999-re elérte a 100 milliárd dollárt. Ugyanakkor a napi egy dollárból megélni kényszerülő emberek száma nem csökkent: számuk 1,3 milliárd, vagyis a föld lakosságának több mint húsz százaléka.

- A globalizáció motorjai a **globális cégek**, amelyek között gazdagabbak és hatalmasabbak is vannak, mint számos nemzetállam. De ma már a globalizáció nyertesei közé tartoznak a kábítószer-, a fegyver- és az emberkereskedelem irányítói és haszonélvezői is.

- A globális cégek sokszor olyan termékeket adnak el a fejlődő országokban, amelyeket saját hazájukban már betiltottak: például rossz minőségű, veszélyes mellékhatásokkal járó gyógyszereket, káros adalékanyagokat tartalmazó élelmiszereket, vagy magas nikotin tartalmú cigarettákat.

- A globalizáció intézményrendszerének ikertestvére a **neoliberális gazdaságfilozófia**.

Kiváló tudósok, közgazdászok, egyetemi tanárok, politikusok foglalkoznak egyre többen a globalizáció keletkezésével, céljával, lényegével.

Rosabeth Moss Kanter szerint a globális cégek vezetői kozmopoliták, a világ „elit” tagjai, akiknek a pénzügyi érdekeik azt diktálják, hogy felül kell kerekedniük a helyi nemzeti különbségeken. Ebből következik, hogy **el akarják tüntetni a nemzeti identitástudatot**, a nyelveket, az országhatárokat, a vallásokat - beleértve a zsidó vallást is -, hogy egy új, egy Isten nélküli vallást hozzanak létre világvallásként. Egy kotyvalék-emberiség létrehozásán fáradoznak.

Hoogvelt szerint a **globalizáció a kommunizmus reinkarnációja**.

Kurt Loeb rámutat arra, hogy a globalizációs cégek hatalmas kiterjedésű termelésre, a kereskedelemre és a pénzügyekre egyaránt, de markukban tartják a szórakoztatóiparokat és a médiát is. A globalizáció tulajdonképpen **kolonizáció**, gyarmatosítás, s a mai helyzetre igazítva egyesek „koka-kolonizációnak” nevezik.

D. C. Korten tekinthető a globalizáció egyik legelső és legkeményebb kritikusának, aki arra mutat rá, hogy monopolkapitalisták **„fogyasztói monokultúrát”** erőltetnek a világra: minél többet fogyasztunk mindentől, hogy nekik egyre több pénzük legyen. Erre törekszik például a Coca-Cola, a Pepsi, a Nike cipők vagy a McDonald’s hálózata. (Az utóbbival később részletesebben is foglalkozunk.)

Korten egyik nemzeti áldozatukként említi Mexikót, ahol egy munkás 1,64 dollárt kap egyórás munkájáért, de a határ másik oldalán, az Egyesült Államokban 16,17 dollárt fizetnek a globális cégek. Szinte hihetetlen befolyásuk van a gyengébb államokra. Például Mexikóban nem lehet szakszervezetet alapítani, és nem büntetik szigorúan a környezetkárosítást sem.

A globalizációs folyamatot az Egyesült Államok már Németország és Japán veresége után elindította, amikor rájött, hogy uralhatja immár a háború utáni világgazdaságot. A berlini fal lebontása és a Szovjetunió szétesése újabb, korlátlan lehetőséget adott az Egyesült Államoknak. Csakhogy: ma már nemcsak újságcikkeket olvashatunk róla, hanem terjedelmes könyveket, tanulmányokat is: „a huszonegyedik század potenciális világhatalma Kína.” S akkor még hol van India, Pakisztán, az egész arab világ, Indonézia, Japán, Oroszország, mert lassan mindenki Amerika ellen fordul majd a mai undorító politikája és telhetetlensége miatt, még Dél-Amerika, Afrika és saját kevert népe is. És van rá garancia, hogy a vele konkurálni kényszerülő Egyesült Európa nem? Az ellen az Amerika ellen, amelyért néhány évtizeddel ezelőtt még rajongtunk. Veszélyes helyzet ez. Gondoljunk csak arra, hogy Kína 6-8 év alatt képes megduplázni a termelését. Vagy gondoljunk Oroszországra, amelynek a szibériai vagyona felmérhetetlen, csak tőke kell a kiaknázásához. Ne felejtjük el, hogy ma már kisebb államok is rendelkeznek atomfegyverekkel, a baktériumfegyvereket pedig nagyon olcsón lehet előállítani, s akkor már csak egy örült kell hozzá, hogy elpusztítsuk a világunkat. Amerika ki fogja provokálni, hogy egy ilyen örült a színre bukkanjon.

Feltehető egy kérdés Amerikának: gondolt-e arra, hogy milyen eredményt hozna egy népszavazás azokban az országokban, amelyeket a kormányaik ma a globalizáció útjára terelgetnek (természetesen amerikai nyomásra)? Minden bizonnyal óriási ellenállást tükrözne egy ilyen szavazás. Akkor milyen joggal erőlteti rá Amerika, a „szabadság mintaállama” a ma még független államokra a globalizációt?

A globalizáció átka

Említett közgazdászunk a következőkben összegzi azt a katasztrofális veszélyt, amit a globalizáció előretörése jelent a világra:

- Elősegíti a természeti környezet egyre gyorsuló pusztulását, s ezáltal veszélyezteti az emberiség egészségét is. (Máris katasztrofális a helyzet.)
- Veszélybe kerül a biológiai és a kulturális sokszínűség, mert mindenben az egyformaságra törekszik. (Még azt is előírják, hogy mekkora melle és combja legyen egy „európai uniós” csirkének ahhoz, hogy piacra vihető legyen.)
- Drámaian növeszti szerte a világban a munkanélküliséget.
- Növeli a migrációt, az elvándorlást.
- Megszünteti még a helyi étkezési szokásokat is, nemcsak a kultúrákat.
- Monokultúrát alakít ki a zenében, az öltözködésben, az egész életvitelünkben egyaránt.
- Növeli a gazdagok vagyonát, még jobban elszegényíti a szegényeket.
- Politikailag világhatalomra törekszik, s lényegében a szabadkőművesek elveit követi (egy világ, egy kormány.)
- Csak egy-két példára térek ki részletesebben, ami az uniformizált öltözködésre és a reklámzásra vonatkozik. A legtöbb ember ma úgy öltözködik, ahogy a nagytőkések megkövetelik, kikényszerítik. Különösen a fiatalságunk veti alá magát az ízléstelenségüknek, bár nem az ízlés diktál itt, hanem a haszon. Két-három évvel ezelőtt majdnem minden lányunk odavolt az örületesen magas 10-15 centis sarkú cipőkért. Ezek nemcsak drágák voltak, de esztétikailag is borzalmasak, nem beszélve róla, hogy aki hordta, az is elvesztette minden kislányos, nőies vonását; valósággal elnyomorította magát benne, mert még lépni sem tudott normálisan. Körülbelül egy-két év kellett hozzá, hogy ezekbe a cipőkbe beleunjanak a lányaink, s hogy undorral dobják oda, ahová valók: a kukákba, a szemétdombokra.

Kár volt kiadni értük a pénzt.

Ma már minden darabka és eldobást érdemlő anyagból tákolnak össze cipőket (meg egyebet) a nagyuraink, és 10-20 ezer forintokat kérnek el tákolmányaikért. (Elképzelhető, hogy röhögnek rajtunk a hátunk mögött. Hogy nekünk mindent el lehet adni.) Érdemes megfigyelni, hogy milyen cipőkben járnak nyáron is fiataljaink: ízléstelen, idomtalan, nem szellőző lábbelikben, combig érő csizmákban. Fiatalnak lenni a legnagyobb esztétikai gyönyör (ruházatban, mozdulatban, viselkedésben is), de mit törődik ezzel a vagyont vagyonra halmozó kapitalista, hiszen neki a gyönyörködésre korlátlan lehetősége van megszámlálhatatlan pénzzel (gyönyörködik a kiskorúakban is, akár a tájfoldi kislányokban, akik még kuriózumnak számítanak neki, a már elvénültnek.)

Nem hagyhatom ki a globalizációval csak fokozódó reklámozási örültségeket sem. Ma már az utak mentén a szántóföldek is tele vannak reklámtáblákkal, s nemcsak a hátunkon és a mellünkön hordjuk a legnagyobb cégek nevét (az ingeinken, a trikóinkon), hanem egy-egy futballcsapat a fenekén is. (Ezt egyébként helyesen, mert oda valók.)

Hogyan állítható meg a globalizáció?

A nagy elkeseredést kiváltó globalizációnak szerencsére világszerte megvannak az ellenzői, ezeknek a száma napról napra nő, s az ellenállásuk erőssége is fokozódik. Ma már se szeri, se száma az olyan könyveknek, amelyek gyűlöletüket fejezik ki.

William Greider amerikai író szerint most kell megállítani ezt a mindent felfaló gépezetet, mielőtt saját összeomlásáig jutnánk, mert világháborúhoz vezethet. Összeomlásának jelei máris megmutatkoznak például az erőszakos cselekedetek számának folyamatos növekedésével az Egyesült Államokban és a világ más országaiban is, a Németországban tapasztalható gyűjtogatásokban, a Nagy-Britanniában és máshol előforduló huliganizmusban, a mexikói és a brazil (újabbban argentinai) bevásárlóközpontok kifosztásában.

Greider rámutat arra, hogy számos országban csak összeszerelő üzemeket létesítenek a globalizációs nagyurak (például Magyarországon, Csehországban, Lengyelországban), ahol olcsó és jó munkaerőre találnak, de nem fizetik meg őket. Azért siettetik a privatizációt, hogy minél hamarabb megszabaduljanak a konkurenciától, s még attól sem riadnak vissza, hogy lebontsák a külföldön vásárolt üzemeket, gyárakat: az otthoniak érdekeit védik ezáltal.

A globalizáció urai **őrült pénzhajhászok**, a csalásoktól, lopásoktól, sikkasztástól sem riadnak vissza, s keresik az olyan helyeket, ahol tisztára moshatják piszkos pénzeiket. Ilyen hely az USA pénzmágnásai számára **Holland Antilla**, ez a legkedveltebb adóparadicsomuk. Ma már Magyarországon is működnek ilyen adóparadicsomok. Az a legnagyobb baj, hogy a maffiabandák beépülnek a kormányokba is (láttuk a hazai példákat), s akkor a leleplezésük, de főleg megbüntetésük lehetetlenné válik. Mindig vannak lefizetett politikusaik, akik megvédik, tisztára mossák őket (természetesen nem kis vagyonokért.)

Számos elismert politikus és gazdasági szakember véleménye szerint globalizációs termék az ENSZ és az EU, tehát az Európai Unió is, ezért a kis országok számára az EU csatlakozás nem lehet cél, csak egy eszköz, amit egyelőre nem tudunk elkerülni. Mindent el kell követnünk, hogy valahogy átvészeljük.

Visszaszorításának egyik módja **a csatlakozási önépítés**. Ilyen a tudás állandó fejlesztése az erre fordított összegek növelésével, legalább két nyelv elsajátítása, a nemzetgazdaság versenyképességének növelése, a szoros együttműködés a kormány, a cégek, a kutatóintézetek és az egyetemek között, a jó minőségű és minél olcsóbb áruk termelése, a korrupció és a feketepiac háttérbe szorítása, a belső fegyelem, az egészséges optimizmus kinevelése stb.

Egy másik hathatós lehetőség **a lokalizáció**, vagyis a helyi érdekek előtérbe helyezése, ami azonban nem jelentheti a világtól való elzárkózást. Ennek jó eszközei **a szövetkezetek**, mint például a gyümölcstermelők, feldolgozók, értékesítők és a helyi éttermek által létrehozott kapcsolatrendszerek. Ez a falvaink fellendítését is jelenti. (Colin Hines.)

Jótékonyan segíti a lokalizációt a pénzreform, **a bankok szerepének csökkentése**. Lord T. Stamp, a brit nemzeti bank egykori elnökének tulajdonítják a következő mondást: a modern bankrendszer a semmiből teremti a pénzt. Hiába vennék el tőle a világ birtoklását, ha meghagynák számukra a hitelnyújtás lehetőségét: újra megvásárolnák a világot. Ezért a kormánynak kell megteremtenie a pénzt, hogy ne az idegen bankokhoz forduljunk kölcsönökért.

A fejlesztések finanszírozását segíthetnék elő **a helyi takarékszövetkezetek** és **a kisbankok** is. (Itt megjegyezném, hogy a tanítóképző iskolákban már a 30-as években tanítottak szövetkeztant is legalább fakultatív formában, hogy a falvakba kikerülő tanítóink jártasak legyenek a szövetkezeti munkákban.)

A lokalizáció igen fontos feltétele a **mezőgazdaság talpraállítása**. Nagy szerepe van ebben a családi gazdaságnak, erre pedig a kereskedelmet is rá lehet építeni, hogy maga a földművelő adja el a termékeit a városokban. Ezt tanították a két világháború közötti években a népi íróink is: Veres Péter, Illyés Gyula, Szabó Pál, Szabó Zoltán, Kovács Imre, Féja Géza, Tamási Áron, Móricz Zsigmond és mások. Munkásságuk igen sokoldalú volt, mert felhívták a figyelmet az egykekérdésre, az öngyilkosságra, a kivándorlásra, a paraszti cselédsors valamennyi kérdésére, s ezáltal újrarajzolták a magyarság önismereti térképét.

Létre kellene hozni újból a **vertikális**, az egymásra épülő magyar mezőgazdaságot, mint amilyen a gabonatermelésre épülő sertéshízlalás, húsfeldolgozás és értékesítés; a cukorrépa-termelésre épülő takarmányozás, cukorgyártás, cukoripari és szeszipari feldolgozás; vagy a gyógynövénytermesztésen alapuló gyógyteák, fürdősók, fürdőolajok előállítása. Lehetőségeket kínál a gyümölcsstermelés is, mint amilyen a házi feldolgozás, a befőtt- és aszalványkészítés, a konzerv- és ivólékészítés, a szeszgyártás stb.

Egyetlen kormányunknak és politikusunknak sem jutott még eszébe (a mindig szájaló Kuncze Gábornak, Kovács Lászlónak sem), hogy rászoktassa népünket a mézezésre, pedig az éghajlatunk nagyon kedvez a **méhészkedésnek** (az akácját ki sem tudnánk irtani), s milyen fontos volna ennek a gazdálkodásnak a felkarolása népegészségügyi szempontból is. Nem igényelne nagy befektetést: csak az esztelen sörivásra és a dohányzásra elpocsékolott összegek egy töredékét kellene erre a célra fordítani. Ingyenes tanfolyamokkal és némi anyagi támogatással lehetne nevelni népünket a méhészkedésre.

Isszuk az ártalmas Coca-Cola-féleségeket, pedig milyen könnyen kiszoríthatnánk a gyümölcsleveinkkel, az ásványvizeinkkel. A sokkal kellemesebb ízű és egészséges bodzaszőrp-kínálta lehetőségre sem gondolt még egyetlen hazai vállalkozó sem. Szégyen, hogy a magyar élelmiszeripar legnagyobb zöldmezős beruházása a 280 millió dolláros, negyvenezer négyzetméteres dunaharaszti kólapalackozó. Persze a mindig hírhajhászó bulvárlapokban és a médiákban senki sem hívta fel a figyelmet az Egyesült Államokban a 90-es évek elején végzett kísérletre: egy kisgyermek kihullott tejfogát kólásüvegbe tették, majd tanúk és egy közjegyző jelenlétében lepecsételték a palackot. A fogacska egy hét alatt nyomtalanul feloldódott a folyadékban. Azt sem említették meg soha, hogy a Coca-Cola nagyobb mértékű fogyasztása a rák kialakulását is elősegítheti.

A globalizáció elleni harcban nagyon fontos szerepük van a **civiliszervezeteknek**, amelyek igen széles fronton tevékenykedhetnek. A pécsi székhelyű **Magyar Áruk Klubja (MÁK)** például azzal a felhívással indította el országos kampányát, hogy a magyar termékek és szolgáltatások megjelölésére használják a **piros-fehér-zöld védjegyet**, mert ha ezeket a termékeket vásároljuk, akkor helyben tartjuk a pénzt, tehát megakadályozzuk, hogy a külföldi kereskedelmi láncok kivonják az országból. Tulajdonképpen Kossuth védegylet-politikája ez, amit azonban más országokban is alkalmaznak. Legutóbb lengyel aktivisták megakadályozták azt, hogy Krakkó öregvárosában McDonald's étterem nyíljon. Hasonló tiltakozások vannak Indiában a mindenütt eluralkodott cég ellen.

Nagyon népszerűvé vált a **„közösségi pénz teremtése”** mozgalom elindítása számos országban: Nagy-Britanniában, Írországból, Kanadában, Argentínában, Franciaországban, Ausztráliában, Új-Zélandon, sőt az USA-ban is.

Az **eszközbankok** létrehozásának az a célja, hogy nagy értékű eszközökhöz, gépekhez azok is hozzájussanak valamilyen formában, akik nem rendelkeznek nagyobb vagyonnal.

Már említettük: fontos, hogy az ipari és mezőgazdasági termékek **kereskedők közbeiktatása nélkül** jussanak el a vásárlókhoz. Az USA-ban például egyre nő a **farmerpiacok** száma. Mozgalmuk terjesztésében az egyetemek is részt vesznek, így a Cornell Egyetem „Új

farmerek, új piacok” mozgalma. Ezek olyan helyi gazdaságok, amelyek nem versenyző, hanem együttműködő erőforrásokat hasznosítanak.

Egyre erősödik a világban az NGO **nem kormánypárti szervezet**. Képviselőik részt vesznek a Világbank, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) elleni tüntetéseken, de konkrét akciókat is indítanak. Ilyen volt a „Jubileum 2002” kezdeményezés az eladósodott országok adósságainak elengedésére. A finnek például 400 millió finn márka adósságot engedtek el a lengyeleknek.

Oroszlánszájú Richárd

Ezt mondta az egyik történelemből felelő osztálytársam az Oroszlánszívű helyett, talán arra gondolva, hogy akinek a szíve, annak a szája is, s mivelhogy könnyezve röhögött és toporzékolt az osztály, be is inkasszálta Zoli barátunk mindjárt az elégtelent. Viharos óra volt, amit sohasem felejtünk el.

Engem a mai viharos időkben elsősorban nem a szája tája érdekel annak a „felelő(s)nek”, aki ránk erőszakolta a naponként emelkedő árakat (láttam már szebb szája tájakat is), hanem az: **hogyan volt szíve és mersze** lehetlenné tenni annak a két és fél, hárommillió nyugdíjasnak az életét, aki már a gyógyszereit sem tudja kifizetni, s hol fej- meg fogfájások gyötrik, hol a vese- meg epekövek, olyannyira, hogy fájdalmában az öngyilkosságra gondol. Olyan jó volna bátornak lenni és eléje állni, hogy megkérdezzem tőle: „Volt már hatórás vesegörcsöd, Te?... Te!... (Még lehet!) Mert nekem volt.” Csak a prosztatítiszem enyhítésére javasolt gyógyszerkúrám 14 ezer forintba fog kerülni, és akkor még hol van a Nitropentonom, a Cavintonom, a Venorutonom, a Cystenálom, a Viskaldixom, a Rutascorbinom, hogy csak a legfontosabb gyógyszereimet említsem, amelyeket régóta szedek. Kiszámítottam: ha százéves korig élek (mint ahogy mindig szerettem volna, hiszen az elmúlt 50 évben nem is éltem, csak mások éltek belőlem), 16 millió forintra volna szükségem, hogy fenntartsam magam. De kinek van ma ennyi pénze? S akinek van, nem fogja nekem kölcsönadni. (Úgysem adnám meg neki, hanem szétosztanám a szegény sokgyermekes magyaroknak.) Hát ennyire szabad ma érzékelteni, s ilyen nyíltan, hogy mi „más”-ok vagyunk, a mindig dolgozó tömegek, akik nyomorra születünk - szemben azokkal, akik intenzív és rosszul fizetett munkát sohasem végeztek? Akik között még véletlenül sem láttam egy traktorost, egy földművest, egy bányászt, egy kohászt. Csak helyezkedőket meg ügyeskedőket; akik hemzsegnek a vezető állásokban, a magyarnak mondott televízióban és rádióban, s a lapok zömét is ők birtokolják, mindig a „más”-okat szipolyozva! (Minden képesűtség az övék.) Így aztán könnyű a „másság”-ot elviselni... nekik, de nem nekünk.

A legfontosabb jelenlegi feladatunk az volna, hogy oldjuk meg a demográfiai kérdésünket, de az egész belpolitikánkat uraló SZDSZ egészen másképpen gondolkodik: ha a gyógyszereit beszerezni nem tudó nyugdíjasaink (akik felépítették ezt a háborúban és forradalomban szétrombolt országot) elpusztulnak, akkor eléri célját a Bokros-csomag, hiszen sokkal kevesebben fognak enni, s még több jut nekik. Ez aztán a politika! A világ leghülyébb nemzetévé züllesztettek bennünket. Csak minket, mert minden szomszédunknak több esze van. Csehországnak nem kell Soros egyeteme. Albánia nem kér a gyilkos kamatú pénzekből, hanem egy hosszú távlatú gazdasági tervvel segít magán. Ha Amerika receptje szerint kell élnünk, vigyék a fenébe a pénzüket innen!

Az ember őrzöng tehetetlenségében, és azon siránkozik, hogy régi emberségéből vetköztetik ki. S akkor ki a hibás? Nem baj, apusok, lesztek ti még (kulcsos) kapusok, s akkor mi rúgjuk majd a labdát, de szaporán ám, Karinthyval szólva:

„Eriggyen, mert rúgok beléje hátul. -
S megint előlről.”

A fiam azt tanácsolta nekem, hogy ne idegeskedjem, ne tegyem tönkre magam, csináljak inkább valamit levezetésképpen, esetleg írjak verset, az megnyugtató az idegeimet. Olyasmit, ami szívből jön. Én verset? Nem vagyok én költő, nem is leszek soha. Aztán mégis írtam egy valamifélet. Szívből jövőt:

Harcsa

(Vers. Bokros Lajosnak küldöm, a csomagosnak.)

A nádak között elaludt a harcsa,
S nem alszik véle harcsabajsza is.
Azt furcsa módon kunkorodva tartja,
Csapdának szánta - kishalakból él.

Mely márna merne játszadoxni véle?
Nem hangya az, kit szorgossága hajt.
A harcsa ragadozó fajta,
De buta halra hozza csak a bajt.

Óvd hát magad, és koppints az agyára,
Vagy szólj a vidrának, hogy bírálja fölül.
Infarktust kap az álhős, s meglátod, milyen gyáva,
Ha a vidra a csúf bajszára ül.
(Különben jó az is, ez is.)⁴

A fiam (aki egyébként nagyon szülőtisztelő) azt mondta, hogy abszolút tökéletesnek érzi a versemet, de azért van benne egy-két egészen elhanyagolható apróbb hiba, például valamiféle rímzavar is. De ezt nem azért mondja. Meg, hogy József Attila-i ízű is, mintha a Hangya című vershez hasonlítana. (Különben a márnás alliterációmért odavan.)

- Na és hol itt a pláne? - kérdeztem én. - Az volna különös, ha nem én merítenék József Attilából, hanem ő inspirálódna énbőlőlem.

Nem nyugodtam meg, nem sikerült levezetnem az indulatomat. Talán a ráncos homlokú Kovács Lászlóról és a savanyú képű Kuncze Gáborról is írni kellene valamiféle verset. De hogyan? Csak ne volnának olyan szürkék és lényegtelenek! Akiknek külön-külön azt mondta az Úr:

S te, Lucifer hallgatsz, önhitten állsz...?

Na ezek aztán nem hallgatnak, mivel minden szépet és jót kritizáló ősi szellemek ők, akik nem adhatnak mást, csak mi lényegük.

Végül úgy döntöttem: nem írok én már verset róluk, hiszen Madách az egyéniségüket kimerítő pontossággal megrajzolta.

---

⁴ Elolvasandó József Attila „Hangya” című költeménye.

Ökumenikus hívő imádsága 1997-ben

Mennyei édes Atyánk az Úr-Jézus Krisztusban!

Köszönjük Neked, hogy ilyen szép számban összegyűjtöttél bennünket ezen az esten, mint olyanokat, akik óhajtjuk Igéd meghallgatását, s lelkünknek az a legnagyobb öröme, ha Szent Nevedet magasztalhatjuk, közös imádkozásunkkal pedig hozzájárulhatunk hitünk erősítéséhez. Mert hitre van most szükségünk elsősorban, Atyánk, igaz hitre ebben a soha nem tapasztalt hitetlen világban, amely önmaga elpusztítására rendezkedik be esztelenségével.

Köszönjük, hogy jelen vagy velünk Szent Fiad képviselőjében, aki azzal vigasztalt bennünket: „Ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.” (Máté 18:20)

Segíts meg bennünket, hogy amit itt hallottunk és átéltünk, hasznosítható legyen az életünkben, hogy példát tudjunk mutatni azoknak, akik még mindig szégyellnek, restellnek vagy félnek eljönni hajlékomba. Biztasd meg őket, hogy Te nemcsak a jóság és a kegyelem Istene vagy, hanem a legnagyobb hatalmasság is, s akik melléd szegülnek, azoknak nyert ügyük van, és végképp el nem bukhatnak, mert Veled lesznek az örökkévalóságban. Ez az összejövetel arra figyelmeztessen bennünket is, hogy Te egyaránt szerető és gondviselő Istene vagy az Ökuménia valamennyi hívének, és éreztesd velünk, hogy így összefogva milyen erősek vagyunk: a pokol kapui sem dönthetik meg közös erőnket. Kondítsd meg szent harangodat szívünkben, hogy ritmusszabályozóként működjék bennünk, és ne hagyjon nyugtot nekünk, tudatosítva azt, hogy a megállás a halál, s az életet a mozgás, a tenniakarás jelenti, s mindenekelőtt a dicsőségedért folytatott munkálkodás.

De ne csak erőt adj nekünk, hanem gyöngeséget és gyöngédséget is, hogy éreztetni tudjuk a világgal - felekezeti és nemzeti megkülönböztetés nélkül - mindenkori szeretetünket, nem feledve az apostoli tanítást: mindennél nagyobb kincs a szeretet. Éppen ezért adj indítást ahhoz, hogy a megütött jobb arcunk után a balt is tartsuk oda, ahelyett, hogy barbár módon visszavágnánk. De esztelenséget ne adj, hogy hízelgők legyünk azok iránt, akik ma már a végső harcra felkészült antikrisztusok, és bennünk akarják megdönteni a Te világot, s tulajdonképpen nem is velünk állnak harcban, hanem Szent Fiaddal, a mi Megváltónkkal. Köszönjük, hogy megmutattad nekünk őket: a disznófejű Nagyurakat (ahogy Ady mondta), a tátott tőke sárga száját megjelenítőket, akiknek József Attila szerint egy céljuk van, a „termelő zabálás”, s akiknek telt beleik a nehéz aranytól eldugultak, s csak „hullafoltok” már - Tóth Árpád szerint -, de még mindig a pénzre éhesek, mert istenük a pénz. Nem volt nehéz költőinknek felismerniük őket, hiszen azokról van szó, akiket Jézus kötélből font ostorral űzött ki szent templomból. Ne engedd, hogy ezeknek is odatartsuk a másik arcunkat, hanem fegyverezz fel bennünket ellenük, hogy mi is hozzájáruljunk az apokaliptikus harcok megnyeréséhez.

De addig is mentsd meg földi hazánkat tőlük, amelyet máris a kezükben tartanak, s mindenekelőtt agyonsanyargatott népünket, amelyet tudatos összefogással a züllés legmélyebb szintjére süllyesztettek: az ateizmus, a lopások, a csalások, a milliárdos sikkasztások, a korlátlan dohányzás és ivás, a gyilkosságok és öngyilkosságok, az abortuszok soha nem tapasztalt szintjére. Nyisd ki elbutított népünk szemét, és mentsd meg azoktól, akik még ellehetetlenült állapotunkban is a drogfogyasztásra biztatnak bennünket. Köszönjük, hogy megmutattad sátáni arcukat, s hogy vonásaikat sohasem felejtjük majd el.

De add nekünk Szent Szíved egy részét, hogy megbocsátani tudjunk azoknak, akik akár csapásaid, akár felvilágosító munkád által már elcsendesültek; segítsd meg őket is, hogy Krisztus megváltó szeretetét átérezve szintén ökuménikus körünkben legyenek láthatók, az „egy akol, egy pásztor” tanítás fényében.

Hallgasd meg alázatos imánkat, Szent Fiad, az Úr-Jézus Krisztus érdeméért kérünk:

Ámen.

18

Sírni kellene

(Nincs gyerek? Akkor nincs iskola.)

Olvasom az újságban, hogy milyen pánikhangulat van Hejőcsabán. Az oka: a Gárdonyi Géza Általános Iskola integrálódik a 45. számú Általános Iskolába. Ebből aztán rengeteg kérdés adódik, mert minden érintett fél bekapcsolódik a vitába: szülők, gyermekek, pedagógusok, fölöttes szervek, s mi sem természetesebb, mindenki saját érdekét képviselve. A megközelítési mód szerint mindenkinek igaza lehet, de ugyanakkor mindenki tévedhet, s csak egy dolog biztos: nagyon tragikus helyzet az, ha egy országban (sőt: mindenütt a magyarlakta vidékeken) össze kell vonni vagy meg kell szüntetni az iskolákat. Márpedig állandó szemtanúi vagyunk a folyamatnak 1981-ben elkezdődött pusztulásunk időpontjától.

Sajnálom a gyerekeket, mert soknak távol lesz az iskolája; esőben, hóban, szélben többet kell gyalogolniuk, ruhájukat, cipőjüket koptatva. S aztán: nehéz megválni a szeretett-nemszeretett, de ilyenkor mégiscsak a szívekhez nőtt, s most már valóban szeretett iskolától. Sajnálom a szülőket, mert őket is sokoldalúan károsítja a rendelkezés. De legalább ennyire sajnálom pedagógus társaimat, akik a nagy gyermekhiány miatt egyre inkább szedhetik a sátorfájukat: nem lesz szükség rájuk, hiszen ők a gyerekekért vannak, s ha nincs gyerek...

Akárhogy csűrjük-csavarjuk a kérdést (nagy fájdalom ezt nekem kimondani, aki 51 éve tanítok), a fölöttes hatóságoknak van igazuk: ma nem lehet kidobni a pénzt „lézengő” iskolákra, mert minden forintnak szeme van. Kik a hibások tehát? A szülők és a pedagógusok. Ők a hibások azért, hogy nincs gyerek. Ha nem tudnám igazolni a tételemet, megérdemelném a megvetésüket, de teljes meggyőződéssel vallom: tőlük csak elismerést és nem megvetést érdemlek. A bizonyítékaim:

Szüleim kisiparos édesapám szerény jövedelméből négy gyereket neveltek fel, ebből egy középiskolai tanárt és két tanítónőt is. A lakásunk: 1 szoba, konyha, 1 műhelyhelyiség. Se éléskamránk, se pincénk, se hűtőszekrényünk, se mosógépünk, se porszívónk, semmilyen háztartási gépünk, se, se, se: a végtelenségig sorolhatnám, hogy mi mindenük nem volt az édesanyáknak az én gyermekkoromban. De volt hitük, istenfélelmük, magyarságtudatuk és bátorságuk. Semmi másra nem volt szükségük. Én 16 éves koromig egy ágyban aludtam édesapámmal, a nagyobbik húgom édesanyámmal, a két kisebbik húgom pedig együtt a konyhai ágyban. Aztán 16 éves koromban háromszobás házat építettek a szüleim. Miből? Szorgalmuk eredményeként. Meg abból, hogy nem ittak, nem dohányoztak, nem flancoltak, s hogy autójuk sem volt. Soha egy reggelink, egy ebédünk, egy vacsoránk ki nem maradt. Mi jól öltöztetett és jól táplált gyerekek voltunk, és olyan boldog gyermekkorral dicsekedhetünk, mint amilyennel talán ma egyetlen „befogott” és „elnyomott” gyerek sem. De a mi kis lakásunkban a szeretet, az öröm, a kacagás honolt.

A feleségemék hatan voltak (és vannak) testvérek, akiket két kistisztviselő fizetésből neveltek fel. De állíthatom, s ezt minden szomszédjuk és közeli ismerősük igazolja: olyan szép családi élet, mint Dalloséknál, talán egész Nagyváradon nem volt. Anyósom 84, apósom 96 évet élt.

Én politikai okok miatt csak 46 évesen, börtönviselten nősülhettem meg, miután megfosztottak tanári állásomtól. Megalázó munkakörben kistisztviselői fizetésem volt. A felségem (egykori gimnáziumi tanítványom) 34 évesen szintén kevés jövedelemmel rendelkezett, s még lakásunk sem volt, anyósoméknál kaptunk egy szobát. De nekivágtunk az életnek kisebbségi sorsban is, s hogy expedagógusként példát mutassak a gyermekvállalásra, három gyereket vállaltunk. Van egy 24, egy 25 és egy 27 éves fiúgyermekünk, valamennyien megütik a 180

centimétert. Sohasem nélkülöztek, minden szükséges dolgot megkaptak tőlünk. S nekünk akkora örömet okozott a felnevelésük, hogy ki sem tudjuk azt szóval fejezni. Ha végignéztünk a három gyermekünkön, mi voltunk a világ legboldogabb emberei.

Ha egy iskolában 50 pedagógus dolgozik, és nincs köztük egyetlen háromgyermekes sem - ahogy a mi iskolánkban volt -, akkor ne csodálkozzunk azon, hogy összevonják és bezárják az iskolákat. Kik mutassanak példát a gyermekvállalásra, ha nem a pedagógusok?!

Városaink perifériái és a falvaink tele vannak szebbnél szebb házakkal, amelyekben 5-6 gyereket is fel lehetne nevelni. Kedves szülők: hol vannak ezek a gyerekek? Azt mondják, hogy a Kádár-rendszerben jól éltünk (a 25 milliárd kölcsönből, természetesen). Akkor miért gyilkoltak meg hazánkban 6 millió magzatot törvényes úton az utóbbi 50 év alatt? Nincs hozzánk hasonlítható önpusztító nép az egész világon.

A Gárdonyi Általános Iskolában 600 férőhelyen ma csak 230 gyermek tanul. Mit lehet ehhez hozzáfűzni? Azt, hogy van megoldás. Ha az eljövendő hat-hét évben a körzeti szülők vállalni fogják a 2-3 vagy több gyermeket, biztosra vehető, hogy a bezárásra ítélt iskolák visszakapják működési engedélyüket. De addig becsületes magyarként (és emberként) csak sírni lehet. Tudom én, hogy nem mindenki vállalhat gyereket, de azt is tudom, hogy mire tanított bennünket a nagy erdélyi költőnk, Reményik Sándor: „Ahogy lehet!”

Nincs gyerek? Akkor nincs iskola. Ez csak természetes.

Miskolc, 1997. március 22.

A magyar összeférhetetlenségről

Egykori igen sokra becsült kolozsvári igazgatóm, **Domokos Pál Péter** havonként tartott végzős növendékeinek egy osztályfőnöki órát. Egyszer azt kérdezte tőlünk, hogy mit tartunk magyar népünk legnagyobb erényének és legnagyobb hibájának. A válasz egyértelmű volt: legnagyobb erényünk a vitészség, és legnagyobb hibánk az összeférhetetlenség.

Nagy kíváncsisággal ezt kérdeztem én is első tanári évemben a nagyváradi Szent László főgimnáziumban, és ugyanezt a választ kaptam. Népünk vitészségében sohasem kételkedtem, s ezt azóta is maximálisan igazolta az 1956-os forradalomban és szabadságharcban (amire még rátérek), de az összeférhetetlenségünk, ami a legszembeűnőbb nemzeti átkunk, azóta is fúrja az oldalamat: mert valahányszor összefogtunk, mindig rendkívüli dolgokra voltunk képesek, amelyekre felfigyelt az egész világ, a széthúzásaink pedig katasztrofális következményeket vontak maguk után. Ma úgy látom, összeférhetetlenségünk legfőbb okai szomorú történelmünkre vezethetők vissza, s ebből adódóak azok a lélektani okok, amelyek ránk különösen jellemzőek.

Ha szigorúan vesszük, mi a mohácsi vész óta csak a Horthy-rendszer egy időszakában voltunk a magunk urai, máskor vagy idegen elnyomatás alatt nyögtünk, vagy döntően beleszóltak a dolgainkba, s mindig a pusztulás irányába tereltek bennünket. Módszerük a „divide et impera”, az „oszd meg és uralkodj rajtuk” elv volt, amit az angolok például Indiában, a törökök a Balkánon, a győztes nyugati hatalmak pedig az első és második világháború után is alkalmaztak. A mi népünk nyugodt életet sohasem élt, csak harcolt a külső és belső ellenséggel meg önmaga ellen. Már a tatárok megtizedeltek bennünket, aztán idegeneket telepítettek ránk. Következett a 150 éves török pusztítás, a falvak és városok összeomlása, a lakosság elhurcolása, újabb telepítések, felmérhetetlen beszivárgás, Habsburg elnyomatás, véget nem érő telepítések.

Lopások, kifosztások, hadisarcok, gyilkosságok, árvizek, tűzvészek, járványok, kivándorlások tizedelték, pusztították népünket - meg az úri politika. Itt mindig éheztek óriási tömegek, amelyek csak úgy tudtak megmaradni, ha mások dolgába belekontárkodtak, irigykedtek, áskálódtak, loptak. Létezett egy rettenetes földéhség, amilyen nem volt talán az egész világon. Jogász nemzet lettünk, mert sehol sem pereskedtek annyit, mint nálunk. Megölte a fiú az apját, az anyját, a testvérét a föld miatt. Hogyne vesztek volna össze szegényparasztjaink egy tyúkon is, ha csak a nagy ünnepnapokon jutott nekik egy-egy darabka hús. Lebbencsleveshez szokott gyomruk nem kereshette a megbékélést, mert az csak háborogni tud, sok esetben nem is az ellen, aki megérdemelné, hanem aki legközelebb áll hozzá. Az éhező ember csak civakodni, összeférhetetlenkedni tud. A mi népünk nem kapott legalább száz nyugodt évet a történelemtől, hogy egy kicsit barátkozzék, összemelegedjék, rendbehozza magát. Ez a nép dolgozott látástól vakulásig, és pálinkával itatták, hogy dolgozzék még. Egyre csak termelt, termelt, létrehozta a javakat, hogy mások meg kereskedjenek velük. A magyar nemesek szégyelltek iparral és kereskedelemmel foglalkozni, még azt is, hogy ilyesmibe befektessék a pénzüket. (Az angol újnemesség nem szégyellte.) Ilyen körülmények között a magyarság sohasem fejthette ki igazi képességeit. Jól látta ezt **Voltaire** is, amikor ezt írta rólunk: „Valamennyi nép között... egy sem volt olyan szerencsétlen, mint a magyar; hiába alkotott benne a természet erős, szép, szellemes embereket.”

Nép- és nemzetnevelő íróink mindig figyelemmel és aggodalommal kísérték a magyar összeférhetetlenséget.

Tinódi így oktat a „**Prini Péternek, Mailát Istvánnak és Terek Bálintnak fogságokról**” című munkájában:

Tudjátok, magyarok, hírösök valátok,
Míg nagy szeretettel egymást hallgatátok.
De mihelt köztetők ti meghasonlátok,
Ottan országokban ím mind pusztulátok.

Pázmány Péter ilyen gyönyörűen ír a vele egyetértő **I. Rákóczi Györgynek**: „Akarnám, hogy ezt a kevés magyarságot jobb időkre tartanók, és egymást ne fogyasztnák.”

Zrínyi így ostoroz: „Csúfsága lettünk a nemzeteknek és magunknak... a részszégségért, a tunyaságért, az egymás gyűlölésért, és ezer ilyen vétkünkért.”

Így kesereg **Kölcsey** a Himnuszban, **Berzsenyi** a Magyarokhoz című ódában.

És ma?

Hányan tanítják iskoláinkban **Móricznak a Birkaitató válú** című novelláját, a legdöbbenetesebb példát a széthúzásunkra? És hányan tanítják megérdemelt figyelmességgel és odaadással két leggyönyörűbb idillünket, Arany **Családi körét** és Petőfi **Téli esték** versét, hogy legalább a magyar családokban egyengessék a harmóniát? Van ma az iskoláinkban családi nevelés? És hazafias? Az **Egri csillagok** miért nem érettségi tétel?

Széthúzó magyarok északon, keleten, délen és nyugaton - és itthon.

Elkeseredés és közömbösség. Részvétlenség és megismerkedésre sem méltatott szomszédok. **Hol vagy te 56-os magyar nép?** S ha nem vagy, ki a hibás érte? Könyörögsz, hogy vegyenek figyelembe Nyugaton, holott az egész Nyugat félistent látott benned akkor, saját megmentőjét is. Az is voltál. **Emlékeztetek**, hogy büszke és kitartó légy. Elődeidhez méltó. Hát figyelj, hogy mit írtak rólad akkor:

- Nagyon nehéz, vagy talán teljesen lehetetlen is ezeknek az embereknek a nemeslelkűségéről képet alkotni. Bárhol jártak is a felkelők, munkások vagy diákok, sehol sem történt fosztogatás. Betört üvegű kirakatok tele keresett árukkal érintetlenül. (**New York Reporter.**)

- A budapesti felkelés valószínűleg a történelem legtisztább forradalma volt. (**London Observer.**)

- Soha még más nemzet nem írta saját történelmét ilyen bátorsággal, mint a magyarok ebben a forradalomban. (A szlovák **Jednota**, USA.)

- A történelemben nincs fényesebb fejezet, mint amelyet a magyar nép írt le a harcával a szabadságért. (1956. **New York Times**)

- Ismerjük be őszintén, hogy mi nem bátorítjuk a magyarokat, ők bátorítanak minket. Mi csak remélhetjük, hogy talán kiérdemeljük tiszteletüket, és csak imádkozhatunk, hogy a hősiességükből egy kicsi talán ránk is átszáll. (1956. **Washington Star**)

- A magyar nép forradalmával új fejezet kezdődött az emberiség történelmében. A magyar felkelés talán nem kisebb jelentőségű, mint a Nagy Francia Forradalom. (Milovan Gyilas, **The New Leader, New York.**)

Párizsban tisztelgő felvonulást rendeztek a magyar forradalom hírére. A felvonult tömeg első sorában 12 volt francia miniszterelnök állt egymás mellett. Legalább 30 volt miniszter, néhányszáz képviselő és szenátor. Elénekeltek a Marseillaise-t, éltették Magyarországot. Melyik néppel tette meg ezt a büszke francia? Eggyel sem. Soha.

Mindezek tudatában és felidezésében **tedd szívedre a kezedet**, magyar testvérem, és úgy válaszolj a ma ugyanolyan fontosságú kérdésre: **magyar vagyok-e még?** Mondd ki büszkén: igen, és úgy élj, mint elődeid! Ma, holnap, mindig, szakadatlanul. Neked is van Istened, és te is Istené vagy. Kell ennél nagyobb vigasz?

Zrínyi ezt a mottót adta a „**Török áfium ellen való orvosság**” című röpiratának: „**Ne bánts a magyart!**”. A mi nemzedékünknek is ezt üzeni: Ne bánts te se soha! Hanem állj mellé, ha bántják! Add oda neki kenyered nagyobbik felét, és gyönyörködj a jó étvágyában. Oszd meg vele a ruhádat, és koccints az egészségére! Állítsd meg az utcán, és hallgasd meg a panaszát, mondj egy-két vigasztaló szót neki! Nincs a te fajtád pusztulásra ítélve, csak megváltókra vár, hogy kihúzzák bajaiból.

És ne feledd: az iszákosság Mohács; a mértéktelen evés Mohács; a dohányzás és a kábítószer Mohács; az egykeség és az egységség Mohács; a rengeteg válás és öngyilkosság Mohács; az istentelenséged Mohács.

Ne sújtsd te is a fajtádat az összeférhetetlenség, a gyűlölködés Mohácsával!

Miskolc, 2002. október 1.

Megy a magyar vásárolni (A multik és mindenféle társaik)

A Szovjetunió felbomlása után - már láttuk - soha nem látott pénzszerzési lehetőség kínálkozott a nyugati tőkések, főleg az amerikaiak számára, akiknek a vállalatai már korábban behálózták az egész világot, minden olyan területet, amely nem tartozott a szovjet érdeklési vagy hatalmi szférába. Terjeszkedésük biztosítéka az USA mérhetetlenül gyors katonai és politikai előrenyomulása, amely szinte naponként vetette meg a lábát egy-egy felszabadultnak vélt, de a valóságban csak most igazán letiport kisebb-nagyobb országban. Már nem volt olyan erő, amely számon kérhette volna ezt az előrenyomulást s a Varsói Szerződés egykori tagállamainak gyors előkészítését a NATO-ba lépésre, az engedelmességre szoktatásra.

A nagytőkések előbb csak tájékozási céllal küldték ki szakembereiket a kelet-európai országokba, hogy hírül adják, micsoda lehetőségeket kínálnak fel nekik a talpra állásra, hiszen romokban hevert már az egész kifosztott Kelet-Európa; pénz, egyre több pénz kellett az újbóli nekirugaszkodáshoz. A „jó emberek” látszatát keltették, akik minden népen segíteni akarnak, amely hajlandó az ő szemléletük elfogadására, az egyetlen lehetőségre a bolsevik mocsárból történő kiszabadulásra. Nagyon kiszámítottak voltak az eljárásaik: nem fektettek be azonnal, hanem várták a további romlást, a mesterségesen elősegített csődhelyzeteket is, hogy minél olcsóbban jussanak hozzá a felszabadultnak nyilvánított országok minden vagyonához, amit az előrehozott privatizáció szinte korlátlan lehetőségként kínált fel számukra - az SZDSZ és az MSZP behódolásával.

A legmodernebb gyarmatosításnak lehattunk a szemtanúi alig néhány év leforgása alatt. Mikor a banktőkénk elárasztotta az érintett országokban az egész vállalkozói pénzvilágot, már ráébredtünk, hogy gyarmataikká lettünk; a nagy kamatra kiadott kölcsöneiket csak úgy vagyunk képesek visszatéríteni, ha újabb kölcsönöket veszünk fel, és ebből az állapotból képtelenek vagyunk már kiszabadulni. A kölcsönöket csak a politikai engedékenységgel láttán voltak hajlandók kiutaltatni, s már látszott, hogy teljes mértékben a szorongató markukba kerültünk: ha kiviszik a tőkéjüket a bankjaikból, akkor napok alatt az összeomlás állapotába kerülünk, az alkalmazottainkat sem tudjuk kifizetni.

Az MSZP-SZDSZ-es kormány a legmegalázóbb szolgálattal járult hozzá a privatizáció egyre fokozódó gyorsításához, nevetséges összegekért árusította ki a legfontosabb iparágainkat is, és hasonló gyorsasággal számolta fel a magyar kereskedelmi életet. A multinacionális üzlethálózatok, bevásárlóközpontok, a hipermarketek és a szupermarketek gomba módra szaporodtak valamennyi kelet-európai országban, s az egész kereskedelmi élet irányítóivá váltak, beleértve tehát mindenféle kereskedelmi ágat. A konkrét példák adhatnak igazi betekintést ezeknek a multiknak (és mindenféle nagyvállalatnak) a világhódító munkájába. De tisztázzunk előbb néhány idevonatkozó alapfogalmat:

Sokat hallunk az utóbbi időben a legújabb **bolttípusokról**, a hipermarketekről és a szupermarketekről. A **hipermarket** az a 2500 négyzetméternél nagyobb alapterületű üzlet, amely több tízezer cikkelemet kínál, és annak legalább 30 százaléka nem napi fogyasztási cikk, pénztárának száma pedig meghaladja a tízet. **Szupermarket** az a 400-2000 négyzetméteres eladótérrel rendelkező bolt, amelynek élelmiszer, háztartási vegyiáru- és kozmetikum választékát néhány ezer cikkelem alkotja, s pénztárának száma a 3 és 10 között van.

Az önálló kisboltok eladótérei 4000 négyzetméter alatti.

A lánchoz tartozó kisboltok közé csak az országos hálózattal rendelkező CBA, Coop és Reál üzleteket sorolják.

Aki figyelemmel kíséri az újságokban a legjelentősebb élelmiszerüzletek működését, örömmel tapasztalhatja, hogy gomba módra szaporodnak városainkban a **Coop üzletek (Unió Áfészek)**, amelyek **még magyar kézben vannak**, és az a feladatuk, hogy ellensúlyozzák a mérhetetlen iramban terjedő idegen vállalatokat, amelyek többsége 10 évig adómentes, és épp a létszámnövekedésük folytán képesek ez idő alatt akár a fél Magyarországot is svájci bankokban elhelyezni. (Persze sok más kedvezményben is részesülnek, és egymást erősítve tulajdonképpen közös kizsákmányolási láncolatot alkotnak.) Az Áfészek sohasem törhetik le őket, de ha nem vásárolnánk tőlük, kénytelenek lennének szedni a sátorfájukat. (Már említettük korábban, hogy ez a Kossuth által szorgalmazott **védegylet-politika** szellemében történék, de olyan magyar összefogást kívánna meg, amit egy évtizedeken át elnevelt és félművelt politikai felkészültséggel rendelkező néppel megvalósítani nem lehet. Az idegen térhódítás elleni harcot feladni mindazonáltal sohasem szabad, s a legkisebb eredménynek is örülni kell. Ha például gyümölcsbetéveskor a cukor néhány forinttal drágább a Coop-ban mint a Pennyben - fordított eset is volt már -, akkor is az előbbiben vásárolok meg a szükséges mennyiséget, mondjuk 20 kilót, s ha kiszámítom az így keletkezett veszteséget, rájövök, hogy a különbség mindössze néhány villamosjegy árával egyenlő, s ezért a lelkiismeretemet eladni nem érdemes.⁵

Kísérjük figyelemmel **néhány ismertebb nagyvállalat** forgalmát és tevékenységüknek egy-két sajátosságát is:

Az Áfészek 1999. évi forgalma 203 milliárd forint volt, és ezt 3673 üzletben érték el. Minden faluban. Fillérekből. Ezzel szemben a CBA-lánc 195 milliárdot ért el 185 egységben, a Csemege Julius Meinl 99 milliárd forintot 200 egységben, a Metro 220 milliárd forintot 99 egységben, a Tengelmann 139 milliárdot 110 egységben, a Hungarotabak 95 milliárdot 110 egységben, a REWE 90 milliárdot 143 egységben, a Tesco 82 milliárdot 38 egységben, a Spar 74 milliárdot 112 egységben és a Madof 62 milliárdot 150 egységben. Az Áfészek minden támogatás nélkül kínlódva szolgálnak ki, 3673 helyen árulnak fél kilónként cukrot, sót, kenyeret. Mert a magyar falu holtszegény.

A Julius Meinl International AG osztrák élelmiszerkereskedő-lánc tevékenységéről annak elnöke, Johann Scheinart már 1998-ban azt mondta, hogy erőteljes expanziót folytat, forgalma ebben az évben 9 milliárd schillingre emelkedett a tavalyi 7 milliárról. Az idő szerint főleg Magyarországon, Csehországban és Lengyelországban üzemeltetett áruházakat a Meinl. Üzleteik száma 200-ról 211-re emelkedett. (Azóta a Meinl valószínűleg a Matchba olvadt, illetve globalizálódott.)

Nyolc év után a Plus vállalatnak 2000 végén már 112 üzlete volt Magyarországon, ebből 61 vidéki városokban. Forgalmuk évről évre növekedett, 2001-ben meghaladta a 100 milliárd forintot is. Céljuk, hogy minden 10-15 ezer lakos feletti településen megjelenjenek.

A Metro Holdinghoz tartozó német Praktiker magyarországi leányvállalatainak forgalma 1999-ben elérte a 12,5 milliárd forintot. A meglévő 12 áruház mellé egyelőre újabb 2 áruházat építenek. Az anyavállalata azt tervezi, hogy a közép-kelet-európai terjeszkedést innen fogják irányítani.

Az 1996-os felmérés szerint Magyarországon 15 ezer tonna kávé fogy évente, s ennek 22 százalékát a Tchibo forgalmazza. Az értékesítés mennyisége az előző évet 50 százalékkal

---

⁵ Szaúd-Arábiában és több más arab országban már nem vásárolnak az amerikai üzletekből.

haladta meg, s forint összegben ez 75 százalékos növekedést jelentett. (A bevételezett összegről nem volt hajlandó nyilatkozni a megkérdezett igazgató.)

A Tesco hipermarket magyarországi áruházaiában a 2000-ik év utolsó 6 hetében 5,8 millióan vásároltak, a vevőszám 8 százalékkal növekedett 1999 azonos időszakához viszonyítva. A társaság 2000. évi összforgalma meghaladta a 150 milliárd forintot, szemben az 1999-es 82 milliárd forinttal. A cég a karácsony előtti időszakban rekordmennyiséget adott el az ünnepi ételek elkészítéséhez szükséges alapanyagokból.

2001. december 24-én mondhatni örömmel közölték a miskolci újságok (mintha tulajdonosaik vágták volna zsebre a milliókat), hogy aranyvasárnap volt városunkban is: „Kiütéssel győztek a bevásárlóközpontok, a sétálóutcai boltok nem voltak konkurenciák... a város peremén lévő hipermarketek is zsúfolásig megteltek... ám a főutcai egymás sarkára taposás, úgy tűnik, talán örökre elveszett”. A Tesco előtt már parkolóhelyet találni is komoly mutatószámnak számított.

2000 végén Kovács Béla, a miskolci Tesco igazgatója megkapta a Magyarország legjobb hipermarket-igazgatója elismerést. Nem minden alap nélkül, hiszen saját szavaival élve sikerült becsempésznie üzletébe a „magyar kreativitást.” Ő munkatársai kreativitásának mindig teret enged. Igencsak fúrja az oldalamat: ugyan milyen lehet ez a „magyar” kreativitás? Meg is tudjuk mindjárt a helyi lapból, hogy a Tesco heti forgalmának 50 százaléka péntekszombat-vasárnapra esik. (Nesze neked szabadszombat és vasárnapi pihenő!) De álljon csak meg a menet! Kovács mindamelllett humánus ember, hiszen alkalmazottai a vasárnapi munkáért bérpótlékot kapnak, illetve hét közben szabadnapot. (Még ezt is!) Így aztán pótolva van a családi együttélés vasárnapi öröme, az a kis szusszanás meg az ünnepi ebéd, s mivelhogy azon a szabadnapon a házasárs dolgozik, csak heti öt napon van együtt a család a legjobb esetben is - persze: az esti óráktól kezdve.

S most menjünk tovább! Egy másik újságcikkből megtudjuk, hogy Kovács úr kreativitásának van egy másik oldala is: bevezette és véglegessé tette a nonstop rendszert, vagyis az éjszakai műszakot (ami egykor a kommunista gyárakban igen gyakori volt), miután rájött a kísérleteivel, hogy bevételeik 10 százaléka az este 10 és reggel 6 óra között történt vásárlásokból származik, mivelhogy ilyenkor akár 500-an is felkeresik az áruházát.

Nagyon tévednek azok, akik azt hiszik most már, hogy Kovács úr kreativitásának nincs egy harmadik oldala is: a március 15-iki nyitvatartás. (Ezt az Észak-Magyarország napilapból tudom, meg azt is, hogy Kazincbarcikán akadt még egy pasas, aki hasonló nemzetgyalázó lépéshez folyamodott - nyilván kreativitási szándékkal az is.) Én 50 éves koromig éltem Romániában, és biztosan tudom: ha ott próbálkoznak Kovácsék ekkora pimaszsággal, a románok kreativitási alapon szilánkokra verik szét az üzletüket, és hónuk alatt vihetik haza a fejüket is, mint Puk Mihály a Nagyidai cigányokban. Elhatároztam felháborodásomban, hogy egy kis **cikket írok** az említett nyitvatartásról az Észak-Magyarország Szólástér rovatába, abba az újságba, amelyet 30 éve járatok, s amelybe régebben rendszeresen rövidebb-hosszabb cikkeket is írtam, de a Népszabadság tulajdonába került lap ezt nem közölte. Ezzel szemben rövidesen cikk jelent meg az adakozó Tescoról ilyen címmel: „Jól jött az árvízkor a tescós segítség!” Milyen primitív megfogalmazás ez! De a lényeg az, hogy maga Kovács Béla adta át az áruház kreativitással összeállított csomagját Bodrogkeresztúr jegyzőjének: lisztet, cukrot, ásványvizet, téztaféleséget és fertőtlenítőszeret.

Kovács Béla nagyszerű igazgatónak bizonyult tehát, és nagyszerűségét az is fokozza, hogy - vallomása szerint - eladóinak nem kell kötelezően mosolyogniuk a vevőkre, mint más multi üzletekben. (Ezt maguktól is megteszik. Próbáljanak csak morcos arccal kiszolgálni a Tesco üzletekben!)

Akkor én most jogot formálok hozzá, hogy a nem közölt cikkemet betű szerinti pontossággal nyilvánosságra hozzam. Íme:

„Kurázi” taták

Mély felháborodással olvasom, hogy a miskolci Tesco és a kazincbarcikai Billa nyitva tartott nagy nemzeti ünnepünkön, március 15-én, s hogy óriási forgalmat bonyolítottak le. Meg azt, hogy egy ilyen nemzetgyalázó tettért akár 3 millió forint bírság is kiszabható. Ezzel le is lehetne zárni az ügyet, csak hogy nem szabad. Szükségeltetik, hogy közvéleményünk a legélesebb hangon és a tényt megérdemlő megvetéssel tiltakozzék minden hasonló (és háttérű) megnyilvánulás ellen. Egy ilyen nemzetbecsmérlő vétkeket nem lehet csak pénzbírsággal elsimítani. (Szeretnénk tudni, hogy ki fizet most, és mennyit!)

Gondoljuk csak el, mi történt itt! Amíg a nemzet becsületes része a saját siratófalánál könnyezve imádkozott (Isten, áldd meg a magyart!), mások kihasználta, hogy a törvénytisztelők zárva tartanak, és megsokszorozták szokásos napi jövedelmüket. Ugyanakkor hazaellenes cselekedetre ösztönözték a vásárló tömegeket. Kovács Béla igazgatóék olyan kalmárszellemről tettek most bizonyosságot, amit Madách, Ady és a baloldali Bertolt Brecht már rég a sárga földig lepocskondiáztak. Nem kívánom Kovács úrnak (nevét az újságból tudom), hogy ezután Kurázi mama módján egyedül tolja piszkos szekere, de bocsánatot kérhetne a nagy nyilvánosság előtt is minősíthetetlen tetteért. Nem feltételezem róla, hogy ismerné Kodály döbbenetes erejű kórusművét, a Jézus és a kufárokat (120-an énekeltük valamikor Kolozsvár válogatott diákénekkarában), ezért egy nyúlfaroknyi idézetét az orrához dörzsölöm most: „És kötélből ostort fonván, kihajtá őket a templomból!” (Mármint a mi Jézusunk. És a mi Kodályunk. S akkor így van ez jól.)

Húsz éve is van már, hogy Franciaország nemzeti ünnepén társasbuszunk órákig kerülgette Párizs utcáit, míg végre kijutottunk. Így ünnepelnek az öntudatos nemzetek. Aztán büntessék meg azokat is, akik nagy nemzeti ünnepeinken nem tűzik ki a zászlót. Régen hármat is kitűztek: egy nemzetit és két veresét.

Dixi et salvavi animam meam.

Miskolc, 2000. március 27.

Kun József
ny. tanár

Virul az élet az ország valamennyi multijában, amit a reklámújságaik is igazolnak.

A Match és a Smatch 2001 decemberében ünnepelte 1 éves fennállását, nem kevesebb mint 140 áruházában, (műsorral, bravúros kuncsaftfogásokkal).

A Penny Market már ennek az évnek az elején 128 üzlettel dicsekedhetett.

A Pannon GSM Távközlési Rt 2001-ben mintegy 18 milliárd forint nyereséget ért el, ami 80 %-kal több az előző évinél.

Figyelemmel olvastuk többször említett napilapunkban, hogy 2000. június 13-án megnyílt az izraeli Europe Israel társaság százszázalékos tulajdonában álló Plaza Centers legújabb egysége, a Miskolc Plaza is, és „új stílust” hozott Borsodba. Közel 40 millió márkás beruházással, rekordidő, 7 hónap és 10 nap alatt épült fel Miskolcnak ez az új belvárosa. Benne mintegy 100 üzlethelyiség, több mint 1000 négyzetméteres szórakoztatócentrum, 9 étterem, valamint egy 8 termes, közel 2000 embert befogadó mozi kapott helyet. A három épületről álló

Plazában több mint 500 autó parkolása biztosított. A tulajdonosok nevében Moti Zisser elmondta: a Plaza Centers magyarországi projektjeinek sorában a miskolci a nyolcadik, és 70 százalékban országos és nemzetközi cégek kaptak benne helyet. A legnagyobb bérlők a Match Supermarket, a Murányi kereskedőház, a Humanic cipőbolt, a Rossmann drogérialánc és az Alexandra könyvesbolt.

Nem árt tudni, hogy a legnagyobb plazaépítő az Ofer család, s a Váci úti Duna Plaza mellett tizenvalahány plaza épül a nagyobb magyar városokban Zalaegerszegtől Nyíregyházáig. Most folynak az előkészületei egy óriási hajó- és jachtkikötő, szállodasor és lakópark építésének, amelyek a plazával együtt egy új, soha nem látott minőségű városmag kialakulásával kecsegtetnek. (Ez az új luxus kikötő a haldokló Csepel Szabadkikötő fölött épül fel akkor, amikor a magyar tengerhajózás és a Duna tengerhajózás már el van adva. Már nincs magyar hajó a tengeren. Akadt olyan hajó is, amelyet 1 dollárért adtak el, hogy aztán 1 millió dollárért dobják rövidesen a tengerre. Felszámolták többek között az Óbudai Hajógyárat is.)

Az eddigiekből is kivehető: ha a multikról beszélünk, nem elég csak az élelmiszerüzletekről beszélni, hanem ide kell sorolnunk **a kereskedelemnek minden elképzelhető válfaját**, mert nem különálló tevékenységek ezek, hanem a legszorosabban összefüggenek, s közös céljuk az, hogy egyetlen kalapba söpörjék a világ valamennyi pénzét és aranyát; semmit sem hagyva azoknak, akiket ők másoknak könyveltek el (s ami a legfélrevezetőbb: ugyanakkor látszatra a „másság” fogalma ellen harcolnak).

Tekintsünk bele mélyebben ennek a kérdéskomplexumnak **a háttérébe**.

Már láttuk, hogy a gyarmatosítás legújabb és leghatásosabb formája a **gazdasági leigázás**, ami elsősorban Amerika, az Egyesült Államok külpolitikájában nyilvánul meg, de óriási tévedés volna Amerikára korlátozni ennek a soha nem látott expanzióknak a kibontakozását azért, mert Amerika az elindítója. Olyan világméretű terjeszkedésről és hódításról van itt szó, ami a liberalista eszmék szolgálatába állítja az egész imperialista tőkét, tehát ha a belga, a holland, a francia, a német, az osztrák, az izraeli tőke beáramlásáról beszélünk hazánkban, Kelet-Európában vagy az egész világon, tulajdonképpen egyetlen láncszemhez tartoznak valamennyien, mert egyetlen célt szolgálnak, s ezért egyetlen mozgatórugójuk is van. A cél pedig: a nemzettudat és a hagyományos vallások lerombolásával olyan világkormány létrehozása, amelyet korlátlan erővel a világtőke irányít, szakítva minden korábbi hagyománnyal, kultúrával, etikával; de hogy port hintsenek a vallásos emberek szemébe, akik azt vallják, hogy Isten nélkül nem létezhet az ember, egy új vallást dobnak be az emberek tudatába, a New Age világvallást, amely bármiféle hittel összhangba hozható, a kereszténységet kivéve. Nem használja az ítélet vagy a bűn kifejezéseket, viszont sodró képekben beszél a természet szentségéről és az isteni természet szikrájáról, amely az emberiségben lakik. (Pat Robertson: „Az új világrend”, magyar fordítás 1993; 181-182.) Ez a világvallás átvezet a pszichikai erő mezejéről az okkult erő démonikus erőihez, de végeredményben egyetlen gonosz forráshoz, akit a Biblia Sátán néven illet. Bővebb magyarázatot ad ennek megértéséhez Dusty Sklar 1977-ben megjelent könyve („A náci és az okkultizmus”), azt részletezve, hová jut egy kormány és egy nép, ha vezetői okkult befolyás alá kerülnek.

Ahhoz, hogy a világ ehhez a soha nem látott (sőt meg sem álmodott) változáshoz eljusson, felmérhetetlen pénzforrás szükséges, tulajdonképpen a világ minden pénzének a megszerzése, mivelhogy az imperialista nagyurak istene a pénz. A multinacionális üzletláncok erre a **végső hódításra gyűjtik a pénzt**, s ezért valamennyien egységes irányítás mellett állnak. Ezzel magyarázható, hogy ezek az óriási üzlethálózatok sohasem elégednek meg a már meglévő, szinte felmérhetetlen vagyonukkal, hanem újabb terjeszkedéshez folyamodnak megállás nélkül mindaddig, amíg a közös és végső céljukig el nem jutottak. Jól látható ez például a McDonald's esetében. 1998-ban olvashattuk az újságokban, hogy 89 éves korában meghalt

Richard McDonald, a hamburger- király, akinek 111 országban 23 ezer gyorsétterme volt. 2001 végén pedig azt olvastuk, hogy Magyarországon már 80 McDonald's étterem van. Ne higgyünk ezeknek az adatoknak - sem az egyiknek, sem a másiknak -, mert sokkal több ezeknek az éttermeknek a valóságos száma. De azt hiszem, nincs olyan becsületesen dolgozó ember a világon, aki fel ne hördülne ennek az óriási számnak a hallatára: mi a fenének ez az óriási jövedelem? És miért nincs sohasem megállás? A válasz az eddigiekből megállapítható. (Amire remélhetőleg sohasem kerül sor. Egyre több tudós véleménye ez, szintén beszéltünk már róla.)

A multinacionális vállalatok olyan **hatalmas kedvezményekben** részesülnek, amire nincs példa hazánk történetében: az MSZP-SZDSZ politika következtében például tíz évig nem fizetnek adót, annak ellenére, hogy hazánk kereskedelme 70-80 százalékban máris a kezükben van, a magyar export 70 százaléka. Mit akarnak tehát? Hogy teljesen a kezükbe kerüljön a megmaradt százalék is? Ennél sokkal többet: hogy az utolsó gombostűnk is az övék legyen, és mi magunk is. Például oda menjünk harcolni (mondjuk a terroristák ellen), ahová ők akarják; azon népek ellen, amelyeket az ellenségeiknek kiszemeltek. (Ezt akarták a kommunisták is, és nagyjából meg is valósították.) Aztán kapjuk majd a baktériumokat.

Azt hinné a tájékozatlan s a politikai szempontból már teljesen félrevezetett magyar ember, hogy a multik tulajdonosai hálásak nekünk a maximális kedvezményekért, hiszen segítséget nyújtanak az árvízkárosultaknak, a kórházainknak, mindenféle nyomorultjainknak, a tejvásra szoruló gyermekeinknek, sőt még a sportközvetítéseinket is szponzorálják. Csakhogy ezeket a pénzeket ők nem a külföldi bankjaikból szedegetik ki, hanem a mi zsebeinkből, vagyis hazánkban termelik ki, akár csalások útján is. Látszólag a legkedvesebb barátaink, de a valóságban **megcsalnak, meglopnak**, vagy hagyományainkban károsítanak meg bennünket. Ez számos újságcikk és tévé-műsor alapján azonnal igazolható:

- Az árak alakulása tőlük függ. 1000 forintot fizetünk azért a húsért a boltokban, amiért a termelő csak 300 forintot kap. (Mtv 1: 2001. december 17.)

- A SOLE Hungária Rt. Szeged és a Smart Kft. Kecskemét tejtermékei rendszeresen nem felelnek meg a minőségi követelményeknek. A bevizsgált Smart-tejek mindegyike, a Sole-tejeknek pedig több mint 88 százaléka nem érte el a kívánt értéket. Szándékosan károsítják tehát a fogyasztókat. (É.M. 2001. november 28.) Kiegészítésképpen mondjuk még el, hogy a fővárosban már rég felosztották egymás között a tejipari piacot a nyugati érdekeltségek. (1998. július 16.)

- A búzamaffiózók egy garaton engedik le a 18 ezer forintos búzát a 10 ezer forintossal, majd kihozzák belőle az első osztályú minőségi lisztet.

- Egy belgiumi vállalat olcsó spanyol habzóborot töltött pezsgő emblémával ellátott üvegekbe, s egy 170 üzlettel rendelkező szupermarket-láncolat árusította. 45 ezer üveget vontak ki a kereskedelmi forgalomból. (É.M. 2001. január 1.)

- A multik munkaerőinek fizetése 4-10-szer alacsonyabb Magyarországon, mint az Európai Unió tagállamaiban. (É.M. 2001. május 31.)

- Közismertek a margarinnal kapcsolatos csalások: egyre több a víztartalmuk, vagy fókazsír kevernek hozzá.

- A miskolci Tesco áruházban csomagolóanyagért (műanyagtálca, fólia) is húsarat számolnak fel, s így többletbevételhez jutottak. Emiatt 500 ezer forint bírságot szabtak ki az üzletre. Hasonló eljárást kezdeményezett a tiszaujvárosi ügyészség a helybeli Alfí Ker. ellen. (É.M. 2001. november 23.)

- Újabb panaszok a Tescóra: Legutóbb 11 megye áruházát vizsgálták meg az ellenőrök. A vizsgálatok egyik szembetűnő hiányossága az volt, hogy a katalógusokban nem tüntették fel az egységárakat. A tapasztalatok szerint 50-60 próbavásárolt termékek fizetésénél egy százalékpont erejéig megkárosították a fogyasztókat, mert a polcon szereplő ár és a számítógépen szereplő eltér. Jellemző hiányosság, hogy jó néhány terméknél nincs magyar nyelvű használati útmutató, tájékoztató. Az előre csomagolt friss hús és húskészítmények esetében pedig előfordult, hogy hosszabb lejáratú időt tüntettek fel, mint amennyit lehetne. (É.M. 2001. december 7.) (Emlékezzünk: 2000 végén Kovács Béla, a miskolci Tesco igazgatója kapta meg a Magyarország legjobb hipermarket-igazgatója elismerést.)

És van még egy legújabb adat is a Tescóra, ami az RTL klub tv 2002. február 12-iki esti híradásában vált közismertté, miszerint a kecskeméti Tesco és a BauMax üzleteiben több kihágást fedeztek fel a hatóságok. A Tesco lejárt határidejű élelmiszereket árusított, és nem tüntette fel mindig az árakat. Más kihágásokat is elkövetett.

- A magyarországi üzletekben **nem engedélyezték régebben a vasárnapi és ünnepnap** **árusítást**, nem volt aranyvasárnap és ezüstvasárnap sem, ezt a kommunista rendszerben vezették be. Bibliai alapon is meg kellett szentelni a hetedik napot úgy, ahogy a zsidó vallás ezt ma is megköveteli. S akkor hogy állunk ma? 2001. decemberében a Miskolci Plaza igazgatója, Sárosi Pál elmondta: aranyvasárnap és előtte hihetetlenül nagy forgalmat produkáltak, több mint 40 ezer látogatót regisztráltak naponta, ami felülmúlta a tavalyi eredményeket. A Cora frissáru főosztályának vezetője szerint: nemcsak az aranyvasárnap, hanem egész december igen sikeres volt. (É.M. 2001. december 27.)

A multikra és a hozzájuk hasonló kapitalista vállalatokra egyaránt jellemző a **telhetetlenség** és az **erőszakosság**. Ha egy ilyen vállalat elhatározza, hogy megszerez egy üzlethelyiséget a város szívében, a számára legkedvezőbb helyen, már biztosak lehetünk benne, hogy meg is fogja szerezni, mert addig emeli a megszerzésére felajánlott összeget, (legyen az legális vagy illegális felajánlás), amíg a kívánatos helyiség a birtokába kerül. A Rossmann cégnek például megtetszett a miskolci főutcán az Ezer aprócikk üzlet helyisége, meg is szerezte. Debrecenben sem található volna impozánsabb helyet, mint a Bika szálloda melletti, ha csak nem a Nagytemplom főbejárata előtti térséget választja ki üzletépítésre, de hát annak megszerzésére sem elegendő pénze, sem semmiféle reménye nem lehetett. (Egyébként már tele van az ország Rossmann-üzletekkel is, mintha csak az a rengeteg kencefice hiányozna mindennapi életünk-ből.) A McDonald vezetőségének a Gyöngyösi húsvállalat üzlethelyisége tetszett meg Miskolcon, ki is túrta onnan az illetékeseket. Szemmel látható volt, hogy az idegen vállalatnak itt nagyon jól megy, hiszen az üzletében állandóan sokan voltak (a Capri cukrászda nagy pechjére), mégsem volt megelégedve a menedzsere a látványos forgalommal, új tervet eszelt ki: hogy épít egy üzlethelyiséget a tapolcai elágazásnál, amely valószínűleg még több hasznot hoz, a főutcait pedig bezárva tartja, elcsúfítva ezáltal az utca felső szakaszát. (Mit számítanak itt az esztétikai szempontok, a miskolci Plaza vezetője is úgy nyilatkozott a megindulás után, hogy számukra az üzlet, a nyereség a fontos, ennek alapján csúfította el a Szeles utca végénél lévő egész közteret.)

Igen érdekes példája az erőszakos térhódításnak és a telhetetlenségnek az az eljárás, hogy a Centrum Áruház előtti villamosmegálló új nevet kapott: Szinvapark, pedig nem ott állnak meg a villamosok; nem beszélve róla, hogy a legforgalmasabb útkereszteződés is elvlasztja a valós megállótól. (Hát szép példája ez is a vadkapitalizmusnak!)

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül a **benzinkutak** esetét sem. Tele van már velük nemcsak Miskolc, hanem az egész ország is. És egy sincs köztük olyan, amelynek a részesedésében a hazai érdekeltség többségben volna. Micsoda arcátlanság kellett hozzá, hogy egyikük a Szent Anna téren, épp a templom előterében telepedjék meg három jelentős iskolánk szomszédsá-

gában. Csak a hívek elszánt ellenállása tudta megakadályozni az undorító terv kivitelezését. (Végül mégiscsak megépült ez a benzinkút 200 méterrel odébb. Vajon hányadik kút ez már Miskolcon?)

- A multik és rokon üzleteik nem fizetik meg, de ugyanakkor **hajszojják az alkalmazottakat**. (Egyébként vonatkozik ez az 1944 utáni egész társadalmi berendezkedésünkre.) Akik átéltük a háború előtti időket (a mai 80-90 évesek), nagyon jól emlékszünk rá, hogy a családfők akkor annyit kerestek, amiből az egész családjukat eltartották, s az asszonyoknak csak nagyon kis százaléka dolgozott, a háztartási és a családnevelési feladatokat látta el. A kommunisták azzal **verték a mellüket, hogy felszabadították a nőt**, mivelhogy lehetővé tették számukra az esélyegyenlőséget, vagyis dolgozhatnak minden elképzelhető munkahelyen: például a gyárakban három műszakban, a kolhozokban akár 30-35 fokos hőségben, s kapnak majd annyi nyugdíjat, hogy éhen halhatnak tőle), vezethetik a villamosokat télen megfagyva, nyáron megfőve, csuromvizesre izzadva (s ha hazakerülnek, lehetnek még egy személyben háziasszonyok, édesanyák és engedelmes, mosolygós feleségek, egyben szeretők); keverhetik a cementet az építkezéseknél, és hordhatják a téglákat stb, stb. Arról már nem is beszélve, hogy több órát tartózkodtak a munkahelyükön, mint az otthonukban, s hogy mennyire ki voltak téve a férfiak, főleg feletteseik zaklatásainak. **Ez aztán az esélyegyenlőség**, ami jellemző a mai vadkapitalizmusra is. 40 évesen már nem is tudnak elhelyezkedni újabban, mert nem hajszolhatók kények-kedvek szerint, s aztán már nem is olyan csinosak. Már megváltoztatták az életszemléletüket is, a fakanál-ellenességet oltották beléjük, pedig ha tudnák, hogy mennyi örömmel járt a régebbi életvitelük. Az édesanyám négy gyermeket nevelt fel porszívógép, mosógép, hűtőszekrény és mennyi könnyebbséget biztosító más eszköz nélkül is. De volt ideje a szomszédolásra, a rokonok és barátnök fogadására, s ha olyan hangulatban volt, még nótázott is a házimunka végzése közben. (Hol lehet ma látni egy nótázó kőművest, cipésmestert, szabólegényt, vagy bármilyen munkát végző férfit, nőt?)

A multik tönkreteszik a közép- és kisvállalatokat. (Sokszor olvashattunk erről a lapokban.) A miskolci sétálóutca butikjai, a különféle kereskedelmi egységek, a Zsarnai piac árusai és sok más vállalkozás küzd likvidálási gondokkal a szaporodó multik megjelenése óta, mert elszívják a forgalmuk jelentős hányadát. A kisebb üzletek nem tudnak versenyezni a multik óriási áru kínálatával,⁶ olcsó áruikkal és a meghosszabbított nyitva tartásukkal. A főutcai üzletek többsége 5-6 órakor már bezár, pedig sokan ilyenkor érnek rá vásárolni. A forgalomvisszaesés nemcsak a butikokat és a kereskedelmi egységeket érinti, hanem a különböző vásárok, börszék látogatottságát is. Igen nagy veszélyt jelentenek a becsületes kiskereskedők számára a hongkongi, kínai, illetve a különféle olcsó és sokszor minőségileg kifogásolható árukat kínáló üzletek is, amelyek nemcsak az árakat, „húzzák le”, hanem a színvonalat is.

Nehéz volna megmondani, hogy hány miskolci kismamának volt kedvelt bevásárlóhelye a főutcai Gömbösnek ismert játékbolt. Most csődbe ment. Ugyanilyen sorsra jutott az Adonis férfiöltönybolt, a Flamand pékség, az egykor virágzó üveg- és porcelánüzlet, a közelségében lévő elektromos cikket forgalmazó áruház. Hová lett a nagy és szemet gyönyörködtető egykori nagy húsaruház? A híres Hági-étterem? De mit is részletezzük: alig van már a főutcánkon magyar tulajdonban lévő kereskedés. Csak olcsó, esetleg használt ruhák mindenütt. És van olyan miskolci, akinek ne fájna az Aranyszarvas gyógyszertár tönkretétele? Jött egy idegen, megvásárolta az egész épületet, és azt beszélük, hogy 60 százalékos részesedést követelt az egykori tulajdonostól.

Mit lehetne tenni az ellen, hogy a multik a teljes magyar kereskedelmet a maguk hasznára hódítsák meg? Elég volna egyetlen fegyver is ellenük, a már említett Kossuth-elképzelés: ne

---

⁶ Van olyan multi, amely 100 ezernél is több cikket árusít.

tőlük vásároljunk, hanem a mieinktől. És ne engedjük, hogy tetszésük szerint fogyasztói társadalommá alakítsanak át bennünket. **Ne vásároljunk felesleges dolgokat.** Ne őrzöngyjünk a Barbie babákért! (Barbie frizurái. Bútorai. Barbie baba siketeknek, mozgássérülteknek. Mennyi örületes elgondolás a pénz kicsalására! Barbie baba 1980-ban 250 millió dollárt hozott a vállalatának, 2000-ben pedig már majdnem két milliárdot. Valóságos babaharc folyik már az Egyesült Államokban. Újabban Barbie kihívója Emme. Az új baba jó húsból van, karjai gömbölydedek, csipője tekintélyes, combjai vaskosak. Irán bevetette Darát és Szarát a Barbie-invázió ellen. Ezek népviseletbe öltöztetett babák, amelyek ki fogják szorítani Barbi-et, az amerikai plasztikhercegnőt az iráni piacokról.)

A multik visszaszorításához olyan **nagy nemzettudat kellene**, amilyen a reformkorszakban volt, vagy az 1956-os forradalom idején. A legszélesebb tömegeink elhatárolására volna szükség, de hát hol van már az az értelmiségi rétegünk, amely példát mutathatna a tömegeknek? A helyezkedőkre, az állásukat féltőkre, a villatulajdonosokra, a nagy bankbetétesekre, a világsztárokra, az autómádókra - sajnos - nem támaszkodhatunk, pedig ők azok, akik a hétvégeken zsúfolásig telt kocsikon hozzák a multikban vásárolt dolgaikat. Ők azok, akikbe a nagytőkések elsőként oltották bele a fogyasztói szellemet.

Szégyen és gyalázat, hogy **a magyar értelmiségiek jelentős százaléka 2002-ben is azokra szavazott**, akik az ország vagyonának nagy részét kiárusították már, és legdrágább kincsüket, a haza földjét is szándékoznak kiárusítani, mintha nem tudnák, hogy ez hazánk teljes megszűntetését, népünk felszámolását jelentené. **Megérdemelnék, hogy kiátkozza őket a Pest megyei Páty község** ötezres lakossága, amely egyedülálló **bátorsággal** és hazafisággal szállt szembe egy óriási anyagi erőt képviselő idegen vállalkozással. Páty község önkormányzatának képviselő-testülete visszautasította a Mammut bevásárló- és Szórakoztató Központ ama javaslatát, hogy az ötezres lélekszámú települést fejlesszék föl húszezresre úgy, hogy még egy diplomatanegyedet, nyugdíjas lakótelepet és termálvízkútra épült gyógyászati intézményt is létesítsenek itt, s a belterületét növezzék a kétszeresére. Persze a jóval olcsóbb külterületi parcellák belterületivé minősítésével az idegen tőkések hatalmas pénzüsségeket vágtak volna zsebre. A pátyi képviselő-testület 8:3 arányban leszavazta a Mammut cég településfejlesztési elképzeléseit, és figyelemre méltó, hogy a három igen szavazatot a helyi polgármester, az alpolgármester és a körzeti orvos adta le.

Ez a „homályos szemű” értelmiség (hogy Apáczai kifejezésével éljek) a Széchenyi-tervet sem tette magáévá, amely számos nagyszerű intézkedése mellett úgy vélte támogatni a kereskedelmet, a vendéglátást és a lakossági szolgáltatást végző kis- és középvállalkozásokat, hogy felújítás és korszerűsítés címén 50 százalékos vissza nem térítendő támogatást kínált fel nekik. Tudomásul kell vennie értelmiségünknek, hogy ennek az országnak elsősorban **nem kereskedelmi egységekre van szüksége**, hanem olyan befektetőkre, akik sok munkahelyet teremtenek tartós időkre, és nem viszik ki pénzünket, hanem itthon forgatják meg.

Az Észak-Magyarország 2002. február 21-iki számában egy cikkíró a **Magyar Termék Nagydíj** pályázat fontosságára hívja fel a figyelmünket, melynek célja a hazai és a nemzetközi piacokon való helytállásunk kifejlesztése. A pályázaton sorozatgyártásra alkalmas, Magyarországon gyártott késztermékekkel lehet részt venni. A cikkíró rámutat arra, hogy az elmúlt öt évben 39 cég 48 terméke kapott Magyar Termék Nagydíj elismerést, és több mint 100 pályázat elismerő oklevelet vehetett át. A pályázatok 95 százaléka mikro-, kis- és középvállalkozások közül került ki, 3-4 százalékát a magyar kézműipar termékei adták.

Bravó, magyar hústermelők! Az említett lap február 6-iki számában olvasom: „Miskolcon megnyílt az **Első Szövetkezeti Húsbolt**. A tizenötök összefogásával létrejött üzlet a termelők, feldolgozók és vásárlók számára kölcsönösen előnyös. A közelben, a régióban nevelt

jószágok húsát, háziisan készített töltelékárújukat kínálják az általánosnál olcsóbb áron, s külön új munkahelyeket is teremtenek” - mondja Lantos Ottó, a szövetség elnöke.

Bravó, Tanoda Sütőipari Kft! Családi vállalkozásból jutottatok el a közép vállalkozások szintjére. Igazoltátok, hogy a privatizációval magántulajdonba jutott rossz helyzetből induló cégek is fejlődőképesek. Az Észak-Magyarország 2002. június 11-iki számából olvasom Poharai László és Fülöp Béla nyilatkozatát: hogy egyetlen üzemmel, 7 dolgozóval és 2 darab 20 éves kemencével kezdték működésüket, termékeiket pedig bérelt autóval szállították. Mára 3 üzemegységgel büszkélkedhetnek, s további egy üzem fejlesztés alatt áll, 100 főt foglalkoztatnak, saját szállítójárművekkel rendelkeznek, és korszerű kemencéik vannak. Az üzemek mellett 4 kiskereskedelmi egységet is üzemeltetnek, s ami legalább ennyire fontos, a Debreczeni Márton Szakközépiskolával együttműködve tanulókat is képeznek.

Bravó, pécsi székhelyű Magyar Áruk Klubja! Bravó „Vásárolj magyarul” mozgalom! Már több mint félszáz hazai termelő, illetve szolgáltató cég csatlakozott a mozgalomhoz, melynek célja a belföldi piaci forgalom fellendítése a vásárlóerő növekedésével. Piros-fehérvörös névjeggyel ellátott termékeik napról napra növekvő népszerűségnek örvendeznek.

A magyar élni akarás legszebb példáját talán az 1889. január 23-án alakult **Hangya Szövetség** igazolta, amelyet sem a háború okozta megtorpanás, sem az 1919-ben kinevezett Berkes-Buchsbaum kormánybiztos nem tudott végleg tönkretenni, csak a későbbi Rákosi-féle letaglózás. Érdemes megjegyezni, hogy 1940-ben a Hangya Szövetségi Központ több mint 2000 tagszövetsége 700 ezer taggal és 400 Hangya-bolttal működött Csonka-Magyarországon. Ennek a hatalmas szervezetnek 30 saját konzervgyára és 20 ipari üzeme volt, s nemcsak fogyasztási, hanem értékesítési, termelési, feldolgozási, sőt hitelszövetségeket is integrált szárnyai alatt. Azt a gazdaságpolitikai célt valósította meg, amit a magyar paraszti írók szinte kivétel nélkül megálmodtak és népszerűsítettek.

Mi a teendő tehát? Ismétlem:

Nem az idegen multiktól és társaiktól vásárolunk, hanem a nagyobb és kisebb magyar érdekeltsgű vállalatoktól (ilyen az Unió Áfész például) még akkor is, ha valamivel drágábban árulnak, tudva azt, hogy az idegen vállalatok sok esetben csak látszólag olcsóbbak, mert a leszállított áraik is nyereségesek, de ezeket a leszállításokat ők számos más árunál behozzák. Volt már olyan eset, hogy a Coop Unio Áfész lényegesen olcsóbban árulta a cukrot, mint a Penny. A napokban tapasztaltam: egy „száz forintos” diszkont üzletben egy nagy Amodent fogkrém ára 240 forint volt, de az Áfészben 223 forintért vásároltam meg.

Ha csak néhány multi volna az országunkban, azt mondhatnánk: hagyján, hiszen nem az idegengyűlölet kényszerít bennünket az ellenállásra, hanem a vadkapitalizmus, ami nemcsak egy újabb gyarmatiságba hajt bennünket, hanem országunk és népünk teljes felszámolásához vezet.

Megy a magyar vásárolni.

Vásárolni? Bitófára vinni a fejét.

21

Az Orbán-kormány

Nem szeretek a levegőből beszélni, ezért politikai mondanivalómat textusokra, írásos szövegekre szoktam felépíteni, amelyekkel vagy egyetértek, vagy nem, és igyekszem bizonyítékokkal alátámasztani elgondolásaimat. Most is az Észak-Magyarország 2002. március 21-i számából olvasom ki a Magyar Gallup Intézet kutatásainak egy-két korábbi adatát. Az érintett kérdés ez volt: „Úgy tartják, ha az ember bízik magában, az már fél siker. De vajon mennyire bízunk mi, magyarok abban, hogy hazánk a közeljövőben valóban felzárkózik a világ legsikeresebb nemzetei közé? S mennyire bíznak ebben a sikeresnek mondott európai nemzetek fiai, lányai?”

Nos, a válasz ez volt:

„**Jó hírünk van...** Már két éve sem panaszkodhattunk. Akkor a megkérdezettek 59 %-a bízott benne, hogy Magyarország egy-két évtizeden belül felzárkózhat a világ legsikeresebb országai közé. 2002-ben a polgárok 65 %-a, csaknem kétharmada volt a siker pártján. A bizakodók közül a legbizakodóbbak a családosok, a vállalkozók és a diákok.”

Németeket, osztrákokat és franciákat kérdeztek meg: „Összességében milyen véleménnyel van Ön Magyarországról?” A németek 76, az osztrákok 72, a franciák 47 százaléka pozitívan nyilatkozott rólunk.

Egy 2000. januári felmérés szerint, ha népszavazást tartanának az európai csatlakozásunkról, az osztrákok 63, a franciák 66 százaléka állna mellettünk. A németeknél ez az arány a 82 százalékot is eléri.

A lap 2002. január 8-i számában közli, hogy 2001-ben mennyire voltak versenyképesek az országok. Az első helyezettek: Finnország, Hollandia és Németország. Magyarország pedig 26-ik a tavalyi 32-ik helyett, megelőzve Dél-Koreát, Malajziát, Csehországot, Szlovákiát, Lengyelországot is. (Néhány más helyezés: Franciaország 12, Japán 15, Oroszország 58.)

Sorolhatnék még sok más felmérést és ennél is több nyilatkozatot. Szinte valamennyiből kitetszik, hogy az Orbán-kormány a nagy természeti katasztrófák, az évenként ismétlődő árvizek és vízszennyezések ellenére is **derekasán megállta a helyét**, sőt: számos európai-uniós politikus a legesélyesebb belépőnek nyilvánított bennünket.

Én nem vagyok tagja egyetlen pártnak sem, de mindig azokkal rokonszenvezek elsősorban, akik a magyar és keresztény (keresztény) érdekeket a legkitartóbban és a legeredményesebben védik. Nem vagyok sem sovíniszta, sem rasszista felfogású, de van merszem kijelenteni: olyan nemzettudattal rendelkezem, mint szomszéd népeink mindegyike (egyesekek a kellelénél is többel), és kötelességemnek érzem magyar népem természetes jogainak védelmezését bárkivel szemben. Sajnos: a magyar nép mai nemzettudata lényegesen elmarad a szomszédokétól. Azé a népé, amely sokak véleménye szerint 1956-ban a világtörténelem legszebb forradalmát vívta, mikor a gyerekektől az aggastyánokig spontánul összefogva a világ leghatalmasabb szárazföldi hadseregével szállt szembe, és elindította a világkommunizmus szétbomlását. (Egy korábbi fejezetemben már közöltem a legtekintélyesebb nyugati lapok és politikusok nyilatkozatait az 56-os forradalmunkról.)

Az elmondottakból logikusan következik a kérdés: kik tették tönkre a világ minden táján megcsodált összefogásunkat, bátorságunkat, nemzettudatunkat? A kérdés kiegészítése: mivel magyarázható az, hogy mikor a világ vezető politikusai méltónak tartanak bennünket az uniós belépésre, **Kovács László és Kuncze Gábor egyetlen szóval sem tudja elismerni haladá-**

sunkat, sőt minden egyes mondatával bírál, ócsárol, ledorongol bennünket? Képtelen vagyok más következtetésre jutni: őket nem a magyar nép sorsa érdekli, hanem az egyéni érvényesülésük. Mert arcátlanság kell ahhoz, hogy amit sorozatosan kifogásolok az Orbán-kormány tevékenységében, ugyanazt fogom ígérni a választási harcban pozitívumként feltüntetve.

De nézzük csak, milyen lényeges kérdésekben állt szemben az akkor még uralmon lévő polgári kormány az ellenzéki szocialistákkal és azok szövetségeseivel! **Orbán Viktor** nagyon hatásosan érzékeltette ezt egyik **híres választási beszédében**:

- Amikor a Parlamentben a főiskolások és egyetemisták tandíjának eltörléséről döntöttünk, ők nem szavazták meg.

- Mi igent mondtunk a diákhitel bevezetésére (eddig több mint 70 ezer hallgató élt a diákhitel nyújtotta lehetőségekkel), akkor ők nemet mondtak rá.

- Mi igent mondtunk a családok támogatására: a gyermekek után járó adókedvezményekre, az alanyi jogon járó családi pótlékra és az ahhoz kapcsolódó oktatási támogatásra, alanyi jogúvá tettük a GYES-t, és ismét bevezettük a GYED-et. (Csak a családi adókedvezmény több mint 1 millió család életét könnyítette meg.)

Ők egyetlen olyan törvényt sem szavaztak meg, amely a családok boldogulását szolgálta.

- Mi igent mondtunk a minimálbér emelésére. 4 évvel ezelőtt a minimálbér összege 19500 forint volt; ma a legalacsonyabb bér összege ennek két és félszerese: 50000 forint.

Ők nemmel szavaztak erre.

- Mi igent mondtunk a tb-járulék 39 %-ról 29 %-ra történő csökkentésére. (A vállalkozások száma a polgári kormány idején 702 ezerről 840 ezerre nőtt.)

Ők nemet mondtak a polgárok és a vállalkozások terheit csökkenteni akaró jogszabályra.

- Mi igent mondtunk a büntető törvénykönyv szigorítására. (Az MSZP-SZDSZ-kormány 4 éve alatt a bűncselekmények száma 390 ezerről 600 ezerre nőtt. A polgári kormánynak ezt sikerült háromnegyedére, 465 ezerre csökkentenie.)

Ők nem támogatták a maffiaellenes törvényt és a büntető törvénykönyv kellő szigorítását.

- Mi igent mondtunk az ingyenes fogmegtartó kezelésekre. (A Bokros-csomag miatt 4 év alatt összesen 11 millió fogmegtartó kezelés maradt el.)

Ők ismét nemet mondtak az ingyenes fogmegtartó kezelésekre.

- Mi igent mondtunk a nyugdíjak emelésére. (Az elmúlt 4 esztendőben 15,9 százalékkal emelkedett a nyugdíjak vásárlóértéke.)

Ők, ha tehették, nemet mondtak, amikor azon dolgoztunk, hogy megkönnyítsük az idősek életét.

- Mi igent mondtunk a nyugdíjasok aktív életére. (Eltöröltük a nyugdíj beszámítását az adóalapba. Ez 320 ezer munkavállaló nyugdíjas számára átlagosan évi 45 ezerrel több jövedelmet jelent.)

Ők mindvégig nemet mondtak erre.

- Mi igent mondtunk a Nemzeti Földalapra. Amikor arról volt szó, hogy a föld magyar kézben maradjon.

Ők nemmel szavaztak.

- Most azt mondják, hogy minden eredményünket megtartják és magukévá teszik.

De: amikor tehették, sohasem szavazták meg.

Annyi pozitívum megvalósítása után Orbán Viktor nyugodtan kimondhatta választási beszédében: „**A jövő elkezdődött**”. Csak annyit tennék hozzá: a magyar jövő kezdődött el. Részben a már katasztrofálissá vált idegen hódítások lehetséges visszaszorítására. És ez mindennél fontosabb. Az Orbán-kormány a magyar állampolgárok boldogulását tartotta szem előtt, nem azt, hogy idegen befektetők mindenünket megszerezzék.

Lehetetlenség volna valamennyi korszakalkotó tevékenységét egyetlen tanulmányban részletesen kifejteni, ezért csak néhány elképzelésre és megvalósítására szorítkozom: a családok támogatására, az egészségügyre és a magyar föld védelmére vonatkozó politikájára.

A családtámogatás

Ami a családalapítás és a gyermeknevelés támogatását illeti, tudni kell, hogy 1997-ben 141 milliárd forintot fordítottak a szocialisták a családok támogatására, de ez az összeg 2001-re, Orbánék idején már 319 milliárdra emelkedett. Ilyen konkrét megvalósítások és célkitűzések születtek:

- A gyermekgondozási segély (GYES) 1999. január 1-jétől minden gyermek után alanyi jogon jár. A GYES összege 2001-ben 18310 forint, s 2001 márciusától az aktív korú nagyszülők is igénybe vehetik unokájuk egyéves kora után. S ami szintén fontos támogatás: a GYES nyugdíjszerző időnek számít ezután.
- A gyermekgondozási díj (GYED) 2001. január 1-jétől gyermeke két éves koráig minden munkavállalót megillet. Maximális értéke 2001. január 1-jétől havi 80 ezer forintra emelkedett. Ennek köszönhetően mintegy 60 ezer gyermek édesanyja maradhatott otthon nevelni gyermekét.
- A családi pótlék 1999. január 1-jétől alanyi jogon minden gyermek után jár. Így a korábbinál 150 ezerrel több gyermek és családjuk részesül támogatásban.
- 2001. január 1-jétől a legrászorultabb családok kiegészítő családi pótlékot is kaphattak. Ennek összege 2001-ben havi 4000, 2002-ben pedig 4200 forint.
- Az iskoláztatási támogatás azt jelenti, hogy a szülők csak akkor részesülnek családi pótlékban, ha iskoláskorú gyermekeiket iskolába járatják. Így minden gyermek számára biztosított a tudás megszerzésének lehetősége.
- A kormány összesen 3,3 milliárd forintot fordított 2001 szeptemberében tankönyvtámogatásra, ami gyermekenként átlagosan 2400 forintos támogatást jelent.
- A tankönyvek 0 %-os Áfa alá kerültek, így olcsóbbak a diákok számára.
- 1999. január 1-jétől családi adókedvezmény illeti meg a kiskorú gyermeket nevelő szülőket minden egyes gyermek után. 2000. január 1-jétől az adókedvezmény összege 30 %-kal, 2001. január 1-jétől pedig 68 %-kal emelkedett. Ez több mint egymillió család helyzetén jelentett javulást.

Ha összehasonlítjuk ezeket az intézkedéseket az előző kormány családpolitikájával, azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a múltban az állam nem segítette a családokat. Nem biztosított, nem bátorított a gyermekvállalásra -nevelésre.

1994 és 98 között a családok sokat vesztek, mert a szocialista kormányzat a gyermekek után járó adókedvezményt eltörölte, a gyermekgondozási díjat (GYED) megszüntette, és családok százezreitől vonta meg a családi pótlékot. Ennek következtében az abortuszok száma soha nem látott mértéket öltött, a házasságot kötő fiatalok száma mélyponton volt, és egyre kevesebb gyermek született. A Bokros-csomag hatására egy akkori felmérés szerint az egygyermekes családok 52 %-a döntött úgy, hogy nem vállal több gyermeket.

Ezt a szomorú korszakot kellett lezárnia a polgári kormánynak, erről a mélypontról kellett elindulnia. S az eredmény? 2000-ben - húsz év után először - a népességfogyás üteme nem nőtt, hanem csökkent. Mintegy 3000 gyermekkel született több, mint az előző esztendőben. A halálozások száma 7500-zal csökkent 1999-hez viszonyítva. Növekedett a házasságok, és csökkent a válások száma. 2000-ben már közel két és félezerrel több házasságot kötöttek, mint 1999-ben. A terhesség-megszakítások száma is jelentősen csökkent, több mint 10 ezerrel kevesebb terhességet szakítottak meg, mint 1998-ban, ami két év alatt 15 %-os csökkenés.

Az egészségügy

Undor fogta el az embert, ha a képernyőn az ellenzéki Kovács László és Kuncze Gábor hozzászólásait látta-hallotta. Kovács valamennyi kormánypárti képviselő felszólalásakor azonnal a tolla után nyúlt, és összeráncolt homlokkal látott hozzá becsmérlő jegyzeteléséhez. Soha semmi pozitívumot nem fogadott el, csak kritizált, kritizált, és megint kritizált. Méltó politikai partnerét találta meg a savanyú arcú Kuncze Gáborban, a vele egy gyékényen árulót. Hannibal ante portas! Mintha a kétségbeesett rómaiak ordítóását hallanók. „Vészhelyzet van! Tegyük rendbe a működőképesség határára lévő egészségügyet! - ordibálta Kuncze is. - Tíz-tizenöt éve maradnak el az egészségügyi intézmények felújítási munkái!” Azt viszont elhallgatta, hogy ebbe a 15 évbe beletartozott egy szégyenteljes kormányzásuk is. Elhallgatta, hogy 1994 és 1998 között az egészségügy költségvetési támogatása reálértéken háromnegyedére csökkent, s 2001-ben az 1998-adik évhez képest közel 30 %-kal emelkedett. Az elhallgatás és az elferdítés egyaránt nagy hiba. Hát akkor elmondom most, milyen intézkedésekkel indította az Orbán-kormány egészségügyünk fejlődését abba az irányba, amely a Bokros-csomag nyomorból való kilábalást jelentette. Egy pártvezérnek ezt mindenképpen tudnia kell.

- Már láttuk, hogy a Bokros-csomag 1995-ben eltörölte a fogmegtartó kezeléseket ingyenességet. Sokan ezért fogtömés helyett a foghúzást választották. Az Orbán-kormány jóvoltából 2001 novemberétől életkorra való tekintet nélkül mindenki térítésmentesen jogosult fogmegtartó kezelésre.

- Ingyenes lett az influenzaoltása nyugdíjasok és veszélyeztetett emberek számára. Ez sok esetben életmentő intézkedésnek számít.

- A támogatott gyógyszerek árnövekedése az infláció szintje alatt maradt. A gyógyszergyártó cégekkel kötött megállapodás szerint a következő három évben az árnövekedés nem haladhatja meg az infláció 70 %-át. 440 új támogatott gyógyszer került forgalomba.

- 17 új mentőállomást létesítettek. E azt jelenti, hogy ma az ország területének háromnegyedén 15 percen belül kikerkeznek a mentők. Aztán: 1700 millió forint értékben vásároltak új mentőgépkocsikat. Újabb három légimentő bázist létesítettek, s ennek következtében az ország területének már 85 %-án lehetséges a légi mentés. A Magyar Koraszülöttmentő Köz-alapítvány segítségével évente mintegy 400 koraszülöttet lehet megmenteni, és egészséges életet biztosítani számukra.

- Nőtt a betegek ellátására fordított összeg. A kórházi fekvőbeteg-szakellátásban a díjazás az 1998. évi 75000 forintról 100000 forintra emelkedett. A krónikus ellátások napidíja 2900 forintról 3500 forintra nőtt.

- Az Orbán-kormány népegészségügyi programot alkotott. Ennek célja az egészséges életmód elterjesztése és a betegség megelőzése. Új szűrővizsgálatokat vezettek be, melyek segítségével visszaszoríthatók a legsúlyosabb népbetegségek, s így elérhető, hogy az élettartam a férfiaknál 60-ról 70, a nőknél 75-ről 78 évre emelkedjék.

- Megalakult a szervátültetéseket szervező és összehangoló intézmény (Hungarotransplant Kht.)

- A Széchenyi Terv támogatja az egészségügyi vállalkozásokat. (A házi orvosok, a szakorvosok, a saját patikájukban üzletrészt vásárolni kívánó gyógyszerészek támogatása ez.)

Növekedett az egészségügyi dolgozók juttatása. (A polgári kormány kijelentette, hogy ez csak az első lépést jelenti a probléma orvoslására.)

Javult a házi orvosok helyzete. 2001 novemberétől havonta akár 100 ezer forintnyi eszköz- és ingatlanhasználati támogatáshoz is hozzájuthatnak a házi orvosok, a házi gyermekorvosok és a fogorvosi alapellátásban dolgozók. A házi orvosi területi kiegészítő díjazás 4-11 ezer forintról 26-43 ezer forintra emelése elősegíti a házi orvos gépkocsihatását.

- Nőtt az egészségügyi dolgozók bérpótléka. (Egyes osztályokon akár 150 %-kal is.)

Ingyenesek lettek a szakosító képzések az ápolók számára. (A támogatás a képzési díjat és a vizsgai díjat is magában foglalja.)

- Az Orbán-kormány terve szerint 2006-ig plusz 606,8 milliárd forint jut az egészségügynek. Ennek több mint 60 %-át, 387,5 milliárd forintot az egészségügyi dolgozók béreinek növelésére, felzárkóztatására fordítják. 2003-tól a szakorvosok díjazása legalább háromszorosa lesz az általános minimálbérnek. (A program lehetőséget ad az épületek felújítására és korszerű orvosi műszerek beszerzésére is.)

S akkor Kuncze - ennyi eredmény láttán is - a működőképesség határáról beszél?

- A leírtakhoz csak annyit fűznék hozzá: az Orbán-kormány egészségügyi intézkedései a működőképesség határán lévő elmék felfrissítését is tervbe vették.

A földkérdés

a magyar nép létkérdése, mert föld nélkül nincs magyar haza. Ezért a földért áldozta fel életét történelmünk során sok millió magyar. Hát miért szálltunk szembe a tatárral, a törökkel, az elnyomó Habsburgokkal? Miért véreztünk el a két világháborúban? Mi értelme volt Balassi és Petőfi önfeláldozó harcának, közelebbről apáink, nagyapáink véráldozatának? De létkérdés a föld más népeknél is. Miért vív élet-halál harcot Izrael a palesztinokkal s a palesztinok Izraellel?

Ebből kiindulva érthetetlennek tűnik, amit napjainkban látunk. **Miért akarják egyesek, hogy a magyar földet, tulajdonképpen a magyar hazát eladjuk az idegeneknek?** Meg a magyar ipart és kereskedelmet. A szállodáinkat és a palotáinkat. Mindenünket. Kik ezek egyáltalán? Nevezhetők-e magyaroknak vagy legalábbis magyar állampolgároknak? Nem restellek Ceaușescu hivatkozni, aki kijelentette: „A ház, amelyet felépítesz, a tiéd, ám a föld, amelyre építettél, a román államé.” De hivatkozhatnék Izraelre is, ahol 99 év után minden föld visszajár az államra. A nyugati tőkés a beváltott pénzükre zsákszámmra kapnak forintokat, szinte ingyen jutnak hozzá minden ingatlanunkhoz. Üzletnek tartja ezt az MSZP-SZDSZ-koalíció? Csak nem valamilyen hálapénz áll a háttérükben? Mert a beteg és az orvos viszonylatában ilyesmi létezik. S ha ott szabad, akkor itt is? Magyarországon 200-300 ezer forint egy hektár föld, Németországban 200 ezer márka. Hogyne érne meg a földvásárlás a külföldinek! Módszer ez is: mezőből, szántóból belterületet csinálni (alácsövezés, villany, gáz, csatorna), aztán jöhet a külföldi vevő, megveszi a telket.

Naponként hallunk róla, hogy **szédületes ingatlanspekuláció** folyik a magyar nép kárára. Hazánk 8 millió hektár mezőgazdaságilag művelhető földjéből 5 százaléknit, 400 ezer hektár földet zsebszerződésekkel idegenek vásároltak meg. Magyarországon 7 év, Lengyelországban 18 év múlva lehet szabályosan földet vásárolni idegennek.

A Balaton északi partján már teljes hegyormok vannak a svájciak, svédek, osztrákok, németek, s ki tudja még, hány náció birtokában. A turistának olyan képzeete támad, hogy

vendéggé vált saját hazájában. Egyik-másik községi szabadstrandot is megvették az idegenek, az önkormányzat eladta a tópart korábban szabad szakaszát. A Balaton környéki Vonyarcvashegyen és Gyenesdiáson 350, Cserszegtomajon 600 ingatlan van külföldi tulajdonban. Ezek a külföldiek, ha túlsúlyba kerülnek, már azt sem fogadják el, hogy Magyarországon magyar a közigazgatás nyelve.

A Dunántúl után most már igen erős az idegenek ingatlanszerzési kedve a Duna-Tisza közén, és megkezdődött a Tiszántúlon is. A felmérések szerint csak a német állampolgárságú családok 70 ezer ingatlannal rendelkeznek Magyarországon, egy-egy tulajdonos olykor 4-9 ingatlant is birtokol. Sőt: Csongrád megyében egyetlen német férfi 13 tanyát vásárolt zsebszerződéssel és további 7 földterületet. Egy helybeli férfival vásároltatta fel.

1998 nyarán brit farmerekből álló népes csoport látogatott Lengyelországba és Magyarországra. Tudják, hogy a külföldiek nem vásárolhatnak földet, ezért vegyes vállalatokban és más együttműködési formákban szeretnének részt venni. Magyarországon eddig körülbelül 10 nagygazdaság került brit tulajdonba.

A magyar és keresztyén szellemű Orbán-kormány mindent elkövetett annak érdekében, hogy a magyar föld magyar tulajdonban maradjon, s elérte azt, hogy mostantól legalább 10 évig nem vásárolhatnak külföldiek termőföldet. Kivételt csak azok a külföldi állampolgárok képeznek, akik három éven át Magyarországon élnek, és mezőgazdasággal foglalkoznak. (A Horn-kormány már 1997-ben lehetővé tette volna a külföldiek magyarországi földvásárlásait.) A polgári kormány szerint a magyar föld megművelése a magyar családok joga, s ezért minden segítséget megad a családi gazdaságok erősítésére. 2001-ben közel 40 %-kal nőtt a piacra jutást segítő támogatások értéke. A kormány által bevezetett új típusú földvásárlási hitel segítségével 2002-től a családi gazdaságok 100 hektárig kamatmentesen, e fölött 50 %-os kamattámogatással juthatnak hitelhez. A kistelepülések, falvak lakói, a mezőgazdaságból élők joggal tarthatnak igényt kiemelt támogatásra. A családi gazdaságok megerősítése az Európai Unióban is a legnépszerűbb gazdálkodási forma támogatását jelenti.

A Nemzeti Földalapról szóló törvény értelmében a már meglévő állami tulajdonú termőföldvagyont a földalaphoz kerül. A földvagyont értékesítésénél előnyt élveznek a családi gazdaságok, a családtagok és a helyben lakók. A földtörvény lehetővé teszi, hogy a gazdák a Nemzeti Földalapról huzamosabb időre, akár 50 évre is termőföldet béreljenek. Megyénk, Borsod megye is igazolta, hogy nagy a „termőföldéhség” parasztságunk körében, a nyilvánított 6-700 családi gazdálkodónak kell a föld. Ezért a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Megyei Szövetségének elnöke sürgette a nemzeti földalap mielőbbi értékesítését.

Polgári kormányunk nem hagyta figyelmen kívül a takarékszövetkezeteket sem, a kis falvak bankjait, tudván azt, hogy segítség nélkül nem képesek feladataiknak megfelelni.

A magyar föld védelme ügyében a **Százak Tanácsa** világosan foglalta össze szükséges tudnivalóinkat:

- A Nemzeti Földalap intézménye az eredeti célkitűzéseknek megfelelően működjen tovább a családi gazdaságok kialakítása és fejlesztése érdekében.
- Elfogadhatatlanok azok a tervek, amelyek a családi gazdaságok megerősítése helyett birtok-, hitel- és támogatáspolitikai intézkedésekkel a volt szocialista vagy az új tőkés nagyüzemi rendszert erősítik, és elősegítik a külföldi tőke tervezett földfoglalásait.
- Megmaradásunk egyetlen módja: a bizonytalan jövőjű termőföldet még az uniós csatlakozás előtt a maradék parasztság tulajdonába kell adni; azoknak, akiknek élete a föld, akik nem mehetnek el innen, akiknek a nagyvilágon e kívül nincs hely sehol.

A választások.

Napokkal és hetekkel a választások előtt minden magyar és keresztyén (keresztény) érzésű ember Orbánék győzelmében bízott, s megerősítette ezt a hitet a miniszterelnöknek a Kossuth téren elhangzott beszéde, amelyet 2-2 és fél millió ember jelenlétében mondott el, példátlan esetként az utóbbi évtizedekben, hiszen ez spontán részvételt jelentett, nem kötelező és kivezényelt tömeget, mint a kommunizmus korában. Minden közvéleménykutatás a jobbközép győzelmét jósolta.

Hogy történt akkor a tömegek átállása egy hét alatt?

Itt nem beszélhetünk spontán átállásról, hanem **csalások és lefizetések** egész sorozatáról. Ha újraszámlálnák a szavazatokat, ez azonnal kitudódnék, és óriási botrányt váltana ki az egész világon, hiszen 6000-nél több választási csalást és visszaélést jelentettek be. Egy ilyen helyzet veszélyeztette volna az uniós belépésünket. **(Orbánék becsületességét igazolja, hogy végül mégis elfogadták a csalással kierőszakolt eredményt, tehát nem a maguk hasznát, hanem az ország jövőbeli helyzetét nézték.)**

A baloldalnak korlátlan pénzforrásai voltak a választásra; emailekben, röplapokon szédítették a tömegeket meg évessel-ivással. Három nyugati és egy izraeli ügynökséget kértek fel kampányhadjáratuk erősítésére, ami **a külföldiek nyílt beavatkozását jelentette** a választásunkba. Különösen Ron Werber izraeli kampányfőnök tevékenysége bizonyult eredményesnek. Felkerestek szinte minden nyomorgót, és mindent beígértek. Orbánék valamennyi becsületes ígéretét túlszárnyalták nagyobb ígéretésekkel, s munkájukat a kereskedelmi tévék és az újságok előkészítették. Olyan fogás volt ez, mint korábban Horn Gyula háromhatvanas kenyere.

Egy **döbbenetes eljárásra** emlékeztetek: április 27-28-án Kovács László azzal vádolta az Orbán-kormányt, hogy szórta a pénzt, mindegyre mindenkinek fizetett, korábban pedig azzal támadták állandóan, hogy semmire se ad pénzt. Ez minősíthetetlen szembesülése önmagával Kovácsnak, de hát jellemző a kommunisták mindenkori magatartására. Kényes szembesülés lesz az is részükről, hogy nem merik mellőzni a gyönyörű Széchenyi-tervet, minden lényeges pontját betartják, de kisebb módosításokat fognak eszközölni, hogy magukénak mondhassák a tervet. (A buta tömegeknek mindent be lehet adni.)

Nevetséges, de nagy szemtelenség egyben, hogy Kovácsék **kommunista múltjukat megtagadva szociáldemokratáknak vallják magukat**, de senki sem vett részt közülük azon a szociáldemokrata összejövetelen, amelyet Kéthly Anna tiszteletére rendeztek. (Kutyából szalonna?)

A szocialista vezetők **a jólneveltségüket kérdőjelezték meg** több alkalommal is a válogatás nélküli kifejezéseikkel. Kovács Milosevicsnek nevezte Orbánt, s ezzel megsértette a határon túli magyarságot is. Az egészségügyi tárca várományosa, Csehák Judit marhaságnak nevezte (nem éppen nőiességre vallóan) a háziorvosokra kivetett iparüzési adót. Medgyessy Péter úgy nyilatkozott tíz nappal a választás előtt, hogy Orbán Viktor nem népszerű a tömegek előtt. (Akkor miért volt képes milliós tömegeket mozgósítani?) Hajmeresztő hazugságokat lehetett hallani egy-egy politológustól. Csizmadia Ervin, aki a miskolci egyetemen is tanít, azt írta az Észak-Magyarország április 29-i számában, hogy a nyugdíjas korosztály soha ilyen rossz véleménnyel nem volt még a regnáló miniszterelnökről. A nyilatkozó megfélemedezett két dolgról, mikor így vélekedett. Nem emlékezett például arra az esetre, mikor Horn Gyula félszázalékos nyugdíjemeléssel állt elő, méghozzá pirulás nélkül, ami az ősi szemérem totális hiányának volt a bizonyítéka. Továbbá: a baloldal most azért ígért füt-fát a nyugdíjas osztálynak (teljesíthetőt és teljesíthetlent), hogy Orbánék becsületes és megvalósítható tervét háttérbe szorítsa.

Mi **két lélektani pillanatról** nem feledkezhetünk meg. Az egyik: a korábbi választás elvesztésekor Horn Gyula dühöngve adta ki a parancsot, hogy az eljövendő választást mindenképpen meg kell nyerniük. (Most a „mindenképpen”, vagyis a családi módszer beigazolódott.) A másik: Medgyessy ezzel a mondattal jelentette be választási győzelmüket: „Hát ezt megnyertük.” Benne volt a hangvételében, hogy ezt maga sem hitte volna, de hát... ugye... a többről ne beszéljünk!

Az Orbán-kormány néphűsége és az MSZP-SZDSZ koalíció népellenessége a legfeszültebb pillanatban is megmutatkozott: Orbánék igyekeztek megmenteni a földeket egy gyors kiárúsítással, hogy a magyar gazdák vegyék meg, és ne az idegenek, de az új földművelési miniszter ez ellen tiltakozott.

Orbán Viktor képességeit nemcsak az ellenzéki politikusok ismerték el, hanem a külföldiek is. Éles eszű embernek tartották (és tartják), akit rosszindulatú tévé-riporterek sohasem tudtak zavarba hozni. (Emlékezzünk: dr. Antall Józsefet sem.)

És meg kell még emlékeznünk **egy nagyon szomorú dolgról**. Azokról az igen tehetséges vagy elfogadható szintű politikusokról, akikben valamikor nagyon hittünk, s **akikből végleg kiábrándultunk**: Kupa Mihályra, Kónya Imrére, Szabó Ivánra, Pusztai Erzsébetre és hasonló társaikra gondolok. De legfőképpen a nagy múltú Kisgazdapártot szétverő Torgyán Józsefre, aki valamennyi jobbközép pártunk tönkretételéhez hozzájárult, s aki miatt ezt a választást is elvesztettük.

És nem értem: hogy nem rúgták még ki úgy ezt a nagyszájú bohócot a pártból, hogy a lába se érje a földet?

Utószó

A könyvem már hetekkel előtte készen volt, csak az önkormányzati választások eredményére vártam, hogy az Utószavát is megfogalmazzam.

Én, aki 52 évig mondhattam magam magyar- és történelemtanárnak, nyilvánvaló, hogy egészséges magyarságtudatomtól indítva csakis azoknak a győzelmét óhajtottam, akik - bármilyen nemzetiségűek legyenek - úgy viselkednek, ahogy minden becsületes magyar állampolgárnak viselkednie kell. Vagyis hazájuknak, többségükben szülőhazájuknak tekintik Magyarországot, s ezért nem azokra szavaznak, akik már kiárusították a haza vagyont, s az foglalkoztatja őket, hogy legdrágább kincsünket, az anyaföldünket is eladják; akik kereskedelmünk 75-80 százalékát is idegenek kezére juttatták már, és a nagytőkések, főleg **Amerika gyarmatává** süllyesztettek bennünket.

Mélységesen csalódtam. Mert azok leigáztottjai lettünk, akik az 1956-os forradalmunk és szabadságharcunk idején félistenként magasztaltak és megcsodáltak bennünket. Most már tudjuk, hogy nem önzetlenül - mert vérünk ontásával őérettük is harcoltunk legnagyobb ellenességük, a Szovjetunió ellen, s a bolsevista világhatalom felbomlását indítottuk el. Így aztán levonhatjuk a legnagyobb történelmi tanulságunkat: a hitlerizmus, a bolsevizmus és a vadkapitalizmus egyre megy, csak a leigázó módszereik különböznek.

Most olvasom az Észak-Magyarországban (2002. november 4.), hogy a Medgyessy-kormány privatizálni akarja a Tokaj Kereskedőház Rt-t, amely eddig százszázalékos állami tulajdonú volt. Ez a privatizáció közel 10 ezer termelőt hozhat nehéz helyzetbe egy olyan térségben, ahol 19 százalékos a munkanélküliség. A Szarvasdűlő és a muzeális pince a két legnagyobb érték a TK Rt-ben. Ez utóbbi évszázados borokat is őriz. Olyan eset ez - mondja az egyik országgyűlési képviselőnk -, mintha a Nemzeti Múzeumot adná el valaki.

A rádióban pedig azt hallottam, hogy a MOL-t is privatizálják. Tehát azt csinálja az új MSZP-SZDSZ-es kormány, amit a korábbi ciklusban: elad minden nemzeti vagyont (a még meglévőket), hogy betömje az elégedetlenkedők száját, és így szerezzen majd ismét szavazatokat. Kiveszi a pénzt az emberek egyik zsebéből, hogy a másik zsebébe tegye.

Be sem tudom fejezni az írásomat, újabb elkészerítő híreket röpít világgá a rádió: az új adózási elképzeléseket, és azt, hogy milyen jelentős összegekkel növelik az országgyűlési képviselők és miniszterek fizetését. (Horn Gyula miniszterelnöksége is így kezdődött.)

Ébredj, te homályos szemű magyar nép! Még mindig nem látod a végzetes tévedéseket? Olyan sötét alagútban vagy máris, amelynek a végét sohasem látod meg. Majd nézd meg, milyen áremelkedések lesznek 2002 után!

Hol vagy te 1956-os magyar nép, te csillag, világ csodája?

Nézd meg a korabeli filmfelvételeket, és gondolkozz ezen! Főleg azt mérlegeld: kiknek köszönheted a sárga földig történő lezüllesztésedet? Akikre szavaztál.

Nagy politikai írónk, Szabó Dezső azt tanácsolta az elnyomott és veszélyeztetett népeknek: ha meg akarják őrizni függetlenségüket a pángermanizmus és a pánszlávizmus (a hitlerizmus és a bolsevizmus) ellen, hozzák létre a **semleges államok szövetségét** a skandináv országoktól akár Indiáig, s csak akkora hadsereget tartsanak fenn, amely képes a semlegességük megvédésére. Volt is egy ilyen kezdeményezés az akkori Jugoszlávia, Egyiptom és India részéről, ami aztán fellazult, időhátrányba került.

A Szovjetunió felbomlása után a moszkovita Horn Gyulának nem a NATO-ba kellett volna terelnie bennünket, hanem egy ilyen semleges táborba, amelynek tagjai lehettek volna a kelet-európai államok (a hatalmas orosz néppel) a skandináv országoktól kezdve és valamennyi veszélyeztetett állam, Indiáig. A magot a semleges Svájc és Svédország jelentette volna. Milyen ember akkor Horn Gyula, aki kommunista kiképzettként egész életében az imperia- lista nagyhatalmakat, a disznófejű Nagyurakat szidta (iskolai terveink alapján is), aztán egyből egykori ellenségei karjaiba dobott bennünket? Döntsék el ezt az olvasóim!

Mi, az istenfélő magyarok nem gyűlölünk senkit, nem vagyunk rasszisták és antiszemiták, ha védjük magunkat, a közös Európának nem vagyunk az ellenségei, de azt valljuk: **egyenlő jogú és független államokból álljon ez az összekovácsolt Európa**, amelyben minden nép megőrizheti identitását, mindenkor félve őrzött hagyományait.

Most aztán majd mehetünk harcolni az arabok és bármikor bármelyik nép ellen, ha az Egyesült Államok elnöke úgy akarja. Gondolom, Horn Gyula előszedi a pufajkáját, és elsőnek jelentkezik Irak ellen a frontszolgálatra. (Kissé meleg lesz ott!) No nem gyalogosnak, hogy összeessen a homoksivatagban, hanem bombázó pilótának. A pilótasapkája is megvan az autóbalesete óta.

(De ezt nem igaz szívemből mondtam, hanem igazságérzetem sugallatára. Mert a szívem azt mondja: ne folyjék több vér sem az arab, sem a zsidó oldalon. Adja Isten, hogy békés úton megegyezzenek!)

Miskolc, 2002. december 8.

A szerző